

FULL TEXT & ABSTRACT Proceedings Book

ULUSLARARASI | INTERNATIONAL
BİLİM KÜLTÜR VE | SCIENCE CULTURE AND
SPOR DERNEĞİ | SPORT ASSOCIATION

Hybrid 10. Uluslararası

BİLİM KÜLTÜR VE SPOR KONGRESİ

10TH INTERNATIONAL
CONFERENCE ON SCIENCE CULTURE
AND SPORT

26-30 MAYIS-MAY '24

BUDVA - KARADAĞ
BUDVA - MONTENEGRO

ÖNEMLİ TARİHLER

08.01.2024
Özet gönderimi başlangıcı
20.03.2024
Erken kayıt son tarih
15.05.2024
Bildiri kabulü son tarih
20.05.2024
Kongre programının açıklanması

IMPORTANT DATES

08.01.2024
Start of abstract submission
20.03.2024
End of abstract submission
15.05.2024
Final date for conference registration
20.05.2024
Declaration of conference programme

info@iscs-conference.org

www.iscs-conference.org

ISCASA.UBIKS

ISCASA_UBIKS

ISCASA.UBIKS

TAM METİN- ÖZET KİTABI

ISBN: 978-625-98107-0-6

ISBN: 978-625-98107-0-6

10. ULUSLARARASI BİLİM KÜLTÜR VE SPOR KONGRESİ

***KONGRE BİLDİRİ
ÖZET VE TAM METİN
KİTABI***

Proceedings Book 26-30 May 2024

ISBN: 978-625-98107-0-6

Basım Tarihi / Published on

21/08/2024, Ankara

www.iecses.org www.iscs-conference.org www.iscs-a.org

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENCE CULTURE
AND SPORT**

FULL TEXT
&
ABSTRACT

Proceedings Book 26-30 MAY 2024

ISBN: 978-625-98107-0-6

Basım Tarihi / Published on

21/08/2024, Ankara

www.iecses.org www.iscs-conference.org www.iscs-a.org

**10. ULUSLARARASI BİLİM KÜLTÜR VE SPOR
KONGRESİ**

TAM METİN- ÖZET KİTABI

**10th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENCE
CULTUR AND SPORT**

FULL TEXT & ABSTRACT

All the accepted abstracts listed in this book.

Bu kitapta kongrede sunulmuş/sergilenmiş tüm bildiri ve eserlere yer verilmiştir.

Editor / Editör:

Dr. Zekai ÇAKIR, Dr. Caner CENGİZ

Assistant Editor / Yayına Hazırlık:

Dr. Zekai ÇAKIR, Sezai ÇAKIR,

Engin Sarıkaya, Betül AYHAN

Design / Grafik Tasarım:

Güngör DOĞANAY

ISBN: 978-625-98107-0-6

Basım Tarihi / Published on

21.08.2024, Ankara

www.iecses.org www.iscs-conference.org www.iscs-a.org

ABOUT US

The International Science Culture and Sports Association (UBİKS) was established in December 2010 and started its activities in 2011. UBİKS, which has people from more than 50 countries in its communication network, is headquartered in Ankara.

UBİKS, organized its first international congress in June 2012 within the scope of the 5th International Metropolitan Ankara Festival with the contributions of Ankara Metropolitan Municipality. In 2013, in its second congress which was hosted in Antalya, UBİKS threw more colorful and broad activity by taking into Cultural Workshop which organized by Ministry of Youth and Sports, General Directorate of Education, Culture and Research and 2nd International Folk Dance Congress which organized with collaboration of Turkey Folk Dance Federation in it.

UBİKS, organized its 3rd congress with support of many universities from Bosnia and Herzegovina and in Turkey, as well as with collaboration of Bosnia and Herzegovina's National Olympic Committee and the International Sport for All Federation (TAFISA) in Sarajevo in 2014.

UBİKS held its 4th congress in 2015 again under the umbrella of the International Sports For All Federation (TAFISA), with the support of the Turkish Cooperation Development Agency (TIKA) and the participation of non-governmental organizations such as the Executive Bureaucrats Union (IMM) and the Muradiye Alumni Association (MMD), in Ohrid, Macedonia.

UBİKS held its 5th International Congress in April 2016 in cooperation with Ahmet Yesevi University. The congress was held at Ahmet Yesevi University in Turkestan, Kazakhstan, in order to commemorate Hoca Ahmet Yesevi, the leader of Turkish and Islamic thought, on the occasion of the declaration of 2016 as the Year of Ahmet Yesevi by UNESCO, and many national / international non-governmental organizations supported the congress.

UBİKS held its 6th International Congress between 25-27 April 2018, hosted by Ukraine Lviv State University of Physical Culture, and Ivan Franko State University also supported this congress.

Since 2016, it has started to organize the International Eurasian Sports, Education and Society Congress (IECSSES) and the International Jury Group Art Exhibition concurrently with the congress, to be held in our country. This congress and exhibition was held in Antalya in 2016 and 2017, together with these events, sports and cultural festivals were organized with the participation of hundreds of young people. The congress and exhibition hosted by Mardin Artuklu University in 2018 are planned to be held in different provinces in the following years.

UBİKS wishes to hold its 7th International Congress ONLINE with your support and cooperation between 15-18 October 2020 due to the scope of the measures taken during the COVID-19 epidemic process.

To see the archive pages of the congresses, you can refer to the Previous Congresses menu.

HAKKIMIZDA

Uluslararası Bilim Kültür ve Spor Derneği (UBİKS), **Aralık 2010'da kurulmuş, çalışmalarını ise fiili olarak 2011 yılında başlatmıştır. İletişim ağında 50'den farklı ülkeden kişi bulunan UBİKS'in merkezi Ankara'dadır.**

UBİKS, 2012 Haziran'ında, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin katkılarıyla **5. Uluslararası Büyük Ankara Festivali kapsamında ilk uluslararası kongresini organize etmiştir. 2013 yılında Antalya'da ev sahipliği yaptığı ikinci kongresinde, Gençlik ve Spor Bakanlığı Eğitim Kültür ve Araştırma Genel Müdürlüğü'nce düzenlenen Kültür Çalıştayı ve Türkiye Halk Oyunları Federasyonu işbirliği ile 2. Uluslararası Halk Oyunları Kongresini içerisine alarak daha renkli ve geniş bir etkinliğe imza atmıştır. UBİKS, 3. kongresini Bosna Hersek ve Türkiye'den çok sayıda üniversitenin desteğini alarak, ayrıca Bosna-Hersek Milli Olimpiyat Komitesi ve Uluslararası Herkes İçin Spor Federasyonu (TAFISA) işbirliğini sağlayarak, 2014 yılında Saraybosna'da gerçekleştirmiştir.**

UBİKS, 4. kongresini ise 2015 yılında yine Uluslararası Herkes İçin Spor Federasyonu (TAFISA) çatısı altında, Türk İşbirliği Kalkınma Ajansı (TİKA)'nın destekleri ve İdareci Bürokratlar Birliği (İBB) ve Muradiye Mezunları Derneği (MMD) gibi sivil toplum kuruluşların katılımı ile **Makedonya'nın Ohrid şehrinde gerçekleştirmiştir.**

UBİKS, 5. Uluslararası Kongresini ise 2016 yılı Nisan ayında Ahmet Yesevi Üniversitesi işbirliği ile gerçekleştirmiştir. 2016 yılının UNESCO tarafından Ahmet Yesevi Yılı ilan edilmesi münasebetiyle, Türk

ve İslam düşüncesinin önder ismi Hoca Ahmet Yesevi'nin anılması amacıyla, kongre Kazakistan'ın Türkistan şehrinde bulunan Ahmet Yesevi Üniversitesi'nde gerçekleştirilmiş, kongreye çok sayıda ulusal/uluslararası sivil toplum kuruluşu da destek sağlamıştır.

UBİKS, 6. Uluslararası Kongresini ise 25-27 Nisan 2018 tarihleri arasında Ukrayna Lviv Beden Kültürü Devlet Üniversitesi'nin evsahipliğinde gerçekleştirilmiş olup, bu kongreye Ivan Franko Devlet Üniversitesi de destek vermiştir.

UBİKS, 7. Uluslararası Kongresini ise COVID-19 salgın sürecinde alınan tedbirler kapsamı hasebiyle 15-18 Ekim 2020 tarihleri arasında sizlerin desteği ve işbirliği ile ONLINE olarak gerçekleştirmiştir.

UBİKS, 8. Uluslararası Kongresini Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı, Sayın Cumhurbaşkanı Ersin TATAR'ın Himayesinde 17-20 Mayıs 2022 Tarihleri arasında sizlerin desteği ve işbirliği ile Girne/K.K.T.C 'de yüzyüze ve Online gerçekleştirilmiştir.

UBİKS, 9. Uluslararası Kongresini ise 11-14 Eylül 2023'de çekya -prag'da yüzyüze ve Online olarak gerçekleştirilmiştir.

UBİKS, 10. Uluslararası Kongresini ise 26-30 Mayıs 2024 tarihleri arasında siz değerli akademisyenlerin katılımlarıyla ve destekleriyle Karadağ- Budva'da; ÇEVİRİMİÇİ ve YÜZYÜZE gerçekleştirmiştir.

Kongrelerin arşiv sayfalarını görmek için **yandaki Önceki Kongrelerimiz menüsüne başvurabilirsiniz.**

Onursal Komite / Honorary Committee

Prof. Dr. Musa YILDIZ	Gazi Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Necdet ÜNÜVAR	Ankara Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Fahrettin GÖKTAŞ	Fırat Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Mutlu TÜRKMEN	Bayburt Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Mehmet KARAKOÇ	Dicle Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Hüsnü KAPU	Kafkas Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Erdal ZORBA	TAFISA Onursal Kurul Üyesi
Suat AKSU	Türkiye Halkoyunları Federasyonu Başkanı
Alper Cavit KABAKÇI	Türkiye Kano Federasyonu Başkanı
Kerim ÇOMOĞLU	Herkes İçin Spor Federasyonu Başkanı

Kongre Başkanı / Chairman Of Congress

Dr. Taner BOZKUŞ	Gazi Üniversitesi
------------------	-------------------

Düzenleme Kurulu / Chairman Of Congress

Dr. Fatma TEZEL ŞAHİN	Dr. Fatih YAŞARTÜRK
Dr. Saliha AĞAÇ	Dr. Tuna TURGUT
Dr. Metin YAMAN	Dr. Taner BOZKUŞ
Dr. Kadir YILDIZ	Dr. Andriy VOVKANYCH
Dr. Semiyha TUNCEL	Dr. Şebnem ŞARVAN CENGİZ

**Organizasyon Kurulu
/ Organizing Committee**

Dr. Recep CENGİZ
Dr. Ali ÖZKAN
Dr. Çetin YAMAN
Dr. Muhsin HAZAR
Dr. Fatik ÇATIKKAŞ
Dr. Serdar GERİ
Dr. Süleyman GÖNÜLATEŞ
Dr. Özkan IŞIK
Dr. Zeynep YILDIRIM
Dr. Murat AKYÜZ
Dr. Zekai ÇAKIR
Dr. Ozan SEVER

**Organizasyon Danışma Kurulu /
Organization Advisory Board**

Dr. Çiğdem ÖNER
Dr. Oruç Ali ÖZ
Dr. Ayşegül YAPICI ÖKSÜZOĞLU
Dr. Bilal DEMİRHAN
Dr. Hüseyin ÖZALTAŞ
Dr. Selehattin AKPINAR
Dr. Mehmet GÖKTEPE
Dr. Yağmur GÜLER

**Kongre Sekreteryası
Congress Secretariat**

Dr. Caner CENGİZ / Genel Sekreter
Betül AYHAN / Genel Sekreter Yardımcısı
Mert Mazhar ERDURAN
Cansu SELECİLER
Ümran SARIKAN
Ecem TÜRKMEN
Onur AKYÜZ
Züleyha YILDIZ
Damla GÜLER

**Uluslararası İlişkiler
International Relations**

Dr. Cansu TUTKUN
Tural VERDİYEY
Serkan Selim DİLEK
Zaid KAZI GASIM
Dr. Ömür DUGAN
Üfey YAVUZ

Bilişim Kurulu /BT Board

Dr. Zekai ÇAKIR	Kader YEL
Ali ALTUNAY	Sema GÜZEL
Sezai ÇAKIR	Erol KILIÇ

Grafik Tasarım / Graphing Design

Güngör DOĞANAY

Bilim Kurulu / Conference Scientific Committee		
Dr. Adeel Nazir AHMAD - SUUDİ ARABİSTAN	Dr. Hayati BEŞİRLİ - TÜRKİYE	Dr. Olga BORYSOVA - UKRAYNA
Dr. Adel M. ALNASHAR - BAHREYN	Dr. Hayri AKYÜZ - TÜRKİYE	Dr. Olha PAVLOS - UKRAYNA
Dr. Adela BADAU - ROMANYA	Dr. Hikmat ALMADHKHORI - IRAK	Dr. Özden Tepeköylü - TÜRKİYE
Dr. Adriana NEOFIT - ROMANYA	Dr. Hüseyin GÜMÜŞ - TÜRKİYE	Dr. Özge BAYDAR ARICAN - TÜRKİYE
Dr. Ahmed BOUSSAKRA - CEZAYİR	Dr. Igor ZANESKIY - UKRAYNA	Dr. Peter KAPUSTIN - AVUSTURYA
Dr. Ali ÖZKAN - TÜRKİYE	Dr. İbrahim SABATIN - FİLİSTİN	Dr. Rafet METİN - TÜRKİYE
Dr. Alin LARION - ROMANYA	Dr. İhsan KALENDEROĞLU - TÜRKİYE	Dr. Rina POONIA - HİNDİSTAN
Dr. Andriy VOVKANYCH - UKRAYNA	Dr. İlimdar YALÇIN - TÜRKİYE	Dr. Robert SCHNEIDER - ABD
Dr. Angela MAGNANINI - ITALYA	Dr. İlker ÖZMUTLU - TÜRKİYE	Dr. S. Rana VAROL - TÜRKİYE
Dr. Bachir KHELIFI - CEZAYİR	Dr. İvanna BODNAR - UKRAYNA	Dr. Saadullah Abas RASHID - IRAK
Dr. Balkozar S. ADAM - ABD	Dr. John A. JOHNSON - GÜNEY KORE	Dr. Semiyha TUNCEL - TÜRKİYE
Dr. Baojun ZHANG - TAYVAN	Dr. Jwo HANK - TAYVAN	Dr. Sevil BAGIROVA - AZERBAJYAN
Dr. Bechir HOUSSAM - CEZAYİR	Dr. Kadir YILDIZ - TÜRKİYE	Dr. Stevo POPOVIC - KARADAĞ
Dr. Birsen ÇİLEROĞLU - TÜRKİYE	Dr. Kalliope PAVLI - YUNANİSTAN	Dr. Süleyman GÖNÜLATEŞ - TÜRKİYE
Dr. Bselat KZAZOVIC - MAKEDONYA	Dr. Kaukab AZEEM - SUUDİ ARABİSTAN	Dr. Şebnem ŞARVAN CENGİZ - TÜRKİYE
Dr. Caner CENGİZ - TÜRKİYE	Dr. Kevser GÜRCAN YARDIMCI - TÜRKİYE	Dr. Şerife VATANSEVER TAYŞI - TÜRKİYE
Dr. Dana BADAU - ROMANYA	Dr. Khadraoui Mohamed HABIB - CEZAYİR	Dr. Taner BOZKUŞ - TÜRKİYE
Dr. Demenescu VERONICA - ROMANYA	Dr. Khaled ABEDA - MISIR	Dr. Teodora Mihaela ICONOMESCU - ROMANYA
Dr. Derviş YILMAZ - TÜRKİYE	Dr. M. Akif ZİYAGİL - TÜRKİYE	Dr. Teodora VALOVA - BULGARİSTAN
Dr. Dilek ERGÖNEÇ AKBABA - TÜRKİYE	Dr. M. Yavuz TAŞKIRAN - TÜRKİYE	Dr. Ümit YETİŞ - TÜRKİYE
Dr. Dragulin STELA - ROMANYA	Dr. Magdy ABOUZEID - MISIR	Dr. Vedat ÇINAR - TÜRKİYE
Dr. Dusan MITIC - SİRBİSTAN	Dr. Malik SERBOUT - CEZAYİR	Dr. Vladimir PUZOVIC - SİRBİSTAN
Dr. Duško BJELICA - KARADAĞ	Dr. Mewlud DUDIC - SİRBİSTAN	Dr. Yağmur AKKOYUNLU - TÜRKİYE
Dr. Fadil MAMUTİ - MAKEDONYA	Dr. Mikail TEL - TÜRKİYE	Dr. Yasuo YAMAGUCI - JAPONYA
Dr. Fatih ÇATIKKAŞ - TÜRKİYE	Dr. Mine TURĞUT - TÜRKİYE	Dr. Yildirim Gökhan GENCER - TÜRKİYE
Dr. Fatma TEZEL ŞAHİN - TÜRKİYE	Dr. Mitra Rouhi DEHKORDI - İRAN	Dr. Yuriy BORETSKIY - UKRAYNA
Dr. Fermin ALGÜL - TÜRKİYE	Dr. Mona Saleh Al ANSARI - BAHREYN	Dr. Yuriy BRISKIN - UKRAYNA
Dr. Gabriel TALAGHIR - ROMANYA	Dr. Murat KUL - TÜRKİYE	Dr. Yuriy PLEVACHUK - UKRAYNA
Dr. Gennadiy YEDYNAK - UKRAYNA	Dr. Musa SELİMİ - KOSOVA	Dr. Yücel OCAK - TÜRKİYE
Dr. Gökhan BAYRAKTAR - TÜRKİYE	Dr. Mümine Soy Türk - TÜRKİYE	Dr. Zaid Kazi GASIM - IRAK
Dr. Gökmen KILINÇARSLAN - TÜRKİYE	Dr. Myroslaw DUTCHAK - UKRAYNA	Dr. Zekai ÇAKIR - TÜRKİYE
Dr. Gül Eda BURMAOĞLU - TÜRKİYE	Dr. Nadim ALWATTAR - IRAK	Dr. Zeynep YILDIRIM - TÜRKİYE
Dr. Gürhan KAYIHAN - İNGİLTERE	Dr. Nataliya SOROKOLIT - UKRAYNA	Dr. Zubaidullo UBALDULLOEV - JAPONYA
Dr. Hanem MEKNI - TUNUS	Dr. Nurullah Emir EKİNCİ - TÜRKİYE	Dr. Beyza Merve AKGÜL - TÜRKİYE
Dr. Hatice PAŞAOĞLU - TÜRKİYE	Dr. Oğuz ÖZÇELİK - TÜRKİYE	Dr. Ekrem LEVENT İLHAN - TÜRKİYE

Kongre Bilimsel Danışma Kurulu / Scientific Advisory Board

Dr. Ahmet ALPTEKİN - TÜRKİYE	Dr. Hakan SUNAY - TÜRKİYE	Dr. Nurgul KILIÇ - TÜRKİYE
Dr. Ahmet Haktan SIVRIKAYA - TÜRKİYE	Dr. Hüseyin ÖZALTAŞ - TÜRKİYE	Dr. Nuriye İŞGÖREN - TÜRKİYE
Dr. Ahmet ÖZCAN - TÜRKİYE	Dr. İmdat YARIM - TÜRKİYE	Dr. Osman İMAMOĞLU - TÜRKİYE
Dr. Akan BAYRAKTAR - TÜRKİYE	Dr. Kürşat KARACABEY - TÜRKİYE	Dr. Ozan SEVER - TÜRKİYE
Dr. Ali Ahmet DOĞAN - TÜRKİYE	Dr. Kürşat HAZAR - TÜRKİYE	Dr. Ökkeş Alpaslan GENÇAY - TÜRKİYE
Dr. Ali KARATAŞ - TÜRKİYE	Dr. Levent ERASLAN - TÜRKİYE	Dr. Özgür BOSTANCI - TÜRKİYE
Dr. Ali Savaş BÜLBÜL - TÜRKİYE	Dr. Mehmet Ali ÖZTÜRK - TÜRKİYE	Dr. Özkan IŞIK - TÜRKİYE
Dr. Arslan KALKAVAN - TÜRKİYE	Dr. Mehmet BAYANSALDUZ - TÜRKİYE	Dr. Özlem YENİGÜN - TÜRKİYE
Dr. Atahan ALTINTAŞ - TÜRKİYE	Dr. Mehmet Ali CEYHAN - TÜRKİYE	Dr. Recep CENGİZ - TÜRKİYE
Dr. Aydın ŞENTÜRK - TÜRKİYE	Dr. Mehmet DEMİREL - TÜRKİYE	Dr. Sebahattin DEVECİOĞLU - TÜRKİYE
Dr. Ayşe KAZAN EDİZ - TÜRKİYE	Dr. Mehmet GÖKTEPE - TÜRKİYE	Dr. Selçuk GENÇAY - TÜRKİYE
Dr. Ayşegül YAPICI ÖKSÜZOĞLU - TÜRKİYE	Dr. Mehmet GÜÇLÜ - TÜRKİYE	Dr. Selehattin AKPINAR - TÜRKİYE
Dr. Bülent AĞBUĞA - TÜRKİYE	Dr. Mehmet KUMARTAŞLI - TÜRKİYE	Dr. Selma CİVAR YAVUZ - TÜRKİYE
Dr. Bülent GÜRBÜZ - TÜRKİYE	Dr. Mehmet TAŞPINAR - TÜRKİYE	Dr. Sercan KURAL - TÜRKİYE
Dr. Canan Gülbin ESKİYECEK - TÜRKİYE	Dr. Melda ÖZDEMİR - TÜRKİYE	Dr. Serdar USLU - TÜRKİYE
Dr. Cansu TUTKUN - TÜRKİYE	Dr. Mevlüt GÖNEN - TÜRKİYE	Dr. Serhat ÖZDENK - TÜRKİYE
Dr. Cengiz ARSLAN - TÜRKİYE	Dr. Mert Mazhar ERDURAN - TÜRKİYE	Dr. Serkan HACİCAFEROĞLU - TÜRKİYE
Dr. Cevat ÖZYURT - TÜRKİYE	Dr. Muhsin HAZAR - TÜRKİYE	Dr. Serkan HAZAR - TÜRKİYE
Dr. Çiğdem ÖNER - TÜRKİYE	Dr. Murat AĞARI - TÜRKİYE	Dr. Seyfullah KARA - TÜRKİYE
Dr. Duygu DEMİREL - TÜRKİYE	Dr. Murat AKYÜZ - TÜRKİYE	Dr. Tefvik Cem AKALIN - TÜRKİYE
Dr. Engin GEZER - TÜRKİYE	Dr. Murat ERDOĞDU - TÜRKİYE	Dr. Tebessüm AYYILDIZ - TÜRKİYE
Dr. Ender ŞENEL - TÜRKİYE	Dr. Murat ŞAHİN - TÜRKİYE	Dr. Tuncay ÖKTEM - TÜRKİYE
Dr. Ergün ÇAKIR - TÜRKİYE	Dr. Murat TAŞ - TÜRKİYE	Dr. Ülfet ERBAŞ - TÜRKİYE
Dr. Erdil DURUKAN - TÜRKİYE	Dr. Mustafa HİZMETLİ - TÜRKİYE	Dr. Vahit CELAL - TÜRKİYE
Dr. Eren ULUÖZ - TÜRKİYE	Dr. Mustafa Yaşar ŞAHİN - TÜRKİYE	Dr. Veli TOPTAŞ - TÜRKİYE
Dr. Ersan TOLUKAN - TÜRKİYE	Dr. Muzaffer SELÇUK - TÜRKİYE	Dr. Yakup KILIÇ - TÜRKİYE
Dr. Ersin ESKİLER - TÜRKİYE	Dr. Muzaffer SÜMBÜL - TÜRKİYE	Dr. Yunus Emre ÇİNGÖZ - TÜRKİYE
Dr. Fatih YAŞARTÜRK - TÜRKİYE	Dr. Mürsel AHISKALI - TÜRKİYE	Dr. Yusuf Kürşad AYTAÇ - TÜRKİYE
Dr. Fatma AÇIK - TÜRKİYE	Dr. Necati CERRAHOĞLU - TÜRKİYE	Dr. Zekai ÇAKIR - TÜRKİYE
Dr. Ferhat GÜDER - TÜRKİYE	Dr. Nejla GÜNAY - TÜRKİYE	Dr. Zülbiye KAÇAY - TÜRKİYE
Dr. Ferman KONUKMAN - KATAR	Dr. Nezahat GÜÇLÜ - TÜRKİYE	Dr. Yağmur GÜLER - TÜRKİYE

Dr. Figen ÖZEREN - TÜRKİYE

Davetli Konuşmacılar / Invited Speakers

	
<p>Prof. Dr. Mutlu TÜRKMEN - Bayburt Üniversitesi Rektörü <i>"Sürdürülebilir Spor Organizasyonlarının Sağlanması Açısından Çocukların Korunmasının Önemi, PCSOS Modeli"</i></p>	<p><i>Prof. Dr. Musa YILDIZ</i> - Gazi Üniversitesi Rektörü</p>
	
<p><i>Prof. Dr. Fahrettin GÖKTAŞ</i> - Fırat Üniversitesi Rektörü</p>	<p><i>Prof. Dr. Hüsnü KAPU</i> - Kafkas Üniversitesi Rektörü</p>
	
<p><i>Associate Professor, Dr. Bojan MASANOVIĆ</i> – Montenegro <i>University of Montenegro</i></p>	<p><i>Associate Professor, Dr. Simona Pajaujiene</i>-Litvanya , <i>Lithuanian Sports University, Department of Coaching Science</i></p>

	
<p>Dr. KHADHRAOUI Mohamed Habib, University of Tunus, ISAJC (Higher Animation Institute of Youth and Culture)</p>	<p>Dr. Sara Alizadeh-İRAN Islamic Azad University PhD General Psychology</p>
	
<p>Prof. Dr. Nadhim Al-Wattar -IRAK</p>	<p>Prof. Dr. İfret Mahmutovic- Bosna Hersek</p>
	
<p>Badau Adela / Transilvania University of Brasov, Romania</p>	

CONTENTS / İÇİNDEKİLER

1	Sezgisel Bulanık Esnek Kümelerin Bir Karar Verme Yöntemi <i>Serkan Atmaca, Rabia Başaran</i>	20
2	Features of The Autonomic Balance in Trained and Untrained Persons in Rest and Stress Conditions <i>Mariia Fedkiv, Olesia Mykhalenych, Khrystyna Seniv, Bogdan Kindzer, Lyubomyr Vovkanyc</i>	21
3	Petrogenesis and geochemistry of migmatites from North of Urmia (Northwest Iran) <i>Haleh SHOKRI</i>	22
4	Smart City Planning with Futures study Approach (Case Study: Urmia City) <i>Elham SHOKRI</i>	23
5	Yapay Zekâ ile Oluşturulan Reklamların Görsel İletişim Bakımından Değerlendirilmesi <i>Leman Ünsal Acet, Süleymen Karaçor</i>	24
6	Evaluation of Osteogenesis Time in the Wing Bones of Quail by Radiological Method <i>Siamak ALIZADEH</i>	25
7	Ultrasonographic liver findings in a sheep flock involved in chronic fasciolosis <i>Siamak ALIZADEH</i>	26
8	Moshkov Test Model for Primary School Pupils <i>Ihor ZANEVSKYY, Olena BODNARCHUK, Lyudmyla ZANEVSKA</i>	27
9	İnsülin Direnci Metabolik Sendromu ve Egzersiz <i>Hatice Paşaoğlu</i>	28
10	Türk Hakemlerinin Karar Verme Davranışlarını İnceleyen Bilimsel Araştırmaların Sistematik Derlemesi <i>Sevil Şamiloğlu, Tekin Çolakoğlu</i>	30
11	DeneySEL Tıp 2 Diyabet Modelinde Farklı Egzersiz Tiplerinin Metabolik Parametreler, İrisin Hormon Seviyesi Ve Kasın Histolojik Yapısına Etkisi. <i>Manolya ACAR, Emel ŞAHİN, Hülya ARIKAN, Pınar Ayrar FİDAN, Nilüfer BAYRAKTAR</i>	31
12	Eskrim Sporcularında Solunum Fonksiyonları Ve Solunum Kas Kuvvetinin Spor Performansına Etkisi <i>Aysel Gökçe KURT Manolya ACAR</i>	39
13	CUMHURİYET DÖNEMİNDE BİSİKLET SPORU <i>Doç. Dr. Mehmet Süme, Prof. Dr. Selami Özsoy</i>	48
14	Futbol Antrenörlerinin Performansını Etkileyen Psikolojik Faktörler: Bir Meta-Analiz Çalışması <i>Okan Çaldıran, Gürkan Elçi, Çağdaş Mavioğlu</i>	50
15	Comparison of the effectiveness of cerebellar education training and executive functions training program on spatial ability, working memory, empathy and theory of mind of children with Oppositional Defiant Disorder <i>Marziyeh HEYDARI FATSAMI</i>	51

16	Evaluating the components of emotional expressing and their effect on academic eagerness among elementary school students in Naghadah <i>Nasibeh PARVIN</i>	52
17	Validating the dark tetrad personality model and its structural relation with five - factor personality model <i>Aysan IMANZAD TAPPEH</i>	53
18	Comparison of the effectiveness of cerebellar education training and executive functions training program on spatial ability, working memory, empathy and theory of mind of children with Oppositional Defiant Disorder <i>Marzieh Heydari FATSAMI</i>	54
19	The role of defensive styles, the difficulty in regulating the excitement, identity and controlling behaviors of the spouse, in predicting emotional divorce, in women <i>Atousa MOLAVI</i>	55
20	The study effective stress management by behavioral cognitive therapy in diabetes control and quality of life and stress II type diabetes women patients in orumieh city <i>Serveh DADRAS</i>	56
21	The impact of ACT on Perceived stress Irritable Bowel Syndrome <i>Saeideh GHAZIPOUR</i>	57
22	Turkey's Renewable Energy Policies and Economic Factors: Future Strategies <i>Mohammad SARHANGI</i>	58
23	NÜFUS YAŞLANMASI VE TOPLAM HARCAMA İLİŞKİSİ <i>Zeynep Karaçok, Kamuran Yürekli, Burcu Güvenek</i>	59
24	Yönetimde Güç Mesafesi ve Örgütsel Güven <i>Coşkun Yılmaz, Övünç Erdeveciler</i>	61
25	Beden Eğitimi Ve Spor Alanında Yapılan Otizmlilere Yönelik Araştırmaların Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi <i>Mesut AK, Nursel YEŞİL, Mehdi DUYAN</i>	62
26	Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerindeki Mutluluk Düzeylerinin Temel Psikolojik İhtiyaçlar Üzerindeki Yordayıcı Rolünün Öz Belirleme Kuramı Açısından İncelenmesi <i>Ülfet YAVUZ, Sevilcan YAVUZ, Didem Gülçin KAYA</i>	63
27	Okulöncesi Öğretmenleri Çocuk İstismarı Ve İhmalini Önlemenin Neresinde? <i>Doç. Dr. Dilek Erol</i>	64
28	Öğretmenlerin Eko-Kaygı Durumları <i>Mustafa Ürey, Zafer Gayretli, Dilek Erol, Kardelen Günay Çelik, Özgür Özdemir</i>	65
29	Türkiye ve Romanya Ülkelerinde Kullanılan İlkokullarda Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programının Karşılaştırması <i>Dr. Miraç BAKKALOĞLU</i>	66
30	Tekrar Okumak Bilginin Hatırlanmasını Ne Kadar Etkiler? <i>Naciye Duman, Cansu Tutkun</i>	67

31	Okul Öncesi Öğretmenlerinin Güncellenen Okul Öncesi Eğitim Programı Değerlendirme Boyutu Hakkındaki Görüşleri <i>Ayşe Nur Bektaş, Cansu Tutkun</i>	68
32	Okul Öncesi Öğretmenlerinin Güncellenen Okul Öncesi Eğitim Programı (2024) Hakkındaki Görüşleri: Değerlendirmeleri, Önerileri <i>Şevval Özgün, Fikrinaz Damla Akbaba, Cansu Tutkun</i>	69
33	Ortaokul Öğrencilerinin Sanal Dünyada Sayılarla Dansı <i>Halil İbrahim YILMAZ</i>	70
34	İlkokula Hazırlık Süreci: Okul Öncesi Dönem Çocuğu Olan Ebeveynlerin Deneyimleri <i>Betül Kübra ŞAHİN YONCA1 Fatma TEZEL ŞAHİN2</i>	72
35	OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN ÇOCUKLARIN MOTOR GELİŞİMLERİNİ DESTEKLEMeye YÖNELİK UYGULAMALARI <i>İkbal Tuba ŞAHİN SAK1 Ayşe Fidan SOYLU2 Ramazan SAK3</i>	81
36	12-14 Yaş Tenis Oynayan Çocuklarda Farklı Antrenman Metotlarının Seçilmiş Bazı Fiziksel Özelliklerine Etkisi <i>Doç.Dr. Muzaffer SELÇUK</i>	89
37	Tenis Sporcularında Dört Haftalık Core Antrenmanlarının Bazı Fiziksel Uygunluk Parametrelerine Etkisi <i>Doç.Dr. Muzaffer SELÇUK</i>	90
38	Ortaokul 8. Sınıf Öğrencilerinin Kelime İlişkilendirme Testi Aracılığıyla "Sanat, Sanatçı, Sanat Eseri" Kavramlarına Yönelik Algılarının Belirlenmesi <i>Sevil Damla TERZİOĞLU, Zühal DİNÇ ALTUN</i>	91
39	Güzel Sanatlar Lisesi Öğretmen ve Öğrencilerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümüne Girişte Uygulanan Ölçütlere İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi <i>Nursena KASAP, Rabia BALSÜZEN</i>	92
40	Güzel Sanatlar Fakültesi Akademisyenlerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümüne Girişte Uygulanan 800 Bin Barajı ve Formasyon Eğitimine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi <i>Tuğba UZUN GEDİKLİ, Yedigir UZUN KASAP, Zühal DİNÇ ALTUN</i>	93
41	GSL Müzik Bölümü Öğrencilerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümüne Girişte Uygulanan Baraj Puanı Ölçütüne İlişkin Görüşleri <i>Sevda KÜÇÜK, Şehribanu ZAMAN, Zühal DİNÇ ALTUN</i>	94
42	Lise Öğrencilerinin Dinledikleri Müziklerin Duygu Durumlarına Etkisi ve Çizdikleri Resimlere Yansımaları <i>Zeynep DEMİR YILDIZ, Zühal DİNÇ ALTUN</i>	95
43	Somut Olmayan Kültürel Miras: "Çocuk Oyunları" Sergisi <i>Çimen BAYBURTLU, Demet ÖZNAZ, Nuriye İŞGÖREN, Gülhan ACAR BÜYÜKPEHLİVAN, Erkan İŞGÖREN</i>	96
44	Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Programında Görev Yapan Öğretim Elemanlarının Bölüm Giriş Sınavında Uygulanan Baraj Puanı ve Formasyon Eğitimine İlişkin Görüşleri <i>Ünzile ÜNLER, Zühal DİNÇ ALTUN</i>	98
45	2020-2024 Yılları Arasında Müzik Alanında Özel Gereksinimli Öğrencilere Yönelik Yapılan Çalışmaların Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi <i>Nursel YEŞİL, Sevil Damla TERZİOĞLU, Zühal DİNÇ ALTUN</i>	99

46	Development of an Orthosis Prototype to Prevent Hip Fracture	100
	Sukran ÇAKMAK, Nese Yasar ÇEĞİNDİR, Hurriyet Gursel YILMAZ, Mehmet BUYUKCANGA	
47	Nörobilim Araçlarının Moda Tasarımı Alanında Kullanımı	102
	Prof. Dr. Neşe Yaşar ÇEĞİNDİR, Öğr. Gör. Nisa Nur DUMAN	
48	Tasarımcı Rei Kawakubo ve Comme des Garçons Markası Üzerine Bir İnceleme	103
	Prof. Dr. Nilay ERTÜRK, Doç. Dr. Esra VAROLZ	
49	Sanat Eğitimi Almamış İzleyicilerin Osman Hamdi Bey'in "Mihrap" Adlı Eseri Hakkındaki Görüşleri	113
	Edanur Güneş, Zühal DİNÇ ALTUN	
50	Spor Bilimlerinde Fiziksel Okuryazarlık Kavramı	114
	Caner CENGİZ	
51	Giyisi Tasarım Sürecinde Teknoloji Kullanımı	115
	H. Fatma ŞENER	
52	18. Yüzyıl Osmanlı Dönemi Saray Giyim Kültürünün Avrupa'ya Yansıması Yönüyle Turquerie	117
	Doç. Dr. Esra VAROL Prof. Dr. Nilay ERTÜRK	
53	Sürdürülebilir Moda Yaklaşımından İlham Alan Çok Fonksiyonlu Ürün Tasarımlarının Geliştirilmesi	130
	Şükran ÇAKMAK, Hatice KURT SARIDAĞ	
54	Halk Oyunları Dersi Alan Ve Almayan Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Bilinçli Farkındalık İle Deprem Sonrası Travma Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	131
	Meryem ALTUN EKİZ	
55	Düzenli Fiziksel Aktivite Yapan Ergenlerde Algılanan Ebeveyn Etkisi, Motivasyon ve Tekrar Katılım Niyeti İlişkisi	132
	İsmail AYDIN, Fatih YAŞARTÜRK, Serdar SOLMAZ, Buğra AKAY, Mehmet CEYLAN	
56	Temel Psikolojik İhtiyaç Tatmini ve Engellenmesinin Ölçülmesi: Öğrenciler Üzerinde Ölçek Uyarılama Çalışması	133
	Buğra AKAY, Rüstem ORHAN	
57	Bisiklet Sürücülerinin Bisiklet Kullanımına İlişkin Motivasyonları İle Çevresel Duyarlılıkları Üzerine İlişkisel Bir Araştırma	134
	Berrin Başlı, Senem Çeyiz	
58	Üniversite Öğrencilerinin Spora Katılım Davranışları İle Depresyon, Anksiyete Ve Stres Düzeyleri Arasındaki İlişki	135
	Çağatay DERECELİ, Yasin YILDIZ, Fetullah KAŞKA, Ebru DERECELİ, Nisanur CANIKLI TEMEL, Ercan ZORBA	
59	Güreşte Yeme Bozuklukları: Sistemik Bir İnceleme	136
	Merve Rumeysa ALPAY, Safa Saadani, Feifei Wang, Szilvia Boros	
60	Genç Bireylerde Spora Katılımın Pozitif Genç Gelişimi ve Davranış Problemleriyle İlişkileri	137
	Sinan Yıldırım	
61	Genç Erkek Futbolcularda Rektus Femoris Kasının Kalınlığı ile İzokinetik Diz Kuvveti Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	139
	Ayşegül Yapıcı, Engin Güneş Atabaş	

62	Trabzonspor Taraftarlarının Davranışsal Sadakat Düzeyleri ile Sosyal Medyada Takımlarını Takip Etme Motivasyonları Üzerine Bir İnceleme Ünsal ALTINIŞIK, Akın ÇELİK, Samet ZENGİN	140
63	The impact of information technologies in optimizing sports performance Dana Badau	141
64	Sporcu Öğrencilerde Eğitim Stresi Düzeyi Diyar KAYA SAYLAM, Zeynep Onağ, Sevgi Pala	142
65	Spor Bilimi Öğrencilerinin Öz Yeterlilikleri İle Duygusal Zekâ Düzeyleri Arasındaki İlişkide Stresle Başa Çıkma Düzeylerinin Rolü (Bayburt Üniversitesi Örneği) Anıl KARAHASANOĞLU, Mehmet Ali CEYHAN	143
66	Basketbolcularda Kronotip ile Dikey Sıçrama, Çeviklik ve Sürat Motor Beceriler Arasındaki İlişki Ahmet Ömer YERSEL1, Pınar TATLIBAL2, Fırat ÖZDALYAN2	144
67	Ortaöğretimde Öğrenim Gören Öğrencilerin Sosyal Medya Bağımlılık Düzeyleri: Karma Model Araştırması Özge Baydar Arıcan	145
68	Kafein Beklenti Anketi Kısa Formunun Uyarlanması Anıl Onur MERCANOĞLU, Celil KAÇOĞLU	147
69	Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenlerinin Rekreasyon Etkinliklerine Katılım Sıklıkları İle İş Performansı Arasındaki İlişki Hasan GÜLER, Murat ÖZMADEN, Gökhan DOKUZOĞLU, Murat TUNÇBİLEK, Ali ÇEVİK	148
70	Futbolcularda 12 Haftalık Kor Antrenmanlarının Kas Aktiviteleri Ve Çeviklik Performanslarına Etkisi Atilla Orkun DİLBER, Murat AKYÜZ	149
71	Boş Zamanı Dikkate Almak: Örgütsel Serbest Zaman Desteğinin Çalışanların Yaşam Kalitesi Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi Ferhat KILIÇARSLAN, Tebessüm AYYILDIZ DURHAN, Beyza Merve AKGÜL, Erdal ZORBA, Suat KARAKÜÇÜK	150
72	Öğretmenlik Uygulaması Dersi Alan Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Sınıf Yönetimi Becerileri (Nitel Bir Araştırma) Özge Baydar Arıcan	151
73	Pilates Eğitimi Alan Kadınların Boş Zaman Yönetimi ve Sosyal Görünüşüne Yönelik Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi Büşra KARAOĞLU, Fatih YAŞARTÜRK	153
74	E-Sporcularda Kifoz Şebnem ŞARVAN CENGİZ, Ebrar Şevval COŞKUN, Furkan CENGİZ	155
75	Üniversite Öğrencilerinin Ödemonik İyi Olma, Mutluluk Korkusu ve Gelecek Kaygısı Üzerine Bir Çalışma Recep CENGİZ, Büşra IŞIK, Cemal Faruk RİZE	156
76	Pandeminin yaşam kalitesi üzerine etkisi Şebnem Şarvan CENGİZ, Cemal Faruk Rize, Büşra IŞIK	157
77	Futbolda Kaybedilen Topların Geri Kazanılma Sürelerinin Maç Sonucuna Etkileri Önder ŞEMŞEK, Anıl CIRIKOĞLU, Göksel YIKMIŞ	158
78	Dijital Bağımlılık ve Postür Şebnem ŞARVAN CENGİZ, Buse DELEN	160

79	Voleybolcularda Foam Roller Uygulamasının Performansa Akut Etkilerinin İncelenmesi Bereket KÖSE	161
80	Akut Ve Kronik Egzersizlerin Bağışıklık Sistemi Üzerine Etkileri Bereket KÖSE, Ayşegül KÖSE, Ahmet ATLI	162
81	6 Haftalık Düzeltici Egzersiz Uygulamasının Dinamik ve Statik Denge Üzerine Etkisi Şengül TOĞANÇ, Yeliz PINAR	163
82	Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Bağlamında Kano Sporunda Çevresel Sürdürülebilirlik Özge Ercan, Alper Cavit Kabakçı	165
83	Elit Futbolcularda Anaerobik Güç, Çeviklik Ve Hamstring Kas Gücü Arasındaki İlişki Mehmet Ali EKİN, Murat AKYÜZ	166
84	Spor Bilimleri Alanında Sanal Gerçeklik: Vosviewer ile Bibliyometrik Bir Analiz Nazlı YANAR TUNÇEL, Veli TUNÇEL	167
85	Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Yapay Zeka Kaygılarının İncelenmesi Zekai ÇAKIR, Murat KUL1 Mevlüt GÖNEN, Ülfet ERBAŞ, Kader YEL, Sema GÜZEL, Mehmet Ali CEYHAN	176
86	Okul Öncesi Çocuklarda Yönlendirilmiş Buluş ve Problem Çözme Yöntemiyle Yürütülen Temel Hareket Eğitimi Uygulamalarının Yaratıcılık Düzeyine Etkisinin İncelenmesi Sevgi Pala, Hüseyin ÇAMLIYER, Diyar KAYA SAYLAM	178
87	Investigating the relationship between Career Anchors and Organizational Commitment of Physical Education faculties in Iran Islamic Azad Universities Kazem MEHRI	179
88	10-12 Yaş Grubu Futbolcularda Dört Haftalık Plometrik Antrenmanların Bazı Fiziksel Parametrelere Etkisi Doç. Dr. Muzaffer SELÇUK, Arş. Gör. Deniz COŞKUN	180
89	Uzun Mesafe Sporcularda Plometrik Antrenmanın Bazı Fiziksel Parametrelere Etkisi Doç. Dr. Muzaffer SELÇUK, Arş. Gör. Deniz COŞKUN	181
90	Research on heart rate variability in athletes Oleh OLKHOVY, Vyacheslav ROMANENKO, Svitlana PYATYSOTSKA	182
91	Psychological Adaptive Changes in Student Youth During A Sports and Recreational Hike Alexander Skaliy, Kateryna Mulyk	183
92	İlkokulda Görev Yapan Beden Eğitimi ve Oyun Öğretmenlerinin Ahlak ve Karakter Eğitimine Etkilerine İlişkin Eğitim Paydaşları Görüşleri Murat EDİŞ, Esmâ YILMAZ, Semiyha TUNCEL	184
93	Nörodejeneratif Hastalıklarda Aerobik Egzersiz Uygulamalarının Terapötik Etkilerinin İncelenmesi Tuna TURĞUT, Ümran SARIKAN, Emel GÖKMEN	185
94	Aziz Nesin'in Kalkınma Engelleri Anlayışı Çerçevesinde Türk Sporunun Kalkınmasına Psikososyolojik Bir Bakış Ersin Afacan	186

95	Hizmet Kalitesi Araştırmalarının Web of Science Veri Tabanına Yansımaları: Bibliyometrik Analiz Çalışması Sefa GÜLER, Ali ERDOĞAN	188
96	Genetic Aspects of Aggressive Behavior in Athletes Çağatay İnallı	189
97	Atletlerin Giyilebilir Teknolojik Spor Ürünlerine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi Mustafa Yaşar ŞAHİN, Ersan TOLUKAN, Hasan GÜLER, Ünsal ALTINIŞIK, Murat SARAÇOĞLU	190
98	Maraş Depremi Sonrası Uzun Dönemde Ruminasyon Ve Fiziksel Aktiviteden Keyif Alma Melek GÜLER, Nuri BAŞKARA	191
99	Uyku Kalitesi ve Postür Arasındaki İlişki: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma Şebnem ŞARVAN CENGİZ, Ebrar Şevval COŞKUN	192
100	Şebnem ŞARVAN CENGİZ, Ebrar Şevval COŞKUN Beyza Merve AKGÜL, Ecem TÜRKMEN, Tebessüm AYYILDIZ DURHAN	193
101	Spor Bilimleri Öğrencilerinin Kadın Akademisyenlere Yönelik Metaforik Algıları Öznur AKPINAR	194
102	Curling Sporcularının Branşlarına Yönelik Metaforik Algıları Tuğba DEMİR ONUR, Ekrem Levent İLHAN	195
103	Türkiye Futbol Federasyonu Futbolda Psikolojik Performans Danışmanlığı Sertifikasyonu Üzerine Eleştirel Bir Yaklaşım Ersin Afacan	196
104	Türkiye'nin Milli Ve Yerli Sporu Hemsball'un Dünü, Bugünü Ve Yarın Meltem Işık Afacan	198
105	3d Tasarım Programı İle Gerçek Ürün Prototipleri Şeyma CANKAYA1, Esmâ BÜKME1, Dr. Ayşe Nuriye İŞGÖREN3	200
106	Voleybolcularda Antrenman Öncesi Yapılan Alt Ekstremitte Masajının Esneklik Üzerine Etkilerinin İncelenmesi Onur AKTÜRK, Vedat AYAN	201
107	Sporda Şikeyle İlgili Yapılan Lisansüstü Çalışmaların İncelenmesi Faik Orhun TAPŞIN, Emin ÖZDEMİR, Mustafa Yaşar ŞAHİN	204
108	Taraftarların Sporda Karşıt Görüşe Saygı ve Özdenetim Düzeylerinin İncelenmesi Fuat Orkun TAPŞIN, Faik Orhun TAPŞIN	205
109	Üniversitelerde Kampüs Rekreasyonu Modeli Kerem Yıldırım ŞİMŞEK, Veli Onur ÇELİK	206
110	Taekwondo Antrenörlerinin Öz-Disiplinleri ile Öz Yeterlilikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi Meryem ALTUN EKİZ	207
111	Spor Bilimleri Fakültesindeki Öğrencilerin Marka Kişiliği Algıları Ve Marka Sadakati Arasındaki İlişki: Spor Ayakkabı Sektöründe Bir Uygulama Erhan BUYRUKOĞLU, Mehmet ÖZDEMİR, Hasan ŞAHAN, İlker KARADAĞ	208

112	Stadyumlarda Alınan Güvenlik Önlemlerinin Seyirciler Açısından Değerlendirilmesi (Sporda Güvenlik Çalışması)	209
	<i>Erhan Buyrukoğlu, Kemal Kızılkaya, Abdulkadir Ekin, İsmail Varol</i>	
113	Farklı Mücadele Sporlarında Antropometrik Özelliklerin ve Roundhouse Kick Tekniğinin Sürat-Çabukluk Yönünden Karşılaştırılması	211
	<i>Mehmet Müfit KUVVET, Dr. Burak KURAL, Prof. Dr. Vedat AYAN</i>	
114	Ağırılık ile Yapılan Geri Koşu Antrenmanlarının Hamstring Kas Kuvvetine ve Sürat Performansına Etkisinin İncelenmesi	213
	<i>Kerim KARAAHMETOĞLU, Orhan FİDAN, Prof. Dr. Vedat AYAN, Emin Mert YILMAZ</i>	
115	Spor ve Fiziki Etkinlerin İlkokul Çağındaki Çocukların Temel Motor Becerilerine Etkisinin İncelenmesi	215
	<i>Yücel ÇOLAK, Doç. Dr. Fatih GÜR, Prof. Dr. Vedat AYAN</i>	
116	Futbol Hakemlerinin Stresle Başa Çıkma Düzeylerinin ve Aerobik Dayanıklılıklarının İncelenmesi	216
	<i>Onur AKÇAY, Prof. Dr. Selami YÜKSEK, Prof. Dr. Vedat AYAN</i>	
117	Sekiz Haftalık Futbola Özgü Egzersiz Programının İç Vuruş Ve Şut Tekniğine Etkisi	218
	<i>Kadir BAŞTAŞ¹ İbrahim Halil ŞAHİN² Halil TAŞKIN³</i>	
118	Trabzon İlinde Görev Yapan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Futbolda Yetenek Seçim Kriterleriyle İlgili Görüşleri.	225
	<i>Miraç BULUT, Vedat AYAN</i>	
119	Sporda Giyilebilir Ürünlerin Güvenliği	227
	<i>Namık Bekar</i>	
120	Sosyal Sorun Çözme Envanterinin Psikometrik Özelliklerinin Klasik Test ve Madde Tepki Kuramları Kapsamında İncelenmesi: Beden Eğitimi Öğretmen Adayları Üzerine Bir İnceleme*	228
	<i>Kürşad Han DÖNMEZ, Olcay KİREMİTÇİ, Hayal BOYACIOĞLU, Murat KANGALGİL, Berkcan BOZ</i>	
121	E-Sporcularda Liderlik Algısı: Pilot Çalışması	229
	<i>Orçun Keçeci, Veli Onur Çelik</i>	
122	Erkek Futbolcularda Bilinçli Farkındalık Ve Yarışma Kaygısı Arasındaki İlişki	230
	<i>Burak ARICIOĞLU, Ayşe TÜRKSOY İŞİM, Zariye ARSLAN TAŞTAN, Hasan Ceyhun CAN</i>	
123	Fitness Katılımcılarının Rekreatif Etkinliklere Yönelik Serbest Zaman İlgilenimi ve Algılanan Hizmet Kalitesi Düzeylerinin Belirlenmesi	232
	<i>Rahmi CENGİZ, Fatih YAŞARTÜRK</i>	
124	Egzersiz ve Beyin Fonksiyonları	233
	<i>Emircan SİLER, Muhammet YÜCEL, Rasim GARALOV, Ali Rıza GÜRSOY, Mert SİPAHİ</i>	
125	Sporda Görsel Algılama Yöntemleri: Sistemik Derleme	234
	<i>Mert SİPAHİ, Muhammet YÜCEL, Tuna TURĞUT</i>	
126	Yaşlılarda Aerobik Egzersiz Uygulamalarının Denge Performansına Etkileri	235
	<i>Abdullah DEMİRLİ, Yusuf Burak YAMANER, Tuna TURĞUT</i>	
127	FitPodz Cihazının Güvenirlik ve Geçerlik Çalışması	236
	<i>Emre BOZ, Burakhan AYDEMİR</i>	

128	Genç Erkek Futbolcuların Anaerobik Güçlerinin Değerlendirilmesi <i>Halit Egesoy, Ayşegül Yapıcı</i>	237
129	BRAZILIAN JIU JITSU Sporcularının Psikolojik Gerilim Düzeylerinin İncelenmesi <i>Aygül ÇAĞLAYAN TUNÇ, Enes KOÇ</i>	238
130	Profesyonel Erkek Futbolcularda Sezon Başlı Hazırlık Süreci Antrenmanlarının Testosteron Seviyesi Üzerine Etkisi <i>Sibel YILDIRIM, Ömer AKYÜZ, Murat AKYÜZ, Yunus Emre GÜLER, Burhan BAŞOĞLU, Abdullah DEMİRLİ</i>	239
131	Elit Futbolcularda Fiziksel Hazırlık Sürecinin Kreatin Kinaz Seviyeleri Üzerine Etkisi* <i>Sibel YILDIRIM, Ömer AKYÜZ, Tülay CEYLAN, Levent CEYLAN, Murat AKYÜZ</i>	240
132		
133		
134		
135		

Sezgisel Bulanık Esnek Kümelerin Bir Karar Verme Yöntemi

Serkan Atmaca¹, Rabia Başaran¹

¹Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Öz

Literatürde sezgisel bulanık esnek küme olarak adlandırılan melez küme teorisi için klasik kümelerde var olan temel kesişim, birleşim, tümleyen gibi temel özellikleri tanımlanarak bu özelliklerin sağladığı özellikler araştırılıp çeşitli örneklerle açıklanmıştır. Ayrıca fonksiyon temel cebirsel özelliklerin fonksiyon altında koruduğu özellikler incelenecek ve bu kavram örneklerle çeşitlendirilmiştir. Daha sonra sezgisel bulanık esnek kümeler için entropi ve korelasyon kavramları tanımlanıp ve bu kavramların yardımıyla yapılacak ağırlıklandırma ile günlük hayatta karşılaşılan bir probleme karar verme yöntemi verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bulanık Kümeler, Esnek Kümeler, Karar verme, Sezgisel bulanık esnek kümeler.

Intuitionistic fuzzy soft sets and a decision making method

Abstract

For the hybrid set theory, which is called intuitionistic fuzzy soft set in the literature, the basic properties of classical sets such as intersection, union and complement are defined and the properties provided by these properties are investigated and explained with various examples. In addition, the properties that the basic algebraic properties of the function protect under the function will be examined and this concept will be diversified with examples. Then, the concepts of entropy and correlation are defined for intuitionistic fuzzy soft sets, and a method for deciding a problem encountered in daily life is given by weighting with the help of these concepts.

Keywords: Fuzzy Sets, Soft Sets, Decision making, intuitionistic fuzzy soft sets.

Features of The Autonomic Balance in Trained and Untrained Persons in Rest and Stress Conditions

Mariia Fedkiv, Olesia Mykhalenych, Khrystyna Seniv, Bogdan Kindzer, Lyubomyr Vovkanyc

*Ivan Boberskyi Lviv State University of Physical Culture, UKRAINE ;
Ivan Franko National University of Lviv, UKRAINE,
Ivan Franko National University of Lviv, UKRAINE,
Ivan Boberskyi Lviv State University of Physical Culture, UKRAINE,
Ivan Boberskyi Lviv State University of Physical Culture, UKRAINE*

Abstract

Subject. We study the autonomic balance differences between highly trained karate athletes and untrained individuals during both rest and stress conditions, employing heart rate variability (HRV) analysis.

Methods. Twenty-six Kyokushinkai karate athletes (K) and twelve untrained students (UT) participated in the study. HRV was monitored using Polar 800S during a 5-minute rest period and during sensory-motor reaction tests. Time-domain variables (HR, SDNN, RMSSD, pNN50) and non-linear variables (SD1, SD2) were analyzed using Polar Pro Trainer software.

Results. In the resting state, the K group showed 21–52% higher values in SDNN, RMSSD, pNN50, and SD2 compared to the UT group. The prevalence of vagotonia was twice as high in the K group compared to the UT group. In reaction tests with interference, the K group exhibited a 12% increase in heart rate (HR), along with a 16% decrease in SD1 and a 5% decrease in RMSSD. Conversely, the UT group showed a 1% increase in HR, an 8% increase in SD1, and a 29% increase in RMSSD. The most significant changes were observed during the 30 s tapping test. In K group, HR increases by 64%, SD1 decreases by 80%, and RMSSD by 79%. In UT group changes were similar, but less pronounced: heart rate increases by 32%, SD1 decreases by 67%, RMSSD by 65%.

Conclusions. In resting conditions, our findings suggest that parasympathetic activity is higher in karate athletes compared to untrained individuals. Additionally, under stress conditions, we observed a more pronounced increase in sympathetic activity in trained athletes.

Keywords: heart rate variability, trained and untrained individuals

Petrogenesis and geochemistry of migmatites from North of Urmia (Northwest Iran)

Haleh SHOKRI

Abstract

The studied area is located in the southwest of Urmia city in Piranshahr geological sheet 1:100000. This area becomes part of Sanandaj-Sirjan zone. In this area, there are a series of internal igneous rocks (including basic volterra basic rocks), metamorphic rocks (including types of amphibolite, schist and hornfels rocks) and also pelagic limestones. In the studied area, field observations show that magnesite mineralization in the faulted and tectonized areas within the Cretaceous ophiolite peridotites is elevated.

Magnesite mineralization is mainly veined and sometimes lenticular. The length of the main vein is estimated up to one kilometer discontinuously and there are 3 almost parallel magnesite veins. The thickness of each vein varies from a few centimeters to a few meters, separated by 1 to 2 meters by weathered peridotite rocks, especially serpentinite. have become. In the hand sample, they are hard and dense, have a shell fracture and are seen in white to yellow colors, and their weathered surface may have a light gray color. The rocks near the deposit are mostly altered.

In the studied area, magnesite along with dolomite, calcite and peridotites, especially serpentinite, are found. Ultramafic rocks include a collection of quartz, plagioclase, hornblende, pyroxene, muscovite, biotite, olivine, spinel, and magnesite oxides, and their textures are mostly microlitic porphyry, intersertal, and intergranular. The results of whole rock chemical analysis of mafic and ultramafic rocks show mantle origin and volcanic arc environment of subduction zones. Whole rock analysis of Piranshahr magnesite shows that they are rich in MgO and poor in SiO₂ and CaO.

The range of changes of rare earth elements in magnesite samples is similar to ultramafic samples of the region, which is self-evident about the major role of ultramafics in the formation of Piranshahr magnesite. Field, petrographic and chemical studies, as well as by comparing Piranshahr magnesite with similar samples, show that the source of carbonate (CO₂) present in the studied magnesite is Permian carbonate rocks, which are abundant next to the collection. ophiolitic outcrops.

On the other hand, alteration and serpentinization of the ultramafic rocks of the region and their transformation into serpentinite caused the separation of magnesium, which was precipitated after reacting with hydrothermal solutions containing carbonate. Probably, the atmospheric waters with high CO₂ content from the Permian carbonate rocks penetrated into the joints and fractures in the ultramafic rocks of the study area and after mixing with the magnesium released during the serpentinization process, magnesite He has sat down.

Keywords: Migmatite, Petrogenesis, Geochemistry, Urmia

Smart City Planning with Futures study Approach (Case Study: Urmia City)

Elham SHOKRI

Abstract:

In the present era, the growing trend of the population and the consequent increase and diversity of urban problems in various aspects on the one hand and the changes resulting from the progress of science and industry and the design of new organizational and social needs on the other hand, requires new and efficient management. One of the new concepts to deal with the current challenges of cities in the field of urban planning is the development of smart cities . In this regard, the purpose of this study is to explain and plan the smart city in Urmia with emphasis on the scenario writing approach. Type of applied research and review method in the first step; Based on the new methods of futurology with an emphasis on screenwriting is exploratory and to analyze the data, a combination of Delphi, Ceoss Impact Analysis and CIB methods in the form of Mick Mac software and Scenario Wizard has been used. Investigation method in the second step; It is descriptive-analytical and network analysis and Meta- SWOT models have been used to analyze the data. The statistical population of this research is 30 professors, specialists and experts in the field of urban planning. The data collection method for examining the components of the smart city was in two forms: documentary (secondary data) and survey (primary data) and the tools used in the survey method were questionnaires and interviews. For the 12 key factors that play a key role in making Urmia smarter, 36 possible future situations were considered for them. Then, based on the opinions of experts and based on software analysis of the Wizard scenario, 7 strong scenarios were extracted. The obtained results indicate that; 22.61% of these scenarios are desirable and 19.04% of the 7 scenarios show critical situations, the probability of static conditions is about 58.33%, which shows that in the smart city of Urmia, the probability of static conditions is more than two favorable and critical conditions. Considering the current situation in Urmia, the continuation of the current situation (static conditions) is in fact a kind of crisis in the smartening of this city. The criteria of smart people and smart economy with the highest score of 1 and 0.77, respectively and the criteria of smart environment and smart life with points of 0.5 and 0.35, respectively, have the least importance and impact on the movement of Urmia city towards a smart city. The results also show that the development of long-term plans to attract economic partnerships and specialized human resources (use of human capabilities) and the implementation of various technological programs on the one hand and investment in information technology infrastructure and Communications, considering the geographical location, industrial and commercial potentials, foreign trade capacities, tourist, academic and research attractions, etc. On the other hand, are the most important strategies in making smartening the city of Urmia.

Keywords: urban planning, smart city, screenwriting, Urmia

Yapay Zekâ ile Oluşturulan Reklamların Görsel İletişim Bakımından Değerlendirilmesi

Leman Ünsal Acet, Süleymen Karaçor

Selçuk Üniversitesi

Öz

Günümüzde teknolojinin hızla ilerlemesiyle birlikte, ortaya çıkan yeni medya araçları ve yapay zekâ gibi teknolojiler, birçok sektörde işlev kazandığı gibi, reklam sektöründe de önemli bir rol oynamakta ve geleneksel reklam yöntemlerini dönüştürmektedir. Yaşadığımız dijital çağda, markalar mevcut ve potansiyel tüketicilerine ulaşabilmek için, yoğun rekabet karşısında geleneksel yöntemlerin yetersiz kalmasından dolayı, gelişen endüstri devrimlerinden biri olan bilgi teknolojilerinden yapay zekâyı kullanmaya başlamışlardır. Çünkü yapay zekâ algoritmaları markalara verimlilik, hız ve müşteri deneyimini artırma gibi bazı faydalar sağlamaktadır. Markalar zamanla değişen tüketici davranışları ve alışkanlıklarıyla da karşı karşıya kalmaktadır. Çünkü tüketiciler zamanlarının büyük bir kısmını internet ortamında geçirmektedirler ve her türlü ihtiyaçlarını ve isteklerini hızlıca elde edebilmektedirler. Dolayısıyla onlarla bu hızlı değişen davranışlarına daha hızlı ve etkili çözümlerle yaklaşılması gerekmektedir. Günümüzde pazarlamanın ana odağı da tüketiciler olduğu için, onların isteği, ihtiyacı ve deneyimi önemli bir güç konumundadır ve markalar değişen bu tüketici beklentisine uyum sağlamak zorundadır. Yapay zekâ algoritmaları markalara verimlilik, hız ve müşteri deneyimini artırma gibi bazı faydaları bulunduğu için; büyük veri analiz yaparak markaların hedef müşterilerinin davranışlarını ve tercihlerini daha iyi analiz edebilir, ilgi alanlarına ve ihtiyaçlarına göre reklam içeriklerini kişiselleştirebilir. Bu sayede, oluşturulan reklamların, hedef kitleye daha etkili bir şekilde ulaşmayı ve kişiselleştirilmiş deneyimler sunmayı amaçlamaktadır. Dolayısıyla bu çalışma, reklamlardaki yapay zekâ kullanımlarını ve kullanılan reklamları görsel iletişim bakımından değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler:Yapay Zekâ, Reklam, İletişim

Advertisements Created with Artificial Intelligence Evaluation in Terms of Visual Communication

Abstract

Today, with the rapid advancement of technology, emerging technologies such as new media tools and artificial intelligence are gaining functionality in many sectors, as well as playing an important role in the advertising industry and transforming traditional advertising methods. In the digital age we live in, brands have started to use artificial intelligence, one of the developing industrial revolutions, in order to reach their current and potential consumers, as traditional methods are inadequate in the face of intense competition. Because artificial intelligence algorithms provide brands with some benefits such as efficiency, speed and increasing customer experience. Brands are also faced with changing consumer behaviors and habits over time. Because consumers spend most of their time on the internet and can quickly meet all their needs and desires. Therefore, it is necessary to approach their rapidly changing behaviors with faster and more effective solutions. Since consumers are the main focus of marketing today, their desires, needs and experiences are an important force and brands have to adapt to these changing consumer expectations.

Since artificial intelligence algorithms have some benefits for brands such as efficiency, speed and increasing customer experience; By analyzing big data, brands can better analyze the behavior and preferences of target customers and personalize advertising content according to their interests and needs. In this way, the advertisements created aim to reach the target audience more effectively and provide personalized experiences. Therefore, this study aims to evaluate the use of artificial intelligence in advertisements and the advertisements used in terms of visual communication.

Keywords:Artificial Intelligence, Advertising, Communication

Evaluation of Osteogenesis Time in the Wing Bones of Quail by Radiological Method

Siamak ALIZADEH

Department of Clinical Sciences, Faculty of Veterinary Medicine, Naghadeh Branch, Islamic Azad University, Naghadeh, Iran

Abstract

Objective- The skeleton development of pectoral girdle elements, wing and the ossification centers in these regions after hatching were investigated in quails (*Coturnix c. japonica*).

Design- Descriptive study.

Animals- 14 quails after hatching.

Procedure- These birds were reared in similar and standard conditions and radiography was done once every 7 days to 90 days of wing bones. The assigned technique including processing the radiographic stereotype with normal radiography film.

Results- Differentiation of the wing in quail starts with the appearance of centers of undeveloped cartilages in humerus diaphysis, radius, and ulna at the end of the first week, and also carpal regions in the beginning of the third week. The growth sequence in humerus and radius, ulna and carpus, metacarpus, and digits are observed in various stages. Maximum growth is related to the maximum cartilaginous activity and ossification stages. Humerus keeps its growth connection constant with the length of the whole wing skeleton, although its growth scale lessens from the end of the third week. In adult specimens the formula of the digits of the fore limb is usually 2:2:1 but it sometimes decreases to 1:2:1.

Conclusion and Clinical Relevance- Based on this study, osteogenesis time in the wing bones of quail is 70 days after hatching and some of the many contrasts that were mentioned about other birds can be evaluated and compared.

Keywords: Osteogenesis Time, Quail, Wing Bones

Ultrasonographic liver findings in a sheep flock involved in chronic fasciolosis

Siamak ALIZADEH

Department of Clinical Sciences, Faculty of Veterinary Medicine, Naghadeh Branch, Islamic Azad University, Naghadeh, Iran

Abstract

BACKGROUND: *Fasciola hepatica* is genus of the trematodes which mainly affects the liver of sheep and these livestock are accidentally infected by eating plants or drinking contaminated with the metacercariae of this parasite. These parasites can cause a lot of economic damage by destroying liver and bile ducts.

OBJECTIVES: The aim of this study was to evaluate the role of ultrasonographic diagnosis in chronic hepatic fasciolysis of sheep and to provide ultrasonography views of fasciolosis in sheep's liver.

METHODS: In this cross-sectional study, 256 sheep of the Makoei breed, including 130 male (50.8%) and 126 female (49.2%) with diagnosis of chronic fasciolosis was confirmed by showing of fluke eggs in feces and using enzyme-linked immunosorbent assay (ELISA) were referred to the Department of Radiology and Ultrasonography, dopplerultrasound was performed. Average age of sheep was 2.1 years (minimum age 7 months and maximum age 6 years). Data were analyzed by SPSS software (version 11.5) and the statistical test was chi-square test. P value less than 0.05 was considered significant.

RESULTS: In the results, 55.6% of sheep had ascites in the abdominal cavity and in 5.7% and 11.3%, bile ducts and gallbladder were affected, respectively, and in 4.8%, both the liver and the bile ducts were involved. In 22.6% of sheep, there was no abnormal finding in ultrasound. The most common site of injury was in the posterior part of the right lobe of liver. There was no significant difference between the place of involvement in the liver, age and sex of the patients.

CONCLUSIONS: According to this study, ultrasonography can play an important role in the diagnosis and follow up of sheep's chronic fasciolosis treatment.

Keywords: Ultrasonography, Diagnosis, Fasciolosis, Liver, Sheep

Moshkov Test Model for Primary School Pupils

Ihor ZANEVSKYY, Olena BODNARCHUK, Lyudmyla ZANEVSKA

Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Boberskyj, Lviv, UKRAINE

Abstract

Posture disorders in childhood are a mass phenomenon in modern primary school, which is a threat to the health of pupils (Negrini et al., 2018; Fadzhan, & Bettany-Saltikov, 2017). According to the statistics of the Ministry of Health of Ukraine, 67% of children have health-threatening postural defects, and 8.4% have scoliosis on the threshold of school.

To diagnose scoliosis, pediatricians use X-rays, magnetic resonance, ultrasound, etc., and changes in posture, for example, asymmetry in the frontal plane of the body can be detected as an early sign of scoliosis. The appearance of morphological and functional asymmetry of the body is a sign of the threat of the formation of incorrect posture of elementary school students. To create individual and group profiles of posture asymmetry, batteries of tests of morphological characteristics, assessment of the leading limb, etc., are used. On the one hand, a large number of indicators makes it possible to deeply and multifaceted study the state of body asymmetry, and on the other hand, the practice of school physical education shows that the morphological indicator of Moshkov and tilts of the body to the left and right as a functional indicator are quite informative in predicting scoliosis changes in posture.

The generally accepted indicators of the curvature of the spine in the frontal plane of the body are determined taking into account the lengths of the upper and lower halves of the Moshkov rhombus, that is, based on the parameters of the cervical and lumbar parts of the spinal column separately. The idea of our work is to take into account both the upper and lower indicators together by improving the Moshkov rhombus model and thus increasing the validity of the asymmetry index in the frontal plane of the body relative to the indicator of the predictor of scoliosis in first-graders. It is clear that ensuring a sufficient level of validity of health tests is a serious problem in the theory and practice of motor activity of primary school students.

Keywords: Moshkov index, scoliosis, pupils, modeling, validity

İnsülin Direnci Metabolik Sendromu ve Egzersiz

Hatice Paşaoğlu

Gazi University Faculty of Medicine, Department of Medical Biochemistry

Öz

Araştırmalar toplumun kilo aldığını, abdominal obezite ve metabolik sendrom riskinin hızla arttığını gösteriyor. İnsülin direnci (IR), Metabolik sendrom (MetS) için önemli bir mekanizmadır. MetS, IR ile başlayan ve obezite, glukoz intoleransı, dislipidemi, hipertansiyon ve koroner arter hastalığı (KAH) gibi sistemik bozuklukların eşlik ettiği bir endokrin bozukluktur. Prevalansı MetS vakaları dünya çapında artıyor ve giderek alt yaş gruplarına ulaşıyor. Öte yandan obez kişilerde düzenli egzersizle metabolik durum iyileşebiliyor. İskelet kası insülin direncinin patogeneğinde önemli bir role sahiptir. Çeşitli çalışmalar insülin etkisinin iskelet kasının oksidatif kapasitesi ile ilişkili olabileceğini bulmuştur. Aerobik egzersizler hem insülin duyarlılığını hem de kastaki oksidatif enzimlerin aktivitesini artırır. İnsülin direnci, obezite veya tip 2 diyabetli bireylerin kas oksidatif enzim aktivitesinin daha düşük olduğu bulunmuştur. Düzenli egzersiz, MetS'in hem önlenmesi hem de tedavisi için etkili ve güvenli bir seçenektir. Mevcut klinik kanıtlar, haftada 100-300 dakikaya kadar fiziksel aktivite sağlayan ve vücut ağırlığında yalnızca %6-8 oranında azalma sağlayan yaklaşımların bile yeterli olduğunu göstermektedir. Metabolik sendromu önlemek için; Tip 2 diyabetin başlangıcını üç yıllık sürede %58 oranında azalttığını, glukoz intoleransı, lipid bozuklukları ve hipertansiyon üzerinde olumlu etkisi olduğunu ortaya koyuyor. Ayrıca geleneksel Akdeniz diyeti koroner kalp hastalığının ve metabolik sendromun önlenmesinde en önemli tedavi seçeneklerinden biridir. Akdeniz diyetinin önemli bir bileşeni olan zeytinyağının kan basıncını düşürmede, balık, sebze ve meyve, kuru baklagiller, saf tahıllar gibi besinlerin tüketimini artırmada da etkili olduğu önem kazanmaktadır.

Anahtar Kelimeler:Metabolik Sendrom,Egzersiz

Insulin Resistance Metabolic Syndrome and Exercise

Abstract

Studies show that society is gaining weight, and abdominal obesity and the risk of metabolic syndrome is increasing rapidly. Insulin resistance (IR) is an essential mechanism for Metabolic syndrome (MetS).MetS begins with IR and it is an endocrine disorder accompanied by systemic disorders such as obesity, glucose intolerance, dyslipidemia, hypertension and coronary artery disease (CAD).The prevalence of MetS is increasing worldwide and progressively reaching the lower age groups On the other hand, metabolic status can improve with regular exercise in obese people. Skeletal muscle has an important role in the pathogenesis of insulin resistance. Several studies have found that insulin action may be related to the oxidative capacity of skeletal muscle. Aerobic exercises improve both insulin sensitivity and activity of oxidative enzymes in muscle. Individuals with insulin resistance, obesity or type 2 diabetes mellitus found to have lower muscle oxidative enzyme activity. Regular exercise is an effective and safe option for both the prevention and treatment of MetS.Current clinical evidence shows that even approaches that provide up to 100-300 minutes of weekly physical activity and provide only a 6-8% reduction in body weight are sufficient to prevent metabolic syndrome; It reveals that it reduces the onset of type 2 diabetes mellitus by 58% in a three-year period and has a positive effect on glucose intolerance, lipid disorders and hypertension. Also, the traditional Mediterranean diet is one of the most important treatment options in preventing coronary heart disease and metabolic syndrome. It is important to note that olive oil, an important component of the Mediterranean diet, is also effective in lowering blood pressure and increasing the consumption of foods such as fish, vegetables and fruits, dried legumes and pure grains.

Studies show that society is gaining weight, and abdominal obesity and the risk of metabolic syndrome is increasing rapidly. Insulin resistance (IR) is an essential mechanism for Metabolic syndrome (MetS). MetS begins with IR and it is an endocrine disorder accompanied by systemic disorders such as obesity, glucose intolerance, dyslipidemia, hypertension and coronary artery disease (CAD). The prevalence of MetS is increasing worldwide and progressively reaching the lower age groups. On the other hand, metabolic status can improve with regular exercise in obese people. Skeletal muscle has an important role in the pathogenesis of insulin resistance. Several studies have found that insulin action may be related to the oxidative capacity of skeletal muscle. Aerobic exercises improve both insulin sensitivity and activity of oxidative enzymes in muscle. Individuals with insulin resistance, obesity or type 2 diabetes mellitus found to have lower muscle oxidative enzyme activity. Regular exercise is an effective and safe option for both the prevention and treatment of MetS. Current clinical evidence shows that even approaches that provide up to 100-300 minutes of weekly physical activity and provide only a 6-8% reduction in body weight are sufficient to prevent metabolic syndrome; it reveals that it reduces the onset of type 2 diabetes mellitus by 58% in a three-year period and has a positive effect on glucose intolerance, lipid disorders and hypertension. Also, the traditional Mediterranean diet is one of the most important treatment options in preventing coronary heart disease and metabolic syndrome. It is important to note that olive oil, an important component of the Mediterranean diet, is also effective in lowering blood pressure and increasing the consumption of foods such as fish, vegetables and fruits, dried legumes and pure grains.

Keywords: Metabolic Syndrome, Exercise

65-iscs-conference-10th-802FC-KY-SG-Oral/Online / Çeviri-250

Türk Hakemlerinin Karar Verme Davranışlarını İnceleyen Bilimsel Araştırmaların Sistemik Derlemesi

Sevil Şamiloğlu, Tekin Çolakoğlu

Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü/Ankara, Gazi Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi/Ankara

Öz

Bu araştırmada, Türkiye’de 2015-2024 yılları arasında yayımlanmış olan, hakemlerin karar verme davranışını inceleyen 27 bilimsel araştırma, yayımlanma yılı, örneklem büyüklüğü, örneklem grubu, araştırma yöntemi ve araştırma sonuçları açısından incelenmiştir. Bu çalışma nitel araştırma yöntemleriyle gerçekleştirilmiştir ve çalışmada doküman inceleme deseni kullanılmıştır. İncelenen araştırmalar hakemli dergilerde yayımlanmış makaleler, sempozyumlarda sunulmuş ve sempozyum kitaplarında yayımlanmış bildiriler, edit kitaplarda yayımlanmış kitap bölümleri, yüksek lisans tezleri veya doktora tezleridir. Bulgular, hakemlerin karar verme davranışını inceleyen araştırmaların sayısının 2018’de arttığını ancak 2021’den sonra azaldığını göstermiştir. Araştırmaların en fazla futbol hakemlerine odaklandıkları ve bazı hakemlik branşlarını ise nadiren inceledikleri saptanmıştır. İncelenen araştırmaların tamamının nicel yöntemlerde yapıldığı ve örneklem büyüklüğünün 10 ila 1115 arasında değiştiği tespit edilmiştir. İncelenen araştırmaların bulguları hakemlerinin karar vermede öz saygı düzeylerinin ve dikkatli karar verme düzeylerinin yüksek olduğuna, kaçınan, erteleyici ve panik karar verme düzeylerinin ise düşük olduğuna işaret etmektedir. Araştırmaların incelediği hakemlerin karar verme eğilimleriyle ilişkili faktörlerden mesleki vizyon, mesleki yeterlilik, mesleki güven, atılganlık, ahlaki olgunluk, benlik saygısı, empatik eğilim, özgüven, yaratıcılık, problem çözme becerisi ve duygusal zekâ özelliklerine hakemlerin daha fazla sahip olmaları durumunda, hakemlerin karar vermede öz saygı ve dikkatli karar verme düzeylerinin arttığı, tersine kaçınan, erteleyici ve panik karar verme düzeylerinin ise azaldığı saptanmıştır. İncelenen araştırmalarda cinsiyet, yaş, medeni durum, eğitim durumu, aylık gelir, mesleki tecrübe, branş ve klasman gibi özelliklerin hakemlerin karar verme eğilimleri üzerindeki etkileriyle ilgili olarak birbirinden farklı sonuçlar elde etikleri anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler:Hakemlik, Karar Verme, Sistemik Derleme, Spor.

Systematic Compilation Of Scientific Research Examining The Decision-Making Behavior Of Referees Published In Turkey

Abstract

In this research, 27 scientific studies examining the decision-making behavior of referees published in Turkey between 2015 and 2024 were examined in terms of publication year, sample size, sample group, research method and research results. This study was conducted with qualitative research methods and document analysis design was used in the study. The studies examined are articles published in peer-reviewed journals, papers presented at symposiums and published in symposium books, book chapters published in edited books, master's theses or doctoral theses. The findings showed that the number of studies examining referees' decision-making behavior increased in 2018 but decreased after 2021. It has been determined that the studies mostly focus on football referees and rarely examine some branches of refereeing. It was determined that all of the studies examined were conducted using quantitative methods and the sample size varied between 10 and 1115. The findings of the studies examined indicate that referees' self-esteem levels and careful decision-making levels are high, while their avoidant, procrastinatory and panic decision-making levels are low. It was determined that if the referees have more professional vision, professional competence, professional confidence, assertiveness, moral maturity, self-esteem, empathic tendency, self-confidence, creativity, problem-solving skills and emotional intelligence, which are among the factors related to the decision-making tendencies of the referees examined by the research, the referees have more self-esteem in decision-making, and their careful decision-making increase, and on the contrary, the levels of avoidant, procrastinating and panicky decision-making decrease. It was understood that different results were obtained regarding the effects of characteristics such as gender, age, marital status, educational status, monthly income, professional experience, branch and classification on referees' decision-making tendencies.

Keywords:Refereeing, Decision Making, Systematic Compilation, Sports

66-iscs-conference-10th-673FC-KY-SG-Face to Face Oral / -199

DeneySEL Tip 2 Diyabet Modelinde Farklı Egzersiz Tiplerinin Metabolik Parametreler, İrisin Hormon Seviyesi Ve Kasın Histolojik Yapısına Etkisi.

Manolya ACAR¹, Emel ŞAHİN², Hülya ARIKAN³, Pınar Ayran FİDAN⁴, Nilüfer BAYRAKTAR⁵

¹Assoc.Prof. Manolya ACAR Başkent Universtiy, Faculty of Health Sciences, Department of Physiotherapy and Rehabilitation, Ankara, Turkey. <https://orcid.org/0000-0003-2736-6195>

²Assoc. Prof. Emel Şahin. Pelvic Floor Health, Physical Therapy and Rehabilitation Consultancy Center, Ankara, Turkey. <https://orcid.org/0000-0002-4335-455X>

³Prof. Dr. Hülya Arıkan. Atılım Universtiy, Faculty of Health Sciences, Department of Physiotherapy and Rehabilitation, Ankara, Türkiye. <https://orcid.org/0000-0002-0028-4256>

⁴Medical Doctor Pınar Ayran FİDAN- Etlik Şehir Hospital, Ankara, Turkey. Assisted Reproductive Techniques Center, Ankara, Türkiye. <https://orcid.org/0000-0003-3047-0305>

⁵Prof. Dr. Nilüfer BAYRAKTAR Başkent Universtiy, Faculty of Medicine, Department of Medical Biochemistry, Ankara, Türkiye. <https://orcid.org/0000-0002-7886-3688>

E-mail: acarmanolya@hotmail.com, emelsonmezer@gmail.com, hulya.arikan976@gmail.com, pınarayran@hotmail.com, drnbayraktar@yahoo.com

Özet

Çalışmamızda amaç, sıçan tip 2 diyabet modelinde aerobik egzersiz, dirençli egzersiz ve kombine egzersiz eğitiminin metabolik parametreler, irisin hormonu ve kasın histolojik yapısı üzerine etkisini karşılaştırmaktır. Çalışmamız tip 2 diyabetli 23 adet erkek sıçan üzerinde gerçekleştirildi. Denekler aerobik egzersiz (n=6), dirençli egzersiz (n:6), kombine egzersiz (n=6) ve kontrol grubu (n=5) olarak dört gruba ayrıldı. Aerobik egzersiz grubu (AEG) 60 dakika yüzme egzersizini, dirençli egzersiz grubu (DEG) vücut ağırlıklarının %75-100'ü kadar ağırlık kuyruklarına bağlanarak merdiven çıkma egzersizini, kombine egzersiz grubu (KEG) yüzme ve ağırlıklı merdiven çıkma egzersizlerini birlikte 6 hafta, haftada 3 gün gerçekleştirdiler. Kontrol grubu (KG) herhangi bir egzersiz protokolü uygulamadı. Kan glukoz seviyesi kuyruk veninden kan alınarak glukometre ile belirlendi. Egzersiz eğitimi sonunda anestezi uygulanan deneklerin kalplerinden kan alınarak HbA_{1c}, insülin, irisin hormonu düzeyleri belirlendi. M. Soleus ve M. Fleksör digitorum brevis kası çıkarılarak kas dokularındaki yapısal değişiklikler incelendi. Çalışma sonucunda, kan glukoz düzeyi AEG ve KEG'da anlamlı düzeyde azaldı. AEG ve KEG'da kan glukozu diğer gruplara göre anlamlı şekilde daha düşük bulundu (p<0,05). İrisin seviyesinin KG'na kıyasla tüm egzersiz gruplarında anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu saptandı (p<0,05). AEG'nun irisin düzeyi DEG'na göre anlamlı olarak daha yüksekti (p<0,05). AEG ve KEG'nun, DEG ve KG'na göre kas histolojisi üzerinde olumlu etkiye sahip olduğu belirlendi. Sonuç olarak, aerobik ve kombine egzersiz eğitiminin glisemik kontrolü iyileştirdiği, irisin seviyesini artırdığı gösterildi. Dirençli egzersiz eğitimi, glukoz metabolizmasına ve irisin hormonu salınımına olumlu etkilere sahipti. Tip 2 diyabet tedavisinde aerobik egzersiz yaklaşımlarının tek başına veya dirençli egzersizlerle kombine olarak kullanılmasının etkin olacağı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Diyabet, egzersiz, kan glukozu, histoloji

THE EFFECT OF DIFFERENT EXERCISE TYPES ON METABOLIC PARAMETERS, IRISIN HORMONE, AND HISTOLOGICAL STRUCTURE OF MUSCLE IN EXPERIMENTALLY TYPE 2 DIABETES MODEL

Abstract

Our study aimed to compare the effects of aerobic exercise, resistance exercise, and combined exercise training on metabolic parameters, irisin hormone, and histological structure of muscle in rat type 2 diabetes model. Our study was performed on 23 male rats with type 2 diabetes. The subjects were divided into four groups aerobic

exercise (n=6), resistant exercise (n=6), combined exercise (n=6), and control group (n=5). The aerobic exercise group (AEG) performed 45-60 minutes of swimming training, the resistance exercise group (REG) was adapted to climb stairs with weights, combined exercise group (CEG) performed both swimming and weighted climbing stair exercises for 6 weeks 3 times a week. The control group (CG) didn't perform any exercise protocol. The blood glucose was determined using glucometer by taking blood from tail vein. After exercise training, HbA1c, insülin, and irisin hormones were determined by taking blood from the subjects' hearts under anesthesia. M. Soleus and M. Flexor digitorum brevis muscles structural changes were examined. As a result of the study, blood glucose were significantly decreased in AEG and CEG ($p<0.05$). The blood glucose in AEG and CEG was significantly lower than the other groups ($p<0.05$). The blood glucose of REG was significantly lower than control group ($p<0.05$). The irisin levels were significantly higher in all exercise groups compared to CG ($p<0.05$). The irisin levels of AEG were significantly higher than REG ($p<0.05$). It was determined that AEG and CEG had a positive effect on muscle histology compared to resistance exercise and control group. In conclusion, aerobic and combined exercise have been shown to improve glycemic control and increase irisin level. Resistance exercise had positive effects on glucose metabolism and release of irisin. It was concluded using aerobic exercise approaches alone or in combination with resistance exercises would be effective in type 2 diabetes treatment.

Keywords: Diabetes, exercise, blood glucose, irisin, histology

GİRİŞ

İnsülin salınımının yada insülinin etkinliğinin azalması ile ortaya çıkan diabetes mellitus (DM); protein, yağ ve karbonhidrat metabolizmasında bozukluklara yol açan, hiperglisemi ile karakterize sürekli tıbbi bakım gerektiren, bir çok komplikasyona sebep olan, metabolik ve endokrin bir hastalıktır (Hameed vd., 2015:598).

Son yıllarda hazırlanan Tip 2 DM rehberleri ve yapılan araştırmalarının sonuçlarına göre, fiziksel aktivite ve düzenli egzersiz programları, tip 2 DM tedavisinde farmakolojik tedavi ve diyet yaklaşımları ile birlikte ilk sırada gösterilmektedir. Egzersizin tip 2 DM semptomlarını ve komplikasyonlarını önleyebileceği veya geciktirebileceği de ileri sürülmüştür (Colberg vd,2010:147; Kirwan vd., 2017;15).

Tip 2 DM'de farklı egzersiz modellerinin etkisini inceleyen araştırmalar olmakla birlikte, kesin bir optimal egzersiz reçetesi henüz oluşturulamamıştır (Byrne 2017;717). Bunun sebebi bu hastalıkta hangi egzersiz tipinin daha yararlı olduğunun bugüne kadar yapılan çalışmalarda tam olarak netleştirilememesinden kaynaklanmaktadır (Byrne 2017;717).

Tip 2 DM'deki insülin etki mekanizmasını bozan olaylar iskelet kası büyüklüğü ve kuvvetinde azalma ile diyabetik miyopatiye neden olmaktadır (Wang vd.,2006:4160). Diyabetik miyopatinin tedavisi ve önlenmesi için düzenli egzersiz önerilmektedir (Hashemi vd.,2019:216). Alaca ve ark. (Alaca vd., 2018:73)'nın tip 2 DM'li sıçanlarda aerobik egzersiz sıklıklarının kas dokusu üzerine etkisinin incelendiği çalışmada kas atrofisi, konnektif doku ve tüm histomorfometrik parametrelerde gelişme olduğu gösterilmiştir. Alzheimer modeli oluşturulan sıçanlarda farklı egzersiz tiplerinin koruyucu etkilerini araştıran bir çalışma da kas lif alanlarında dirençli ve kombine egzersiz grubunda kontrol gruplarına göre belirgin artış olduğu gözlenmiştir. Literatürde sıçan tip 2 DM modelinde farklı egzersiz tiplerinin kas dokusu üzerine etkilerini inceleyen çalışmalara rastlanmamıştır (Özbeyli D vd.,2017:159).

Literatürde tip 2 DM hastalarında egzersizin etkilerini inceleyen çalışmalar incelendiğinde, farklı egzersiz tiplerinin etkinliğini birbirlerine göre karşılaştıran çalışmaların sonuçlarının çelişkili olduğu görülmüş ve bu konuda yapılacak geniş kapsamlı ve karşılaştırmalı çalışmalara ihtiyaç olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle planlanan çalışmamızda, sıçan tip 2 DM modelinde farklı egzersiz tiplerinin metabolik parametreler, irisin hormon seviyesi ve kasın histolojik yapısı üzerine etkisinin araştırılması amaçlanmaktadır.

YÖNTEM

Çalışmamızda Başkent Üniversitesi Deney Hayvanları Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından temin edilen 350-450 gram ağırlığında ve 9-18 aylık erişkin Sprague Dawley/ Wistar erkek türü sıçanlar kullanıldı. Kullanılacak olan sonuç ölçümleri açısından, hem egzersiz eğitimi öncesi ve sonrası hem de gruplar arasında deney sonu kan glukoz değerleri karşılaştırıldığında ölçümler arasında anlamlı fark bulabilmek için tip I hata $\alpha = 0,05$ ve % 82,88 güç değeri ($1-\beta = 0,8288$) iken örneklem genişliği her grupta 6 denek olmak şartıyla toplamda en az 23 denek olarak belirlendi (Alaca vd., 2018:73). Çalışmamızın veri analizi 23 adet deney hayvanı ile gerçekleştirildi.

Laboratuvarında denekler 12 saat aydınlık, 12 saat karanlık uygun ışıklandırma yapılarak 22°C±2 sıcaklığında sekizerli kafeslerde konaklatıldı. “Laboratuvar Hayvanları Kullanımı ve Bakımı Kılavuzu”na uygun şekilde tüm uygulamalar gerçekleştirildi. Hayvanlar aynı tip yem ve suyu ad libidum (serbest, kendi istedikleri zaman ve miktarda beslenme) tükettiler ve ek bir besin uygulaması yapılmadı.

Tip 2 Diabetes Mellitus Deneysel Model Protokolü

Diyabet oluşturulacak gruplara gece açlığını takiben 0.9'luk sodyum klorür (NaCl) içinde çözülmüş 110 mg/kg nikotinamid (NAD) intraperitoneal olarak uygulandıktan 15 dakika sonra tek doz 65 mg/kg streptozotosin 0.1 M Fosfat-sitrat tamponunda (pH=4.5) çözülürülerek intraperitoneal (i.p) olarak uygulandı (Alaca vd., 2018:73).

Tip 2 diyabet modeli için uygulanan kimyasalların oluşturabileceği hipoglisemiye önlemek için ilaç uygulanan gece sıçanların sularına % 10 glukoz çözeltisi eklendi. Bir hafta sonra 12 saatlik açlık sonrası kuyruk veninden alınan kandan glukometre ile glukoz ölçümü yapılmış, ölçüm sonucu açlık kan glukoz seviyesi 126 mg/dl'yi üzerinde olan sıçanlar tip 2 diyabet olarak kabul edildi (Alaca vd., 2018:73). Bu değerin altında kalan hayvanlar çalışma dışı bırakıldı (n=4). Sıçanların su kaybını azaltmak için her gün subkuteneal 15 ml serum fizyolojik verildi.

Egzersiz Protokolleri

Aerobik egzersiz grubu 60 dk'lık yüzme egzersizini, dirençli egzersiz grubu vücut ağırlıklarının %75-100'ü kadar ağırlık kuyruklarına bağlanarak merdiven çıkma egzersizini, kombine egzersiz grubu ise hem ağırlıklı merdiven hem de yüzme egzersizini, bir hafta 2 gün yüzme, 1 gün ağırlıklı merdiven egzersizi, diğer hafta; 1 gün yüzme, 2 gün ağırlıklı merdiven egzersizi olacak şekilde egzersizlerin dönüşümlü olarak kombine edildiği egzersiz protokolünü 6 hafta, haftada 3 gün gerçekleştirdiler. Kontrol grubundaki hayvanlara ise, deneysel Tip 2 DM modeli oluşturulduktan sonra hiçbir egzersiz protokolü uygulanmadı ve deney sonunda değerlendirmeye alındılar (Özbeyli D vd.,2017:159).

Sonuç Ölçümleri

Deneklerin kan glukoz seviyesi kuyruk veninden kan alınarak 2., 5. ve 8.haftada glukometre ile belirlendi. Deney protokolüne göre uygulanan son egzersizden 24 saat sonra anestezi uygulanan deneklerin kalplerinden kan alınarak, HbA1c, insülin, ve irisin düzeyleri ilgili kitler ile belirlendi ve M. Fleksör digitorum brevis, M. Soleus kasları çıkarıldıktan sonra histolog tarafından çıkarılan kasların histolojik incelemesi yapıldı. (Özbeyli D vd.,2017:159).

İstatistiksel Yöntem

Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 25 (IBM Corp. Released 2017. IBM SPSS Statistics for Windows, Version 25.0. Armonk, NY: IBM Corp.) istatistik paket programı kullanılmıştır. Değişkenler ortalama±standart sapma ve ortanca (Maksimum-Minimum) yüzde ve frekans değerleri kullanılmıştır. Verilerin tekrarlanan ölçümler varyans analizine uygunluğu Mauchy's Küresellik Testi ve Box-M Varyansların Homojenliği Testi ile değerlendirilmiştir. Ortalamaların karşılaştırmaları için faktöriyel düzende tekrarlanan ölçümler varyans analizi kullanılmıştır. Parametrik testlerin (faktöriyel düzende tekrarlanan ölçümler varyans analizi) ön şartları sağlanmadığında serbestlik derecesi düzeltilmeli Greenhouse-Geisser veya Huynh-Feldt testlerinden biri kullanılmıştır. Çoklu karşılaştırmalar ise Düzeltilmiş Bonferroni Testi ile gerçekleştirilmiştir. Değişkenler normallik, varyansların homojenliği ön şartlarının kontrolü yapıldıktan sonra (Shapiro Wilk ve Levene Testi) değerlendirilmiştir. Veri analizi yapılırken, üç ve daha fazla grup karşılaştırması için Tek Yönlü Varyans Analizi ve çoklu karşılaştırma testlerinden Tukey HSD testi ile sağlanmadığında ise Kruskal Wallis ve çoklu karşılaştırma testlerinden Bonferroni-Dunn testi kullanılmıştır. Testlerin yanılma olasılığı için p<0,05 ve p<0,01 değeri kabul edilmiştir (219).

BULGULAR ve YORUMLAR

Kan Glukoz Düzeyleri

Tüm araştırma gruplarının 2. hafta, 5. hafta ve 8. hafta belirlenen kan glukoz düzeyleri karşılaştırıldığında, 5. hafta (p=0,005) ve 8. hafta (p=0,001) kan glukoz değerlerinde istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulundu (Tablo 1). Grupların ikişerli olarak anlamlı fark görülen 5. hafta ve 8. hafta kan glukoz düzeylerinin karşılaştırılması Tablo 2'de gösterilmiştir. Aerobik egzersiz grubunun 5. hafta ve 8. hafta ölçülen kan glukoz düzeyleri diğer tüm

araştırma gruplarına kıyasla istatistiksel açıdan anlamlı olarak daha düşüktü ($p < 0,05$). Dirençli egzersiz grubunun 8. haftada ölçülen kan glukoz düzeyi ($p = 0,021$), kombine egzersiz grubunun 5. haftada ($p = 0,044$) ve 8. haftada ($p = 0,010$) ölçülen kan glukoz düzeyi, kontrol grubuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde daha düşük olduğu saptandı. Dirençli egzersiz grubu ile kombine egzersiz grubu birbirleri ile karşılaştırıldığında ise 5. hafta ve 8. hafta ölçülen kan glukoz düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir farka rastlanmadı ($p > 0,05$).

Tablo.1. Gruplar Arasında Kan Glukoz Değerlerinin Karşılaştırılması

	Aerobik egzersiz grubu	Dirençli egzersiz grubu	Kombine egzersiz grubu	Kontrol grubu	p Değeri
	$\bar{x} \pm SS$	$\bar{x} \pm SS$	$\bar{x} \pm SS$	$\bar{x} \pm SS$	
	M (min-maks) (n:6)	M (min-maks) (n:6)	M (min-maks) (n:6)	M (min-maks) (n:5)	
Kan Glukozu (mg/dl)					
2.hafta	314,33±27,63 315 (272-358)	339,00±34,05 329 (301-390)	350,66±44,26 345 (298-420)	366,60±78,02 370 (248-450)	0,288
5.hafta	260,66±39,78 261 (206-317)	337,50±43,35 321 (294-403)	318,83±47,19 310 (252-390)	399,60±62,03 385 (320-488)	0,005**
8.hafta	204,83±49,76 200 (152-280)	346,66±37,13 341 (300-408)	292,00±47,72 287,5 (215-352)	434,80±49,75 450 (350-370)	0,001**

$\bar{x} \pm SS$: Ortalama $\pm$ standart sapma. M: Medyan. min: minimum. maks: maksimummg/dl:miligram/desilitre. Tek Yönlü Varyans Analizi * $p < 0,05$. ** $p < 0,01$.

Tablo 2. İkişerli gruplar halinde Kan Glukoz Değerlerinin Karşılaştırılması

Bonferroni Dunn Testi * $p < 0,05$. ** $p < 0,01$.

	2. hafta	5. hafta	8. hafta	χ^2	p Değeri
	$\bar{x}$ M (min-maks)	$\bar{x}$ M (min-maks)	$\bar{x}$ M (min-maks)		
Aerobik Kan Glukozu	314,33±27,63 315 (272-358)	260,66±39,78 261 (206-317)	204,83±49,76 200 (152-280)	12	0,002**
Dirençli Kan Glukozu	339,00±34,05 329 (301-390)	337,50±43,35 321 (294-403)	346,66±37,13 341 (300-408)	2,333	0,311
Kombine Kan Glukozu	350,66±44,26 345 (298-420)	318,83±47,19 310 (252-390)	292,00±47,72 287,5 (215-352)	12	0,002**
Kontrol Kan Glukozu	366,60±78,02 370 (248-450)	399,60±62,03 385 (320-488)	434,80±49,754 (350-370)	4,8	0,09

c grubundaki hayvanların kan glukoz düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı değişime rastlanmadı ($p > 0,05$). Aerobik egzersiz grubundaki hayvanların ise 2. hafta ile 5. Hafta ($p = 0,025$), 2. hafta ile 8. Hafta ($p = 0,028$)ve 5. Hafta ile 8. Hafta ($p = 0,029$) kan glukoz seviyeleri karşılaştırıldığında anlamlı düzeyde kan glukoz düzeylerinin düştüğü görülmektedir. Kombine egzersiz grubu hayvanlarında 2. hafta ile 5. Hafta ($p = 0,024$), 2. hafta ile 8. Hafta ($p = 0,027$) ve 5. Hafta ile 8. Hafta ($p = 0,028$) arasında istatistiksel açıdan anlamlı derecede kan glukoz düzeylerinin azaldığı saptandı.

Tablo 3. Grupların Haftalık Kan Glukoz Düzeylerinin Değişimi

	Kan Glukozu			
	5.hafta		8.hafta	
	p	z	p	z
Aerobik egzersiz grubu	0,016*	-2,402	0,004**	-2,882
Dirençli egzersiz grubu				
Aerobikegzersiz grubu	0,037*	-2,085	0,016*	-2,402
Kombine egzersiz grubu				
Aerobik egzersiz grubu	0,006**	-2,739	0,006**	-2,745
Kontrol grubu				
Dirençliegzersiz grubu	0,521*	-0,641	0,065	-1,844
Kombine egzersiz grubu				
Dirençli egzersiz grubu	0,067	-1,825	0,021*	-2,292
Kontrol grubu				
Kombine egzersiz grubu	0,044*	-2,012	0,010**	-2,561
Kontrol grubu				

X± SS: Ortalama ± standart sapma. M: Medyan. min:minimum. maks:maksimum mg/dl:miligram/desilitre
Tekrarlanan ölçümler varyans analizi. **p<0.01.

Plazma İnsülin ve HbA1c Değerleri

Grupların insülin hormonu ve HbA1c Değerleri Tablo 4’de verilmiştir. Dört grubun egzersiz eğitimi sonrasında ölçülen plazma insülin hormonu ve HbA1c değerleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmadı (p>0.05)

Tablo 4. Gruplar Arasında Plazma İnsülin ve HbA1c Değerlerinin Karşılaştırılması

	Aerobik egzersiz	Dirençli egzersiz	Kombine egzersiz	Kontrol grubu	p Değeri
	$\bar{x}$	$\bar{x}$	$\bar{x}$	$\bar{x}$	
	M (min-maks) (n:6)	M (min-maks) (n:6)	M (min-maks) (n:6)	M (min-maks) (n:5)	
İnsülin (mU/L)	12,47±1,87 12,55 (10,25-15,46)	27,61±11,28 27,22 (10-40,88)	13,18±2,04 13,15 (10-13,18)	55,81±68,21 15,28 (8.07-167,73)	0,142
HbA1c (%)	2,34±0,60 2,10(3,46-1,87)	2,85±0,66 3,04(3,51-1,93)	2,27±0,76 2,10(1,24-3,29)	3,46±1,13 3,29(4,66-1,86)	0,25

X± SS: Ortalama ± standart sapma. M: Medyan. min:minimum. maks:maksimum.HbA1c: Hemoglobin A1cmU/L: miliunit/litre. Tek Yönlü Varyans Analizi *p<0.05.

İrisin Hormon Seviyesi

Grupların irisin hormonu seviyeleri Tablo 5’de gösterilmiştir. Grupların deney sonunda ölçülen irisin hormonu değerleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptandı (p<0.05). İkişerli gruplar halinde plazma irisin hormon düzeylerinin karşılaştırılması Tablo 6’da gösterildi. Aerobik egzersiz grubunun irisin hormon düzeyi, dirençli egzersiz grubu(p=0,05) ve kontrol grubuna(p=0,05) göre anlamlı düzeyde yüksek iken, kombine egzersiz grubuna ile kıyaslandığında istatistiksel açıdan anlamlı olarak farklı değildi (p>0,05). Kombine egzersiz grubunun irisin hormon düzeyi, kontrol grubuna (p=0,05) göre anlamlı düzeyde yüksek iken dirençli egzersiz grubu ile karşılaştırıldığında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmadı (p>0,05). Dirençli egzersiz grubunun irisin düzeyi, kontrol grubuna göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksekti (p=0,05).

Tablo 5. Gruplar Arasında İrisin Hormon Düzeylerinin Karşılaştırılması

	Aerobik egzersiz grubu		Dirençli egzersiz grubu		Kombine egzersiz grubu		Kontrol grubu		P Değeri
	$\bar{x}$	$\pm SS$	$\bar{x}$	$\pm SS$	$\bar{x}$	$\pm SS$	$\bar{x}$	$\pm SS$	
	M (min-maks)		M (min-maks)		M (min-maks)		M (min-maks)		
	(n:6)		(n:6)		(n:6)		(n:5)		
İrisin Hormonu (ng/ml)	3,36 $\pm$ 0,45	3,23 (2,93-3,95)	2,58 $\pm$ 0,53	2,60(1,66-3,23)	3,01 $\pm$ 0,88	3,02(1,66-3,95)	1,91 $\pm$ 0,53	1,57(1,48-2,51)	0,008**

$X \pm SS$: Ortalama $\pm$ standart sapma. M: Medyan. min: minimum. maks: maksimum, ng/ml:nanogram/mililitre. Tek yönlü varyans analizi ** $p < 0.01$.

Tablo 6. İkişerli gruplar halinde İrisin Hormon Düzeylerinin Karşılaştırılması

	İrisin Hormonu	
	p	z
Aerobik egzersiz grubu- Dirençli egzersiz grubu	0,020*	-2,326
Aerobikegzersiz grubu- Kombine egzersiz grubu	0,52	-0,643
Aerobik egzersiz grubu- Kontrol grubu	0,006**	-2,739
Dirençliegzersiz grubu- Kombine egzersiz grubu	0,295	-1,046
Dirençli egzersizgrubu- Kontrol grubu	0,043*	-2,017
Kombine egzersiz grubu- Kontrol grubu	0,022*	-2,287

Bonferroni-Dunn Testi * $p < 0.05$. ** $p < 0.01$.

M. Soleus ve M. Fleksör Digitorum Brevis Kaslarındaki Histolojik Değişiklikler

Aerobik egzersiz grubunda;

M. Soleus kesitleri incelendiğinde çekirdeklerin iskelet kası olağan yapısına uygun olarak periferik yerleşimli ve çok sayıda oldukları gözlenmiştir. Uzunlamasına kesitlerde kaslardaki enine çizgilenmeler kolaylıkla seçilmiştir. Uzunlamasına ve enine kesitlerde enine çizgilenmeyi bozmayacak şekilde miyofilaman demetleri arasında ayrışma alanları dikkati çekmiştir. Endomisyal bağ dokusu alanları olağan görünümünde izlenmiştir, nekroz saptanmamıştır. M. Fleksör digitorum brevis kesitleri incelendiğinde çekirdeklerin iskelet kası düzenlenimine uygun olarak periferik yerleşimli ve çok sayıda oldukları gözlenmiştir. Uzunlamasına kesitlerde kaslardaki enine çizgilenmeler kolaylıkla seçilmiştir. Bağ dokusundaki periferik sinirlerin miyelin kılıflarının yapısını koruduğu dikkati çekmiştir. Miyofilaman demetleri arasında ayrışma alanları M. Fleksör digitorum brevis kaslarında da dikkati çekmiştir. Nekroz izlenmemiştir.

Dirençli egzersiz grubunda;

M. Soleus kesitlerinde yer yerçekirdeklerin merkezi yerleşimde oldukları, satellit hücre proliferasyonu ve kas hücrelerinde kontraktülersaptanmıştır. Enine çizgilenmeleri bozmayacak şekilde miyofilaman demetlerindeki

ayırışma alanları aerobik egzersiz yaptırılan gruba kıyasla görece az olarak izlenmiştir. Endomisyal bağ dokusunda hücre yoğunluğunun arttığı dikkati çekmiş, nekroz izlenmemiştir. M. Fleksör digitorum brevis kesitlerinde çekirdek yerleşimi ve enine çizgilenme olağan şekilde izlenmiştir. Miyofibrillerdeki ayırışma alanları kontrol grubuna göre daha az izlenmiştir. Endomisyumda çok sayıda miyelinli periferik sinir kesitleri gözlenmiştir. Bağ dokusunda hücre artışı gözlenmiş olup, mast hücrelerine rastlanmıştır. Nekroz bulgusu izlenmemiştir

Kombine egzersiz grubunda;

M. Soleus kesitleri incelendiğinde aerobik egzersiz grubunla benzer olarak çekirdeklerin iskelet kası olağan yapısına uygun olarak periferik yerleşimli ve çok sayıda oldukları gözlenmiştir. Uzunlamasına kesitlerde kaslardaki enine çizgilenmeler kolaylıkla seçilmiştir. Uzunlamasına ve enine kesitlerde enine çizgilenmeyi bozmayacak şekilde miyofilaman demetleri arasında ayırışma alanları dikkati çekmiştir. Endomisyal bağ dokusu alanları olağan görünümünde izlenmiştir, nekroz saptanmamıştır. M. Fleksör digitorum brevis kesitleri incelendiğinde çekirdeklerin yerleşimlerinin olağan görünümünde olduğu ve çok sayıda oldukları gözlenmiştir. Uzunlamasına kesitlerde enine çizgilenmenin yanı sıra miyofilaman demetlerinde ayırışmalar dikkati çekmiştir. Endomisyal bağ dokusunda hücresel bileşende artış dikkati çekmiştir. Bağ dokusunda miyelinli periferik sinir kesitlerine ve mast hücrelerine rastlanmıştır. Nekroz bulgusu izlenmemiştir.

Kontrol grubunda;

M. Soleus kesitleri incelendiğinde çekirdeklerin iskelet kası düzenlenimine uygun olarak periferik yerleşimli ve çok sayıda oldukları, kas liflerinde enine çizgilenmelerin bulunduğu gözlenmiştir. Enine çizgilenmenin korunduğu miyofilaman demetlerinde ayırışmalar diğer gruplara kıyasla daha fazla saptanmıştır. Endomisyal bağ dokusu içinde yer yer fibrotik değişiklikler barındıran bağ dokusu artışı gözlenmiştir. Bağ dokusundaki periferik sinirlerin miyelin kılıflarında normal Schmidt-Lanterman yarıklarının yanısıra azımsanmayacak sayıda miyelinde çepeçevre ayırışma olduğu dikkati çekmiştir. Bağ dokusunda mast hücrelerine rastlanmış, nekroz bulgusu izlenmemiştir. M. Fleksör digitorum brevis kesitleri incelendiğinde çekirdeklerin yerleşimlerinin olağan görünümünde olduğu ve çok sayıda oldukları gözlenmiştir. Uzunlamasına kesitlerde enine çizgilenmenin yanı sıra miyofilaman demetlerinde ayırışmalar dikkati çekmiştir. Endomisyal bağ dokusunda hücresel bileşende artış dikkati çekmiştir. Bağ dokusunda miyelinli periferik sinir kesitlerine ve mast hücrelerine rastlanmıştır. Nekroz bulgusu izlenmemiştir.

SONUÇLAR

Çalışmamızda, kan glukoz düzeyinde dirençli ve kontrol grubuna kıyasla aerobik ve kombine egzersiz eğitimi ile deney sonunda azalma saptandı. Aerobik egzersiz grubunun kan glukoz düzeyleri diğer tüm araştırma gruplarına göre anlamlı şekilde daha düşüktü. Dirençli ve c seviyesi aerobik egzersiz ve kombine egzersiz grubunda daha düşük bulundu. Plazma irisin hormon seviyesinin kontrol grubuna kıyasla tüm egzersiz gruplarında anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu saptandı. Aerobik egzersiz eğitiminin, dirençli egzersiz eğitime göre irisin düzeyi üzerinde daha fazla bir artış sağladığı gösterildi. M. Soleus ve M. Fleksör digitorum brevis kasları histolojik incelemesinde diyabetin tüm gruplarda myopatiyi düşündüren değişiklikler yaratabildiği ancak bu değişikliklerin kontrol grubunda daha şiddetli olarak ortaya çıktığı gözlemlendi. Kontrol grubunda periferik nöropati ön bulguları olarak kabul edilen sinir lifi değişiklikleri tespit edildi. Aerobik egzersiz ve kombine egzersizin myopatik bulguları diğer gruplara göre daha düşüktü. Dirençli egzersiz grubunda direncin yoğunluğuna adaptasyon gücüne bağlı görülen kas dejenerasyonu bulgusunun aerobik ve kombine egzersiz grubunda ortaya çıkmadığı görüldü.

Sonuçlarımız bütün olarak ele alındığında, insanlarda ciddi fonksiyonel yetersizliğe ve birçok komplikasyona neden olan, ekonomik yükü artıran dünyada en önemli sağlık problemi olarak gösterilen Tip 2 DM'nin yönetiminde birinci sırada gösterilen egzersizin farklı tiplerinin diyabeti iyileştirici etkileri olduğu bulunmuştur. Özellikle aerobik ve kombine egzersiz eğitiminin glisemik kontrolü iyileştirdiği, oluşabilecek komplikasyonları önlediğini, plazma irisin hormonunu artırarak enerji metabolizmasını düzenlediği gösterilmiştir. Dirençli egzersiz eğitiminde glukoz metabolizmasına ve irisin hormonu salınımına olumlu etkileri olmuştur. Sonuç olarak, Tip 2 DM'de doğru ve iyi bir şekilde reçetelendirilmiş egzersiz eğitiminde aerobik egzersiz eğitimini içeren egzersiz yaklaşımları yer almalıdır. Dirençli egzersizlerin kullanılması gereken durumlarda da aerobik egzersizin programa ilave edilmesinin DM tedavisini daha etkin hale getireceği düşüncesindeyiz. İnsan çalışmalarına zemin hazırlayan deney hayvanlarında gerçekleştirilen çalışmamızın sonucunda elde edilen bilgiler,

Tip 2 DM'li hastalarda araştırma yapan fizyoterapistlere bu konu ile ilgili insanda yapılacak çalışmalar yapması için yol gösterici olacaktır.

KAYNAKLAR

- Alaca, N., Uslu, S., GulecSuyen, G., Ince, U., Serteser, M., Kurtel, H. (2018) Effects of different aerobic exercise frequencies on streptozotocin-nicotinamide-induced type 2 diabetic rats: Continuous versus short bouts and weekend warrior exercises. *Journal of Diabetes*, 10(1):73-84.
- Byrne, H., Caulfield, B., De Vito, G. (2017). Effects of self-directed exercise programmes on individuals with type 2 diabetes mellitus: a systematic review evaluating their effect on hba1c and other metabolic outcomes, physical characteristics, cardiorespiratory fitness and functional outcomes. *Sports Medicine*, 47(4):717–33.
- Colberg, SR., Sigal RJ, Fernhall, B., Regensteiner, JG., Blissmer, BJ., Rubin, RR., et al. (2010). Exercise and type 2 diabetes: American College of Sports Medicine and the American Diabetes Association: joint position statement. *Diabetes Care*, 33(12),147-167.
- Hameed, I., Masoodi, SR., Mir, SA., Nabi, M., Ghazanfar, K., Ganai, BA. (2015). Type 2 diabetes mellitus: From a metabolic disorder to an inflammatory condition. *World Journal of Diabetes*, 6(4):598–612.
- Hashemi, M., Bayat, M., Azizi, Saraji, AR, Entezari, M. (2009). The effect of swimming exercise on experimental diabetic myopathy in rats. *World Journal of Zoology*, 4(3):216-22.
- Kirwan, JP., Sacks, J., Nieuwoudt, S. (2017). The essential role of exercise in the management of type 2 diabetes. *Cleveland Clinic Journal of Medicine*, 84(7):15-21.
- Özbeyli, D., Sari, G., Özkan, N., Karademir, B., Yüksel, M., Çilingir Kaya, ÖT., et al. (2017). Protective effects of different exercise modalities in an Alzheimer'sdisease-like model. *Behavioural Brain Research*, 328:159-77.
- Wang, X., Hu, Z., Hu, J., Du, J., Mitch, WE. (2006). Insülin resistance accelerates muscle protein degradation: Activation of the ubiquitin-proteasome path way by defects in muscle cell signaling. *Endocrinology*, 147(9):4160–8.

67-iscs-conference-10th-673FC-KY-SG-Face to Face Oral / -200

Eskrim Sporcularında Solunum Fonksiyonları Ve Solunum Kas Kuvvetinin Spor Performansına Etkisi

Aysel Gökçe KURT¹ Manolya ACAR²

¹ Başkent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Ankara, Türkiye.
<https://orcid.org/0000-0002-3646-4072>

² Başkent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Ankara, Türkiye.
<https://orcid.org/0000-0003-2736-6195>

Email: gokceemsa134@gmail.com, acarmanolya@hotmail.com.

Çalışmanın amacı, eskrim sporcularının solunum kapasitesi, solunum kas kuvveti ve spor performansını belirleyip, yaş aralığına göre karşılaştırmak ve eskrim sporcularında solunum fonksiyonları, solunum kas kuvvetinin spor performansına etkisini incelemektir. Çalışmaya en az 1 yıldır profesyonel olarak eskrim sporu yapan, yaş ortalaması 20,35±5,12 yıl olan 26 eskrimci dahil edildi. Solunum fonksiyonları (spirometre), solunum kas gücü (ağız içi basınç ölçümü), torakal mobilite (göğüs çevre ölçümü), aerobik performans (20 metre mekik testi), anaerobik performans (dikey sıçrama testi), denge seviyeleri (Y denge testi), çeviklik-yön değiştirme performansı (eskrime özgü 4-2-2-4 testi), görsel reaksiyon zamanı (Nelson El Reaksiyon Testi) ve zindelik düzeyi (Hooper İndeksi) ölçüldü. FEV₁, FEF₂₅₋₇₅, MİP indeksi, MİP zirve inspiratuar akış ile 20 metre mekik testi mekik sayısı, mesafesi ve Maks VO₂ arasında orta düzeyde pozitif korelasyonlar vardı (p<0.05). FEV₁, FVC, vital kapasite, MVV, MİP tüm ölçümleri ile çeviklik test süresi arasında negatif, anaerobik güç, dikey sıçrama yüksekliği ile arasında pozitif ilişki bulundu (p<0.05). Görsel reaksiyon zamanı ile solunum parametreleri arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki yoktu (p>0.05). Sonuç olarak, eskrim sporcularında, solunum fonksiyonu ve solunum kas kuvveti ile çeviklik, aerobik, anaerobik performans düzeyleri arasında pozitif ilişki bulunurken, görsel reaksiyon arasında ilişki saptanmadı. Eskrim sporcularının performanslarının geliştirilmesi için solunum fonksiyonlarını, solunum kas kuvvetini ve aerobik kapasiteyi artıran egzersiz programlarının sporcuya özgü antrenmanlara dahil edilmesi gerektiğini düşünmekteyiz.

Anahtar Sözcükler: Solunum kapasitesi, Eskrim maskesi, Solunum kas kuvveti, Aerobik performans.

THE EFFECTS OF RESPIRATORY FUNCTIONS AND RESPIRATORY MUSCLE STRENGTH ON SPORTS PERFORMANCE IN FENCING ATHLETES

Abstract

This study aimed to examine the effects of respiratory functions and respiratory muscle strength on sports performance in fencing athletes. 26 fencers with a mean age of 20.35±5.12 years, who have been professional fencing for at least 1 year, were included in the study. The respiratory functions (spirometer), respiratory muscle strength, (intraoral pressure measurement), aerobic performance (20-meter shuttle test), anaerobic performance (vertical jump test), agility- change direction performance (fencing specific 4-2-2-4 test), and visual reaction time (Nelson Hand Reaction test). There were intermediate positive correlations between FEV₁, FEF₂₅₋₇₅, MIP index, MIP peak inspiratory flow, and 20-meter shuttle test shuttle number, distance, and VO₂ max (p<0.05). A negative correlation was found between all measurements of MIP, FEV₁, FVC, vital capacity, MVV, and agility test duration, and a positive correlation was found between anaerobic power, and vertical jump height (p<0.05). There was no statistically significant relationship between visual reaction time and respiratory parameters (p>0.05). In conclusion, while it was found a positive correlation between respiratory function, respiratory muscle strength and agility, aerobic, anaerobic performance, there was no relationship between visual reaction. We think that to improve the performance of fencing athletes, exercise programs that increase respiratory functions, respiratory muscle strength and aerobic capacity should be included in athlete-specific training.

Keywords: Respiratory capacity, Fencing mask, Respiratory muscle strength, Aerobic performance.

GİRİŞ

Eskrim, tarih boyunca değişik kültürlerde farklı şekillerde uygulanmış ve 1896 Atina Olimpiyatlarına kabul edilerek ilk kez uluslararası spor organizasyonunda yer almış olan olimpik bir mücadele sporudur (Di Cagno vd., 2020:703; Arseven, 1976). Özel koruyucu kıyafet ve ekipmanlarla oynanan, doğrudan fiziksel temas ile değil, ucu küt ve aynı zamanda kesici olmayan 3 farklı türde silah kullanılarak bir spor branşıdır. Ataklar sırasında gard pozisyonunda ilerlenir ve amaç rakibe silahla temas etmek olduğundan doğru zamanda patlayıcı hareketler yapılmaktadır. Savunma sırasında ise rakibin hamlesinden kurtulmak için eskrim sporcusu geriye doğru çekilir ve silahıyla rakibinin temasından kurtulmaya çalışır (Yıldırım, 2020). Sporcuların silahları ile dolaylı bir mücadele yaptığı, atak ve savunma sırasında patlayıcı kuvvet içeren hareketleri barındıran, düşük şiddet hareketlerle beraber toparlanmayı sağlayan, ani karar verme ve strateji geliştirme becerisi gerektiren aralıklı ve yüklenme temelli bir spor dalıdır. Sporcuların fiziksel ve zihinsel özelliklerini en iyi şekilde kullanabilecekleri, eskrim sporuna özgü teknik barındıran, dengeyi koruyarak gerektiğinde rakibin vücuduna uzanma, gerektiğinde ise geri çekilme hareketlerinin yeterince hızlı ve doğru reaksiyonlarla yapılması gereken bir branştır (Çolakoğlu vd., 2020:3444).

Düzenli yapılan ve belirli ölçüde şiddeti giderek artan fiziksel aktivite sonucunda fiziksel uygunluğu önemli belirleyicilerinden olan kardiyorespiratuar etkinlik artmaktadır. Performans artışının sağlanabilmesi için solunum fonksiyonlarına ve solunum kas kuvvetine iskelet kasları kadar önem verilmelidir (Esmer,2019; Selçuk 2022).

Etkin solunumun gerçekleşmesi için akciğerin ve göğüs duvarının uygun biyomekanik ve fizyolojik durumda genişleyebilmesi gerekmektedir (Salova,2021:88). Eskrim sporcusunun, koruyucu maske, silah ve ceketten oluşan özel spor ekipmanları mevcuttur. Eskrim sporuna özel ekipmanlarla, müsabaka ve antrenman sırasında performansın gerçekleştirilmesi organizma üzerinde ek bir yük oluşturmakta ve ana fonksiyonel sistemler olan kardiyovasküler ve solunum sisteminde daha yoğun çalışmaya neden olmaktadır. Eskrim spor ekipmanları, solunum olayının gerçekleşmesinde göğüs duvarı üzerinde kısıtlayıcı etki oluşturarak, solunum fonksiyonlarında ve egzersiz kapasitesinde azalmalara neden olabilmektedir (Salova, 2021: 88). Bunun yanı sıra, eskrim sporunda, özellikle baş ve yüzü içine alan koruyucu maskenin ve fiziksel aktivitenin etkisiyle beraber değişen ısı sirkülasyonu ile solunum direnci artmaktadır bu durum da hava akışını azaltmaktadır. Hava akışının azalması ile solunum iş yükündeki artış, müsabaka sırasındaki atak çeşidine göre fizyolojik cevaplar ve etkiler meydana getirerek yarışmanın seyrinde önemli bir rol oynayabilmektedir. Solunum kas aktivitesinde ve oksijen tüketimindeki artış fiziksel aktiviteyi limitlemektedir (Passali vd., 2015). Buna karşın, sürekli koruyucu maske ve ekipman ile müsabaka yapan bu sporcularda havayolu direncine karşı solunum fonksiyon parametreleri ve solunum kas kuvvetinin eskrim sporcularında daha yüksek olma ihtimali de olabilir.

Eskrim sporcularında solunum performanslarının belirlenmesi için yapılan çalışmalar kısıtlıdır. Solunum kapasiteleri ile spor performanslarının ilişkisini inceleyen çalışmaya rastlanamamıştır. Çalışmamızın amacı eskrim sporcularında solunum fonksiyonları, solunum kas kuvvetinin spor performansına etkisini incelemektir.

YÖNTEM

Ankara ili içerisindeki Eskrim Kulüplerine kayıtlı sporcularından dahil edilme kriterlerine uygun olan sporcularla gerçekleştirildi. %90 test gücünü %95 güven düzeyinde Tatlıcı, Arslan ve Böge (2022)(Tatlıcı vd.,2022) tarafından yapılan çalışmanın anaerobik performans (dikey sıçrama) birincil sonuç ölçümü referans alınarak "Pearson Korelasyon testi" için etki genişliği $p=0.60^*$ olmak üzere minimum 24 kişi olarak hesaplandı. Örneklem büyüklüğü belirlenmesinde G-Power 3.1.9.7 programı kullanıldı. Çalışmanın dahil edilme kriterleri; en az 1 yıldır profesyonel eskrim sporcusu olmak, 15-30 yaş aralığında olmak, fiziksel ve algısal yeterlilikleri olmaları. Solunum sistemi hastalığı olanlar, kas iskelet sistemi hastalığı olanlar, ciddi kardiyak aritmisi olanlar, kontrol edilemeyen hipertansiyonu olanlar, ağır kalp yetmezliği olanlar, psikiyatrik hastalıkları olanlar, denge ve koordinasyon problemi olanlar, gebelik durumu olanlar, herhangi bir cerrahi geçmişi olanlar çalışmaya dahil edilmedi. Katılım kriterlerimize uygun olan 26 sporcu çalışmaya dahil edildi.

Sporcuların genel bilgileri için Sosyo-Demografik Form dolduruldu.Solunum fonksiyonları değerlendirilmedi FEV1 (L), FEV1 (%), FVC (L), FVC (%), FEV1/FVC (%), maksimal ekspirasyon ortası akım sürati (FEF %25-75), VC, MVV değerlendirildi. Solunum kas kuvvetinin belirlenmesi için maksimum ekspirasyon yaptırılarak ardından solunum yolu kapatılarak 1-3 saniye maksimum inspirasyon yapması ve bunu sürdürmesi istendi. Ölçüm

3 kez tekrarlanarak en iyi sonuç referans alındı. Maksimal inspiratuar basınç (MIP) ölçümleri (S-Index cm H₂O, zirve inspiratuar akış, hacim L) kaydedildi (Pessoa vd., 2014:418).

Aerobik kapasitenin değerlendirilmesi için 20 metre mekik testi sporculara uygulandı. Sporcuların maksimal oksijen tüketimleri (VO₂maks) Leger ve arkadaşlarının geliştirdiği formülle hesaplandı (Leger vd., 1988:93; Taskın, 2007).

Anaerobik Performansın değerlendirilmesi için Aktif Sıçrama Testi kullanıldı. Apple Iphone 8 plus modelinin uygulaması olan My Jump 2 kullanıldı. Dikey sıçrama mesafesi kaydedildi. Anaerobik güç, kilo ve boy verilerini de kullanarak Johnson ve Bahamonde tarafından geliştirilen aşağıda belirtilen ortalama güç formülü kullanılarak Watt/kg cinsinden hesaplandı (Johnson vd., 1996:161).

Çeviklik değerlendirmesinde sporcular gard pozisyonunda; 4 metre ileri, 2 metre geri, 2 metre ileri ve 4 metre geri adımlama şeklinde en hızlı şekilde testi tamamladılar. Kronometre ile ölçüm alındı, saniye olarak kaydedildi (Yıldırım, 2020).

Görsel reaksiyon testi için sporcu, önkolu desteklenecek şekilde konumlandırıldı, fizyoterapistin bıraktığı 30 cm'lik cetveli yakalaması istendi. Cetveli yakaladığında sporcunun, başparmağının üst tarafına denk gelen cetveldeki değer kabul edildi. Test sağ ve sol el için 5 kez tekrarlanarak en iyi ve en kötü değerler dışlanarak geriye kalan 3 denemenin puanlanmasının ortalaması santimetre olarak kaydedildi. Reaksiyon zamanı formülle hesaplandı (Luu vd., 2021); Norouzi vd.,: 11-18).

İstatistiksel Yöntem

Veriler IBM SPSS Statistics Standard Concurrent User V 26 (IBM Corp., Armonk, New York, ABD) istatistik paket programlarında değerlendirildi. Tanımlayıcı istatistikler için sayısal değişkenler normal dağılım koşullarını sağlıyorsa ortalama ve standart sapma, sağlamıyorsa ortanca ve minimum-maksimum değerleri, nitel değişkenler için ise sıklık ve yüzde değerleri verildi. Sayısal değişkenlere ait verilerin normal dağılımı Shapiro Wilk normallik testi ile değerlendirildi. Sayısal değişkenler arasındaki ilişkiler Spearman korelasyon katsayısı ile değerlendirildi. $p < 0,05$ düzeyi istatistik olarak anlamlı kabul edilmiştir. İki bağımsız grubun karşılaştırılmasında Mann Whitney U testi, iki bağımlı grubun karşılaştırılmasında ise Wilcoxon testi, korelasyon analizlerinin yapılması için Spearman Korelasyon katsayısı kullanılmıştır. Korelasyon katsayıları 0.00 ilişki yok, 0.00-0.30 aralığı düşük, 0.70-0.30 aralığı orta, 0.70-1.00 aralığı yüksek düzeyde ilişkili olarak değerlendirildi

BULGULAR ve YORUMLAR

Sporcuların demografik özellikleri Tablo 1'de gösterilmektedir. Sporcuların aerobik performansına (20 metre mekik testi) ilişkin sonuç ölçümleri Tablo 2, solunum fonksiyon testi sonuçları Tablo 3'te, solunum kas kuvveti sonuçları Tablo 4'te, anaerobik performans, çeviklik, görsel reaksiyon spor performans ölçüm sonuçları ise Tablo 5'te yer almaktadır.

Tablo 1. Sporcuların demografik ve fiziksel özellikleri (N=26).

	İstatistikler
Cinsiyet, n (%)	
Erkek	20 (%76,9)
Kadın	6 (%23,1)
Yaş grupları, n (%)	
15-18 yaş aralığı	11 (%42,3)
19-30 yaş aralığı	15 (%57,7)
Yaş, (yıl)	
Ort ± SS	20,35±5,12
M (min-max)	20 (15-30)
Boy uzunluğu, (cm)	
Ort ± SS	174,12±10,36
M (min-max)	174 (158-201)
Vücut ağırlığı, (kg)	
Ort ± SS	66,19±11,67
M (min-max)	64,5 (49-93)

BKİ, (kg/m ²)	
Ort ± SS	21,74±2,53
M (min-max)	21,89 (16-27,77)
Spor süresi, (yıl)	
Ort ± SS	8,44±4,33
M (min-max)	8,5 (1,5-18)
Çalışma durumu, n (%)	
Çalışmıyor	22 (%84,6)
Çalışıyor	4 (%15,4)
Eğitim durumu, n (%)	
Lise	11 (%42,3)
Üniversite	15 (%57,7)
Dominant taraf, n (%)	
Sağ	23 (%88,5)
Sol	3 (%11,5)
Branş, n (%)	
Epe	1 (%3,8)
Flöre	11 (%42,3)
Kılıç	14 (%53,8)
Milli sporcu, n (%)	
Evet	14 (%53,8)
Hayır	12 (%46,2)

Ort: ortalama, SS: standart sapma, M: Medyan, min: minimum, max maksimum, cm: santimetre, kg: kilogram
BKİ: Beden kitle indeksi.

Tablo 2. Sporcuların aerobik performansına (20 metre mekik testi) ilişkin sonuç ölçümleri (N=26).

	İstatistikler
20 Metre Mekik Testi	
Mekik sayısı	
Ort ± SS	45,08±19,18
M (min-maks)	43 (14-81)
Mekik mesafesi (cm)	
Ort ± SS	901,54±383,54
M (min-maks)	860 (280-1620)
Mekik Maks VO ₂ , (ml/kg/dk.)	
Ort ± SS	40,36±6,53
M (min-maks)	41,05 (29,6-50,6)

Ort: ortalama, SS: standart sapma, M: Medyan, min: minimum, maks maksimum. cm: santimetre, ml: mililitre, kg: kilogram.

Tablo 3. Sporcuların solunum fonksiyon testi sonuç ölçümleri (N=26).

	İstatistikler
FEV ₁ (L)	
Ort ± SS	4,09±0,80
M (min- maks)	4,08 (2,82-5,78)
FEV ₁ Prediksiyon (%)	
Ort ± SS	96,77±8,21
M (min- maks)	94,5 (85-114)
FVC	

Ort ± SS	4,62±0,91
M (min- maks)	4,64 (2,95-6,61)
FVC Prediksiyon (%)	
Ort ± SS	99,58±8,57
M (min- maks)	100,5 (82-118)
FEV ₁ /FVC (%)	
Ort ± SS	85,1±6,4
M (min- maks)	83,6 (73-97,4)
FEV ₁ / FVC Prediksiyon (%)	
Ort ± SS	96,19±6,72
M (min- maks)	95,5 (83-112)
FEF %25/75	
Ort ± SS	4,3±1,01
M (min- maks)	4,46 (2,67-6,95)
Vital Kapasite (L)	
Ort ± SS	4,66±0,97
M (min- maks)	4,79 (3,28-6,87)
Vital Kapasite Prediksiyon (%)	
Ort ± SS	93,54±9,81
M (min- maks)	93 (75-110)
MVV(L/dk.)	
Ort ± SS	160,55±36,67
M (min- maks)	148,95 (114,3-226,5)

Ort: ortalama, SS: standart sapma, M: Medyan, min: minimum, maks maksimum, L: litre, dk: dakika., FEV₁:1. Saniyedeki Zorlu Ekspiratuar Volüm, FEV₁ Prediksiyon: Tahmin edilen 1. Saniyedeki Zorlu Ekspiratuar Volümün kişi tarafından yapılabilirliği, FVC: zorlu vital kapasite, FVC Prediksiyon: Tahmin edilen zorlu vital kapasitenin kişi tarafından yapılabilirliği FEV₁/FVC: 1. Saniyedeki Zorlu Ekspiratuar Volümün zorlu vital kapasiteye oranı, FEV₁/FVC Prediksiyon: Tahmin edilen 1. Saniyedeki Zorlu Ekspiratuar Volümün zorlu vital kapasiteye oranının kişi tarafından yapılabilirliği, FEF %25/75: Vital kapasitenin %25-%75 arasındaki zorlu ekspiratuar akımı, MVV: Maksimum istemli ventilasyon.

Tablo 4. Sporcuların solunum kas kuvveti sonuçları (N=26).

	<i>İstatistikler</i>
MİP İndeks (cmH₂O)	
Ort ± SS	106,08±21,15
M (min- maks)	107,5 (78-157)
MİP Zirve İnspiratuar Akış (L/s)	
Ort ± SS	7,43±7,74
M (min- maks)	6,05 (3,6-45)
MİP Hacim (L)	
Ort ± SS	3,48±0,92
M (min- maks)	3,2 (2-5,8)

Ort: ortalama, SS: standart sapma, M: Medyan, min: minimum, maks maksimum, L: litre, s: saniye. MİP: Maksimal inspirasyon basıncı.

Tablo 5. Sporcuların anaerobik performans, çeviklik, görsel reaksiyon spor performans ölçüm sonuçları (N=26).

İstatistikler	
Çeviklik Performansı	
Eskrime özel 4-2-2-4 Çeviklik Testi (sn)	
Ort ± SS	5,13±0,94
M (min-maks)	4,74 (3,9-7,31)
Anaerobik Performans	
Dikey-Aktif Sıçrama Testi Mesafesi (cm)	
Ort ± SS	33,63±9,06
M (min- maks)	34,55 (19,2-53,8)
Anaerobik güç (Watt/kg)	
Ort ± SS	22,01±5,42
M (min- maks)	22,29 (12,86-34,51)
Görsel Reaksiyon Performansı	
Nelson El Reaksiyon Testi Görsel Reaksiyon ortalama Sağ (cm)	
Ort ± SS	6,87±2,46
M (min- maks)	6,8 (2,3-12)
Nelson El Reaksiyon Testi Sağ Reaksiyon Zamanı (msn)	
Ort ± SS	0,11±0,02
M (min- maks)	0,11(0,07-0,16)
Nelson El Reaksiyon Testi Görsel Reaksiyon ortalama Sol (cm)	
Ort ± SS	7,5±2,95
M (min-max)	7,3 (2,3-16,3)
Nelson El Reaksiyon Testi Sol Reaksiyon Zamanı (msn)	
Ort ± SS	0,12±0,02
M (min- maks)	0,12 (0,07-0,18)

Ort: ortalama, SS: standart sapma, M: Medyan, min: minimum, maks maksimum. cm: santimetre, sn: saniye, msn: milisaniye, kg: kilogram.

20 metre mekik testi mekik sayısı ile FEV1 (r=0,418; p=0,034), FEF %25-75 (r=0,410; p=0,037) ve MVV %25/75 (r=0,403; p=0,041), arasında pozitif yönlü istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmaktaydı. Mekik mesafesi ile FEV1 (r=0,418 p=0,034), FEF %25-75 (r=0,410; p=0,037) ve MVV (r=0,403; p=0,041) arasında pozitif yönlü istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmaktaydı. Mekik Maks VO2 ile FEV1(r=0,393; p=0,047), ve FEF %25-75 (r=0,418; p=0,034) arasında pozitif yönlü istatistiksel olarak anlamlı ilişki vardı (Tablo 6). Mekik sayısı ile MİP İndeks (r=0,466; p=0,016), ve MİP Zirve İspiratuar Akış (r=0,463; p=0,017) arasında pozitif yönlü istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptandı. Mekik mesafesi ile MİP İndeks (r=0,466; p=0,016) ve MİP Zirve İspiratuar Akış (r=0,463; p=0,017), arasında pozitif yönlü istatistiksel olarak anlamlı ilişki gösterildi. Mekik Maks VO2 ile MİP İndeks (r=0,433; p=0,027) ve MİP Zirve İspiratuar Akış (r=0,444; p=0,023), arasında pozitif yönlü istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmaktaydı (Tablo 6). İstatiksel olarak anlamlı bulunan tüm ilişkiler orta düzeyde ilişki içeriyordu.

Tablo 7. Sporcuların Solunum Fonksiyon Testi ve solunum kas kuvveti ile diğer spor performans ölçümleri arasındaki ilişkiler (N=26).

Spor Performansı Parametreleri	Çeviklik (sn.)		Dikey Sıçrama Yüksekliği (cm)		Anaerobik güç (Watt/kg)		Görsel Reaksiyon ortalama Sağ (cm)		Sağ Reaksiyon Zamanı (msn) ₁		Görsel Reaksiyon ortalama Sol (cm)		Sol Reaksiyon Zamanı (msn) ₁	
	r	p	r	p	r	p	r	p	r	p	r	p	r	p
Solunum Fonksiyon Testi Parametreleri														
FEV ₁ (L)	-0,476	0,014	0,471	0,015	0,433	0,027	-0,191	0,350	-0,191	0,350	0,150	0,465	0,150	0,465
FEV ₁ Prediksiyon (%)	-0,034	0,868	-0,101	0,623	-0,071	0,732	-0,201	0,326	-0,201	0,326	-0,082	0,692	-0,082	0,692
FVC (L)	-0,443	0,023	0,565	0,003	0,565	0,003	-0,151	0,461	-0,151	0,461	0,069	0,737	0,069	0,737
FVC Prediksiyon (%)	-0,221	0,279	0,095	0,643	0,157	0,445	-0,016	0,940	-0,016	0,940	0,072	0,727	0,072	0,727
FEV ₁ /FVC (yüzde)	0,203	0,319	-0,245	0,227	-0,275	0,174	-0,235	0,247	-0,235	0,247	-0,155	0,450	-0,155	0,450
FEV ₁ / FVC Prediksiyon (%)	0,083	0,688	-0,128	0,533	-0,185	0,365	-0,293	0,146	-0,293	0,146	-0,170	0,406	-0,170	0,406
FEF %25/75	0,053	0,797	-0,284	0,159	0,216	0,289	-0,218	0,285	0,161	0,431	-0,191	0,350	-0,314	0,118
Vital Kapasite (L)	-0,536	0,005	0,588	0,002	0,589	0,002	-0,100	0,626	-0,100	0,626	0,177	0,388	0,177	0,388
Vital Kapasite Prediksiyon (%)	-0,221	0,278	0,109	0,595	0,198	0,332	-0,125	0,542	-0,125	0,542	-0,113	0,583	-0,113	0,583
MVV(L/dk)	-0,531	0,005	0,529	0,006	0,520	0,006	-0,344	0,085	-0,344	0,085	-0,130	0,526	-0,130	0,526
Solunum Kas Kuvveti														
MİP İndeks (cmH ₂ O)	-0,719	<0,001	0,729	<0,001	0,728	<0,001	-0,250	0,218	-0,250	0,218	0,042	0,838	0,042	0,838
MİP Zirve İnspiratuar Akış (L/s)	-0,442	0,024	0,474	0,014	0,466	0,017	-0,115	0,574	-0,115	0,574	0,086	0,675	0,086	0,675
MİP Hacim (L)	-0,484	0,012	0,424	0,031	0,440	0,024	-0,206	0,313	-0,206	0,313	0,088	0,669	0,088	0,669

p<0,05, r: Spearman korelasyon katsayısı. L: litre, dk: dakika, cm: santimetre, FEV₁:1. Saniyedeki Zorlu Ekspiratuar Volüm, FEV₁ Prediksiyon: Tahmin edilen 1. Saniyedeki Zorlu Ekspiratuar Volümün kişi tarafından yapılabilirliği, FVC: zorlu vital kapasite, FVC Prediksiyon: Tahmin edilen zorlu vital kapasitenin kişi tarafından yapılabilirliği FEV₁/FVC: 1. Saniyedeki Zorlu Ekspiratuar Volümün zorlu vital kapasiteye oranı, FEV₁/FVC Prediksiyon: Tahmin edilen 1. Saniyedeki Zorlu Ekspiratuar Volümün zorlu vital kapasiteye oranının kişi tarafından yapılabilirliği, FEF %25/75: Vital kapasitenin %25-%75 arasındaki zorlu ekspiratuar akımı, MVV: Maksimum istemli ventilasyon, MİP: Maksimal inspirasyon basıncı, kg: kilogr

68-iscs-conference-10th-5FC-KY-SG-Face to Face Oral / -160

CUMHURİYET DÖNEMİNDE BİSİKLET SPORU

Doç. Dr. Mehmet Süme, Prof. Dr. Selami Özsoy

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Öz

Bisiklet, 19. yüzyılın başlarında Avrupa'da icad edilmiş, maliyetinin düşüklüğü ve ulaşım kolaylığı sağlaması dolayısıyla çok geçmeden dünyada yaygınlaşmıştır. Osmanlı Devleti'nde Avrupa'dan bir bisikletin geldiğiyle ilgili ilk haber 1885 yılında Tarik gazetesinde yer almıştır. Birçok yenilikte olduğu gibi Osmanlı Devleti'nde bisiklet de Levantenler tarafından getirilmiş ve öncelikle posta, polis ve ordu teşkilatında kullanılmıştır. Osmanlı'da ilk bisiklet yarışları Selanik'te düzenlenmiştir. II. Meşrutiyetten sonra bisiklet cemiyetlerinin yaygınlaştığı görülmektedir. Türkiye'de spor faaliyetlerinin yürütülmesi için 22 Mayıs 1922'de Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı'nın kurulmasıyla oluşturulan 9 spor federasyonu arasında bisiklet federasyonu da yer almıştır. Türkiye Bisiklet Federasyonu, kuruluşunun ardından o zamanki adı Uluslararası Bisiklet Federasyonu (Union Cycliste Internationale - UCI) üyesi olmuştur. Türk bisikletçiler ilk defa 1924 Olimpiyatlarına katılmak üzere Paris'e gitmiş ancak teknik nedenlerden dolayı yarışmamıştır. Bisiklet Milli Takımının katıldığı ilk olimpiyat 1928 Amsterdam Olimpiyatları olmuştur. Cumhuriyetin ilk yıllarından günümüze bisiklet sporunu yurt genelinde yaygınlaştırmak için organizasyonlar yapılmıştır. 1933 yılında orduya ait Muhafız Gücü'nün 12 bisikletçisi Samsun'dan başlayan İstanbul, İzmir ve Antalya'yı da kapsayan 2709 kilometrelik Türkiye turuna çıkmıştır. 1935 yılında Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı tarafından bisiklet yarışlarının düzenlenmesiyle ilgili bir tüzük hazırlanıp CHP Genel Sekreterliği aracılığıyla yurt genelindeki Halkevleri'ne gönderilmiştir. İkinci Dünya Savaşı yıllarında bisiklet sporu yedek parça ve lastik sıkıntısıyla durgunluk dönemine girmiştir. 1948 Londra Olimpiyatları'na katılan dört Türk bisikletçisi, 195 kilometrelik yol mukavemet yarışını lastik patlaması ya da mekanik arızalar nedeniyle tamamlayamamıştır. Bisiklet sporunun Türkiye'de yaygınlaşmasını sağlamak amacıyla yurt dışından antrenör getirilmiştir. Fransız uyruklu Bertolucci Gino 1965 yılında Türkiye Bisiklet Federasyonu'nda görev yapmıştır. Bisiklet sporunu geliştirmeye yönelik çabaların sonucunda Türk sporcuları Avrupa turnuvaları, Akdeniz Oyunları ve Balkan Şampiyonaları gibi uluslararası organizasyonlarda dereceler kazanmıştır. Türkiye'de Cumhurbaşkanlığı Uluslararası Bisiklet Turu gibi uluslararası alanda saygınlığı olan turlar düzenlenmeye başlamıştır. Sonuç olarak cumhuriyet döneminde bisiklet ulaşımı hızlandırın bir araç olarak halkın gündelik hayatına da girmiştir. Ancak amatör bir spor branşı olarak bisikletin önemli bir seviyeye gelmiş olmasına paralel olarak Türkiye'de bisikletin sağlıklı ulaşım aracı olarak gelişmiş ülkeler düzeyinde yaygın bir şekilde kullanıldığını söylemek zordur. Bu çalışmada gerek Osmanlı gerekse cumhuriyet arşivlerinde yer alan konuya ilişkin belgelerden yararlanılarak bisiklet sporunun Türkiye'deki seyri ortaya konmaya çalışılacaktır. Ayrıca bisikletin, beden sağlığı, enerji tasarrufu ve çevre bilinci gibi hususlarda ne denli önemli olduğu vurgulanarak, kentlerde daha rahat bisiklet kullanımı konusunda neler yapılabileceğine dair görüşler sıralanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Cumhuriyet, Türkiye Yüzyılı, Bisiklet, Spor, Ulaşım, Tarih

CYCLING SPORTS IN THE REPUBLICAN ERA

Abstract

The bicycle was invented in Europe at the beginning of the 19th century, and soon became widespread throughout the world due to its low cost and ease of transportation. The first news about a bicycle coming from Europe to the Ottoman Empire appeared in the Tarik newspaper in 1885. Like many innovations, bicycles were brought to the Ottoman Empire by the Levantines and were used primarily in the postal, police and army organizations. The first bicycle races in the Ottoman Empire were held in Thessaloniki. It is seen that bicycle associations became widespread after the Second Constitutional Monarchy. The Cycling Federation was among the 9 sports federations established with the establishment of the Turkish Training Societies Alliance on May 22, 1922, to carry out sports activities in Turkey. Following its establishment, the Turkish Cycling Federation became a member of the then-named International Cycling Federation (Union Cycliste Internationale - UCI). Turkish cyclists went to Paris for the first time to participate in the 1924 Olympics, but could not compete due to technical reasons. The first Olympics in which the National Cycling Team participated was the 1928 Amsterdam Olympics. From the first years of the Republic to the present day, organizations have been organized to popularize cycling throughout the country. In 1933, 12 cyclists of the army Muhafız Gücü went on a 2709-kilometer tour of Turkey, starting from Samsun and covering Istanbul, Izmir and Antalya. In 1935, a regulation regarding the organization of bicycle races was prepared by the Turkish Training Societies Alliance and sent to "Halkevleri" across the country through the CHP General Secretariat. During the Second World War, cycling entered a period of stagnation due to the shortage of spare parts and tires. Four Turkish cyclists participating in the 1948 London Olympics were unable to complete the 195-kilometer road endurance race due to tire bursts or mechanical malfunctions. In order to make cycling sport popular

in Turkey, trainers were brought from abroad. Bertolucci Gino, a French national, served in the Turkish Cycling Federation in 1965. As a result of efforts to develop cycling sports, Turkish athletes have won places in international organizations such as European tournaments, Mediterranean Games and Balkan Championships. Internationally respected tours such as the Turkish Presidential International Bicycle Tour have started to be organized in Turkey. As a result, during the republican period, bicycles entered the daily life of the people as a vehicle that accelerated transportation. However, although cycling has reached an important level as an amateur sports branch, it is difficult to say that cycling is widely used as a healthy means of transportation in Turkey at the level of developed countries. In this study, we will try to reveal the course of cycling sports in Turkey by making use of documents related to the subject in both the Ottoman and republic archives. In addition, it will be emphasized how important the bicycle is in matters such as physical health, energy saving and environmental awareness, and opinions on what can be done to make bicycle use more comfortable in cities will be listed.

Keywords: Republic, Türkiye Century, Bicycle, Sports, Transportation, History

Futbol Antrenörlerinin Performansını Etkileyen Psikolojik Faktörler: Bir Meta-Analiz Çalışması

Okan Çaldıran, Gürkan Elçi, Çağdaş Mavioğlu

Bartın Üniversitesi, Bartın Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi

Öz

Araştırmanın amacı, futbol antrenörlerinin performansını etkileyen psikolojik faktörlerin belirlenmesidir. Bu araştırmada meta-analiz yöntemi kullanılarak, 49 çalışma incelenmiştir, bu çalışmalar dahil edilme ölçütlerini karşılamakta ve etki büyüklüğünü rapor etmektedir. Verilerin analizi için CMA yazılımı kullanılarak Hedges'g katsayıları hesaplanmıştır. Elde edilen bulgulara göre, futbol antrenörlerinin göreve yönelik başa çıkma yöntemleri ile algısal-bilişsel çözümün futbol performansı üzerinde küçük düzeyde etkisi olduğu belirlenmiştir. Antrenörlerin psikolojik beceri farklılıkları nedeniyle futbol performansıyla ilgili bulguların etki düzeyinin düşük olduğu gözlemlenmiştir. Sonuç olarak, incelenen psikolojik farklılıkların futbol performansı üzerinde küçük etkileri olduğu görülmektedir. Oyuncu transfer stratejileri, profesyonel ilerleme ve gelecek sezonda daha iyi oyun istatistikleri hedefleri gibi psikolojik faktörlere etki eden durumlar ayrı olarak ele alınmalı, ancak bunlar genel karar alma süreçlerine dahil edilerek antrenörlerin psikolojik becerilerinin geliştirilmesi yönünde çalışmalar da yapılmalıdır. Gelecekte, futbol antrenörü rollerinin daha kesinlik kazanması için uygun ve geçerli araştırma tasarımlarına ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler:Futbol, Antrenör, Psikoloji

Psychological Factors Affecting the Performance of Football Coaches: A Meta-Analysis Study

Abstract

The aim of the research is to determine the psychological factors affecting the performance of football coaches. In this research, 49 studies were examined using the meta-analysis method, these studies met the inclusion criteria and reported the effect size. Hedges'g coefficients were calculated using CMA software to analyze the data. According to the findings, it was determined that football coaches' task-oriented coping methods and perceptual-cognitive solutions had a small effect on football performance. It has been observed that the impact level of the findings regarding football performance is low due to differences in the psychological skills of coaches. In conclusion, the psychological differences examined appear to have minor effects on football performance. Situations affecting psychological factors such as player transfer strategies, professional advancement and better game statistics targets in the next season should be handled separately, but these should be included in the general decision-making processes and studies should also be carried out to improve the psychological skills of coaches. In the future, appropriate and valid research designs are needed to gain more precision in football coach roles.

Keywords:Football, Coaching, Psychology

Comparison of the effectiveness of cerebellar education training and executive functions training program on spatial ability, working memory, empathy and theory of mind of children with Oppositional Defiant Disorder

Marziyeh HEYDARI FATSAMI

PhD in general psychology, Department of Psychology, Ardabil Branch, Islamic Azad University, Ardabil, Iran

Abstract

The purpose of this research was to compare the effectiveness of cerebellar training and executive functions training program on the spatial ability, working memory, empathy and theory of mind of children with oppositional defiant disorder. The research method was semi-experimental with a pre-test-post-test design and a control group with a follow-up period of 1 month. The statistical population of this research included all 5-6 year old children suffering from oppositional disobedience disorder in Gonbad Kavos city in 2022. The sample size included 45 people who were selected by purposeful sampling method and placed in two experimental and control groups. For the first experimental group, cerebellar training training and for the second experimental group, executive functions training was implemented, while the control group did not receive training. The research tools included the Children Symptom Inventory-4 (Gadow, Sprafkin, 1994), Progressive Matrices (Raven, 1956), counting span test (Wechsler, 2003), Griffith Empathy Measure (Dadds et al., 2008) and Theory of Mind Questionnaire (Steerneman, 1999). Analysis of variance with repeated measurements was used for statistical analysis. The results showed that in the post-test and follow-up phase, the mean scores of spatial ability, working memory, empathy and theory of mind variables of both experimental groups was significantly higher than the control group ($p<0.05$). The results showed that cerebellar training and executive functions training program are efficient interventions to improve spatial ability, working memory, empathy and theory of mind of children with oppositional defiant disorder.

Keywords: oppositional defiant disorder, cerebellar training, spatial ability, working memory, executive functions, theory of mind, empathy

Evaluating the components of emotional expressing and their effect on academic eagerness among elementary school students in Naghadeh

Nasibeh PARVIN

PhD in Educational Psychology, Department of Psychology, Ardabil Branch, Islamic Azad University, Ardabil, Iran

Abstract

The main purpose of this study is to evaluate the emotional expression components and its effect on academic eagerness among students of the second elementary school of Naghadeh. To this end, using random sampling, out of a total of 557 female secondary school students in the end elementary school, 225 students were selected based on the sample of Morgan. The research instrument was two standard questionnaires. Cronbach's alpha coefficient was calculated for each questionnaire. (0.86., 0.75.). Data were analyzed using descriptive and inferential statistical methods. Results showed All components of emotional expression are effective on students' academic eagerness. Also, the results of regression test showed that emotional expression components were able to predict students' academic eagerness, and the value of R² in the analysis indicated that 88.2% of students' academic eagerness changes were predicted by emotional expression components.

Keywords: Emotional Expression, Dualism, Emotional Inhibition, Emotional Control, Academic Excitement, Students

Validating the dark tetrad personality model and its structural relation with five - factor personality model

Aysan IMANZAD TAPPEH

MA in General psychology, Urmieh University of Medical Sciences, urumiyeh, Iran

Abstract

Aim: The aim of the current research was to credit four dark personality traits and evaluate structural equations of big five personality factors in relation to four dark personality traits among university students

Method: current research is correlation and made use of structural equation modeling to credit and also investigate structural equations.

The statistical population consisted of all students in Urmia public universities that 500 of them were selected according to cluster sampling method to collect required data four dark personality traits question (dirty dozen + sadism impulsiveness scale, short form of NEO and five factor questionnaire) was used.

Finding: Results indicated that crediting four dark personality traits in Iranian sample had good fitness. Also, structural equations of big five personality traits, except psychopathy showed good fitness with four personality traits

Conclusion: four dark personality traits model is approved in Iran and has due relationship with big five personality traits

Keywords: dark traits, psychopathy, sadism personality, narcissism, machiavelism

Comparison of the effectiveness of cerebellar education training and executive functions training program on spatial ability, working memory, empathy and theory of mind of children with Oppositional Defiant Disorder

Marzieh Heydari FATSAMI

Department of Psychology, Ardabil Branch, Islamic Azad University, Ardabil, Iran

Abstract

Comparison of the effectiveness of cerebellar education training and executive functions training program on spatial ability, working memory, empathy and theory of mind of children with Oppositional Defiant Disorder

The purpose of this research was to compare the effectiveness of cerebellar training and executive functions training program on the spatial ability, working memory, empathy and theory of mind of children with oppositional defiant disorder. The research method was semi-experimental with a pre-test-post-test design and a control group with a follow-up period of 1 month. The statistical population of this research included all 5-6 year old children suffering from oppositional disobedience disorder in Gonbad Kavos city in 2022. The sample size included 45 people who were selected by purposeful sampling method and placed in two experimental and control groups. For the first experimental group, cerebellar training training and for the second experimental group, executive functions training was implemented, while the control group did not receive training. The research tools included the Children Symptom Inventory-4 (Gadow, Sprafkin, 1994), Progressive Matrices (Raven, 1956), counting span test (Wechsler, 2003), Griffith Empathy Measure (Dadds et al., 2008) and Theory of Mind Questionnaire (Steerneman, 1999). Analysis of variance with repeated measurements was used for statistical analysis. The results showed that in the post-test and follow-up phase, the mean scores of spatial ability, working memory, empathy and theory of mind variables of both experimental groups was significantly higher than the control group ($p<0.05$). The results showed that cerebellar training and executive functions training program are efficient interventions to improve spatial ability, working memory, empathy and theory of mind of children with oppositional defiant disorder.

Keywords:oppositional defiant disorder, cerebellar training, spatial ability, working memory, executive functions, theory of mind, empathy.

The role of defensive styles, the difficulty in regulating the excitement, identity and controlling behaviors of the spouse, in predicting emotional divorce, in women

Atousa MOLAVI

M.A. Clinical Psychology, Department of Psychology, Islamic Azad University Oroumieh Branch

Abstract

Background & aim: Emotional divorce is one of the most important factors in the breakdown of the family unit, which sociologists and psychologists call it social harm. Then, The purpose of this study was to determine the role of defense styles, difficulty in regulating emotional, dimensions of identity and control behaviors of the spouse in predicting the emotional divorce of women. Method: The research population was all married women in Urmia, among whom 345 were selected using available sampling method. Data were collected through defense styles questionnaire (DSQ-40), difficulty in emotional regulations (DERS), dimensions of three-dimensional editing identity and controlling behavior (CBS). Data analysis was performed using Pearson correlation coefficient and regression analysis. Results: The results showed that there is a correlation between defensive styles, difficulty in regulating excitement, controlling behavior, and identity dimensions with emotional divorce. The results of regression analysis were significant for predicting emotional divorce based on defensive styles, difficulty in regulating excitement, controlling behavior, and identity dimensions. Conclusion: The styles of defense, the difficulty in regulating excitement, controlling behavior, and the dimensions of identity are factors affecting students' emotional divorce. Therefore, examining the styles of defense, the difficulty in regulating emotional, controlling behavior and identity dimensions provide useful information to family counselors and psychologists.

Keywords: defensive styles, regulating the excitement, identity and controlling behaviors, emotional divorce

The study effective stress management by behavioral cognitive therapy in diabetes control and quality of life and stress II type diabetes women patients in orumieh city

Serveh DADRAS

Doktora öğrencisi- Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Abstract

This research purpose determination stress management effectiveness with cognitive-behavioral method on blood sugar reduction and improve quality of life in type 2 diabetes patients in Urmia city.

This research used experiment method with pre test and post test and study control group sample were 30 patient that diagnosed by diabetes and selected by simple random Harry stress questionnaire and quality of life sf 36 questionnaire and glucometer was used for data collection. Pre test and post test questionnaire were completed by patients. Fasting blood sugar (FBS) was tested by researcher. cognitive-behavioral therapy performed on experiment group at one hour and half in ten session and than data were analysed by covariance.

Quality of life scores mean in experiment group was significantly in decreased than control group also sugar blood and stress in experiment group was significantly decreased than control group .

Conclusion: stress management the style of cognitive-behavioral can as part of comerehensive diabetes care is beneficial.

Keywords: diabetes type2, stress management ,cognitive-behavioral therapy, quality of life

The impact of ACT on Perceived stress Irritable Bowel Syndrome

Saeideh GHAZIPOUR

Urumiyeh University of Medical Sciences, urumiyeh, Iran

Abstract

The aim of this study was to investigate the efficacy of a treatment approach based on acceptance and commitment in reducing the perceived stress of irritable bowel syndrome in patients. The research plan was semi- experimental with pre-test and post-test plan in which one control and one experimental group were used. For this purpose, among the population of the study that includes all patients having irritable bowel syndrome in Department of Gastroenterology in Urmia Imam Khomeini Hospital, 30 people were randomly selected and divided in two control and experimental groups. The experimental group received 10 sessions of 60 to 90-minute weekly treatment and control group did not receive any treatment during this period. Instruments used in the study included the Perceived Stress Scale (PSS-14) that was implemented on subjects in order to collect information on the pre-test and post-test stages. The results were analyzed using covariance analysis test. The results showed that treatment approach based on acceptance and commitment is effective in reducing perceived stress of irritable bowel syndrome ($P < 0.001$). Research findings emphasized on the effectiveness of treatment based on acceptance and commitment approach in the treatment of perceived stress and they showed that this approach is an appropriate method for treatment of psychological disorders.

Keywords: Treatment based on acceptance and commitment, perceived stress, irritable bowel syndrome

Turkey's Renewable Energy Policies and Economic Factors: Future Strategies

Mohammad SARHANGI

University of Akdeniz

Abstract

The article "Turkey's Renewable Energy Policies and Economic Factors: Future Strategies" delves into a comprehensive analysis of Turkey's renewable energy policies within the conceptual and theoretical frameworks of sustainable development. It elucidates the economic dimension of these policies, focusing on incentive and support mechanisms crucial for fostering renewable energy investments.

Within the conceptual framework, the article explores Turkey's strategic shift towards renewable energy sources like solar, wind, and hydropower, driven by environmental imperatives and energy security concerns. The Theoretical Framework contextualizes this shift within broader discussions of sustainable development, emphasizing the need for balanced economic growth and environmental stewardship.

The Economic Dimension of Renewable Energy Policies is a central theme, highlighting the role of incentives such as feed-in tariffs, tax incentives, and subsidies in attracting investments. The article delves into the regulatory frameworks that underpin these incentives, analyzing their effectiveness in promoting renewable energy development.

Incentive and Support Mechanisms are critically evaluated, considering their impact on investment decisions and market dynamics. Public-private partnerships, technology transfer mechanisms, and market-based instruments are assessed within the context of promoting renewable energy adoption and innovation.

Looking forward, the article advocates for a holistic approach that integrates economic, environmental, and social considerations in shaping future strategies for Turkey's renewable energy sector. It calls for policy coherence, stakeholder engagement, and international collaboration to realize the full potential of renewable energy as a driver of sustainable development.

Keywords: Renewable Energy Policies ,Turkey , Economic Factors , Sustainability , Incentives

NÜFUS YAŞLANMASI VE TOPLAM HARCAMA İLİŞKİSİ

Zeynep Karaçok, Kamuran Yürekli, Burcu Güvenek

Selçuk Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi

Öz

Nüfus yaşlanması ile toplam harcama ilişkisini inceleyen araştırmalarda, nüfus yaşlanmasının toplam harcamalar üzerindeki etkisi farklı boyutlarda bulgulanmıştır. Nüfus yaşlanmasının yüksek olduğu ülkelerde nüfus yaşlanması toplam harcamaya olumsuz etki ettiği saptanmıştır. Buna karşın, düşük olduğu ülkelerde ise nüfus yaşlanmasının etkileri uzun dönemde görüleceği için nüfus yaşlanmasının toplam harcama ilişkisi anlamlı ve tutarlı olarak bulgulanmamıştır.

Nüfus yaşlanmasının toplam harcamayı etkilediği ülkelerde, yaşlı nüfusa bağlı olarak ülke vatandaşlarının üretim ve hizmet sektörüne katkısı sifıra yakınsayarak bu ülkelerin dışardan göç alma eğiliminin yükseleceği, sosyal sigorta giderleri, yaşlı bakım ve sağlık maliyetlerinin milli gelirlerinde önemli bir harcama kalemi oluşturacağı öngörülmektedir.

Türkiye'nin nüfus yaşlanması ve toplam harcama ilişkisini incelediğimiz çalışmamızda veri setimizi örneklemimizin ana kütleli en iyi temsil edebilmesi için geniş tuttuk. Bu durum üzerinde çalışılan dönemde yapısal kırılmaların olup olmadığını, seçilen dönemlerde toplumsal olayların nüfus yaşlanmasına etkisini incelememize de yardımcı oldu.

Nüfus yaşlanması ve toplam harcama ilişkisini ekonometrik analizle gerçekleştirdik. Ekonometrik analiz için 1966-2023 yıllarının verilerini kullanarak VAR Modeliyle analize tabi tuttuk. Analizimizde veri serilerimizin, birim kök testleri, gecikme uzunlukları VAR(2), Karekteristik polinom ters kök testinin birim çember içerisinde yer aldığı görülerek VAR analizine geçilmiştir.

Araştırmada, VAR analizi, etki-tepki analizi, varyans ayrıştırması testlerinin birbirlerinin destekler nitelikte olduğu tarafımızca tespit edilmiştir. Bu durum analizimin, tutarlı ve anlamlı olduğunu göstermektedir. Çalışmanın veri aralığı ve kullanılan yöntemle sınırlı kalmak kaydıyla şu bulgular bulunmuştur.

Türkiye'de nüfus yaşlanması ile toplam harcama arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir. Ancak nüfus yaşlanmasının toplam harcama üzerinde ihmal edilebilir bir azalmaya neden olduğu görülmüştür. Nüfus yaşlanmasının toplam harcama üzerindeki etkisinin ihmal edilebilir olmasının, genç nüfus oranının yüksek olmasının yanı sıra yaşlı nüfusun harcamalarının ailenin diğer bireylerinin kollektif dayanışmasıyla karşılandığı sosyolojik yapısından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler:Nüfus Yaşlanması, Toplam Harcama, Yaşlı Nüfus, Genç Nüfus, var analizi

Relationship Between Population Aging and Total Expenditure

Abstract

In studies examining the relationship between population aging and total expenditures, the effect of population aging on total expenditures has been found in different dimensions. It has been found that in countries with high population aging, population aging has a negative impact on total expenditure. On the other hand, since the effects of population aging will be seen in the long term in countries where it is low, the relationship between population aging and total expenditure has not been found to be meaningful and consistent.

In countries where population aging affects total expenditures, it is predicted that the contribution of the country's citizens to the production and service sectors will approach zero due to the elderly population, the tendency of these countries to receive immigration from abroad will increase, and social insurance expenses, elderly care and health costs will constitute an important expenditure item in their national income.

In our study examining the relationship between Turkey's population aging and total expenditure, we kept our data set large so that the sample could best represent the population. This situation also helped us to examine whether there were structural breaks in the period studied and the impact of social events on population aging in selected periods.

We carried out the relationship between population aging and total expenditure through econometric analysis. For econometric analysis, we used the data of the years 1966-2023 and analyzed it with the VAR Model. In our analysis, it was seen that our data series, unit root tests, lag lengths VAR (2), Characteristic polynomial inverse root test were located within the unit circle, and VAR analysis was started.

In the research, we found that VAR analysis, action-response analysis and variance decomposition tests were supportive of each other. This shows that my analysis is consistent and meaningful. The following findings were found, limited to the data range of the study and the method used.

No significant relationship could be detected between population aging and total expenditure in Turkey. However, population aging has been shown to cause a negligible decrease in total expenditure. It is thought that the negligible effect of population aging on total expenditures is due to the high proportion of young population as well as the sociological structure of the elderly population, where their expenses are covered by the collective solidarity of other members of the family.

Keywords: Population Aging, Total Expenditure, Old Population, Young Population, var analysis

79-iscs-conference-10th-677FC-KY-SG-Face to Face Oral / -283

Yönetimde Güç Mesafesi ve Örgütsel Güven

Coşkun Yılmaz,Övünç Erdeveciler

Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

Öz

Yirmi birinci yüzyılda gelişmiş toplumlar, katılımcı ve demokratik bir yönetim anlayışını benimsemiştir. Bu bağlamda, güç mesafesi kavramı, örgütlerde ve topluluklarda önemli bir yer tutar. Güç mesafesi, bireylerin veya grupların sahip olduğu statü, zenginlik veya otorite gibi unsurlar aracılığıyla diğerleri üzerinde güç sahibi olma derecesini ifade eder. Örgütsel güven ise, çalışanların liderlerine, kurumlarına ve çalışma arkadaşlarına olan güvenlerini kapsar ve sağlıklı iş ilişkilerinin temelini oluşturur. Güç mesafesi, yüksek ve düşük olmak üzere iki boyutta incelenir. Yüksek güç mesafesi toplumlarında hiyerarşi ve eşitsizlik belirgin olup, yöneticiler kararlarında daha otoriterdir. Buna karşın, düşük güç mesafesi toplumlarında eşitlik ve katılımcılık ön plandadır. Spor yönetiminde, gücün doğru dağıtımını ve güç mesafesinin uygun ayarlanması, örgütsel başarının artırılmasında önemli rol oynar. Güç mesafesi ile örgütsel güven arasında doğrudan bir ilişki bulunur; uyumlu güç mesafesi, örgütsel güveni artırırken, uyumsuzluk güven düzeyini olumsuz etkileyebilir. Sonuç olarak, çalışanların tatmini ve örgüte bağlılığı, güvene dayalı bir kurum kültürü ile sağlanabilir. Spor yöneticilerinin, astlar ve üstler arasındaki güç mesafesini doğru ayarlamaları, örgütsel güvenin artmasına ve spor alanında ilerlemeye olanak tanır. Gelecekte yapılacak araştırmalar, spor örgütlerinde hangi güç mesafesinin daha başarılı olduğunu belirlemeye yönelik olmalıdır. Güç mesafesi ve ilgili kavramların bir bütün olarak ele alınması, örgütlerin dinamiklerini daha iyi anlamamıza yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler:Güç Mesafesi, Örgütsel Güven

Power Distance in Management and Organizational Trust

Abstract

In the twenty-first century, developed societies have adopted a participatory and democratic management approach. In this context, the concept of power distance plays an important role in organizations and communities. Power distance refers to the extent to which individuals or groups hold power over others based on their status, wealth, or authority. Organizational trust, on the other hand, encompasses employees' trust in their leaders, institutions, and colleagues, forming the foundation for healthy working relationships. Power distance can be examined in two dimensions: high and low. In high power distance societies, hierarchy and inequality are prominent, and managers tend to be more authoritarian in their decision-making. In contrast, low power distance societies emphasize equality and participation. In sports management, the proper distribution of power and the appropriate adjustment of power distance play a crucial role in enhancing organizational success. There is a direct relationship between power distance and organizational trust; a compatible power distance increases organizational trust, while incompatibility can negatively affect the level of trust. As a result, employee satisfaction and commitment to the organization can be achieved through a culture of trust. Sports managers' proper adjustment of power distance between subordinates and superiors can enhance organizational trust and enable progress in the sports field. Future research should aim to determine which power distance is more successful in sports organizations. Considering power distance and related concepts as a whole will help us better understand the dynamics of organizations.

Keywords:Power Distance, Organizational Trust

80-iscs-conference-10th-734FC-KY-SG-Face to Face Oral / -175

Beden Eğitimi Ve Spor Alanında Yapılan Otizmlilere Yönelik Araştırmaların Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Mesut AK, Nursel YEŞİL, Mehdi DUYAN

İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Malatya
Vilayetler Birliği Özel Eğitim Uygulama Okulu, Trabzon
İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Malatya

Öz

Bu çalışmanın amacı uluslararası dergilerde yayımlanan beden eğitimi ya da spor alanındaki otizmlilere yönelik araştırmaların sistematik bir şekilde incelenmesidir. Bu amaçla seçilmiş olan anahtar kelimeler aracılığıyla 2019-2024 yılları arasında Ulusal Akademik Ağ ve, Ulusal Veri Tabanı, Bilgi Merkezi Ulusal Tez Merkezi, Google Akademik, Web of Science Core Collection ve yayımlanmış makalelerin referans listelerine online taranarak ulaşılmıştır. Elde edilen veriler pdf. ve docx. Formatlarında indirilerek QCMap nitel veri toplama sisteminde toplanarak doküman analiz yapılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, otizmliler çocukların üzerinde çeşitli araştırmalar literatür içerisinde yer almasına rağmen spor ve fiziksel aktivite değişkenini temel alan çalışmaların oldukça kısıtlı olduğu görülmektedir. Ayrıca otizmliler bireylerin daha sağlıklı ve zinde olmaları, akranlarıyla birlikte beden eğitimi derslerine katılabilmeleri, otizmlilerinden kaynaklı sosyal uyum problemlerine rağmen fırsat eşitliğine sahip olmalarını konu edinen ve burada ortaya çıkan engelleri ortadan kaldıracak çözümler üreten araştırmaların alanyazında olduğu görülmüştür. Sosyal uyum açısından dezavantajlı grup içerisinde yer alan otizmliler çocukların çeşitli beden eğitimi ve spor programlarıyla terapötik olarak fiziksel aktivitelerin otizmliler çocuklar üzerinde fayda sağlayıcı unsurların ortaya çıkarılması için yapılan araştırmaların kapsamının ve örneklem gruplarının, yöntemlerinin farklılaştırılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Otizmliler çocuklar, Spor, Beden Eğitimi, Fiziksel aktivite, Program

Examination of Research on Children with Autism in the Field of Physical Education and Sports in Terms of Various Factors

Abstract

The aim of this research is to systematically review studies on autistic people who participate in sports or physical education that have been published in international publications. Utilizing the keywords defined specifically for this purpose, an online search was conducted to access the National Academic Network, National Database, Information Center, National Thesis Center, Google Scholar, Web of Science Core Collection, and reference lists of publications published between 2019 and 2024. received data in docx and pdf formats. After downloading the research studies in their original formats, they were collected and analyzed using the QCMap qualitative data collecting system. The results show that, despite the fact that there are many research on autistic children in the literature, there are relatively few studies focusing on sports and physical activity characteristics. Furthermore, research has shown that studies on children with autism focus on improving their health and fitness, enabling them to engage in physical education classes alongside their peers, providing equal opportunities despite the challenges they face with social adaptation, and coming up with solutions to remove the barriers that remain. To identify the positive effects of therapeutic physical activities on children with autism, who are a disadvantaged group in terms of social adaptation, it may be suggested to vary the scope, sample groups, and methods of the research conducted through various physical education and sports programs.

Keywords: Children With Autism, Sports, Physical Education, International Activity, Program

81-iscs-conference-10th-675FC-KY-SG-Face to Face Oral / -246

Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerindeki Mutluluk Düzeylerinin Temel Psikolojik İhtiyaçlar Üzerindeki Yordayıcı Rolünün Öz Belirleme Kuramı Açısından İncelenmesi

Ülfet YAVUZ, Sevilcan YAVUZ, Didem Gülçin KAYA

Gazi Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü
Milli Eğitim Bakanlığı (MEB)
Gazi Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü

Öz

Bu araştırmada, ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi ve spor derslerindeki mutluluk düzeyleri ile temel psikolojik ihtiyaçları arasındaki ilişkinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi ve mutluluğun psikolojik ihtiyaçlar üzerindeki etkisinin yordanaarak öz belirleme kuramı açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada, genel ve ilişkisel tarama modelinden yararlanılmıştır. Araştırmada, katılımcı sayısının hesaplanması için G*Power 3.1 programı kullanılmıştır. Bu doğrultuda, araştırma grubunu 2023-2024 eğitim öğretim yılında ortaokulda eğitimlerine devam 262 gönüllü öğrenci oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında, "Beden Eğitiminde Temel Psikolojik İhtiyaçlar Ölçeği" ve "Beden Eğitimi Dersi Mutluluk Düzeyi Ölçeği" kullanılmıştır. Elde edilen verilerin çözümlenmesinde demografik özellikleri belirlemede tanımlayıcı istatistiklerden, ilişkisiz ölçümlerde ortalama puanların karşılaştırılması amacıyla varyans analizlerinden (tek yönlü ANOVA, bağımsız örneklem t-testi) ve anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için LSD testinden yararlanılmıştır. Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi dersinde mutluluk düzeyleri ile temel psikolojik ihtiyaçları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla Pearson Korelasyon Çarpımı testinden faydalanılmıştır. Beden eğitimi dersi mutluluk düzeylerinin, temel psikolojik ihtiyaçları yordaması için ise Basit Doğrusal Regresyon testi uygulanmıştır. Araştırma sonucunda, öğrencilerin yaş değişkeni ile okul sporlarına katılım durumunun mutluluk ve temel psikolojik ihtiyaçlar üzerinde; cinsiyet değişkeninin ise yalnızca temel psikolojik ihtiyaçlar üzerinde etkili olduğu görülmüştür. Lisanslı sporcu olup olmama durumunun ise mutluluk düzeyi ve temel psikolojik ihtiyaçlar üzerinde bir yordayıcı olmadığı bulunmuştur. Beden eğitimi dersi mutluluk düzeyi ile temel psikolojik ihtiyaçların alt boyutları olan yeterlik, ilişki ve özerklik arasında pozitif yönde zayıf düzeyde bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca mutluluk düzeyinin temel psikolojik ihtiyaçların %25'ini açıkladığı kaydedilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mutluluk, Temel psikolojik ihtiyaçlar, Öz belirleme, Ortaokul, Beden eğitimi

Investigation of the Predictive Role of Happiness Levels in Secondary School Physical Education and Sports Lessons on Basic Psychological Needs in Terms of Self-Determination Theory

Abstract

In this study, it was aimed to examine the relationship between the happiness levels of secondary school students in physical education and sports lessons and their basic psychological needs in terms of various variables and to examine the effect of happiness on psychological needs in terms of self-determination theory. In the study, general and relational screening model was used. In the study, G*Power 3.1 programme was used to calculate the number of participants. Accordingly, the research group consisted of 262 volunteer students who continued their education in secondary school in the 2023-2024 academic year. 'Basic Psychological Needs Scale in Physical Education' and 'Physical Education Lesson Happiness Level Scale' were used to collect the data. In the analysis of the obtained data, descriptive statistics were used to determine demographic characteristics, variance analyses (one-way ANOVA, independent sample t-test) were used to compare mean scores in unrelated measurements, and LSD test was used to determine between which groups there was a significant difference. Pearson's product correlation test was used to determine the relationship between secondary school students' happiness levels in physical education class and their basic psychological needs. Simple Linear Regression test was applied for the prediction of happiness levels in physical education class and basic psychological needs. As a result of the research, it was found that the students' age variable and participation in school sports were effective on happiness and basic psychological needs, while the gender variable was effective only on basic psychological needs. It was found that being a licensed athlete or not was not a predictor of happiness level and basic psychological needs. It was found that there was a weak positive relationship between the level of happiness in physical education class and the sub-dimensions of basic psychological needs such as competence, relationship and autonomy. It was also noted that happiness level explained 25% of basic psychological needs.

Keywords: Happiness, Basic psychological needs, Self-determination, Secondary school, Physical education

Okulöncesi Öğretmenleri Çocuk İstismarı Ve İhmalini Önlemenin Neresinde?

Doç. Dr. Dilek Erol

Uşak Üniversitesi

Öz

Çocuk istismarı ve ihmali insanlık tarihi kadar eski, toplum sağlığını tehdit eden evrensel bir sorundur. Fiziksel, cinsel, duygusal, ekonomik olmak üzere türleri olan çocuk istismarı ve ihmali, 1860 yılında Tardieu adlı bir doktor tarafından tanımlanmış ve hukuksal olarak da 1874 yılında ABD’de 8 yaşındaki bir kız çocuğunu döven üvey anne olayı ile gündeme gelmiştir. Bu olaydan günümüze çeşitli araştırmalarla çocuk istismarı ve ihmali sorunu mercek altına alınmaktadır. Alanyazındaki çalışmalar erken çocukluk yıllarını (0-8 yaş) çocukların kendilerini savunmadaki yetersizliği ve ona bakmakla yükümlü kişilere bağımlılığı gibi sebeplerle istismar ve ihmalin en yoğun görüldüğü dönem olarak belirtmektedir.

Okulöncesi eğitim, ailelerin çocuklarıyla birlikte düzenli olarak temas kurduğu ilk eğitim basamağıdır. Bu eğitim basamağı aynı zamanda ailelerin çocuk yetiştirme ve eğitimi konusundaki bilgilerini sorguladığı, yüzleştirdiği ve geliştirdiği bir basamaktır da. Okulöncesi öğretmenleri çocuk gelişimi ve eğitimi üzerine gerçekleştirdikleri anne-baba eğitimleri, çocuklara etkinlikler aracılığıyla verdikleri çocuk hakları eğitimleri vermektedir. Okulöncesi öğretmenleri aynı zamanda sınıfta olumlu disiplin yöntemlerini uygulayıcısı olarak anne-baba ve çocuklara önemli bir rol model de olmaktadır.

Bu çalışma okulöncesi öğretmenlerinin istismar ve ihmali önleme üzerindeki rollerini kapsamlı olarak ele alarak, örneklerle okulöncesi öğretmenlerine rehberlik etme amacını taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler:çocuk istismarı ve ihmali, okulöncesi öğretmeni, önleme

Where preschool teachers are in the prevention of child abuse and neglect?

Abstract

Child abuse and neglect is a common problem that is as old as human history and threatens public health. Child abuse and neglect, which has physical, sexual, emotional and economic types, was defined by a doctor named Tardieu in 1860 and legally came to the agenda in 1874 with the case of a stepmother hitting an 8-year-old girl in the USA. Since this case, the problem of child abuse and neglect has been investigated with various studies. Studies in the literature indicate that the early childhood years (0-8 years) are the period in which abuse and neglect are the most prevalent for reasons such as children's inability to defend themselves and their dependence on those who are obliged to take care of them.

Preschool education is the first stage of education where families have regular contact with their children. This educational stage is also a stage where families question, confront and develop their knowledge about child upbringing and education. Preschool teachers provide parent training on child development and education and children's rights training through activities. Preschool teachers are also important role models for parents and children as practitioners of positive discipline methods in the classroom.

This study aims to provide guidance to preschool teachers by addressing the roles of preschool teachers in preventing abuse and neglect in a practical way.

Keywords:child abuse and neglect, preschool teacher, prevention

Öğretmenlerin Eko-Kaygı Durumları

Mustafa Ürey, Zafer Gayretli, Dilek Erol, Kardelen Günay Çelik, Özgür Özdemir

Trabzon Üniversitesi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Uşak Üniversitesi, Trabzon Üniversitesi

Öz

Bu araştırmanın amacı öğretmenlerin eko-kaygı durumlarını belirlemektir. Araştırma tarama niteliğinde olup, çalışma evrenini, 2023--2024 eğitim-öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığı'nda görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Örneklem seçiminde amaçlı örnekleme tercih edilmiş, herhangi bir çevre eğitim programı almamış olan, çalışmaya katılmaya gönüllü, MEB öğretmenleri dahil edilmiştir. Araştırmanın verileri "Kişisel Bilgi Formu" ve "Eko-Anksiyete Ölçeği" kullanılarak çevrimiçi olarak toplanmıştır. Elde edilen veriler doğrultusunda öğretmenlerin eko-kaygı durumları belirlenmiş olup, demografik özelliklerine göre değişip değişmediği alanyazınla tartışılarak sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Eko-kaygı, öğretmen, iklim sorunu

Türkiye ve Romanya Ülkelerinde Kullanılan İlkokullarda Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programının Karşılaştırması

Dr. Miraç BAKKALOĞLU

Milli Eğitim Bakanlığı

Öz

Beden eğitimi dersi gerek Türkiye’de gerekse de Avrupa ülkelerinde benzer isimlerle ilkökul müfredatında yer almaktadır. Türkiye’de Beden eğitimi ve oyun dersi öğretim programı en son 2018 yılında güncellenerek son şeklini almışken; Romanya’da ise birinci ve ikinci sınıf programı 2013 yılında, üçüncü ve dördüncü sınıf programı 2014 yılında son şeklini almıştır. Bu çalışmanın amacı Türkiye ile Romanya ülkelerinin beden eğitimi dersini karşılaştırarak benzerlik ve farklılıkları ortaya koymaktır. Araştırmanın verilerini Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 2018 yılında yayımlanan Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programı ile Romanya Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 2013 ve 2014 yıllarında yayımlanan Beden Eğitimi Programları oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri doküman inceleme tekniğine göre analiz edilmiştir. Araştırmanın verilerinden elde edilen bazı bulgulara göre Türkiye’de Beden Eğitimi ve Oyun Dersi ilkökul 1, 2 ve 3. sınıflarda haftada 10 saat iken, Romanya’da haftada 2 saat iken 3 ve 4. sınıflarda haftada ek olarak 1 saat oyun ve hareket disiplini işlenir. Türkiye’de bu ders sınıf öğretmenleri tarafından işlenirken, Romanya’da 3 ve 4. sınıflarda beden eğitimi ve spor öğretmeni tarafından işlenir. Türkiye’de Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programı’nda öğretmenlerin uygulayacağı tüm kazanımlar ve etkinlik tavsiyeleri yer alırken, Romanya’da Beden Eğitimi dersi programlarında kazanımlar yer almamaktadır. Kazanımların yerine Romanya Beden Eğitimi Programında öğretmenlerin uygulayabileceği etkinlik örnekleri yer almaktadır. Her iki ülkenin öğretim programı öğretmene derslerinde hangi etkinliği uygulayacağı konusunda esneklik sunarken, Türkiye’de Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Programı öğretmene programı uygularken kazanımların işlenişinde esneklik sunmamaktadır. Bununla birlikte Türkiye’de ilkökoldan mezun olan bir öğrencinin 8 farklı amaca ulaşması beklenirken, Romanya’da öğrencilerin toplamda 6 farklı amaca ulaşması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi, İlkokul, Program

COMPARISON OF PHYSICAL EDUCATION COURSE TEACHING PROGRAM IN PRIMARY SCHOOLS USED IN TÜRKİYE AND ROMANIA

Abstract

Physical education lessons are included in the primary school curriculum with similar names both in Türkiye and in European countries. While the physical education and game course curriculum in Türkiye was last updated and took its final form in 2018; In Romania, the first and second grade programs took their final form in 2013, and the third and fourth grade programs took their final shape in 2014. The aim of this study is to reveal the similarities and differences by comparing the physical education course of Türkiye and Romania. The data of the research consists of the Physical Education and Game Lesson Curriculum published by the Ministry of National Education of the Republic of Türkiye in 2018 and the Physical Education Programs published by the Romanian Ministry of National Education in 2013 and 2014. The data of the research were analyzed according to the document analysis technique. According to some findings obtained from the data of the research, while in Türkiye, Physical Education and Play Lessons are 10 hours a week in the 1st, 2nd and 3rd grades of primary school, while in Romania it is 2 hours a week, an additional 1 hour per week of play and movement discipline is taught in the 3rd and 4th grades. . While this lesson is taught by classroom teachers in Türkiye, in Romania it is taught by physical education and sports teachers in 3rd and 4th grades. While the Physical Education and Games Lesson Curriculum in Türkiye contains all the achievements and activity recommendations that teachers will implement, the achievements are not included in the Physical Education curriculum in Romania. Instead of the achievements, there are examples of activities that teachers can implement in the Romanian Physical Education Program. While the curriculum of both countries offers flexibility to the teacher regarding which activity to implement in their lessons, the Physical Education and Games Lesson Program in Türkiye does not offer flexibility to the teacher in the processing of the achievements while applying the program. However, while a student graduating from primary school in Türkiye is expected to achieve 8 different goals, in Romania students are expected to achieve a total of 6 different goals.

Keywords: Physical Education, Primary School, Curriculum

86-iscs-conference-10th-727FC-KY-SG-Face to Face Oral / -167

Tekrar Okumak Bilginin Hatırlanmasını Ne Kadar Etkiler?

Naciye Duman,Cansu Tutkun

Bayburt Üniversitesi, Bayburt Üniversitesi

Öz

Üniversite öğrencileri farklı konularda öğrenilen bilgilerin kalıcılığını artırmaya yönelik tekrar okuma yöntemini sıklıkla kullanmaktadır. Ancak bu yöntemin metnin akılda tutulmasını ne kadar artırdığı konusunun daha fazla açıklığa kavuşturulması gerekmektedir. Bu bağlamda araştırmada üniversite öğrencilerinin bir metni tekrar okumalarının, metnin hatırlanmasını etkileyip etkilemediği araştırılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu okul öncesi öğretmenliği öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmada veri toplama aracı olarak üniversite öğrencilerinin konu hakkında ön bilgilerinin olduğu bir araştırma makalesine yönelik çoktan seçmeli, kısa yanıt ve açık uçlu sorulardan oluşan bir değerlendirme formu uygulanmıştır. Çalışmanın birinci kısmında kontrol grubunda yer alan üniversite öğrencileri, normal okuma hızlarında bir kez, deney grubunda yer alan öğrenciler ise iki kez metni okumuşlardır. Süreç sonunda deney ve kontrol grubunda yer alan öğrencilere değerlendirme formu uygulanmıştır. Deneyin ikinci aşamasında 24 saat sonraki süreçte deney ve kontrol grubundaki öğrencilere tekrar değerlendirme formu uygulanarak sonuçlar karşılaştırılmıştır. Araştırmanın güvenilirliği için araştırmacılar birbirinden bağımsız değerlendirmeler yaparak, kodlayıcılar arasındaki uyum hesaplanmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlar süreç içerisinde tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tekrar okuma, hafıza, öğrenci

How Much Does Rereading Affect Information Retention?

Abstract

University students frequently use the rereading method to increase the retention of information learned in different subjects. However, the extent to which this method increases the retention of the text needs to be further clarified. In this context, the study investigated whether university students' rereading a text affects the retention of the text. The study group of the research consists of preschool teaching students. As a data collection tool, an evaluation form consisting of multiple choice, short answer and open-ended questions was applied to a research article in which university students had prior knowledge about the subject. In the first part of the study, the university students in the control group read the text once at their normal reading speed, while the students in the experimental group read the text twice. At the end of the process, an evaluation form was applied to the students in the experimental and control groups. In the second phase of the experiment, the evaluation form was applied again to the students in the experimental and control groups 24 hours later and the results were compared. For the reliability of the study, the researchers made independent evaluations and the agreement between the coders was calculated. The results obtained from the research were discussed during the process.

Keywords: Rereading, retention, student

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Güncellenen Okul Öncesi Eğitim Programı Değerlendirme Boyutu Hakkındaki Görüşleri

Ayşe Nur Bektaş, Cansu Tutkun

Bayburt Üniversitesi , Bayburt Üniversitesi

Öz

Okul öncesi eğitim programı, okul öncesi dönemdeki çocukların gelişimini ve öğrenmesini desteklemek için tasarlanmış yapılandırılmış bir müfredattır. Bu program, çocukların gelecekteki akademik başarılarının yanı sıra sosyal, duygusal ve fiziksel gelişimlerinin temelini atmada çok önemli bir rol oynamaktadır. Program, çocukların ilerlemesini izlemek, güçlü ve geliştirilmesi gereken alanları belirlemek ve öğretimsel karar verme sürecini bilgilendirmek için sürekli ölçme ve değerlendirme uygulamalarını gerekli kılmaktadır. Bu bağlamda araştırmada okul öncesi öğretmenlerinin güncellenen okul öncesi eğitim programı değerlendirme boyutu hakkındaki görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum çalışmasıyla desenlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu halihazırda görev yapmakta olan 12 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında "2024 Okul Öncesi Programı- Değerlendirme Boyutu Görüşme Formu" kullanılmıştır. Veri toplama aşamasında öncelikle öğretmenlere araştırmanın amacı, veri toplama süreci gibi konularda bilgi verilmiş ve görüşmeler yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Çalışmadan elde edilen verilerin analizinde içerik analizinden yararlanılmıştır. Elde edilen sonuçlar, süreç içerisinde tartışılmış ve bu doğrultuda öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi, 2024 okul öncesi eğitim programı, öğretmen.

Preschool Teachers' Opinions on the "Evaluation Component" of the Revised Preschool Education Program

Abstract

A preschool education program is a structured curriculum designed to support the development and learning of preschool children. This program plays a crucial role in laying the foundation for children's future academic success as well as their social, emotional and physical development. The program requires ongoing assessment and evaluation practices to monitor children's progress, identify strengths and areas for improvement, and inform instructional decision-making. In this context, this study aims to examine the views of preschool teachers on the evaluation dimension of the updated preschool education program. The research was designed as a case study, which is one of the qualitative research methods. The study group of the research consists of 12 preschool teachers who are currently working. "2024 Preschool Program - Evaluation Dimension Interview Form" was used to collect the data. During the data collection phase, the teachers were first informed about the purpose of the study, the data collection process, and the interviews were conducted face-to-face. Content analysis was used to analyze the data obtained from the study. The results obtained were discussed in the process and suggestions were presented accordingly.

Keywords: Preschool, 2024 preschool education program, teacher.

88-iscs-conference-10th-726FC-KY-SG-Face to Face Oral / -174

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Güncellenen Okul Öncesi Eğitim Programı (2024) Hakkındaki Görüşleri: Değerlendirmeleri, Önerileri

Şevval Özgün, Fikrinaz Damla Akbaba, Cansu Tutkun

Bayburt Üniversitesi, Bayburt Üniversitesi, Bayburt Üniversitesi

Öz

Bu araştırmanın amacı okul öncesi öğretmenlerinin, güncellenen okul öncesi eğitim programı (2024) hakkındaki görüşleri, değerlendirmeleri ve önerilerini incelemektir. Araştırmanın çalışma grubunu 2023-2024 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Bayburt ili içerisinde yer alan Milli Eğitim Bakanlığı bünyesindeki Temel Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapmakta olan 15 okul öncesi öğretmeni oluşturmuştur. Araştırma, öğretmenlerin var olan programı derinlemesine incelemeleri amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama amacıyla "Güncellenen Okul Öncesi Eğitim Programı Öğretmen Görüşme Formu" kullanılmıştır. Formun ilk bölümünde öğretmenlerin yaş, cinsiyet, mesleki kıdem gibi bilgilerine, ikinci kısımda ise güncellenen okul öncesi programına ilişkin görüşlerine yönelik sorular yer almaktadır. Öğretmenlerle gerçekleştirilen bire bir görüşmeler, öğretmenlerin izinleri dahilinde kayıt altına alınmış ve ortalama 25 dakika sürmüştür. Elde edilen veriler, içerik analiziyle çözümlenmiş ve gerekli kısımlar alıntılarla desteklenmiştir. Araştırma sonucunda okul öncesi öğretmenlerinin, güncellenen okul öncesi eğitim programı (2024) hakkındaki görüşleri tartışılmış ve bu kapsamda öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler:: Okul öncesi, 2024 okul öncesi eğitim programı, öğretmen.

Preschool Teachers' Opinions on the Updated Preschool Education Program (2024): Evaluations, Suggestions

Abstract

The aim of this study is to examine the opinions, evaluations and suggestions of preschool teachers about the updated preschool education program (2024). The study group of the research consisted of 15 preschool teachers working in preschool education institutions affiliated to the General Directorate of Basic Education within the Ministry of National Education in Bayburt province in the spring semester of the 2023-2024 academic year. The research was conducted with the case study method, one of the qualitative research methods, in order to examine the existing program in depth. "Updated Preschool Education Program Teacher Interview Form" was used for data collection. The first part of the form includes questions about teachers' information such as age, gender, and professional seniority, and the second part includes questions about their views on the updated preschool program. One-on-one interviews with teachers were recorded with their permission and lasted an average of 25 minutes. The data obtained were analyzed by content analysis and the necessary parts were supported with quotations. As a result of the research, the views of preschool teachers on the updated preschool education program (2024) were discussed and suggestions were presented in this context.

Keywords: Preschool, 2024 preschool education program, teacher.

Ortaokul Öğrencilerinin Sanal Dünyada Sayılarla Dansı

Halil İbrahim YILMAZ

Yomra İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Öz

Matematik Eğitimi Metaverse ile Yepyeni Bir Boyuta Ulaşıyor!

Matematik, evrenin dilidir ve tıpkı bir dil gibi öğrenilmesi gerekir. Soyut kavramlar ve karmaşık problemlerle boğuşurken zihnimizi eğitir ve problem çözme becerilerimizi geliştirir. Peki ya matematik öğrenmeyi daha kolay ve eğlenceli hale getirebilecek bir araç olsaydı? Metaverse, sanal ve artırılmış gerçeklik gibi teknolojileri kullanarak yepyeni bir öğrenme evreni sunuyor. Bu evrende matematik öğrenmek artık daha somut, etkileşimli, eğlenceli, kişiselleştirilmiş ve kapsayıcı olabilir.

Metaverse ile matematik nasıl daha kolay ve eğlenceli hale gelir?

Soyut kavramlar somut hale gelir, Sanal ortamda üç boyutlu modeller ve animasyonlar kullanarak matematiksel kavramları daha kolay anlayabilirsiniz. Örneğin, geometrik şekilleri canlandırarak hacim ve alan hesaplamalarını daha iyi kavrayabilirsiniz. Etkileşimli ve eğlenceli deneyimler sunabilirsiniz. Matematik oyunları ve sanal laboratuvarlar aracılığıyla matematik öğrenmeyi deneyimleyebilir, problemleri çözmek için farklı yöntemler deneyebilirsiniz. Kişiselleştirilmiş öğrenme alanlarında Metaverse, her öğrencinin kendi hızında ve kendi öğrenme tarzına uygun şekilde ilerlemesine imkan tanır. Artan erişim ile Metaverse, matematik öğrenmeyi her yerde ve her zaman erişilebilir hale getirir.

Bu çalışmanın amacı, Ortaokul öğrencilerinde Metaversenin matematik eğitimi ile ilişkisini incelemek ve bu alandaki potansiyel katkıları keşfetmektir. Çalışmada, Metaverse'ün matematik öğrenmeyi nasıl daha somut, etkileşimli, eğlenceli, kişiselleştirilmiş ve kapsayıcı hale getirebileceği ele alınacaktır. Bu çalışmada, dökümantasyon yöntemi kullanılarak alan yazın taranmış ve uygulama örnekleri incelenmiştir.

Soyut kavramları somutlaştırma, etkileşimli ve eğlenceli deneyimler sunma, kişiselleştirilmiş öğrenme imkanı sağlama ve erişimi artırma gibi birçok açıdan matematik öğrenmeyi daha etkili ve keyifli hale getirebilir. Bu alandaki gelişmeleri takip etmek ve matematik eğitiminde Metaverse'ün kullanımını yaygınlaştırmak, gelecek nesillerin matematiksel becerilerini geliştirmek için büyük önem taşımaktadır. Çalışma, matematik eğitiminin sanal dünyadaki geleceği için önemli bir katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Matematik, Metaverse, Ortaokul,Sanal Evren,Sayı

Secondary School Students' Dance with Numbers in the Virtual World

Abstract

Mathematics Education Reaches a Brand New Dimension with Metaverse!

Mathematics is the language of the universe and needs to be learned just like a language. It trains our minds and improves our problem-solving skills as we grapple with abstract concepts and complex problems. What if there was a tool that could make learning math easier and more fun? Metaverse offers a whole new universe of learning using technologies such as virtual and augmented reality. In this universe, learning mathematics can now be more concrete, interactive, fun, personalized and inclusive.

How does math become easier and more fun with Metaverse?

Abstract concepts become concrete. You can understand mathematical concepts more easily by using three-dimensional models and animations in the virtual environment. For example, you can better understand volume and area calculations by animating geometric shapes. You can offer interactive and entertaining experiences. You can experience learning mathematics through mathematics games and virtual laboratories and try different methods to solve problems. In personalized learning spaces, Metaverse allows each student to progress at their own pace and in accordance with their own learning style. With increased access, Metaverse makes learning math accessible anywhere, anytime.

The purpose of this study is to examine the relationship of Metaverse with mathematics education in secondary school students and to explore potential contributions in this field. The study will discuss how Metaverse can make learning mathematics more concrete, interactive, fun, personalized and inclusive. In this study, the literature was scanned using the documentation method and application examples were examined.

It can make learning mathematics more effective and enjoyable in many ways, such as concretizing abstract concepts, offering interactive and entertaining experiences, providing personalized learning opportunities and increasing access. Following the developments in this field and expanding the use of Metaverse in mathematics education is of great importance to improve the mathematical skills of future generations. The study will make an important contribution to the future of mathematics education in the virtual world.

Keywords: Mathematics, Metaverse, Secondary School, Virtual Universe, Number

İlkokula Hazırlık Süreci: Okul Öncesi Dönem Çocuğu Olan Ebeveynlerin Deneyimleri

Betül Kübra ŞAHİN YONCA¹ Fatma TEZEL ŞAHİN²

¹Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi <https://orcid.org/0000-0002-1495-2227>

²Gazi Üniversitesi <https://orcid.org/0000-0003-2098-2411>

Email: kbsahin@gmail.com, ftezel68@gmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı, ilkokula hazırlık sürecinde çocuğun süreci başarılı bir şekilde geçirmesinde büyük önemi olan ebeveynlerin yaşadıkları deneyimlerin incelenmesidir. Bu çalışma nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim deseninde hazırlanmıştır. Olgu bilim çalışmalarında bireylerin deneyimleri ve görüşleri kendi bakış açılarından açıklanmaya ve dolayısıyla motivasyonları ve davranışları daha net bir şekilde anlaşılmasına çalışılmaktadır. Çalışmanın katılımcılarını, amaçlı örnekleme yöntemi ile belirlenmiş ve çocukları okul öncesi eğitim almakta olan 20 ebeveyn oluşturmaktadır. Çalışmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Veri toplama aracı; altısı ebeveynlerin demografik özelliklerini öğrenmeye yönelik, sekizi ise ebeveynlerin deneyimlerini anlamaya yönelik toplam 14 sorudan oluşmaktadır. Çalışmanın bulgularına göre, ebeveynlerin neredeyse tamamı çocuklarını ilkokula hazırlamak için etkinlik yaptıklarını özellikle çocuklarını okumaya hazırlamak için çizgi ve kitap çalışmaları gibi çeşitli etkinlikler yaptıklarını belirtmişlerdir. Ebeveynlerin yarısı çocuklarına matematik becerilerini kazandırmak için sayı sayma çalışmaları yaptıklarını belirtirken, büyük bir kısmı çocuklarının öz-denetim ve öz-kontrol becerilerini geliştirmek için onları motive ettiklerini söylemiştir. Ebeveynlerin büyük çoğunluğu destek olarak çocuklarının öğretmenlerini görürken, yarıya yakını bu süreçte zorlanmadıklarını ifade etmişlerdir.

Anahtar Sözcükler: Okul öncesi dönem, ilkokula hazırlık, ebeveynler

PREPARATION PROCESS FOR PRIMARY SCHOOL: EXPERIENCES OF PARENTS WITH PRESCHOOL CHILDREN

Abstract

The purpose of this study is to examine the experiences of parents, who have great importance in the successful completion of the process of preparation for primary school. This study was prepared in the phenomenological design, one of the qualitative research methods. In phenomenological studies, individuals' experiences and views are tried to be explained from their own perspectives and therefore their motivations and behaviors are tried to be understood more clearly. The participants of the study were determined by the purposeful sampling method and consisted of 20 parents whose children were receiving preschool

education. The data of the study was collected with a semi-structured interview form. The data collection tool consists of a total of 14 questions, six of which are aimed at learning the demographic characteristics of the parents and eight of which are aimed at understanding the experiences of the parents. According to the findings of the study, almost all of the parents stated that they did activities to prepare their children for primary school, especially various activities such as drawing and worksheet activities to prepare their children for reading. While half of the parents stated that they did counting activities to help their children gain math skills, a large portion of them said that they motivated their children to develop their self-control and self-monitoring skills. While majority of the parents stated that their children's teachers supported them, almost half of them said that they did not have difficulty in this process.

Keywords: Preschool period, preparation for primary school, parents

Giriş

Okul öncesi eğitim çocuğun gelişimine kattıkları ile eğitim kademelerinin temelini oluşturmaktadır. Çocukların farklı gelişim alanları ile ilgili yapılan araştırmalar incelendiğinde, nitelikli, her anlamda dengede ve istendik davranışlar geliştirmiş bireyler yetiştirebilmek için çocukların eğitime erken yaşta başlamanın önemi üzerinde durulmaktadır. Yapılan araştırmalar, çocukların gelişimi, ihtiyaçları ve öğrenme durumları gibi çeşitli konular üzerinde yoğunlaşarak, okul öncesi eğitim alan çocukların bu eğitimi almayan akranlarına kıyasla belirgin gelişimsel farklılıklar sergilediğini ortaya koymaktadır. Bu çalışmalar, okul öncesi eğitimin, çocukların bilişsel, sosyal, duygusal ve dil gelişimi üzerinde olumlu etkiler yarattığını, ayrıca bu eğitimi alan çocukların ilkököl dönemine daha güçlü bir altyapı ile başladıklarını göstermektedir (İnel, Çağdaş ve Temiz, 2012; Magnuson, Ruhm ve Waldfoger 2004; Yılmaz, 1999).

Okul öncesi eğitim, çocuğun doğumundan 72 aylık döneme kadar uzanan ve bu yaş aralığındaki çocukların bireysel özelliklerine, ilgi alanlarına ve gelişimsel düzeylerine uygun olarak tasarlanmış bir eğitim süreci olarak tanımlanabilir. Bu süreç, çocuğun bedensel, motor, sosyal-duygusal, zihinsel ve dil gelişimlerini desteklemeyi amaçlar. Okul öncesi eğitim, çocuklara zengin bir uyarıcı çevre sunarak, onların potansiyellerini en üst düzeyde gerçekleştirmelerine olanak tanır. Aynı zamanda, toplumun kültürel değerleri ve normları doğrultusunda çocukların sosyalleşme süreçlerine katkıda bulunur. Bu eğitim süreci, çocukların ilkököl geçişlerini kolaylaştırmak ve onların akademik başarılarını artırmak amacıyla sistemli ve bilinçli bir şekilde yapılandırılır (Gültekin Akduman, 2010). Okul öncesi eğitimin bu bütüncül yaklaşımı, çocukların yaşam boyu öğrenme süreçlerinin temellerini atmada kritik bir rol oynar. Çocuğun bu kritik süreçte alacağı eğitim ve kazanacağı deneyimleri hayatının kalan kısmını etkileyecektir. Bu nedenle okul öncesi eğitim kurumlarında ve ailede okul ile ilgili oluşturulacak olumlu tutum çocuğun ilkököl hazırbulunuşluğunu etkileyecek etkenlerden bir tanesidir (Koçyiğit, 2009; Unutkan Polat, 2006).

Hazırbulunuşluk, bireyin daha önce gerçekleştiremediği bir beceriyi kazanabilmesi için gerekli olan büyüme, olgunlaşma ve öğrenme süreçlerinin tamamlanması sonucunda elde edilen ön yeterliliklerin kazanılması olarak tanımlanır (Semenoğlu, 2012). Bu kavram, çocuğun bilişsel, sosyal-duygusal, fiziksel gelişim alanları ve dil becerilerini kapsayan geniş bir süreçtir ve bu süreçte çocuk, tüm gelişim alanlarında yeterli düzeye ulaşarak öğrenmeye hazır hale gelir (Şahin, Sak ve Tuncer, 2013). Hazırbulunuşluk, aynı zamanda, çocuğun öğrenme sürecinde ihtiyaç duyduğu ön koşul becerileri edinmiş olması durumu olarak da

tanımlanır. Bu beceriler, çocuğun eğitim hayatına sağlıklı bir başlangıç yapabilmesi için kritik öneme sahiptir (Esaspehlivan, 2006). Özellikle ilkokula hazırbulunuşluk, çocuğun ilkokul birinci sınıfın gerektirdiği bilişsel ve fiziksel görevleri yerine getirebilme yetisine sahip olmasını ifade eder (Kahramanoğlu, Tirkayi ve Canpolat, 2015).

Okula başlamak, çocuğun güvenli aile ortamından yabancı bir okul ortamına geçiş yaptığı, sosyal ve akademik beceriler kazanması gereken kritik bir dönüm noktasıdır. Araştırmalar, ilkokul performansının, çocuğun anasınıfından ilkokula sorunsuz ve başarılı bir geçiş yapmasıyla doğrudan ilişkili olduğunu göstermektedir. Çocuğun okula geçişin gereklerini yerine getirebilmesi ve bu yeni ortama uyum sağlayabilmesi için okula hazırlık becerilerine sahip olması gerekmektedir. (Dockett ve Perry, 2003; Ramey ve Ramey, 1998; Alexander ve Entwisle, 1988).

Çocuğun okula hazırlanması ve ilkokula geçiş sürecinin sağlıklı bir şekilde gerçekleşmesi için ailelerin, öncelikle çocuğun gelişim özelliklerini tarafsız ve objektif bir biçimde değerlendirmeleri gerekmektedir. Çocukların ilkokula geçiş sürecinde başarılı olabilmeleri için, ailelerin çocuklarının gelişimsel özelliklerini dikkate alarak, onların okula başlama yeterliliklerini doğru bir şekilde belirlemeleri büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda, çocukların gelişimsel hazırbulunuşluklarının değerlendirilmesi sürecinde ailelerin rolü kritik bir öneme sahiptir. Aileler, çocuklarının okula başlamaya ne kadar hazır olduklarını değerlendirmekle kalmayıp, aynı zamanda bu süreci destekleyecek gerekli hazırlıkları da yapmalıdırlar (Oktay, 2007).

Bu hazırlık sürecinde, okul öncesi eğitim kurumlarının çocuklara kazandırdığı becerilerin ev ortamında da pekiştirilmesi büyük önem taşır. Anne babaların, okul faaliyetlerine aktif katılım sağlamaları ve çocuklarının eğitim süreçlerine destek olmaları, bu sürecin başarısını artırmaktadır. Bu doğrultuda, ailelerin de çocukların gelişimine paralel olarak yetişkin eğitimleri alarak, kendi rollerini daha bilinçli bir şekilde yerine getirmeleri gerekmektedir. Okul öncesi eğitim sürecinde aile katılımının sağlanması, çocukların dış uyarıcılardan maksimum düzeyde yararlanmalarına, öğrenme yeteneklerini ve potansiyellerini en üst düzeye çıkarmalarına yardımcı olur. Aynı zamanda, bu süreç, çocukların okuma isteği geliştirmeleri ve okula karşı olumlu tutum sergileyebilmeleri açısından da son derece önemlidir (Polat-Unutkan, 2006). Bu bağlamda bu çalışmanın amacı, ilkokula hazırlık sürecinde çocuğun süreci başarılı bir şekilde geçirmesinde büyük önemi olan ebeveynlerin yaşadıkları deneyimlerin incelenmesidir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışma, nitel araştırmadır; bireylerin deneyimlerini ve görüşlerini kendi perspektiflerinden açıklamayı ve bu sayede motivasyonları ile davranışlarını daha net bir şekilde anlamayı amaçlayan olgubilim desenine dayalı olarak hazırlanmıştır (Lester 1999, Marshall ve Rossman 2006).

Çalışma Grubu

Çalışmanın katılımcılarını, amaçlı örnekleme yöntemi ile belirlenmiş ve çocukları okul öncesi eğitim almakta olan 20 ebeveyn oluşturmaktadır. Katılımcıların 18'i kadın, 2'si erkektir. Katılımcıların 2'si yüksek lisans, 10'u lisans, 6'sı lise ve 2'si ortaokul mezunudur. Katılımcıların çocuk sayıları 1 ile 4 arasında, yaşları ise 22 ile 43 arasında farklılık göstermektedir. Katılımcıların 8'i öğretmen, 6'sı ev hanımı, 4'ü işçi, 1'i ekonomist ve 1'i de hemşiredir.

Veri Toplama Araçları

Çalışmada veri toplama aracı olarak, Williams'ın (2023) "Okul Öncesi Öğretmenlerinin ve Ebeveynlerin Anaokuluna Hazır Bulunuşluğu Etkileyen Faktörlere İlişkin Görüşleri" isimli çalışmasındaki ebeveynler ile görüşme formu temel alınarak (Preschool teachers' and parents' perspectives regarding factors that affect kindergarten readiness) hazırlanan yarı yapılandırılmış bir görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunda anne-babaların demografik bilgilerini öğrenmeye yönelik 6 ve ailelerin okul öncesi süreçte deneyimlerini belirlemeye yönelik 8 soru olmak üzere toplamda 14 soru yer almaktadır. Görüşme formu hazırlanırken öncelikle ilgili literatür incelenmiş ve yedisi kişisel bilgilere, dokuzu ise ebeveynlerin ihtiyaçlarına yönelik olmak üzere toplam 16 sorudan oluşan taslak bir görüşme formu oluşturulmuştur. İlk aşamada taslak form, anne-baba eğitimi ve nitel çalışmalar alanında uzman üç öğretim üyesinin görüşüne sunulmuş; formun 14 soruluk haliyle kullanılması uygun görülmüştür. Ardından, çalışmanın katılımcıları dışındaki iki ebeveyn ile pilot görüşmeler yapılmış ve formun bu haliyle kullanılabilir olduğu belirlenmiştir.

Veri Toplama Süreci

Çalışmaya başlamadan önce, çocukları okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden ebeveynlere çalışmanın amacı anlatılmış; çalışmaya katılmayı kabul edenlerle yüz yüze görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerin tamamında ebeveynlerin izni ile ses kaydı alınmıştır. Görüşme süreleri 15 dakika ile 25 dakika arasında değişmiştir.

Verilerin Analizi

Elde edilen verilerin değerlendirilmesinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Veri analizi için, görüşmeler deşifre edilmiş; deşifreler her bir kodlayıcı (iki kodlayıcı) tarafından ayrı ayrı okunmuştur. Yine kodlayıcılar tarafından, çalışmaya katılan ebeveynlerin ifadeleri listelenmiş ve bu ifadelerin ne sıklıkta kullanıldığı belirlenmiştir. Bulgular tarafsız bir şekilde raporlanmış ve görüşmelerden yapılan direkt alıntılarla desteklenmiştir.

Analizler sonucunda üç ana tema ve üç alt tema belirlenmiştir:

(1) *Çocuğu ilkokula hazırlamak için yapılanlar*

- *Çocuğu okuma yazmaya hazırlamak için yapılanlar*
- *Çocuğa matematik becerilerini kazandırmak için yapılanlar*
- *Çocuğun öz-denetimlerini geliştirmek için yapılanlar*

(2) *Süreçte destek alınan kişiler*

(3) *Süreçte zorlanılan noktalar*

BULGULAR

Çocuğu ilkokula Hazırlamak İçin Yapılanlar

Çocuklarının ilkokula hazırlanması için ne yaptıkları sorulduğunda çalışmaya katılan ebeveynlerin tamamına yakını (n=16) çocuklarını ilkokula hazırlamak için çocukları ile etkinlik yaptıklarını belirtmiştir. Ayrıca çocuklarını ilkokula hazırlamak için sosyal becerilerini desteklediklerini (n=5), onlara sorumluluk verdiklerini (n=2), ana okuluna gönderdiklerini (n=2) veya çocuklarıyla oyun oynadıklarını (n=2) söylemişlerdir.

Çocuklarını ilkokula hazırlamak için farklı yöntemler uygulayan ebeveynlerin ortak amaçları çocuklarının ilkokula hazır bir şekilde gitmesidir. Bu konuda bazı ebeveynlerin görüşleri şu şekildedir:

“Okulu sevmesi için okulla ilgili güzel anılar ve hikayeler anlatıyoruz. Sosyalleşmesi için çeşitli ortamlara girmesini sağlamaya çalışıyoruz.”(K1)

“Evde seviyesine uygun oyunlar oynuyoruz. Basit etkinlikler yapıyoruz.”(K17)

“Aslında ben çocuğumun ilkokula hazır olduğunu düşünüyorum. Fakat yine de birlikte etkinlikler yapıyoruz. Bu onun için çok teşvik edici oluyor.”(K18)

Ebeveynler çocuklarını ilkokula hazırlama sürecinden bahsederken üç noktaya özellikle vurgu yapmışlardır. Bunlardan ilki; çocuğu okumaya yazmaya hazırlamak için yaptıklarıdır.

Çalışmaya katılan ebeveynlerin tamamına yakını (n=17) çocuklarını okumaya hazırlamak için çizgi ve okuma yazmaya hazırlık kitapları ile çalışma gibi etkinlikler yaptıklarını belirtmişlerdir.

4 ebeveyn, çocuklarını okumaya hazırlamak için oyun oynadığını söylerken, 3 ebeveyn ise kütüphaneye götürdüklerini ifade etmiştir.

Ayrıca bazı ebeveynler çocuklarını okumaya hazırlamak için onlara hikaye tamamlattıklarını ve onlarla sohbet ettiklerini (n=2) söylemişlerdir.

Bu konuda bazı ebeveynlerin görüşleri şu şekildedir:

“Renkli hikâye, masal kitapları okuyoruz. Tanıdığı harflerle ilgili konuşuyoruz.”(K2)

“Kendi ismini yazmak istiyor. Zaman zaman harfleri soruyor, böyle olunca hevesini kırmadan sorularını cevaplayıp zamanı gelince hepsini öğreneceğini söylüyorum.” (K3)

“Yazı defteri aldık. Çizgi çalışması yapıyoruz. Oyun oynuyoruz. Etkinlik kitapları alıp onlarla etkinlik yapıyoruz.” (K6)

“Kelime oyunu oynuyoruz. Hikâye okuyoruz ve hikâyenin sonunu tamamlıyoruz.” (K13)

Ebeveynlerin çocuklarını ilkokula hazırlama sürecinden bahsederken vurguladıkları bir diğer nokta; matematik becerilerini kazandırmak için yaptıklarıdır.

Çalışmaya katılan ebeveynlerin yarısı (n=10) çocuklarına matematik becerilerini kazandırmak için sayı sayma çalışmaları yaptıklarını belirtmişlerdir. Örneğin; 7 ebeveyn çocuklarına basit işlemler yaptırırken; 4 ebeveyn rakamları öğrettiğini; 3 ebeveyn ise oyun oynattığını ifade etmiştir.

Bazı ebeveynlerin konuyla ilgili görüşleri şu şekildedir:

“Sayı saymayı öğretiyoruz ve küçük toplama işlemleri gösteriyoruz. Örneğin; bir elman var, bir elma daha verdim. Kaç elman oldu gibi?” (K14)

“Sayma pulları yapıştırıyorum. Merdiven çıkarken sayarak çıkıyoruz. Ya da elime aldığım kalemlerin kaç tane olduğunu soruyorum; saymasını istiyorum.” (K6)

“Biz elimizde olan her şeyi sürekli sayıyoruz. Örneğin; çamaşır asacaksam kaç mandalla astığımızı sayıyoruz.” (K12)

“Oyun sırasında iki kaleminden birisi benim olsa, sende kaç kalem kaldı diye soruyorum.” (K13)

Ebeveynlerin çocuklarını ilkokula hazırlama sürecinden bahsederken vurguladıkları bir diğer nokta; çocuğun öz-denetimlerini geliştirmek için yaptıklarıdır. Çalışmaya katılan ebeveynlerin tamamına yakını (n=17) çocuklarının öz-denetim becerilerini geliştirmek için onları motive ettiklerini söylerken, 16 ebeveyn onları teşvik ettiklerini, 13 ebeveyn ise çocuklarına sorumluluk verdiklerini ifade etmişlerdir. 9 ebeveyn çocuklarında öz-denetim becerilerini desteklemek için çocukları ile etkinlik yaptıklarını belirtirken, 6 ebeveyn ise çocuklarına bu konuda örnek verdiklerini söylemişlerdir. Ayrıca bazı ebeveynler, çocuklarını kursa gönderdiklerini (n=4), onlarla sohbet ettiklerini (n=3), gerektiğinde onlara zaman tanıdıklarını (n=2) ve çocuklarını ekrandan uzak tuttuklarını (n=2) söylemişlerdir.

Bazı ebeveynlerin konuyla ilgili görüşleri şu şekildedir:

“İşlerini basitten karmaşığa doğru kendisinin yapmasına olanak sağlıyorum. Örneğin çantasını kendisi hazırlar; ödevini kendisi yapar. Ayrıca bale ve resim gibi kurslara göndererek yeteneklerini keşfetmesini sağlıyorum.” (K5)

“Yatağını topluyor, dişlerini fırçalıyor. Ancak sabah çok erken kalktığımız için biraz huzursuz oluyor, ben de fazla bir şey beklemiyorum.” (K14)

“Çocuğuma zaman tanıyorum; onu motive ediyorum: “Hadi kızım biraz zorlanabilirsin ama bunu başarabilirsin” diyorum.” (K20)

Süreçte Destek Alınan Kişiler

Çalışmaya katılan ebeveynlerin tamamına yakını (n=17) çocuklarının ilkokula hazırlık sürecinde öğretmenlerinden yardım aldıklarını ifade ederken, 7’si diğer aile bireylerinden, 5’i kaynak kitaplardan, 2’si ise eğitim alanında başarılı olduğunu düşündükleri insanlardan yardım aldıklarını bildirmişlerdir.

Bazı ebeveynlerin konuyla ilgili görüşleri şu şekildedir:

“Babasından destek alıyorum. Babası ile kitaplara bakıyorlar. Resimleri yorumluyorlar. Ablasından destek alıyorum. Beraber resim yapıyorlar, çizim etkinlikleri yapıyorlar.” (K3)

“Öğretmenlerden, psikologlardan ve eğitim düzeyi yüksek başarılı tanıdıklarımızdan destek alıyoruz. Yaz sil çalışmalarını gibi kitaplar kullanıyoruz.” (K11)

“Genelde öğretmenimizden, tanıdık akraba öğretmenlerden ve kaynak kitaplardan destek alıyorum.” (K19)

Süreçte Zorlanılan Noktalar

Çalışmaya katılan ebeveynlerin neredeyse yarısı (n=11) çocuklarının ilkokula hazırlık sürecinde zorlandıkları bir noktanın olmadığını ifade etmişlerdir. Bu süreçte zorlandıklarını belirten ebeveynler, çocuklarının konuşurken bazı harfleri çıkaramamaları (n=3), çocuklarının çabuk sıkılmasını (n=2) ve çok küçük olmalarından (n=2) kaynaklı bazı durumlardan bahsetmişlerdir. Çalışmaya katılan bazı ebeveynlerin görüşleri aşağıdaki gibidir:

“Zorlandığım herhangi bir nokta yok. Kızım gayet uyumlu. Verilen görevleri yerine getiren ve başaran bir çocuk.” (K3)

“Okuma yazmaya çok ilgisi var fakat konuşurken bazı harfleri çıkaramaması bizi korkutuyor.” (K16)

SONUÇ VE TARTIŞMA

Sonuç olarak, çalışmaya katılan ebeveynlerin neredeyse tamamı çocuklarını ilkokula hazırlamak için etkinlik yaptıklarını söylerken, dörtte biri de sosyal becerilerini desteklediklerini ifade etmiştir. Bununla birlikte sorumluluk verdiklerini, anaokuluna gönderdiklerini veya çocuklarıyla oyun oynadıklarını belirten ebeveynler vardır. Çocukların anaokuluna gitmesi durumunda çocukların ilköğretime hazırbulunuşluğunu geliştirici etkinlikler uygulandığı, okul öncesi eğitim almayan çocukların ise bu konuda sınırlı kaldığı ile ilgili yapılan çalışmalar bulunmaktadır (İnan vd., 2006).

Ebeveynlerin tamamına yakını ilkokula hazırlık sürecinde çocukları okuma yazmaya hazırlamak için çizgi ve okuma yazmaya hazırlık kitapları ile çalıştıklarını ifade etmişlerdir. Okul öncesi dönemde yapılan okuma yazma çalışmalarının çocukların ilkokula hazırbulunuşluk düzeylerini desteklediği yönünde çalışmalar bulunmaktadır (Bayhan, 2003). Çalışmaya katılan ebeveynlerin yarısı çocuklarına matematik becerilerini kazandırmak için sayı saydırdıklarını söylerken, yarıya yakını basit işlemler yaptırdıklarını ifade etmişlerdir. Günlük yaşamın pek çok alanında matematiğin yer alması, ailelerin çocuklar için matematiğe yönelik öğrenme ortamları yaratmaları konusunda önemli bir avantaj sağlamaktadır (Kesicioğlu ve Alisinanoğlu, 2013). Matematiğin günlük yaşantıdaki bu yaygınlığı, ebeveynlerin çocuklarına matematiksel kavramları tanıtmaya ve öğretmeye sürecini doğal bir hale getirir. Bu bağlamda, ailelerin çocuklarıyla birlikte okul öncesi dönemde gerçekleştirdikleri matematik etkinliklerinin sıklığı ve çeşitliliği, çocukların erken matematik becerilerinin gelişiminde kritik bir rol oynamaktadır. Bununla birlikte, ailelerin matematik etkinliklerine katılım düzeyi ve bu etkinliklerin çeşitliliği, çeşitli sosyoekonomik ve demografik faktörlerle yakından ilişkilidir. Örneğin, ailenin öğrenim seviyesi, yaşı, gelir düzeyi gibi faktörler, çocuklarla gerçekleştirilen matematiksel etkinliklerin niteliğini ve niceliğini doğrudan etkileyebilir. Aynı zamanda, ebeveynlerin matematik ile ilgili düşünceleri, inançları, tutumları ve çocuk yetiştirme konusunda benimsedikleri yaklaşımlar, bu süreci şekillendiren önemli unsurlar arasında yer almaktadır. Ailelerin eğitim ile ilgili genel bakış açıları da, çocukların matematiksel gelişiminde belirleyici bir rol oynayabilir (Güleç, 2005). Bu nedenle, çocukların matematiksel becerilerinin desteklenmesi sürecinde, ailelerin eğitim düzeylerinin, inançlarının ve tutumlarının dikkate alınması, bu süreçte daha etkili öğrenme ortamlarının oluşturulmasına katkı sağlayacaktır.

Çalışmanın sonucu, ebeveynlerin çocukların okul öncesi döneminde özdenetim becerilerini desteklediklerini göstermektedir. Çocuklar, okul ortamında karşılaştıkları problemlerle başa çıkarken, kendi kendini yönetme ve kontrol etme becerilerini geliştirirler. Bu süreç, çocukların özdenetim becerisini kazanması açısından kritik bir öneme sahiptir. Özdenetim, çocukların sadece okul yıllarında değil, ileriki yaşamlarında da başarılı ve sağlıklı ilişkiler sürdürebilmeleri için temel bir yetkinlik olarak öne çıkar. Kritik gelişim dönemlerinde özdenetim becerilerini kazanan çocuklar, bu beceriyi ilerleyen yıllarda daha da geliştirerek, hem sosyal hem de akademik alanlarda daha başarılı olurlar (Pekdoğan ve Kanak, 2019).

Katılımcıların büyük bir çoğunluğu ilkokula hazırlık sürecinde en önemli destekçilerinin öğretmenler olduğunu ifade etmektedir. Bu sonuçta okul öncesi eğitim almış çocukların, almamış çocuklara göre ilköğretim birinci sınıfta sosyal ve duygusal, öz bakım, fiziksel ve zihinsel becerilerinin ve genel sağlık durumlarının daha olumlu olması sonucu ile örtüşmektedir (Tozar, 2011).

Çalışmanın sonucunda katılımcıların yarısından fazlasının ilkokula hazırlık sürecinde zorlanmadıklarını ifade ettikleri görülmektedir. Katılımcıların yarısından fazlasının lisans ve yüksek lisans mezunu oldukları göz önünde bulundurulduğunda; anne öğrenim düzeyinin okula hazırbuluşluk üzerinde olumlu etkisinin olduğu sonucu ile örtüşmektedir (Erkan, 2011).

Çalışmanın bulguları doğrultusunda, öğretmenlerin bu süreçteki rolü daha detaylı bir şekilde ele alınmalıdır. Özellikle, ebeveynlerin öğretmenleri bir destek kaynağı olarak görmelerinin önemine vurgu yapılmalı ve bu bağlamda öğretmenlerin ebeveynlere sundukları destek türleri incelenmelidir. Bu desteklerin, çocukların okul başarısına olan katkıları araştırılarak, öğretmen ve ebeveyn iş birliğinin nasıl daha verimli hale getirilebileceğine dair pratik uygulamalar geliştirilmelidir. Ayrıca, ebeveynlerin önemli bir kısmının bu süreçte zorlanmadığını ifade etmeleri, geriye kalan kısmın yaşadığı zorlukların nedenlerinin araştırılması için bir fırsat sunmaktadır. Bu zorlukların kaynağının tespiti ve bu zorlukları aşmak için etkili stratejilerin geliştirilmesi, tüm ebeveynlerin çocuklarını ilkokula daha iyi hazırlayabilmeleri adına önemli bir adım olacaktır. Bu tür araştırmalar, eğitim politikalarının iyileştirilmesine ve ailelere yönelik eğitim programlarının oluşturulmasına da önemli katkılar sağlayabilir. Böylece, çocukların eğitim hayatına sağlıklı bir başlangıç yapmaları için gerekli destek mekanizmaları daha etkin bir şekilde devreye sokulabilir.

KAYNAKLAR

- Alexander, K. L., & Entwisle, D.R. (1988). *Achievement in the first two years of school: Patterns and processes*. Monographs of the Society for Research in Child Development (Serial No. 218), 53(2), 1–157.
- Bayhan, D. (2003). *Çoklu Zeka Kuramı'na Dayanan Okuma-Yazmaya Hazırlık Programı'nın 6 Yaş Çocuklarının Okula Hazırbuluşluk Düzeylerine Etkilerinin İncelenmesi*. Marmara ÜniversitesiEğitimBilimleriEnstitüsüYayımlanmamışYüksekLisansTezi. İstanbul.
- Dockett, S., & Perry, B. (2002). *Beliefs and expectations of parents, prior-to-school educators and schoolteachers as children start school: An Australian perspective*. (ERIC Document Number: 465440).
- Erkan, S. (2011). *Farklı sosyo ekonomik düzeydeki ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin okula hazırbuluşluklarının incelenmesi*. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 40, 186–197
- Esaspehlivan, M. (2006). *Okul öncesi eğitim kurumuna gitmiş ve gitmemiş 78 ve 68 aylık çocukların okula hazırbuluşluklarının karşılaştırılması*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Güleç, N. (2005). *Okulöncesi eğitime devam eden 5-6 yaş çocuklarının sayı kavramı becerilerinin ebeveynve öğretmen değişkenleri açısından yordanması*. Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Gültekin Akduman, G. (2010). *Okul öncesi eğitimin tanımı ve önemi*. Gülden Uyanık Balat (Ed.) *Okul öncesi eğitime giriş içinde* (pp.2-14). Ankara: Pegem Akademi.
- İnan, M.,Aşıcı, M., Küçüktepe, C., Tıraç, S., Şimşek, Ö. Ve Özden, B. (2006). *İlköğretim 1. Sınıf Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Etmis Öğrencilerle Etmemiş Öğrencilerin İlköğretime Hazırbuluşluklarına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi*. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Kongresi I. Uluslararası Okul Öncesi Eğitim Kongresi Bildiri Kitabı, 1, 398- 409.
- İnel, H., C., Çağdaş, A. ve Temiz, G. (2012). *Pre-School Education's Effect On First Class Elementary School Students' School Maturity*. International Conference on Management, Applied and Social Sciences (ICMASS'2012), Dubai, 325-326.
- Kahramanoğlu, R., Tiryaki, E. N. ve Canpolat, M. (2015). *İlkokula yeni başlayan 60-66 ay grubu öğrencilerin okula hazırbuluşluk üzerine inceleme*. Kastamonu Eğitim Dergisi, 23(3), 1065-1080.
- Kesicioğlu, O. S., & Alisinanoğlu, F. (2013). *Okul öncesi dönem çocukların okul dışı (informal) matematik öğrenme süreçlerine ilişkin aile görüşleri*. International Journal of Social Science, 6(7), 671-685.
- Koçyiğit, S. (2009). *İlköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin ve ebeveynlerin görüşleri ışığında okula hazırbuluşluk olgusu ve okul öncesi eğitime ilişkin sonuçları*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Lester, S. (1999). *An introduction to phenomenological research*. Taunton UK: Stan Lester Developments.
- Magnuson, K., A., Ruhm, C., J. ve Waldfogel, J. (2004). *Does Prekindergarten Improve School Preparation And Performance? National Bureau of Economic Research*.
- Working Paper 10452. <http://www.nber.org/papers/w10452> adresinden 14.08.2024 tarihinde alınmıştır.
- Marshall, C., & Rossman, G. B. (2006). *Designing qualitative research*. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications, Inc.
- Oktay, A. (2007). *Yaşamın Sihirli Yılları*. İstanbul: Epsilon Yayıncılık
- Unutkan, Ö. P. (2006). *Okul Öncesinde İlköğretime Hazırlık*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Pekdoğan, S., & Kanak, M. (2019). *Okulöncesi eğitimin ilkokul sürecindeki sosyal davranışlara yansımaları*. Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, 23(3), 906-917.
- Ramey, S.L., & Ramey, C.T. (1994). *The transition to school: Why the first few years matter for a lifetime*. Phi Delta Kappan, 76(3), 194–198.

- Senemođlu, N. (2012). *Gelişim, öğrenmeve öğretim (21. Baskı)*. Ankara: Pegem Akademi
- Şahin, İ. T., Sak, R., ve Tuncer, N. (2013). *Okul öncesi ve birinci sınıf öğretmenlerinin ilköğretime hazırlık sürecine ilişkin görüşlerinin karşılaştırılması. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 13(3), 1691-1713.*
- Tozar, S.B.L. (2011). *Okul Öncesi Eğitim Alan ve Almayan İlköğretim 1.Sınıf Öğrencilerinin Okula Hazır Bulunuşluklarındaki Farklılıklar ve Çözüm Önerileri. Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.*
- Unutkan Polat, Ö. (2006). *Okul öncesinde ilköğretime hazırlık. İstanbul: Morpa Yayınları*
- Williams, E. (2023). *Preschool teachers' and parents' perspectives regarding factors that affect kindergarten readiness. Yayınlanmamış doktora tezi: Walden University*
- Yılmaz, N. (1999). *Anaokulu öğretmenin rehber kitabı. İstanbul: Yapa.*

91-iscs-conference-10th-750FC-KY-SG-Face to Face Oral / -194

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çocukların Motor Gelişimlerini Desteklemeye Yönelik Uygulamaları

İkbal Tuba ŞAHİN SAK¹ Ayşe Fidan SOYLU² Ramazan SAK³

¹ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
<https://orcid.org/0000-0002-9054-6212>

² Millî Eğitim Bakanlığı
<https://orcid.org/0009-0009-2451-2223>

³ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
<https://orcid.org/0000-0002-7504-9429>

Email: ikbalsak@yyu.edu.tr, oguzsoylu1@hotmail.com, ramazansak@yyu.edu.tr

Özet

Bu çalışmanın amacı, okul öncesi öğretmenlerinin, sınıflarındaki çocukların motor becerilerini desteklemeye yönelik uygulamalarının incelenmesidir. Çalışma fenomenolojik bir çalışmadır ve veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış bir görüşme formu ile toplanmıştır. Çalışmanın katılımcılarını, devlet okullarında ve özel okullarda çalışan 45 okul öncesi öğretmeni oluşturmuştur. Çalışmanın bulgularına göre, çalışmaya katılan öğretmenlerin üçte biri okul öncesi dönemde en önemli gelişim alanının sosyal duygusal alan olduğunu söylerken, üçte biri de tüm gelişim alanlarının önemli olduğunu ifade etmiştir. Ancak motor gelişimi en önemli alan olarak gören yalnızca üç öğretmen vardır. Öğretmenlere göre çocukların motor gelişiminin desteklenmesi; yaparak yaşayarak hayatı deneyimlemeleri, ilkokula hazırlanmaları ve hayatın farklı alanlarında başarılı olmaları için önemlidir. Öğretmenler çocukların hem kaba hem de ince motor becerilerini desteklemek için çok çeşitli etkinlikler yapmakta; içinde buldukları ortamın etkinlikleri açısından oldukça önemli olduğunu vurgulamaktadırlar. Ancak öğretmenlerin üçte biri kendi okul ortamlarını bu anlamda yetersiz olarak değerlendirmişlerdir.

Anahtar Sözcükler: Motor gelişim, Okul öncesi dönem çocukları, Etkinlikler

PRACTICES OF PRESCHOOL TEACHERS TO SUPPORT CHILDREN'S MOTOR DEVELOPMENT

Abstract

The aim of this study is to examine the practices of preschool teachers to support motor skills of children. This is a phenomenological study and the data were collected through a semi-structured interview form developed by the researchers. The participants of the study consisted of 45 preschool teachers working in public and private schools. According to the findings, one third of the teachers who participated in the study said that the most important developmental area in the preschool period was the social-emotional area, while one third stated that all development areas were important. However, there were only three teachers who thought motor development as the most important area. According to the teachers, supporting children's motor development was important for them to experience life by doing, to prepare for primary school and to be successful in different areas of life. Teachers stated that they conducted a wide variety of activities to support both gross and fine motor skills of children, and they emphasized that the environment they were in is very important in terms of their activities. However, one third of the teachers evaluated their school environment as inadequate in this sense.

Keywords: Motor development, Preschool children, Activities

Giriş

Çocuk gelişimi, birden fazla gelişim alanını kapsayan dinamik bir süreçtir. Bireylerde, gelişim ve öğrenme hızının en yoğun olduğu okul öncesi dönemde kazanılan deneyimler sonraki kazanımlara ve yaşantılara temel oluşturmaktadır. Yaşamın ilk yılları gelişim açısından değerlendirildiğinde bu dönem, çocukların bütün gelişim

alanlarının destekleneceği, birçok çevresel uyarıcıların bulunduğu kritik öneme sahip bir dönem olarak görülmektedir (Cech ve Martin, 2012). Desteklenmesi gereken gelişim alanlarından biri de motor gelişimdir.

Motor kelimesi “herhangi bir enerjiyi mekanik enerjiye dönüştüren düzenek” (TDK, 2023), yani “hareket” anlamındadır. Her insan bedensel olarak gelişmeye henüz anne rahmindeyken başlayıp, doğumdan sonra da bu gelişim sürecine artarak devam etmektedir. Refleks olan hareketlerin bir kısmı bireyin hayatı boyunca devam etmekte, bazı refleks hareketler ise bedenin uzuvlarının bilinçli olarak kullanılması ile yerini motor hareketlere bırakmaktadır (Gümüşdağ ve Yıldırım, 2020; Yalçın, 2020).

Bireylerde bedensel gelişimle beraber beyin sinir sisteminin gelişmesiyle kişinin istendik hareketlerde bulunması motor gelişim olarak ifade edilmektedir. Bu gelişim evresinin temelini motor beceriler oluşturmaktadır. Bu süreç, bireyin dünyaya gelmesiyle başlayıp yaşam boyu devam etmektedir. Büyüyen ve gelişen insan bedeniyle birlikte hareketler de değişim göstermektedir. Bu değişimler birdenbire değil, belirli bir sırayla meydana gelmektedir (Özyürek, 2015).

Motor gelişim, bireyin hayatı boyunca motor davranışlarında sürekli meydana gelen değişim süreci ve ürünüdür. Motor gelişim, kişinin dünyaya gelmesiyle başlayıp ölünceye kadar ki motor davranışlarında genetik ve çevresel faktörlerin etkisini içermektedir. Motor davranış ve motor performanstaki zaman içerisindeki yaşa bağlı farklılıklar, ürün olarak değerlendirilmektedir (Cech ve Martin, 2012; Gümüşdağ ve Yıldırım, 2020; Özmen, 2021). Motor gelişim insanlarda genel olarak organizmanın olgunlaşması ve çevresel etkileşim sonucunda motor hareketlerde meydana gelen değişim şeklinde tanımlansa da bu tanımın sınırlı olduğuna ilişkin görüşler de bulunmaktadır (Çoknaz, 2020). Motor gelişim insanın bedeniyle olan ilişkisinin sonucunda zaman içerisinde motor davranışlarda meydana gelen değişimlerdir (Crosby, 1996). Motor gelişim üç ana başlık altında incelenebilir:

- Büyük kas hareketleri (kaba motor beceriler)
- Küçük kas hareketleri (ince motor beceriler)
- Denge/kararlılık (stabilite) becerileri

Büyük kas hareketleri (kaba motor beceriler). Büyük kas hareketleri, vücudun ana unsurları olan baş, gövde, kol ve bacakların kullanılmasını sağlayan büyük adalelerin hareketleridir. Büyük adalelerin kullanılmasıyla meydana gelen emekleme, ayakta durabilme, kendi etrafında dönme, yürüme, koşma ve sallanma gibi hareketlerin yapılmasında kullanılmaktadır (Serbes vd., 2004). Okul öncesi dönem bu hareketlerin çok hızlı değişime uğradığı bir dönem olarak da kabul edilmektedir. Çocukların hareketlerinde bu dönemde göze çarpan bir yükselme eğilimiyle birlikte, hareketlerde değişimler gerçekleşmektedir. Çocuklar hareketleri daha kararlı, doğru ve ritmik olarak yapabilmeye başladıklarında kendilerine olan güvenleri artmaktadır (Hirtz, 1985).

Küçük kas hareketleri (ince motor beceriler). Küçük kas hareketleri bireylerde el ve parmakların koordinasyonu ile bir nesneyi tutabilmesi ya da hareket ettirebilmesidir (Przysucha, 2000). Başka bir ifadeyle ince motor beceriler, el ve parmak koordinasyonu ile nesnelerin değiştirilmesini ifade etmektedir. İçten dışa doğru gelişim ilkesine dayanarak; ince motor becerilerin gelişimi kaba motor becerilerin gelişimini takip etmektedir (Özer ve Özer, 2000). Küçük kas hareketlerinin gelişimi yönünden 0-6 yaş çocukları, ince motor kaslarını koordinasyon içerisinde kullanmaya başlarlar. İnce motor becerilerdeki başarıları, çocukların günlük yaşantılarındaki kişisel bakım becerilerinin kazanılmasına da yardımcı olmaktadır. Örneğin; parmaklarıyla kürdana boncuk dizen bir çocuk ayakkabısının bağcığını bağlayabilir ya da çözebilir, çorabını giyebilir ve kalemi istenilen nitelikte tutabilir (Özyürek, 2015).

Denge. Bireylerin yapmış oldukları tüm hareketlerde denge önemli bir yere sahiptir. Belli bir bölge ile sınırlandırılmış alan içerisinde başlayan bir hareketi sürdürmek için denge gereklidir. Ayrıca denge, bulunduğu alanda yapmakta olduğu hareket içerisindeki durumunu korumaktır. Çocuğun yapmakta olduğu bir hareket, dengesini sürdürme, kaybetme, ya da yeniden kazanma becerisidir (Özer ve Özer, 2016).

Okul öncesi eğitimde, okul öncesi çağına gelmiş bir bireyin ilkokula başlamadan önce, bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal açıdan bir bütün olarak gelişmesi amacıyla, çevresel koşulları yeterli, birey için uygun bir eğitim koşulunun oluşturulması hedeflenmektedir. Çocuğun bulunduğu ailenin ekonomik, sosyal ve kültürel çevresi

yeterli olsa bile, bunlar tek başına, çocuğun okul öncesi eğitime ilişkin ihtiyaçlarını karşılayamayabilir. Çocukların ailelerinin gösterdiği ilgi, çocuğun ana gereksinimlerini tamamıyla cevap vermeyebilir. Çocukların büyümesinin en hızlı olduğu bu evrede, okul öncesi eğitim veren kurumlar, çocukların yaşlarına ve seviyelerine uygun bazı yaşantılar, deneyimler kazandırmak yoluyla çocukların gelişmesine yardımcı olabilmektedir (Başal, 2005).

Bu çalışmanın amacı, okul öncesi öğretmenlerinin, sınıflarındaki çocukların motor becerilerini desteklemeye yönelik uygulamalarının incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda aşağıda belirtilen sorulara yanıt aranmıştır:

- Okul öncesi öğretmenlerine göre okul öncesi dönemde desteklenmesi gereken en önemli gelişim alanı hangisidir?
- Okul öncesi öğretmenlerine göre motor gelişim önemli midir?
- Okul öncesi öğretmenleri motor becerileri desteklemeye yönelik ne tür etkinlikler yapmaktadır?
- Motor becerilerin desteklenmesinde ortamın rolü nedir?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışma nitel bir çalışmadır. Çalışmanın deseni, fenomenoloji (olgubilim) olarak belirlenmiştir. Robson (2015) fenomenolojik araştırmada, bireylerin yaşamış olduğu deneyimler, gözlemler ve fikirler üzerinde durulduğunu belirtmektedir. Bu çalışmanın amacı da okul öncesi eğitim almakta olan çocuklarının motor gelişimlerinin desteklenmesine yönelik okul öncesi öğretmenlerinin uygulamalarının incelenmesidir.

Çalışma Grubu

Çalışmaya 42'si kadın, üçü erkek olmak üzere toplam 45 öğretmen katılmıştır. Öğretmenlerin yaşları 24 ile 47 arasında, deneyim süreleri ise bir yıla 23 yıl arasında değişmektedir. Öğretmenlerden yalnızca biri özel bir okul öncesi eğitim kurumunda görev yaparken diğerleri devlet okullarında çalışmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış bir görüşme formu kullanılmıştır. Bu görüşme formu oluşturulmadan önce ilgili literatür taranmış, motor becerilerle ilgili öğretmen görüşlerine yönelik 10 soruluk taslak bir form hazırlanmıştır. Ardından bu taslak form görüşüne sunulmuştur. Uzman önerileri doğrultusunda bazı sorular yeniden düzenlenmiş, bazı sorular formdan çıkarılmıştır. Örneğin ilk formda yer alan "İlkokula geçişte çocuklar için sizce en önemli gelişim alanı hangisidir? Neden?" sorusu formdan çıkarılmış, ardından düzenlenen form kullanılarak iki öğretmenle pilot görüşme yapılmıştır. Sonuç olarak, sekizi öğretmenlerin görüş ve deneyimlerini, altısı ise öğretmenlerin demografik bilgilerini öğrenmeye yönelik sorulardan oluşmak üzere toplamda 14 soruluk bir görüşme formu elde edilmiştir.

Veri Toplama Süreci

Veri toplama sürecine başlamadan önce öğretmenlerle iletişime geçilmiş ve çalışmanın amacı anlatılmıştır. Çalışmaya katılma konusunda gönüllü olan öğretmenlerle görüşmeler yapılmıştır.

Veri Analizi

Çalışmada toplanan verilerin tamamı bilgisayar ortamına aktarılmış, ardından içerik analizi ile incelenmiştir. Veriler, analize başlamadan önce okunmuş, ardından kodlar belirlenmiştir. Bulgular tarafsız bir şekilde raporlanmış ve görüşmelerden yapılan direk alıntılarla desteklenmiştir.

Analizler sonuunda dört ana tema belirlenmiştir:

- Okul öncesi dönemde desteklenmesi gereken en önemli gelişim alanı

- Motor gelişimin önemi
- Motor gelişimi desteklemeye yönelik etkinlikler
- Motor becerileri desteklemede ortamın rolü

BULGULAR

Okul Öncesi Dönemde Desteklenmesi Gereken En Önemli Gelişim Alanı

Okul öncesi dönemde desteklenmesi gereken en önemli gelişim alanının hangisi olduğu sorulduğunda 45 öğretmenden 15'i tüm gelişim alanlarının aynı ölçüde önemli olduğunu ifade etmişlerdir. Bununla birlikte öğretmenler, sosyal duygusal becerileri (n=17), dil becerilerini (n=5), bilişsel becerileri (n=4) ve motor becerileri (n=3) de desteklenmesi gereken en önemli gelişim becerileri olarak ifade ederken yalnızca bir öğretmen özbakım becerilerinden bahsetmiştir.

Tüm gelişim alanlarının önemine vurgu yapan öğretmenlere göre gelişim, bir bütündür ve bir gelişim alanına önem vermek, çocuğun diğer gelişim alanlarını da olumsuz etkilemektedir. Bu konuda öğretmenlerden bazıları şu ifadeleri kullanmışlardır:

“Hepsi birbiriyle bağlantılıdır. Bir gelişim alanını desteklediğimizde diğer gelişim alanı geri kalabiliyor. Şu gelişim alanı daha önemlidir diyemeyiz. Tüm gelişim alanları birbiriyle bağlantılıdır. Birbirini destekler ya da birbirlerini geriye de atabilir.” (K22)

“Bütün alanların bağlantılı olduğunu ve bağımsız düşünülmemesi gerektiğini düşünüyorum. Ve tüm alanların okul öncesi dönem çocuklarının sağlıklı gelişimi için eşdeğer önemde olduğu kanısındayım.” (K35)

“Okul öncesi dönemde bence bütün gelişim alanları önemlidir. Çünkü hepsi birbiriyle bağlantılıdır. Bütün gelişim alanları çocuğun gelişimine katkı da bulunmaktadır. Herhangi birini çıkaramayız. Çünkü çocuğun eğitimi boyunca ele aldığımız kazanım ve göstergeler çocuğun her açıdan gelişimini sağlamaktadır.” (K43)

Sosyal duygusal becerilerin önemine vurgu yapan öğretmenler, empati, özgüven, saygı, arkadaş ilişkileri, sınıf ve toplum kuralları üzerinde durmuşlardır.

Bazı öğretmenler görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir:

“Bence en önemlisi sosyal duygusal gelişim alanı çünkü bir çocuk kendini dünyada güvende hissederse diğer alanlar daha sağlıklı olarak gelişir. O yüzden sosyal duygusal gelişimden sonra diğer alanların gelişmesi sağlanır.” (K1)

“Bu dönem çocuklarda şiddet eğilimi arttığı, şiddetin oyun olarak görüldüğü bir dönemdir. Çocukların en çok karşılarındakini anlamaya ve yaşlılarıyla ortak oyunlar oynamaya ihtiyaçları var.” (K6)

“En önemli gelişim alanı sosyal duygusal gelişim. Çünkü bu dönemdeki eğitim, çocuğun duygularının gelişimini ve algılama gücünü artırmakta, sosyal uyumu ve becerilerini geliştirmektedir. Sosyal duygusal gelişim çocuğun kendini ifade edebilmesi, duygularını kontrol edebilmesi ve çevresiyle uyum içerisinde olabilmesidir.” (K29)

Dil gelişiminin önemine vurgu yapan öğretmenlerden K7, kendini ifade edemeyen çocukların hangi alanda olursa olsun tam başarılı olamayacaklarını ifade ederken bilişsel gelişimin önemli olduğunu dile getiren K11, bilişsel alan gelişmediyse daha doğrusu normal gelişim göstermediyse çocuğun öğrenmesinin zor olduğunu, ancak kapasitenin yeterli olması durumunda öğrenmenin gerçekleşebileceğini dile getirmiştir. Motor gelişiminin önemine vurgu yapan öğretmenlerden ikisi ise şu ifadeleri kullanmışlardır:

“Okul öncesi dönemde motor gelişimi çok önemlidir. Duyulardan gelen uyarıların tamamı beyinde toplanır. Bütün duyulardan elde edilen veriler bu sayede beyin gelişmesini, bununla da bireyin hem bilişsel hem de fiziksel olarak gelişimini sağlayacaktır.” (K12)

“Bence en önemli gelişim alanı psikomotor alandır. Çünkü yaptığımız etkinlikler ve oyunlar çoğunlukla motor gelişime bağlı olarak ilerliyor.” (K32)

Motor Gelişimin Önemi

Çalışmaya katılan okul öncesi öğretmenlerine göre motor gelişim önemlidir. Çünkü büyük ve küçük kaslarını kullanan çocuk, yaparak yaşayarak hayatı deneyimlemektedir. Ayrıca kullanmayı öğrendiği kaslar ve yapabildiği hareketler sonucunda akademik açıdan, sanatsal ve sporla ilgili alanlarda başarılı olmakta, öz güveni gelişmektedir. Öğretmenlere göre okul öncesi eğitimin asıl amaçlarından biri olan çocuğu ilkokula hazırlama sürecinde çocuk, malzemelere şekil vermek, makas kullanmak ve kalem tutmak gibi birçok konuda kendini geliştirmektedir. Öğretmenlerden bazıları görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir:

“Günümüzde tablet, telefon, televizyon bağımlılığının ve yaşanan pandemi sürecinin de etkisiyle çocuklar evde hareketsiz kaldı; bu da kas gelişimi ve kontrolünde sorunlara neden oluyor. Motor becerilerdeki yetersizlikler öz bakım becerilerini de olumsuz etkiliyor.” (K3)

“Hareket eden, büyük ve küçük motor becerileri yaşına uygun olarak seyreden çocuk sağlıklı, öz güvenli, kendine yeten çocuktur.” (K9)

“Çocuklar hareket ederek öğrenirler. Dış dünyayı önce keşfetmeleri gerekiyor. Kaba motor hareketlerden başlayarak ince motora doğru bir keşif süreci olur. Bu olmadan dünyayı tanıması anlamlandırması kolay değil.” (K11)

Motor Gelişimi Desteklemeye Yönelik Etkinlikler

Öğretmenler çocukların motor becerilerini desteklemeye yönelik etkinliklerden bahsederken öncelikle kaba motor becerilere odaklanmışlar ve şu etkinliklerden bahsetmişlerdir: Bahçe etkinliklerinde koşma, atlama, parkur oyunları, sek sek, top oyunu vb. oyunlar; sandalye kapmaca, eşini bul oyunu, ip altından geçme, balon taşıma, basket atma, yuvarlanma, takla atma, halat çekme, denge oyunları (çizgi üzerinde yürüme, tek ayak üzerinde durma vb.); deve cüce oyunu, hayvan yürüyüşleri taklidi, minder kapmaca, galop oyunları. Çalışmaya katılan bazı öğretmenlerin görüşleri aşağıdaki gibidir:

“Köyde sınıfımız oldukça küçük. Genel olarak bahçede oynuyoruz. Köy çocuklarının kaba motor becerilerinin oldukça iyi olduğunu gözlemledim. Doğayla iç içe yaşamının buna katkısı olduğunu düşünüyorum.” (K29)

“Jimnastik etkinlikleri yaparak ve bol bol parkur oyunları oynatarak gelişimlerine destek oluyorum. Koşmak, zıplamak, duran topa vurma, top atmak, tırmanmak ve tırmandığı yerden inmek gibi kaba motor gelişimini destekleyen oyunların motor gelişimlerini desteklediğini düşünüyorum.” (K38)

“İlk önce düz çizgide yürüme, küçük engellerden atlama, yere serilen ipin üzerinden atlama, koşma ve zıplama gibi oyunları oynatıyorum. Atılan topu elleriyle tutma, topa ayakla vurma, atılan topa elle ya da ayakla vurma, tırmanma, denge yürüyüşleri gibi kazanımları oyunlaştırarak veriyorum.” (K43)

“Kurallı oyunlar bu konuyu çok destekler. Sınıfta bu oyunları çeşitli materyaller kullanarak oynatırım. Sandalye kapmaca, belli bir mesafeye tek ve çift ayak üzerinde gidebilecekleri parkurlu oyunlar oynatıyorum. Koşma, sekme, zıplama ve dans hareketleri yaptırmaya çalışıyorum.” (K45)

Öğretmenlerin yaptıkları etkinliklerden bahsederken dile getirdikleri bir diğer nokta da ince motor becerileridir. Bu etkinlikler kapsamında şunlardan bahsetmişlerdir: Çocukların gelişim seviyelerine göre basitten zora doğru etkinlikler; hamur oyunları, kâğıt yırtma/kesme, boyama, makas kullanma, ipe/kürdana boncuk/nesne dizme, kalem ile karalama/çizgi çizme; kaptan kaba su boşaltma, düğme ilikleme, ayakkabı bağcığı bağlama/çözme, küçük parçalı oyuncaklarla (lego) oynama, mutfak etkinlikleri, çizgileri takip ederek fasulye/boncuk dizme gibi etkinlikler. Öğretmenler bu tarz etkinliklerle ilgili görüşlerini şu şekilde açıklamışlardır:

“İnce motor gelişimlerini desteklemek için ilk başta hamur daha sonra tıraş köpüğü ve ıslak gazete kâğıtları ile kavrama becerilerinin ve kaslarının güçlenmesini sağlamaya çalışıyorum. Sonra yavaş yavaş makas tutmaya, kalemlerle kâğıdı karalamalarına izin veriyorum.” (K1)

“Günlük yaşam becerileri (düğme ilikleme, fermuar açıp kapatma, bağcık bağlama vs.) küçük kas gelişimi için kullanılacak etkin yöntem ve tekniklerdendir.” (K6)

“Çocukların ince motor becerilerini geliştirmek için öncelikle gazete, kâğıt gibi materyallerle koparma, parçalama, kesme çalışmaları yaptırıyorum. Oyun hamuru çok etkili. Ayrıca hoplayıp zıplayıp yukarıdan elma toplama gibi oyunlarla destekliyorum. Avuçlarının içine küçük ponponlar ve benzerlerini yapıştırıyorum ve diğer elleriyle çıkarmalarını istiyorum. Buradaki amaç parmaklarını mümkün olduğu kadar çalıştırmak.” (K22)

Motor Becerileri Desteklemede Ortamın Rolü

Çalışmaya katılan öğretmenlere (n=45) göre okul öncesi dönem çocuklarının motor becerilerini desteklemeye yönelik etkinliklerde ortam önemlidir çünkü bu etkinlikleri yaparken, özgürce hareket edilebilecek, geniş, güvenli ve amaca uygun bir alana ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca zeminin çocuklar açısından tehlike arz etmeyen güvenli bir yapısının olması önemlidir ve ısı ve ışık açısından yetersiz ortamlar da süreci zorlaştırmaktadır. Ancak katılımcı öğretmenlerin üçte ikisi (n=30) eğitim ortamlarının motor beceriler desteklemek için yeterli olduğunu ifade ederken üçte biri yetersiz olduğunu dile getirmişlerdir. Ortamın yetersizliğinden bahseden öğretmenler, okul bahçesinin ve ortak alanların beton olması ve toprak alanın az olması, okul bahçesinin küçüklüğü, sınıfların küçük ve öğrenci sayısının fazla olması, güvenli bir alan, park ve oyun alanının olmaması, bahçenin diğer eğitim kademeleriyle (ilkokul, ortaokul) birlikte kullanılması, materyal eksikliği, hava şartlarının bahçe kullanımını kısıtlaması ve kapalı spor salonunun olmaması üzerinde durmuşlardır. Öğretmenlerden bazıları görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir:

“Evet yeterli. Çalıştığım okulda büyük bir kum alanı var ve kum alanının içinde tırmanma ipi, pedallı traktörler, tünel solucanlar ve kaydırak bulunuyor. Spor salonu var ve spor salonunda trambolin, tırmanma duvarı, uzanma minderleri, büyük küpler, beyaz oyun atları, oyuncak arabalar, tünel solucanlar, basket potası, halka tahtası yer alıyor. Dramatik oyun atölyesi var ve bu alanda da ahşap malzemeden çamaşır makinesi, fırın, mutfak dolabı, ütü yeri, tırmanma bölümü ve kayma çubuğu, market, manav, bölümleri ve çeşitli oyuncak dolapları yer alıyor. Her sınıfın bahçeye açılan kapısı ve kendine ait küçük bahçesi var ama bunun dışında okulun ortak büyük bir bahçesi, farklı oyun alanları da var. Bahçesi ve içindeki oyun alanları motor gelişimi oldukça destekleyici nitelikte.” (K45)

Çalıştığım okulun çevresel şartları motor gelişimi desteklemek için yeterli değil. Çünkü toprak alan yeterli değil, her taraf beton. Ne zaman dışarı çıkarsam bir düşme yaralanma oluyor, yavaş yavaş bunu aşmaya çalışıyorum. Biraz daha dikkatli davranmaya çalışıyorum. Biraz daha toprak alanın geniş olduğu bir yer olsaydı daha iyi olurdu. Çocuklara özel bir alan da yok. Genel olarak büyük yaş grubunun kullanımına ayrılmış; onların ders saatlerinde çıkılıyor ve anaokulu çocuklarına ait hiçbir materyal yok. Bu nedenle eksik olduğunu düşünüyorum.” (K1)

“Ben bir köy okulunda görev yapıyorum. Şartlar zor, tabi ki yetersiz. Sınıf çok dar. Soğuk. Yeterli materyal yok. Bahçe fazla taşlık. Zaten yılın büyük çoğunluğu hava şartları dışarı çıkmaya müsait değil. Dört ay kar kalıyor ve yarı belinize kadar geliyor. İçerde de sınıf dar ve soba var, hareket alanı kısıtlı maalesef.” (K11)

“Hayır yeterli değil. Okul bahçesi çok geniş olmasına rağmen zemin betondur. Bahçe sürekli diğer öğrencilerle dolu olduğu için öğrencilerim dışarı çıkıp rahat hareket edememektedir.” (K34)

SONUÇ VE TARTIŞMA

Sonuç olarak, çalışmaya katılan öğretmenlerin üçte biri okul öncesi dönemde en önemli gelişim alanının sosyal duygusal alan olduğunu söylerken, üçte biri de tüm gelişim alanlarının önemli olduğunu ifade etmiştir. Ancak motor gelişimi en önemli alan olarak gören yalnızca üç öğretmen vardır. Öğretmenlere göre çocukların motor gelişiminin desteklenmesi, yaparak yaşayarak hayatı deneyimlemeleri, ilkokula hazırlanmaları ve hayatın farklı alanlarında başarılı olmaları için önemlidir. Öğretmenler çocukların hem kaba hem de ince motor becerilerini desteklemek için çok çeşitli etkinlikler yapmakta; içinde buldukları çevrenin etkinlikleri açısından oldukça

önemli olduğunu vurgulamaktadırlar. Ancak öğretmenlerin üçte biri kendi okul ortamlarını bu anlamda yetersiz olarak değerlendirmişlerdir.

Çalışmaya katılan okul öncesi öğretmenleri, çocukların desteklenmesi gereken en önemli gelişim alanı olarak farklı alanlardan bahsetseler de bazı öğretmenler, bütün gelişim alanlarının birbirleriyle ilişkili olduğu, birbirlerini destekleyerek tamamladıkları, birinde yaşanan bir sorunun diğer tüm gelişim alanlarını da direkt veya dolaylı olarak etkilediği gerçeğini göz ardı etmemişlerdir (Copple ve Bredekamp, 2009). Bununla birlikte bu çalışmanın da odaklandığı motor gelişim alanını desteklenmesi gereken en önemli olan olarak dile getiren yalnızca üç öğretmen olması oldukça dikkat çekici bir bulgudur.

Çalışmaya katılan öğretmenlerin motor becerilerin gelişiminin çocuğun hayatına katkılarını dile getirerek önemli olduğunu vurgulamaları, literatürde de benzer şekilde dile getirilmiştir. Örneğin McKenzie ve diğerleri (1998), çocukluk döneminde fiziksel, duygusal ve sosyal fayda sağlayan motor becerilerin ortaya çıkışının, çocuğun daha aktif ve daha yararlı bir yaşam becerisi kazanmasına yardım edebileceğini vurgulamışlardır. Wang (2004) da çocukların fiziksel yeterliliklerinin ve vücut farkındalıklarının gelişiminde, hareket içeren programların etkili olduğunu belirtmişlerdir.

Çalışmaya katılan öğretmenler, çocukların motor becerilerini desteklemek için hem kaba hem de ince motor becerilerini desteklemek için çeşitli etkinlikler yaptıklarını dile getirmişlerdir. Öğretmenler tarafından kaba motor becerileri desteklemek için yaptıklarını ifade ettikleri etkinlikler, Topkaya'nın (2004) 5-6 yaşlardan itibaren ölçülü olarak artan bir şekilde koordinasyon, kuvvet, reaksiyon, dikkat, hız, denge ve esneklik yetileri ile ilgili uygulamalar önem kazanmaktadır vurgusuna da uygundur. Benzer şekilde küçük kas gelişimi için yapılan etkinlikler olarak ifade edilen etkinlikler de literatürde dile getirilenlerle paraleldir (Öztürk, 2001).

Katılımcılar motor becerilerin desteklenmesinde ortamın önemli olduğu konusunda hem fikirdirler. Palmer ve diğerleri (2019) yaptıkları çalışmada, açık alan eğitiminin çocukların motor becerilerini desteklediğini; Uhls ve diğerleri (2014) açık alanda gerçekleştirilen eğitimin çocukların sosyal etkileşimlerini desteklemekte önemli bir etkiye sahip olduğunu; Miranda ve diğerleri (2017) açık alan etkinliklerinin çocuklarda sosyal katılımı artırdığını ve Hinkley ve diğerleri (2018) çocuklardaki sosyal becerilerin desteklenmesinde açık alan eğitiminin önemli bir rol oynadığını belirtmektedirler. Bununla birlikte öğretmenlerin üçte biri eğitim ortamlarının bu etkinlikler için yeterli olmadığını dile getirmişlerdir. Aytaç (2001) hareket eğitimi etkinliklerinin çok amaçlı açık oyun alanlarında, zemini yumuşak kaplı oyun alanlarında, jimnastik salonları ya da hareket eğitimi için özel hale getirilmiş oyun alanlarında gerçekleştirilebileceğini vurgulamıştır. Eğitim ortamlarının motor gelişimi desteklemeye yönelik etkinlikler için yetersiz olduğunu söyleyen öğretmenler de eğitim ortamlarının, Aytaç (2001) tarafından belirtilen özelliklere uygun olmadığını belirtmişlerdir.

Çalışmanın bulguları dikkate alındığında; okul öncesi öğretmenlerinin hazırlayacakları etkinliklerde ve eğitim felsefelerinde bütün gelişim alanlarının önemli olduğu konusunda farkındalıklarının artırılmasına yönelik eğitim, seminer ve konferansların planlanması yararlı olabilir. Okul öncesi öğretmenlerinin motor gelişimin önemi ve çocuk gelişimi açısından katkıları konusunda bilgilendirme ve farkındalık artırma amaçlı eğitimlere katılımlarının sağlanması yararlı olabilir. Okul öncesi öğretmenlerinin motor gelişimin desteklenmesine yönelik etkinlik planlama ve uygulama konularında bilgilerinin artırılmasına yönelik uygulamalı eğitimler verilebilir. Okul öncesi eğitim kurumlarında motor gelişimin desteklenmesine yönelik zengin materyal desteklerinin sağlanması yararlı olabilir. Okul öncesi eğitim kurumlarında motor gelişimin desteklenmesine yönelik fiziksel koşulların iyileştirilmesine yönelik girişimler desteklenebilir. Bu çalışma nitel araştırma yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Yapılacak diğer çalışmalarda nicel veya karma araştırma yöntemleri kullanılarak daha büyük örneklemelerle bu konu çalışılabilir; Türkiye'nin her bölgesinden öğretmenler çalışmaya dahil edilebilir ve okul yöneticilerinin ve ebeveynlerin de görüşleri incelenerek motor gelişime yönelik daha geniş bir bakış açısı ortaya koyulabilir.

KAYNAKLAR

Aykaç, Ü. (2001). *Çocukta hareket, oyun gelişimi ve öğretimi*. Umran Tüfekçioğlu (Ed.). Anadolu Üniversitesi Yayınları

Başal, H. A. (2005). *Okul öncesi eğitim*. Morpa Yayınları.

Cech, D. J. ve Martin, S. (2012). *Functional movement development across the life span*. Elsevier

- Copple, C., & Bredekamp, S. (2009). *Developmentally appropriate practice in early childhood programs: Serving children from birth through age 8*. NAEYC.
- Crosby, M. (1996). *Similarities in early development of children with atypical prehension*. San Jose State University: Unpublished master's thesis.
- Çoknaz, H. (2020). *Psiko-motor gelişim: Doğum öncesinden ölüme kadar*. Gazi Kitabevi
- Gümüşdağ, H. ve Yıldırım, M. (2020). *Spor bilimlerinde çocuklarda motor gelişim*. Nobel
- Hinkley, T., Brown, H., Carson, V. ve Teychenne, M. (2018). Cross sectional associations of screen time and outdoor play with social skills in preschool children. *PLoS One*, 13(4), 15.
- Hirtz, P. (1985). *Koordinative faehigkeiten im schulsport [Coordinative skills in school sports]*. Volk und Wissen Volkseineger Verlag
- McKenzie, T. L., Alcaraz, J. E., Sallis, J. F., ve Faucette, F. N. (1998). Effects of a physical program on children's manipulative skills. *Journal of Teaching in Physical Education*, 17, 327-341.
- Miranda, N., Larrea, I., Muela, A. ve Barandiaran, A. (2017). Preschool children's social play and involvement in the outdoor environment. *Early Education and Development*, 28(5), 525-540.
- Özer, D. S. ve Özer, M. K. (2000). *Çocuklarda motor gelişim*. Nobel.
- Özmen, T. (2021). *Hareket gelişiminin değerlendirilmesi*. T. Özmen ve A. Özyürek (Ed.). Nobel.
- Öztürk, A. (2001). *Okul öncesi eğitimde oyun*. Esin Yayınevi.
- Özyürek, A. (2015). Motor gelişim. Y. Aydoğan, A. Özyürek ve G. G. Akduman (Ed.), *Erken çocukluk döneminde gelişim içinde*. Vize Basın Yayın.
- Palmer, K. K., Chinn, K. M. ve Robinson, L. E. (2019). The effect of the CHAMP intervention on fundamental motor skills and outdoor physical activity in preschoolers. *Journal of Sport and Health Science*, 8(2), 98-105.
- Przysucha, E. (2000). *The comparison of balance performance between boys with and without development coordination disorder*. University of Lakehead: Unpublished master's thesis
- Robson, C. (2015). *Bilimsel araştırma yöntemleri: Gerçek dünya araştırması [Real world research]*. (Trans. Eds. Ş. Çinkır and N. Demirkasımoğlu). Anı yayıncılık
- Serbes, Ş., Yüret, E. ve Topkaya, İ. (2004). *İlk ve ortaöğretim beden eğitimi öğretim programının eğitim amaçları açısından genel amaç ve hedef içerikleri analizi*. 13. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı'nda sunulan bildiri, İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü, Malatya.
- TDK. (2023). <https://sozluk.gov.tr>
- Topkaya İ. (2004). *Oyun, beden eğitimi ve spor öğretiminin eğitsel temelleri*. Hayat Yayınları
- Uhls, Y. T., Michikyan, M., Morris, J., Garcia, D., Small, G. W., Zgourou, E. vd. (2014). Five days at outdoor education camp without screens improves preteen skills with nonverbal emotion cues. *Computers in Human Behavior*, 39, 387-392.
- Wang, J. H. T. (2004). A study on gross motor skills of preschool children. *Journal of Research in Childhood Education*, 19, 32-43
- Yalçın, H. (2020). *Çocuk gelişimi*. Öncü basım evi.

12-14 Yaş Tenis Oynayan Çocuklarda Farklı Antrenman Metotlarının Seçilmiş Bazı Fiziksel Özelliklerine Etkisi

Doç.Dr. Muzaffer SELÇUK

ÖZET

Bu çalışmanın amacı 12-14 Yaş Tenis Oynayan Çocuklarda Farklı Antrenman Metotlarının Seçilmiş Bazı Fiziksel Özelliklerine etkisinin incelenmesidir.

Çalışmaya toplamda 15 çocuk tenisçi gönüllü olarak katılmıştır. Deney grubuna 6 hafta boyunca, haftada 3 gün bir saat antrenman uygulanmıştır. Bunlar çift ayak karna çekme, çift ayak çubuklardan öne sıçrama, step tahtasından sıçrayarak şut atma, 8-10 tane mekik çekme ve sürat koşusu, 10 tane şınav çekme ve sürat koşusu, huni kapmaca oyunu programları uygulanmıştır. Katılımcılardan antrenmanlar başlamadan önce ve altı hafta sonunda olmak üzere iki defa dinlenik durumda ölçümleri alınmıştır. Ölçümler sporcuların (kilo, el kavrama, bacak kuvveti, sırt kuvveti , dikey sıçrama, durarak öne atlama, sprint) seviyeleri analiz edilmiştir. Elde edilen veriler spss 22 paket programı kullanılarak yapılmıştır.

Çalışma sonucunda katılımcılara uygulanan antrenmanların tenisin bir spor branşı olduğu ve hız, çeviklik, koordinasyon, kuvvet ve dayanıklılık gibi temel motorik özelliklerin tenis becerisi ile doğrudan ilişkili olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tenis, Antrenman, Çocuk.

The Effect of Different Training Methods on Some Selected Physical Characteristics of 12-14 Year Old Tennis Players

Abstract

The aim of this study was to investigate the effects of different training methods on some selected physical characteristics of 12-14 years old tennis players.

A total of 15 child tennis players participated in the study voluntarily. The experimental group was trained for 6 weeks, 3 days a week for one hour. These programs included double-foot abdominal pull-ups, jumping forward from double-foot bars, jumping and shooting from the stepping board, 8-10 sit-ups and sprint running, 10 push-ups and sprint running, and funnel snatch game. The participants were measured at rest twice, before the start of the training and at the end of six weeks. The levels of the athletes (weight, hand grip, leg strength, back strength, vertical jump, standing jump, sprint) were analyzed. The data obtained were analyzed using spss 22 package program.

As a result of the study, it was determined that tennis is a sport branch and basic motoric characteristics such as speed, agility, coordination, strength and endurance are directly related to tennis skills

Keywords: Tennis, Training, Children.

Tenis Sporcularında Dört Haftalık Core Antrenmanlarının Bazı Fiziksel Uygunluk Parametrelerine Etkisi

Doç.Dr. Muzaffer SELÇUK

ÖZET

Bu çalışmanın amacı Tenis Sporcularında Dört Haftalık Core Antrenmanlarının Bazı Fiziksel Uygunluk Parametrelerine Etkisinin incelenmesidir.

Çalışmaya toplamda Van ilinde bulunan yaş ortalamaları 10 olan 18 çocuk tenisçi gönüllü olarak katılmıştır. Deney grubuna 4 hafta boyunca, haftada 3 gün yaklaşık 30 dk core antrenmanı tenis antrenmanlarına ek olarak uygulanmıştır. Ölçümler sporcuların (kilo, Dominant el kavrama kuvveti, dikey sıçrama, durarak uzun atlama, esneklik ve 30 m sürat koşusu) seviyeleri analiz edilmiştir. Dört haftalık antrenman programı öncesi ve sonrasında olmak üzere iki kez ölçülmüştür. Elde edilen veriler spss 22 paket programı kullanılarak yapılmıştır.

Sonuç olarak; Core antrenman sonrası çalışma grubunda durarak uzun atlama, el kavrama kuvveti, otur-uzan esneklik ve 30 m sürat parametrelerinde egzersiz sonrası ortalamaları egzersiz öncesine göre anlamlı artış olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tenis, Core Egzersiz, Antrenman.

The Effect of Four-Week Core Training on Some Physical Fitness Parameters in Tennis Athletes

Abstract

The aim of this study was to investigate the effect of four-week core training on some physical fitness parameters in tennis athletes.

A total of 18 child tennis players with an average age of 10 years in Van province participated in the study voluntarily. In the experimental group, core training for approximately 30 minutes 3 days a week for 4 weeks was applied in addition to tennis training. The measurements of the athletes (weight, dominant hand grip strength, vertical jump, standing long jump, flexibility and 30 m sprint) were analyzed. They were measured twice, before and after the four-week training program. The data obtained were analyzed using spss 22 package program.

As a result; it was determined that there was a significant increase in the averages of long jump, hand grip strength, sit-stand flexibility and 30 m sprint parameters in the study group after core training compared to the pre-exercise.

Keywords: Tennis, Core Exercise, Training.

Ortaokul 8. Sınıf Öğrencilerinin Kelime İlişkilendirme Testi Aracılığıyla “Sanat, Sanatçı, Sanat Eseri” Kavramlarına Yönelik Algılarının Belirlenmesi

Sevil Damla TERZİOĞLU, Zühal DİNÇ ALTUN

Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü

Öz

Nitel araştırma yöntemlerinde tarama modeline göre planlanan bu çalışmanın amacı, ilköğretim Müzik dersi öğretim programındaki Mü.8.D.8 “Sanat, sanatçı, sanat eseri kavramlarını açıklar” kazanımında yer alan “sanat”, “sanatçı” ve “sanat eseri” kavramlarına yönelik 8. sınıf öğrencilerinin algılarını ve varsa kavram yanlışlarını “Kelime İlişkilendirme Testi” yoluyla belirlemektir. Çalışmada veri toplama aracı olarak “Kelime İlişkilendirme Testi” kullanılmıştır. Çalışma grubu, 2023-2024 eğitim- öğretim yılında bir devlet ortaokulunda 8. sınıfta öğrenim gören, kolayda örnekleme yöntemiyle seçilen iki farklı şubedeki 24’ü kadın 23’ü erkek olmak üzere toplam 47 öğrenciden oluşturulmuştur. Araştırmada ön test ile öğrenci algıları ve kavram yanlışları belirlenmiştir. İçerik analizinden faydalanılarak doğru ve yanlış kullanılan kavramların sıklığına göre frekans tablosu oluşturulmuştur. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre Öğrencilerin kavram yanlışlarından ziyade eksik bilgi nedeniyle tek bir alana yönelik cevaplar verdikleri görülmektedir. Öğrencilerin sanat ve sanat eseri kavramı denilince daha çok resim alanına yönelik cevaplar verdiği; “sanatçı” kavramı denilince daha çok müzik alanına yönelik cevaplar verdiği belirlenmiştir. Bu konuda yaşanan bilgi eksikliklerinin ve kavram yanlışlarının önüne geçebilmek amacıyla bu kazanımın disiplinler arası ilişkilendirme yapılarak, bu kavramların sanatın her dalında olabileceğinin vurgulanması gerektiği önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kelime İlişkilendirme Testi, Müzik Dersi, Kavram Yanılgısı, Öğrenci Algısı

Determining The Perceptions Of Secondary School 8th Grade Students Towards The Concepts Of “Art, Artist, Work Of Art” Through Word Association Test

Abstract

The aim of this study, which was planned according to the survey model, one of the qualitative research methods, is to examine the concepts of "art", "artist" and "work of art" in the Mu.8.D.8 "Explains the concepts of art, artist, work of art" acquisition in the Primary School Music course curriculum. To determine the perceptions and misconceptions of 8th-grade students through the "Word Association Test". "Word Association Test" was used as a data collection tool in the study. The study group consisted of 47 students, 24 women, and 23 men, studying in the 8th grade at a public secondary school in the 2023-2024 academic year, in two different branches selected by convenience sampling method. In the research, student perceptions and misconceptions were determined with the pre-test. Using content analysis, a frequency table was created according to the categories of students' answers to the concepts for the classification of Fine Arts. According to the findings obtained from the research, it is seen that students mostly give answers related to a single field due to incomplete information rather than misconceptions. When the concept of art and artwork is mentioned, students mostly give answers regarding the field of painting in the Visual (plastic) Arts category; When the concept of "artist" is mentioned, it has been determined that the answers are mostly related to the field of music in the Auditory (Phonetic) Arts category. To prevent knowledge deficiencies and misconceptions on this subject, it is suggested that this acquisition should be taught by making interdisciplinary associations and emphasizing that these concepts can be in every branch of art.

Keywords: Word Association Test, Music Lesson, Misconception, Student Perception

93-iscs-conference-10th-714FC-KY-SG-Face to Face Oral / -157

Güzel Sanatlar Lisesi Öğretmen ve Öğrencilerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümüne Girişte Uygulanan Ölçütlere İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi

Nursena KASAP, Rabia BALSÜZEN

Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Öz

Bu araştırmanın amacı, Güzel Sanatlar Lisesi öğretmenlerinin ve resim bölümü son sınıf öğrencilerinin üniversite giriş sınavında uygulanan Temel Yeterlilik Testi (TYT) 800.000 barajı ve formasyon eğitimine dair görüşlerinin incelenmesidir. Çalışma, nitel araştırma yaklaşımlarından biri olan durum çalışması çerçevesinde planlanmıştır. Araştırmanın çalışma gurubu, tesadüfi olmayan örnekleme türlerinden kolayda örnekleme yöntemi ile güzel sanatlar lisesi öğretmenleri ve resim bölümü son sınıf öğrencileri olarak belirlenmiştir. Araştırmanın verileri yüz yüze yapılan mülakatlar ile elde edilmiştir ve mülakatlar ses kayıt cihazı kullanılarak kayıt altına alınmıştır. Kayıtlar dikte edilerek yazılı metne dönüştürülmüş ve içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Analizler doğrultusunda bulgular, tablolar halinde katılımcı konuşmalarından alınan doğrudan alıntılar ile desteklenerek sunulmuştur. Araştırma sonunda, elde edilen sonuçlar ve bu sonuçlara ilişkin önerilerde bulunulmuştur. Temel Yeterlilik Testi (TYT) 800 bin barajı ön koşulunun getirilmesi, Güzel Sanatlar Liseleri, Eğitim Fakülteleri ve Güzel Sanatlar Fakülteleri öğrenci profillerinde ve tercihlerinde belirgin değişikliklere neden olmuştur. Bu ön koşul, öğrencilerin sınav odaklı çalışmalarına yönelmelerini teşvik etmiş ve dolayısıyla alan derslerine yeterince zaman ayıramamalarına yol açmıştır. Başarı kaygısı artmış, öğretmenlik mesleğine olan ilgi azalmış ve alternatif meslekler tercih edilmiştir. Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencileri için TYT 800 bin barajı uygulanmaması olumlu karşılanmışken, Eğitim Fakülteleri öğrencileri için olumsuz etkiler gözlenmiştir. Özel yetenek sınavlarına katılan Güzel Sanatlar Liseleri mezunu öğrenci sayısında azalma yaşanırken, Eğitim Fakültelerinin öğrenci kontenjanlarında düşüş gözlenmiştir. Bu durum, yetenekli öğrencilerin dezavantajlı konuma düşmesine sebep olmuştur. Sonuç olarak, Güzel Sanatlar Liseleri öğrencilerinin eğitim düzeylerini dikkate alarak öğrencilerin başarabilecekleri bir baraj sıralaması belirlenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler:Güzel Sanatlar Lisesi, Resim-İş, YÖK, TYT, 800.000 Barajı, Formasyon

Examining the Opinions of Fine Arts High School Teachers and Students Regarding the Criteria Applied for Admission to the Fine Arts Education Department.

Abstract

The purpose of this research is to examine the opinions of Fine Arts High School teachers and senior students of the painting department regarding the Basic Proficiency Test (TYT) 800,000 threshold applied in the university entrance exam and formation training. The study was planned within the framework of a case study, which is a qualitative research approach. The study group for the research was determined to be fine arts high school teachers and senior students of the painting department using the convenience sampling method, which is a non-random sampling type. The data for the research were obtained through face-to-face interviews, which were recorded using a voice recorder. The recordings were dictated, converted into written text, and analysed using the content analysis method. In line with the analysis, the findings are presented in tables supported by direct quotations taken from participant conversations. At the end of the research, the results were obtained, and suggestions regarding these results were made. The introduction of the Basic Proficiency Test (TYT) 800,000 threshold prerequisite has caused significant changes in the student profiles and preferences of fine arts high schools, education faculties, and fine arts faculties. This prerequisite encouraged students to focus on exam-oriented studies and therefore caused them not to allocate enough time to field courses. Anxiety about success has increased, interest in the teaching profession has decreased, and alternative professions have been preferred. While not applying the TYT 800,000 threshold for students of the Faculty of Fine Arts was considered positive, negative effects were observed for students of the Faculty of Education. While there was a decrease in the number of students graduating from fine arts high schools who participated in special talent exams, a decrease was observed in the student quotas of education faculties. This situation has put talented students at a disadvantage. As a result, it is recommended to determine a threshold ranking that students can achieve by considering the education levels of Fine Arts High School students.

94-iscs-conference-10th-715FC-KY-SG-Face to Face Oral / -158

Güzel Sanatlar Fakültesi Akademisyenlerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümüne Girişte Uygulanan 800 Bin Barajı ve Formasyon Eğitimine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi

Tuğba UZUN GEDİKLİ, Yadigar UZUN KASAP, Zühal DİNÇ ALTUN

Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü ,
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü,
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü

Öz

Bu çalışmada, güzel sanatlar fakültesi akademisyenlerinin güzel sanatlar eğitimi bölümüne girişte uygulanan 800 bin barajı ve formasyon eğitimine yönelik görüşlerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde tasarlanacak olup durum çalışması kullanılmıştır. Bu araştırma bir devlet üniversitesinin güzel sanatlar fakültesinde görev yapmakta olan 5 akademisyen ile gönüllülük esasına dayalı olarak gerçekleştirilmiştir. Veriler yarı-yapılandırılmış sorulardan oluşan yüz yüze mülakatlarla elde edilmiştir. Mülakatlar sırasında ses kayıt cihazı ile kayıt edilecek olup ardından ses kayıtları yazılı metne dönüştürülmüştür. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiş, tema ve kategorilere ayrılarak tablolar halinde sunulmuştur. Araştırmanın sonucunda akademisyenlerin görüşleri neticesinde üniversite giriş sınavında uygulanan 800 bin barajının gerekli olduğu tespit edilmiş olup 800 bin barajı ve kurumlarına yaptığı etkiler incelendiğinde öğrenci açısından yaşanan durumlarda güzel sanatlar fakültesi öğrenci sayısında artış olduğu ve öğrencilerin teorik derslerdeki seviyelerinin düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Temel Yeterlilik Testi, TYT Barajı, Görsel Sanatlar

Examination of the Opinions of Academicians of the Faculty of Fine Arts Regarding the 800 Thousand Threshold and Formation Training Applied to the Entrance to the Department of Fine Arts Education

Abstract

This study examines the opinions of fine art faculty academics regarding the 800 thousand thresholds and formation training applied to the entrance to the fine art education department. The study will be designed within the framework of a qualitative research approach, and a case study will be used. This research was conducted on a voluntary basis with 5 academics working at the faculty of fine arts of a state university. Data were obtained through face-to-face interviews consisting of semi-structured questions. Interviews will be recorded using a voice recorder, and the voice recordings will be converted into written text. The data obtained were analyzed using the content analysis method, divided into themes and categories, and presented in tables. Because of the research and the opinions of the academicians, it was determined that the 800 thousand thresholds applied in the university entrance exam were necessary. When the 800 thousand threshold and its effects on the institutions were examined, it was concluded that there was an increase in the number of students in the faculty of fine arts and that the students' levels in theoretical courses were low.

Keywords: Basic Proficiency Test, TYT exam threshold, Visual Arts

95-iscs-conference-10th-717FC-KY-SG-Face to Face Oral / -161

GSL Müzik Bölümü Öğrencilerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümüne Girişte Uygulanan Baraj Puanı Ölçütüne İlişkin Görüşleri

Sevda KÜÇÜK, Şehribanu ZAMAN, Zühal DİNÇ ALTUN

Trabzon Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı, Lisansüstü Enstitüsü,
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Lisansüstü Enstitüsü,
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü

Öz

Bu araştırmanın amacı, güzel sanatlar lisesi müzik bölümü öğrencilerinin güzel sanatlar eğitimi bölümüne girişte uygulanan baraj puanı ölçütüne ilişkin görüşlerini incelemektir. Araştırma, nitel araştırma yaklaşımı kapsamında durum çalışması olarak planlanmıştır. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından geliştirilmiş ve uzman görüşleri alınmış yarı yapılandırılmış sorulardan oluşan yüz yüze mülakatlarla elde edilmiştir. Araştırmanın çalışma gurubu, gönüllülük esasına dayalı olarak tesadüfi olmayan örnekleme yöntemlerinden kolayda örnekleme yoluyla belirlenmiştir. Çalışma gurubu güzel sanatlar lisesinin her sınıf düzeyinden üç, toplamda on iki müzik bölümü öğrencisiyle yürütülmüştür. Mülakatlar ses kayıt cihazıyla kayıt altına alınmış, ardından dikte edilerek yazılı metin haline dönüştürülmüştür. Elde edilen veriler içerik analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular tema ve kategorilere ayrılarak tablolar halinde sunulmuş ve katılımcılardan alınan doğrudan ifadelerle desteklenmiştir. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre öğrenciler, güzel sanatlar eğitimi bölümü özel yetenek sınav başvurusunda uygulanan baraj puanını hakkındaki görüşlerinin olumsuz yönde olduğu tespit edilmiştir. Baraj puanının 1 milyon 200 bin seviyelerine seviyesine getirilmesi gerektiği düşüncesindedirler. Öğrenciler baraj puanı uygulamasının üzerlerinde stres ve kaygıya sebep olduğunu, baraj puanı sıralamasına girememe endişesinden dolayı okul ve bölüm tercihleri konusunda belirsizlik yaşadıklarını ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler:Güzel Sanatlar Lisesi, sınav, baraj puanı, öğrenci görüşleri

Opinions of Fine Arts High School Music Department Students Regarding the Threshold Score Criteria for Entrance to the Department of Fine Arts Education

Abstract

The purpose of this research was to examine the opinions of fine arts high school music department students regarding the threshold score criterion for admission to the fine arts education department. The research was planned as a case study within the scope of a qualitative research approach. The data for the research were obtained through face-to-face interviews consisting of semi-structured questions developed by the researchers, and expert opinions were obtained. The study group for the research was determined by convenience sampling, a nonrandom sampling method, on a voluntary basis. The study group comprised three students from each grade level of the fine arts high school, in total 12 students. Interviews were recorded using a voice recorder and then converted into written text by dictation. The data obtained were analyzed using the content analysis method. The findings were divided into themes and categories, presented in tables, and supported by direct statements from the participants. According to the results obtained in the research, it was determined that the students' opinions about the threshold score applied to the special talent exam of the Department of Fine Arts Education were negative. They believe that the threshold score should be increased to 1 million or 200 thousand. Students stated that the application of the threshold score caused stress and anxiety and that they experienced uncertainty about their school and department choices due to the concern of not being able to enter the threshold score rankings.

Keywords: Fine Arts High School, exam, threshold score, student opinions

96-iscs-conference-10th-720FC-KY-SG-Face to Face Oral / -163

Lise Öğrencilerinin Dinledikleri Müziklerin Duygu Durumlarına Etkisi ve Çizdikleri Resimlere Yansımaları

Zeynep DEMİR YILDIZ, Zühal DİNÇ ALTUN

Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü

Öz

Bu araştırmada, lise öğrencilerinin dinledikleri müziklerin duygu durumlarına etkisi ve çizdikleri resimlere yansımalarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, karma yöntem çerçevesinde tasarlanmış olup, veriler, doküman analizi ve odak grup görüşmesiyle elde edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, farklı sınıf seviyelerinde öğrenim görmekte olan ve kolayda örneklem yöntemiyle seçilmiş, güzel sanatlar lisesi resim bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada, literatürde korku, huzur, neşe ve hüznün duygu durumlarını yansıttığı belirtilen klasik batı müziği bestecilerinin, "Rhosymedre, The Eighth Symphony, Adagio for Strings, Eine Kleine Nachtmusik Rondo Allegro" isimli eserleri kullanılmıştır. Bu eserlerin seçilmesinin sebebi, araştırmacıların bu müziklerin hangi duygu durumlarını yansıttığına ilişkin görüşleri doğrultusundadır. Seçilen eserler, dört ders saati içerisinde, 30'ar dakikalık zaman diliminde öğrencilere dinletilmiş, öğrencilerden dinledikleri her bir müzik eseri için, eserlerin uyandırdığı duygu durumlarını resmetmeleri istenmiştir. Çalışmada sonunda sağlanan öğrenci çizimleri, resim alanında iki uzmanın görüşleri doğrultusunda incelenmiş ve çizimler, doküman analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırmanın sonucuna göre, çizimlerdeki duygu durumlarının, dinletilen eserlerin duygu durumlarıyla örtüştüğü tespit edilmiştir. Bu açıdan, müziğin insan duygularını etkilediği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Sanat, müzik, resim, duygu durumu, öğrenci

Effect of Music Listened to High School Students on Their Emotional States and Its Reflections on the Pictures They Draw

Abstract

This research aims to examine the effects of the music that high school students listen to on their emotional states and its reflections on the pictures they draw. The research was designed within the framework of mixed methods, and data were obtained through document analysis and focus group interviews. The study group for the research consists of fine arts high school painting department students studying at different grade levels and selected by the convenience sampling method. In the research, works named "Rhosymedre, The Eighth Symphony, Adagio for Strings, and Eine Kleine Nachtmusik Rondo Allegro" by classical western music composers, which are stated in the literature to reflect emotional states of fear, peace, joy, and sadness, were used. The reason for choosing these works agrees with the researchers' views on the emotional states that these works reflect. The selected works were played to the students for 30 minutes during four class hours, and the students were asked to portray the emotional states evoked by the works for each musical piece they listened to. The student drawings provided at the end of the study were examined in accordance with the opinions of two experts in the field of painting, and the drawings were analyzed using the document analysis method. According to the results of the research, it was determined that the emotional states in the drawings coincide with the emotional states of the works listened to. As a result, music can affect human emotions.

Keywords: Art, music, painting, emotional state, student

97-iscs-conference-10th-151FC-KY-SG-Face to Face Oral / -166

Somut Olmayan Kültürel Miras: "Çocuk Oyunları" Sergisi

**Doç.Dr. Çimen BAYBURLU, Dr. Öğr.Üyesi Demet ÖZNAZ, Prof.Dr. Nuriye İŞGÖREN,
Doç.Dr. Gülhan ACAR BÜYÜKPEHLİVAN, Dr.Öğr. Üyesi Erkan İŞGÖREN**

Marmara Üniversitesi

Öz

Oyuncaklar; maddi kültürün diğer eserleri gibi değişen kültürel tutumlar, değerler, toplumdaki gelenek ve göreneklerin uygulanması hakkında çok şeyler söylemektedir. Oyuncak taklit ve öğretici özellikler içeren oyunların doğal eşlikçisidir. Çocuklar için oyunlar ise hayal gücünü zenginleştiren, sürükleyici haliyle de zaman kavramının yok olmasına neden olan faaliyetlerdir. Bilinen bir gerçek ise çocuklukta edinilen hayal gücünün kişiliğin gelişmesinde ve iş ortamlarındaki grup çalışmalarında da fayda sağladığıdır. İnsanlığın var olduğu çağlardan beri tüm toplumlarda benzer oyun ve oyuncakların kullanıldığı görülmektedir. Tarihte doğal çevrenin sağladığı olanaklar (beş taş, seksek gibi) ile şekillenen oyun ve oyuncaklar nesiller boyu mutlu geçen zamanların değerli hatırlatıcıları olmuşlardır. Oyunlarda kullanılan ve oyuncak olarak ifade edilen nesnelere insan uygarlığına paralel olarak değişim göstermiştir.

Günümüzde dış mekân oyunları yerine hareketsiz, bilgisayar başında oynanan oyunların tercih edilmesiyle çocuklar giderek daha fazla hareketsiz hale gelmişler ve yalnızlaşmışlardır. Açık hava oyunlarının ve hareketli (Saklambaç, yakar top, körebe gibi) grup oyunlarının giderek azalması çocukların sağlığını ve gelişimini tehdit eden sorunlar haline gelmiştir.

Çocukların oyunlarla gelişen hayal güçleri ve yaratıcılık becerilerinin gelişmesi bir nevi beyin gıdasıdır. Çünkü oyunların genel kurgusu içinde yer alan keşif, macera, kazanma duygusu çocuklarda dikkat ve motor becerilerinin gelişmesi için önemli katkılar sağlamaktadır. Oyunlar, çocukların iç dünyasının gerçek yaşamdaki sosyal dünya ile birleştirmesinde önemli roller oynamaktadır.

Bu çalışmanın amacı çocukların değişen oyun ve oyuncak anlayışlarının olumsuz etkilerine gönderme yaparak eskinin hayal gücünü zenginleştiren oyunlarına ve misket, topaç gibi oyuncaklarına vurgu yapmaktır. Bu bağlamda 2014 yılında İtalya'da gerçekleştirilen "Çocuk Oyunları" başlıklı serginin amacı da toplumsal paylaşım aracı olarak oyuncak dilinin kullanılmasıdır. Yetişkinleri çocukluk anılarına götürürken çocuklara cazip gelecek oyun ve oyuncakların temsili olarak kullanıldığı bu karma sergide takılar, çoraplar ve şapkalar yer almaktadır.

Bu çalışma, analitik araştırma yöntemlerinden doküman analizine dayalı olarak çeşitli malzeme ve uygulama teknikleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Oyun, Oyuncak, Kültürel Miras, Gelenek, Çorap, Şapka, Takı, Sergi

INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE: "CHILDREN'S GAMES" EXHIBITION

Abstract

Toys, like other artefacts of material culture, say a lot about changing cultural attitudes, values, the implementation of customs and traditions in society. Toys are the natural accompaniment of games with imitative and instructive features. For children, games are activities that enrich the imagination and cause the concept of time to disappear due to their immersive nature. It is a known fact that the imagination acquired in childhood is also beneficial in the development of personality and group work in business environments. It is seen that similar games and toys have been used in all societies since the ages of human existence. Games and toys shaped by the opportunities provided by the natural environment in history (such as five stones, hopscotch) have been valuable reminders of happy times for generations. The objects used in games and expressed as toys have changed in parallel with human civilisation.

Today, children have become increasingly immobile and isolated due to the preference for sedentary games played on computers instead of outdoor games. The gradual decrease in outdoor games and mobile group games (such as hide and seek, dodgeball and crepe ball) have become problems that threaten children's health and development.

The development of children's imagination and creativity skills through games is a kind of brain food. Because the sense of discovery, adventure and winning in the general fiction of games makes important contributions to the development of attention and motor skills in children. Games play important roles in combining children's inner world with the social world in real life.

The aim of this study is to refer to the negative effects of children's changing understanding of games and toys and to emphasise the games and toys such as marbles and spinning tops that enrich the imagination of the past. In this context, the aim of the exhibition titled "Children's Games" organised in Italy in 2014 is to use the language of toys as a means of social sharing. In this group exhibition, jewellery, socks and hats are used as representations of games and toys that will appeal to children while taking adults back to their childhood memories.

This study was carried out based on document analysis, one of the analytical research methods, using various materials and application techniques.

Keywords: Game, Toy, Cultural Heritage, Tradition, Socks, Hat, Jewellery, Exhibition

98-iscs-conference-10th-724FC-KY-SG-Face to Face Oral / -165

Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Programında Görev Yapan Öğretim Elemanlarının Bölüm Giriş Sınavında Uygulanan Baraj Puanı ve Formasyon Eğitimine İlişkin Görüşleri

Ünzile ÜNLER, Zühal DİNÇ ALTUN

Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü

Öz

Bu çalışmada, güzel sanatlar eğitimi bölümü resim öğretmenliği programında görev yapan öğretim elemanlarının bölüm giriş sınavında uygulanan baraj puanı ve formasyon eğitimine ilişkin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Çalışma nitel araştırma yaklaşımında tasarlanmış bir durum çalışmasıdır. Araştırmacının çalışma gurubu güzel sanatlar eğitimi bölümü resim-iş öğretmenliği programında görev yapan 3'ü kadın 2'si erkek toplam 5 öğretim elemanı oluşturmaktadır. Araştırmada katılımcılar gönüllülük esasına dayalı olarak kolayda örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Araştırmacının verileri araştırmacılar tarafından hazırlanmış, uzman görüşleri alınmış yarı yapılandırılmış sorulardan oluşan mülakatlarla elde edilmiştir. Mülakatlar yüz yüze yürütülmüş ve ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınmıştır. Konuşmalar dikte edilerek yazılı metne dönüştürülmüş ve içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Elde edilen veriler tema ve kategorilere ayrılarak tablolaştırılmış ve tablolar katılımcıların ifadelerinden yapılan doğrudan alıntılarla desteklenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre; öğretim elemanları bölüme girişte uygulanan baraj puanının öğrenci sayılarının düşmesine sebep olduğu inancındadır. Ayrıca bölümü kazanan öğrencilerin genel kültür derslerindeki başarıları artarken, alan derslerinde başarılarının düştüğünü ifade etmişlerdir. Formasyon eğitiminin kendi bölüm öğrencilerine yapılan bir haksızlık olduğu düşüncesindedirler. Diğer fakültelerden pedagojik formasyon eğitimi almaya gelen öğrenciler içinde bir baraj puanı uygulamasının olmasını gerektiği ve böylece haksızlığın ortadan kalkacağı inancındadırlar.

Anahtar Kelimeler:Güzel Sanatlar, öğretim elemanı, baraj puanı, formasyon eğitimi

Opinions of Faculty Members Working in the Art Teaching Program of the Department of Fine Arts Education Regarding the Threshold Score Applied in the Department Entrance Exam and Formation Training

Abstract

This study examines the opinions of faculty members working in the art teaching programme of the Fine Arts Education Department regarding the threshold score applied in the department entrance exam and formation training. This case study was designed using a qualitative research approach. The study group for the research consists of 5 faculty members, 3 of whom are women and 2 of whom are men, working in the art teaching programme of the Department of Fine Arts Education. Participants in the study were selected on a voluntary basis using the convenience sampling method. The data for the research were obtained through interviews consisting of semi-structured questions prepared by the researchers, and expert opinions were obtained. Interviews were conducted face-to-face and recorded using a voice recorder. The conversations were dictated, converted into written text, and analysed using the content analysis method. The data obtained were divided into themes and categories and tabulated, and the tables were supported with direct quotes from the participants' statements. According to the results obtained, faculty members believe that the threshold score applied for admission to the department causes the number of students to decrease. They also stated that while the success of the students who passed the department increased in general culture courses, their success in field courses decreased. They think that formation training is an injustice to the students in their department. They believe that there should be a threshold score for students coming from other faculties to receive pedagogical formation training, and thus injustice will be eliminated.

Keywords: Fine Arts, instructor, threshold score, formation training

2020-2024 Yılları Arasında Müzik Alanında Özel Gereksinimli Öğrencilere Yönelik Yapılan Çalışmaların Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Nursel YEŞİL, Sevil Damla TERZİOĞLU, Zühal DİNÇ ALTUN

Milli Eğitim Bakanlığı, Vilayetler Birliği Özel Eğitim Uygulama Okulu
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü,
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü

Öz

Bu araştırmanın amacı, özel gereksinimli öğrencilere verilen müzik eğitimi konulu bilimsel makale ve tezleri çeşitli değişkenlere (araştırma konusu, araştırma modeli, örneklem grubu, araştırma türü) göre incelemektir. Bu araştırma tarama modelinde betimsel bir çalışma olarak planlanmıştır. Araştırmanın örneklemini 2020-2024 yılları arasında yazılmış 24 makale, 3 doktora tezi ve 1 yüksek lisans tezi olmak üzere toplamda 28 güncel çalışmadan oluşmaktadır. Makale ve tezlerin okunması ve güvenli bir şekilde kayıt altında tutulabilmesi için betimsel analiz programı kullanılmıştır. Ayrıca incelenen çalışmalar frekans ve yüzde değerlerine göre tablo haline getirilmiştir. Çalışmalar incelendiğinde 2020 yılından itibaren özel eğitimde müzik çalışmalarına yönelik yapılan lisansüstü tez sayısının yetersiz olduğu, yapılan çalışmaların büyük bir çoğunluğunun bilimsel makale olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmaların genellikle nitel araştırma yöntemleri bağlamında yürütüldüğü, konularının ağırlıklı olarak öğretmenlerin karşılaştığı güçlüklerle ilgili görüş almaya dayalı olduğu, örneklem grubunun çoğunlukla işitme yetersizliği, görme yetersizliği, otizm tanısı olan ve kaynaştırma öğrencilerini kapsadığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler:Özel eğitim, Müzik eğitimi, Literatür tarama,

Examination of Studies Conducted for Students with Special Needs in the Music Field Between 2020 and 2024 in Terms of Various Variables

Abstract

The purpose of this research is to examine scientific articles and theses on music education provided to students with special needs according to various variables (research topic, research model, sample group, and research type). This research was planned as a descriptive study using a survey model. The sample of research consists of 28 current studies, including 24 articles, 3 doctoral theses, and 1 master's thesis written between 2020 and 2024. A descriptive analysis program was used to read the articles and theses and securely record them. The studies examined were tabulated according to frequency and percentage values. When the studies were examined, it was concluded that the number of postgraduate theses on music studies in special education since 2020 was insufficient, and most studies were scientific articles. The studies are generally conducted in the context of qualitative research methods; their subjects are mainly based on obtaining opinions about the difficulties faced by teachers; and the sample group mostly includes students with hearing impairment, visual impairment, autism diagnosis, and inclusion students.

Keywords:special education, music education, literature review

100-iscs-conference-10th-740FC-KY-SG-Face to Face Oral / -182

Development of an Orthosis Prototype to Prevent Hip Fracture

Sukran ÇAKMAK

Bursa Uludağ University, Department of Textile and Fashion Design, Bursa, Turkey,
sukrancakmak@uludag.edu.tr ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4691-249X>

Nese Yasar CEGINDİR

Ankara Hacı Bayram Veli University, Department of Fashion Design, Ankara, Turkey,
nese.cegindir@hbv.edu.tr ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8538-9224>,

Hurriyet Gursel YILMAZ

Formed Scoliosis Treatment Brace Center, Physical Therapy and Rehabilitation Specialist, Istanbul, Turkey,
hurriyet.yilmaz@formed.com.tr ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7734-806X>,

Mehmet BUYUKCANGA

Bioactive Medical Products and Technical Textile Industry Trade. Ltd. Ltd. Istanbul, Turkey,
mehmet@bioaktif.com

Abstract

The aim of the research is to develop a protective clothing/orthosis prototype to prevent hip fractures that may occur due to falls in elderly and osteoporotic individuals at risk of hip fracture. According to TÜİK data, the number of individuals over the age of 65, who are in the first place at risk of hip fracture in Turkey, is 10.2% compared to the population. Scientific research predicts that 21.3 million people globally will have hip fractures every year until 2050.

This study is the outcome of the joint project carried out in cooperation with textile, fashion, medical product manufacturers and professionals working in the field of rehabilitation within the scope of Uludağ University R&D 20-030 University Industry Collaboration. Within the scope of the project, the protective clothing/orthosis, which was created through the experimental design process, was prepared with a protective inner filling material consisting of polyurethane foam and a knitted fabric covering the outer surface. Drop Weight Impact Resistance Test, weight and thickness measurements in ASTM D6603-2 standard were applied to the selected inner material. The expert group evaluated the functionality of the protective inner material based on radiological images with orthosis taken from a real individual selected by purposeful sampling.

As a result, according to literature research and experimental results, designed material properties and product positioning details were shared through data. Suggestions have been presented for the development of a national/local medical product, with the idea that the project outputs will directly contribute to healthy and high-quality active aging in line with Turkey's Sustainable Development Goals. A patent application has been made to the Turkish Patent Institute for the resulting protective clothing/orthosis.

Keywords: Active and healthy aging, falls, hip fracture, hip protector, medical clothing design, product development.

Kalça Kırığına Önlemeye Yönelik Ortez Prototipi Geliştirme

Özet

Araştırmada, kalça kırığı riski taşıyan yaşlı ve osteoporotik bireylerde düşmelere bağlı oluşabilecek kalça kırıklarını önlemeye yönelik koruyucu giysi/ortez prototipi geliştirme amaçlanmıştır. TÜİK verilerine göre, Türkiye'de kalça kırığı riskinde ilk sırada yer alan 65 yaş üstü birey sayısı nüfusa oranla %10,2'dir. Yapılan bilimsel araştırmalarda, 2050 yılına kadar her sene küresel olarak 21.3 milyon kişide kalça kırığı olacağı öngörülmektedir.

Bu çalışma, Uludağ Üniversitesi AR-GE 20-030 Üniversite Sanayi İşbirliği kapsamında tekstil, moda, medikal ürün üreticileri ve rehabilitasyon alanında çalışan profesyonellerin işbirliğinde yürütülen ortak projenin çıktısıdır. Proje kapsamında, deneysel tasarım süreciyle ortaya çıkan koruyucu giysi/ortez, poliüretan köpükten oluşan koruyucu

iç dolgu malzeme ve onu kaplayan örgü kumaş dış yüzeyden hazırlanmıştır. Seçilen iç malzemeye ASTM D6603-2 standardında Drop Weight Darbe Dayanım Testi, gramaj ve kalınlık ölçümleri uygulanmıştır. Uzman grup, koruyucu iç malzemenin işlevselliğini amaçlı örneklem ile seçilen gerçek bireyden alınan ortezli radyolojik görüntülemeler üzerinden değerlendirmiştir.

Sonuç olarak, literatür araştırmalarına ve deney sonuçlarına göre, tasarlanan malzeme özellikleri ve ürün konumlandırma detayları veriler üzerinden paylaşılmıştır. Proje çıktılarının Türkiye Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda sağlıklı ve kaliteli aktif yaşlanmaya doğrudan katkı sağlayacağı düşüncesiyle milli/yerli bir medikal ürün geliştirilmesine yönelik öneriler sunulmuştur. Ortaya çıkan koruyucu giysi/ortez için Türk Patent Enstitüsüne patent başvurusunda bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Aktif ve sağlıklı yaşlanma, düşme, kalça kırığı, kalça koruyucu, medikal giysi tasarımı, ürün geliştirme

101-iscs-conference-10th-735FC-KY-SG-Face to Face Oral / -183

Nörobilim Araçlarının Moda Tasarımı Alanında Kullanımı

Prof. Dr. Neşe Yaşar ÇEĞİNDİR, Öğr. Gör. Nisa Nur DUMAN

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi, Ankara, Türkiye,
İstanbul Beykent Üniversitesi Meslek Yüksekokulu, İstanbul, Türkiye

Öz

Gelişen teknolojiyle birlikte nörobilim araçlarının pazarlama stratejileri kapsamında kullanılmaya başlaması farklı sektörlerin insan davranışlarını anlayıp tahmin etmesine olanak tanımıştır. Pazarlama 4.0 ile hayatımıza giren “müşteri odaklılık” stratejisi, nörobilim tahminleme araçları ile daha da mümkün hale gelmiştir. Nöro pazarlamanın amacı; nörobilim teorileri ve yöntemlerini uyarlayarak; pazarlama, ekonomi ve psikoloji gibi ilgili disiplinlerin entegrasyonu ile hedef müşteri kitlesi üzerindeki etkinin açıklanmasını sağlamaktır. Nörobilim araçları, bilişsel, duygusal ve sosyal süreçlerin sinirsel temellerini açığa çıkarmakta ve bilgiyi işleme, karar verme ve davranış arasındaki karmaşık etkileşimi kolaylaştırmaktadır. Elde edilen verilerin moda ürün geliştirme aşamasında başarılı bir şekilde kullanılabileceğini göstermektedir.

Bu çalışmanın amacı, nörobilim araçları ile moda tasarımı alanında yapılan özellikle uygulamalı çalışmalara ışık tutmaktır. Böylece moda endüstrisinde gerçekleştirilen uygulamalı çalışmaların yöntem ve sonuçlarını değerlendirerek gelecekte yapılacak araştırmalar için yeni perspektifler sunmak hedeflenmektedir. Literatür taraması yöntemi kullanılan çalışmada; Woswiver, Scopus, Google Academic, Yök Tez gibi uluslararası ve ulusal boyuttaki bilimsel arama motorlarından faydalanılmıştır. Bahsedilen arama motorlarına yazılan anahtar kelimelerle yapılan taramalardan konuyla ilgili olanlar seçilerek incelenmiştir.

Araştırmalardan elde edilen bilgilere göre; nörobilim araçlarının moda tasarımı alanındaki kullanımı, moda tasarım ve üretim süreçlerinin derinlemesine ve daha bilimsel bir bakış açısıyla yürütülmesine olanak tanıdığı; sektörel sürdürülebilirliği ve verimliliğe katkı sağlayacağını göstermektedir. Bu bağlamda, nörobilim araçları kullanılarak yapılan tahminlerin kişisel bildirimlere dayalı tahminlere oranla çok daha fazla doğruluk payına sahip olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlar, nörobilim araçlarından faydalanmanın moda tasarımı adımı ürün yenileme ve ürün pazarlamadaki düşüşleri doğrudan azaltacağına işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler:Nörobilim, nöropazarlama, sürdürülebilirlik, moda tasarımı

Use of Neuroscience Tools in Fashion Design

The use of neuroscience tools within the scope of marketing strategies with the developing technology has enabled different sectors to understand and predict human behaviour. The "customer orientation" strategy, which entered our lives with Marketing 4.0, has become even more possible with neuroscience prediction tools. The aim of neuro marketing is to explain the impact on the target customer group by adapting neuroscience theories and methods and integrating related disciplines such as marketing, economics and psychology. Neuroscience tools reveal the neural basis of cognitive, emotional and social processes and facilitate the complex interplay between information processing, decision-making and behaviour. It shows that the data obtained can be used successfully in the fashion product development phase.

The aim of this study is to shed light on especially applied studies in the field of fashion design with neuroscience tools. Thus, it is aimed to provide new perspectives for future research by evaluating the methods and results of applied studies carried out in the fashion industry. Literature review method was used in the study; international and national scientific search engines such as Woswiver, Scopus, Google Academic, Yök Thesis were utilised. The relevant ones were selected from the scans made with the keywords typed in the mentioned search engines and analysed.

According to the information obtained from the researches; the use of neuroscience tools in the field of fashion design enables fashion design and production processes to be carried out in depth and with a more scientific perspective; it shows that it will contribute to sectoral sustainability and efficiency. In this context, it is shown that predictions made using neuroscience tools have a much higher accuracy margin than predictions based on self-report. These results indicate that the utilisation of neuroscience tools will directly reduce the product innovation and product marketing downfalls in the fashion design step.

Keywords: Neuroscience, neuromarketing, sustainability, fashion design

Tasarımcı Rei Kawakubo ve Comme des Garçons Markası Üzerine Bir İnceleme

Prof. Dr. Nilay ERTÜRK¹ Doç. Dr. Esra VAROL²

¹ Eskişehir Teknik Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü
<https://orcid.org/0000-0003-2255-7558>

² Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü
<https://orcid.org/0000-0003-3097-8301>

Email: evarol@ohu.edu.tr, nilaye@eskisehir.edu.tr

Öz

Özellikle son yıllarda dünya modasına özgün katkılarıyla dikkat çeken Japon Tasarımcılar, kendi öz kültürüyle Batı modasına yeni öneriler getirmiş ve hazırladıkları koleksiyonlarla ilgi çekici üsluplarını podyumlara taşımıştır.

Bu çalışma, Japon tasarımcılarından Rei Kawakubo'yu ve onun moda dünyasına kazandırmış olduğu Comme des Garçons markasını incelemeye yöneliktir. Tasarımcı 1969'da kendi giyim markası Comme des Garçons'u Tokyo'da kurmuş ve ilk defilesini 1975'te gerçekleştirmiştir. Kawakubo kendisi gibi Moda Tasarımcısı olan Yohji Yamamoto ile birlikte 1981 yılında Paris'te sergilemiş olduğu defilede Batı modasını salaş, eski görünümlü ve asimetrik giysilerle sarsmıştır. Kawakubo ve Yamamoto kendilerine has özelliklerini korurken üçüncü ünlü Japon Tasarımcı Issey Miyake ile birlikte Japon Avangardını dünyaya duyurmuşlardır. Kawakubo'nun ikonoklastik vizyonu onu 20. yüzyılın sonlarının en etkili tasarımcılarından biri yapmıştır.

Bu çalışmanın yöntemi vaka incelemesidir. Bu yöntem doğrultusunda bu çalışmanın amacı, Rei Kawakubo'nun anti fashion anlayışını avangart üslubunu ve Japon kimliğini doğru bir biçimde tanımlamaya çalışırken, Comme des Garçons markasının sunmuş olduğu ürünleri tasarım özellikleri bakımından analiz etmektir.

Anahtar Kelimeler: Moda Tasarımı, Japon Moda Avangardı, Rei Kawakubo, Comme des Garçons.

A EXAMINATION OF DESIGNER REI KAWAKUBO AND THE COMME DES GARCONS BRAND

Abstract

Especially in recent years, Japanese Designers who have attracted attention with their unique contributions to world fashion, have brought new suggestions to Western fashion with their own culture and brought their interesting styles to the catwalks with the collections they prepared.

This study aims to examine Rei Kawakubo, one of the Japanese designers, and the Comme des Garçons brand that he introduced to the fashion world. The designer founded his own clothing brand, Comme des Garçons, in Tokyo in 1969 and held his first fashion show in 1975. Kawakubo shook up Western fashion with shabby, old-looking and asymmetrical clothes in the fashion show he exhibited in Paris in 1981, together with fellow fashion designer Yohji Yamamoto. While preserving their unique characteristics, Kawakubo and Yamamoto, together with the third famous Japanese Designer Issey Miyake, introduced the Japanese Avant-Garde to the world. Kawakubo's iconoclastic vision made him one of the most influential designers of the early 20th century.

The method of this study is case study. In line with this method, the aim of this study is to analyze the products offered by the Comme des Garçons brand in terms of their design features, while trying to accurately define Rei Kawakubo's anti-fashion understanding, avant-garde style and Japanese identity.

Key Words: Fashion Design, Japanese Fashion Avant-garde, Rei Kawakubo, Comme des Garçons.

GİRİŞ

Moda endüstrisi, Sanayi Devriminden bu yana her sınıf tüketici için daha demokratik bir yapıya doğru ilerlemiştir. Bu durum seri üretimi yaygınlaştırmış ve tek tip birbirine benzeyen giysilerin ve basit formların oluşmasını sağlamıştır. Hızlı modanın gün geçtikçe yaygınlaşması tasarım kavramı açısından bir tehdit haline gelmiş ve hemen hemen tasarım özelliği taşımayan giysilerin piyasada var olmasına neden olmuştur. Hızlı moda kültürünün önemli bir parçasını oluşturan giysilerin küresel pazarda hızlı bir şekilde yayılması ucuz hammadde ve düşük işçiliği beraberinde getirmiştir. Bu durum estetik ve tasarım gücü zayıflamış bir moda anlayışını hakim kılmıştır (Kurtuldu., Meriç, 2019:246)

Avrupa da aynı tip giysiler yaygınlaşırken bir grup Japon moda tasarımcısı 1970'lerde burada var olma çabası içerisine girmişlerdir. Bu tasarımcıların en eskisi olan Issey Miyake, 1970"li yıllarda ilk çıkışını gerçekleştirdikten sonra Batı moda dünyasının alışık olmadığı yeni bir giyim anlayışı sergilemiştir. 1980"li yıllarda Kawakubo ve Yamamoto ile birlikte daha çok tanınıp, popülerleşmeye başlayan bu stilde kullanışlılık ve zamansızlık ön plandadır. Daha çok lüks odaklı giysi tasarımları yapan Batılı tasarımcıların aksine Kawakubo, Miyake ve Yamamoto, sezon trendlerinin dışına çıkarak monokromatik, asimetrik giysiler yapmışlar ve eleştirmenler tarafından Japon Avangardı olarak değerlendirilmeye başlanmışlardır. Japon Avangardını benimseyen tasarımcılar kadın ve erkek giyiminde fark etmeksizin daha bol, daha rahat, detaydan ziyade bütüne odaklanan bir giysi anlayışı benimsemişlerdir. Aynı zamanda bu üç tasarımcının tasarımları, dekonstrüktif (yapıbozum, yapısöküm) moda tanımı altında değerlendirilmektedir. İdeal beden olgusunu irdeleyen dekonstrüktif moda, özne-nesne ve iç-dış kavramlarını kalıplaşmış sınırlarından kurtarmış, özneliğin bir başlangıç noktası olmadığını, zaman ve mekân ilişkisi üzerinden sürekli olarak değiştiğini göstermiştir (Şahin, 2019:28). 1980'li yıllarda felsefik bir temele dayandırılarak ortaya çıkan dekonstrüktivizm, biçim olarak daha çok mimari alanda etkili olmuşsa da moda tasarımcıları arasında da ilgi gören bir akım olmuştur. Japon moda tasarımcılarının Batı'da isimlerinin duyulmaya başladığı dönemde yapıbozumunun gündemde olması, Japon moda tasarımcılarının batı modasına karşı sergilediği yaklaşım, moda kavramının bilinenden farklı yöne doğru evrilmesi, modada çeşitliliğin artması çağdaş Japon moda tasarımcılarının dekonstrüktivizm ile anılmasında etken olmuştur (Kula, 2022).

Bu üç Japon tasarımcının ortaya çıkması moda da Postmodern olgunun yayılmasında da oldukça etkili olmuştur. Japon tasarımcılar daha önce batılı giyim sisteminin içindeki normatif giyim geleneklerini yok etmişlerdir (Kawamura, 2016:166). 1970'ler, 1980'ler ve 1990'larda, yüksek işsizlik oranları, gençlik devrimleri, savaş karşıtlığı, küresel yoksulluk ve çevresel felaketler gibi küresel olaylar toplumun vicdanını büyük ölçüde etkilemiş ve postmodernist görsel sanatlar pratikte daha az kullanılabilir olmuştur. Kültürel farklılıklar söz konusu olsa da, hem punk modası hem de Japon tasarımcılar Yohji Yamamoto ve Rei Kawakubo'nun çalışmaları bu pratiği yansıtmıştır (English, 2013:127).

Kawakubo ve Yamamoto'nun moda dünyasının normlarını değiştiren çalışmaları ise anti-estetiğin farklı bir formu olarak öne çıkmaktadır ve 20. yüzyıl "moda" anlayışında yarattıkları kırılmalar daha derindir. Abartısız giyim üslupları, kültür, kavramsallık ve deneyselliğin sanata olduğu kadar moda da adapte edilebildiğini kanıtlamış ve 20. yüzyıl modasının gidişatını değiştirmiştir. Geçerli olan giysi normlarına karşı ciddi bir başkaldırıda bulunan bu tasarımcılar, yapının ve kalıbın bozulduğu, dikişlerin bitirilmeden bırakıldığı, yırtık, sökülük, aşınmış görünen tasarımlarıyla Miyake'den ayrılmışlardır (Şahin, 2019:29). Metropolitan Sanat Müzesi Moda Tarihcisi Harold Koda, Yamamoto ve Kawakubo'nun çalışmalarında görülen bu yeni kıyafet konseptini "yoksulluğun estetiği" şeklinde adlandırmıştır (English, 2013:126).

1. Rei Kawakubo ve Comme des Garçons

Rei Kawakubo 1942 yılında Tokya'da dünyaya gelen Japon moda tasarımcısıdır. Kawakubo, Tokyo Keio Üniversitesinde edebiyat okuduktan sonra bir tekstil firmasında iki yıl çalışmış ve ardından freelance (serbest sanatçı) olarak 1969' da Comme des Garçons (erkekler gibi) isimli kendi markasını kurmuştur (Callan, 2002, s. 137).

Kawakubo uluslararası Paris moda dünyasına 1980'de Paris'te butikini açarak girmiş ve 1981yılında Yohji Yamamoto ile birlikte ilk koleksiyonunu sergilemiştir (English, 2011:68). Kawakubo, ilk koleksiyondan itibaren, sıklıkla monokromatik (çoğunlukla siyah) ve vücutla giysi arasında belirgin bir boşluk bırakan tasarımlar üretmiştir. Her iki tasarımcının tasarımlarında savaş sonrası Japonya'nın ekonomik bunalımının etkileri

görülmektedir. Çocukluklarının ilk yıllarında Asya'nın en fakir ülkesi olan Japonya kuraitani "Karanlıklar Vadisi" olarak anılmıştır (English, 2011:68).

1960'larda Üniversitede kadınların toplumdaki statüsü ve konumuyla ilgili entelektüel tartışmalara aşına olan Kawakubo'nun kadınlara ilişkin basmakalıp imaj ve algıları sorgulaması, onun tasarımlarında etkili bir faktör oluşturmuştur. Kawakubo'nun çalışmalarında ki iletilen anlam genellikle altta yatan bir feminist ideolojiyi yansıtmaktadır. Toplumsal kısıtlamalardan ve geleneklerden kopma çabası içinde olan Kawakubo'nun giysileri, klişeleşmiş Batılı beden imgesine ve idealist güzellik ve cazibe kavramına karşı, güzelliği tamamlanmamış, düzensiz, tek renkli ve belirsizdir. Zen Budist felsefesine göre, bu yoksulluğun, sadeliğin ve kusurluluğun takdir edilmesi anlamına gelmektedir (Leong, 2003).

Kawakubo, kendi çalışmalarını "sözsüz, soyut imgeler" olarak tanımlamıştır. Kawakubo'nun çalışmalarında genellikle kumaş yüzeyinde farklı yeni doku arayışları, kumaş parçalarını birleştirme yolları ve giysilerin kenarlarını düzeltme teknikleri gibi kendine has bir takım düzenlemeler yer almaktadır. Kawakubo'nun erken dönem çalışmaları Japon estetiğinin özgünlüğünü yansıtır: kusurlu olanın mükemmelliği, eksik olanın güzelliği, asimetri ve doğallık arzusu şeklindedir(Алибаева и Володева 2019:286 -287). Tasarımlarının temel yapıtaşı giysiyi oluşturan dokumadaki inceliklerdir. Yırtık pırtık, dökük vücudu paket gibi saran ve delikli asimetrik formlara sahip giysileri, ilgili herhangi bir ipucu vermeyen tarzı, önceleri çirkin diye nitelendirilmiştir. Fakat bununla birlikte, kasvetli gölgeleri ve cinsiyetsiz imgesi 1980'lerin giyim tarzları üzerinde belirgin bir etki yaratmıştır (Göksel ve Utkun, 2009:59). Tasarımcı Yohji Yamamoto gibi kadın silüetini bozarak deneysel çalışmalarla modanın bilincini sorgulatan dekonstrüksiyon özelliklerini tasarımlarına yansıtmıştır. Kusursuz görüntünün aksine özellikle kusurlu görünmesi için uğraşmıştır (Balci, 2018:30).Yaratıcılığın yeni ve benzersiz bir ifadesini sunan tasarımcı, çağdaş modadaki yerleşik statü, teşhir ve cinsellik kavramlarına meydan okumuştur. Biçimsel eğilimleri göz ardı eden bu Japon tasarımcı, geleneksel Japon felsefesinden ve kültüründen beslenmiş yeni teknolojik gelişmeleri ve metodolojileri benimsemiştir (English, 2013:125). Kawakubonun 1982 yılında sergilenen koleksiyonundaki siyah dekonstrüktivist giysiler içinde olan modeller, ya traş edilmiş kafaları ya da kirli, dağınık saçları, alt dudaklarındaki rahatsız edici morluk dışında makyajdan yoksun soluk beyaz yüzleriyle kadavra gibi görünmüşlerdir. Bu koleksiyondan sonra "Modanın Pearl Harbor'ı" diyen gazeteciler Kawakuboyu bir 'paçavra toplayıcısı' olarak tanımlamışlardır. (Mendes and de la Haye, 1999: 234).

Kawakubo'nun 1980'lerdeki çalışmaları "grunge" tarzının yayılmasında etkili olurken, tasarımcının kendisi modanın dışında kalmaya devam etmiştir. İleri ki zamanlarda form üzerinde yapmış olduğu denemeler sonrasında insan vücudunun yapısıyla çelişen, çekicilik ve uyum gibi özelliklerden uzak abartılı, hacimli kostüm formlarına doğru evrilmiştir. Geometrik desenli malzemelerin kullanım yöntemleri, kinematik ve optik illüzyonlar form algısını etkilemiştir Kawakubo'nun en yenilikçi fikirleri arasında, giyim ve kostüm aksesuarlarında şeffaf polimer malzemelerin kullanılması ve modern teknolojiler kullanılarak karmaşık giysi formlarının iskeletinin oluşturulması yer almaktadır (Алибаева и Володева 2019:286 -287).

Kawakubo, ilk koleksiyonundan itibaren kullandığı dekonstrüktif yaklaşımları zaman içerisinde arttırmıştır. Perthuis'in aktarımla Bolton, Kawakubo'nun önceki çalışmalarıyla karşılaştırıldığında, sonraki koleksiyonlarının "giysinin sınırlayıcı gerekliliklerinden ayrıldığını ve biçimsel olarak heykelle olduğu kadar kavramsal ve performans sanatıyla da nitelikleri paylaşan tamamen estetik ve kavramsal ifadeler olarak var olduğunu" belirtmiştir (2019:3). Kawakubo 2010'lu yıllarda obje-heykel benzeri giysiler üretmeye başlamıştır.

Tasarımları ile dikkat çeken Kawakubo kullandığı renklerle de dikkat çekmiştir. Japon Avangardı çıkana kadar batı kültüründe ölümün ve yasın rengi olan siyahı bazı tasarımcılar erotik ve feminen buldukları için kullanmayı tercih etmişlerdir. Japon kültüründe farklı bir kullanım alanı bulan siyah hiçliğin rengi olmuştur. Yamamoto, siyahın Japon kültüründeki yerini "samuray her an kendini hiçliğe atmaya hazırdır ve hiçliğin sureti de, rengi de siyahtır" metaforuyla anlatmıştır. Japon Avangardını en çok öne çıkaran unsurlardan biri olan siyah Yamamoto ve Kawakubo tarafından moda alanında prestijli bir renk haline getirilmiştir. Aynı zamanda kırmızı rengi de tasarımlarında kullanan Kawakubo bu rengin giysiyi öne çıkaran bir renk olmasının yanı sıra kavramsal açıdan bedenle ilişki içinde anlam kazandığından kullanmıştır (Şahin, 2019: 33). 2010'lu yıllarda renk paletini zenginleştiren Kawakuba daha fazla renk kullanmaya başlamıştır.

Yöntem

Bu araştırmanın yöntemi, araştırma problemi, elde edilen veriler ve bu verilerin çözümlenmesinde kullanılan yol doğrultusunda nitel araştırma yöntemlerinden vaka çalışmasıdır. Vaka çalışması bir konu üzerindeki mevcut dinamiklerin anlaşılmasına odaklanan bir araştırma stratejisidir. Veri kaynağı olarak arşivlerden yararlanabildiği gibi görüşme, anket ya da gözlemlerden de yararlanabilir (Eisenhardt, 1989: 534).

Araştırma problemi ve amacı doğrultusunda, Japon tasarımcı Rei Kawakubo'nun tasarımları ele alınmaya çalışılmıştır. Bu doğrultuda, tasarımcıya ait 10 görsel, rastlantısal olarak belirlenmiş ve analiz edilmeye çalışılmıştır.

Bulgular ve Yorumlar

Bu siyah takım Rei Kawakubo tarafından 1982 yılında Comme des Garçons için tasarlanmıştır. Post-Punk dönemi hissi veren, rastgele yerleştirilmiş deliklerle süslenmiş siyah el örgüsü bir kazaktır. Delikler asimetrik bir şekilde yerleştirilmiştir. Bu kıyafet, 1980'lerin başında Rei Kawakubo tarafından üretilen ağırlıklı olarak siyah koleksiyonların tipik bir örneğidir. Rei Kawakubo'nun sarı, katmanlı giysileri 1980'lerin başında Batı modasının birçok ilkesine meydan okumuştur. Asimetrik kesimlerin, yıpranmış dokuların, yıpranmış kenarların ve siyah rengin yenilikçi kullanımı onu o yılların en radikal avangart tasarımcılarından biri haline getirmiştir (Görsel 1).

Görsel 1: 1982 Rei Kawakubo Tasarımı (Bolton, A., Bolton, A., & Kawakubo, R. (2017). *Rei Kawakubo: Comme des Garçons: art of the in-between*. The Metropolitan Museum of Art)

1983 yılında Rei Kawakubo'nun kendisinin de yer aldığı bu görselde sunulan giysi tasarımlarında, tasarımcının dönemin koleksiyonlarında yer alan yüksek terziliğe dayalı rafine tasarımlarının aksine, drapaj tekniği kullanılarak sunulan serbest form çözümlenmeleri ile avangart bir anlayışı yansıttığı görülmektedir. Bu anlayışla birlikte tasarımcının, dönemin daha çok simetriye dayalı estetik kaygısının ötesinde asimetrik ve bu özellikleri ile de moda karşıtı bir tutum sergilendiği söylenebilir. Bu tutum, aynı zamanda moda ve çoğu tasarımcının ürünlerinde amaçladığı kadın bedenini çekici gösterme kaygısını da taşımamaktadır. Tasarımlar üretim özellikleri açısından ele alındığında ise yüksek terziliğin kusursuz üretim fikrinin aksine gelişigüzel hatta bitmemişlik izlenimi uyandıran çözümlerin sunulduğu söylenebilir. Bu anlamda tasarımlar dekonstrüksiyonist anlayışı örneklemektedir. Tasarımların renkleri ise daha yalın bir anlayışı yansıttığı düşünülebilecek tonlar olarak siyah ve beyaz olmak üzere nötrlerdir (Görsel 2).

Photograph of Round Rubber, spring/summer 1984, by Rei Kawakubo, 1982

"I don't like to show myself or my name. You have to know me through my clothes." 1982

Görsel 2: 1983 Rei Kawakubo Tasarımları (Bolton, A., Bolton, A., & Kawakubo, R. (2017). *Rei Kawakubo: Comme des Garçons: art of the in-between*. The Metropolitan Museum of Art)

Bu takım, 1983 ilkbahar-yaz sezonuna ait Patchworks ve X (patchworks and X collection) koleksiyonundan ceket, etek ve gömlektir. Kawakubo, çalışmalarında Japon estetik ilkelerini vurgulayarak birçok baskın moda trendlerine meydan okumuştur. Kawakubo'nun bu tasarımında Zen felsefesinden türetilen ve wabi-sabi olarak bilinen bir Japon duyarlılığı bulunmaktadır. Sabi, "yaşlılığı çağrıştıran şeylerin estetik olarak takdir edilmesi...: dışsal inkar ve içsel incelik estetiği" anlamına gelirken, wabi 'geçicilik, çürüme, belli bir rustiklik ve... kişinin tüm duyularını anın geçici, dokunaklı deneyimine açması için bir teşvik" imgelerini barındırır (Butler, 2023:49). Wabi-sabi, Butlerin aktarımıyla Kore'nin detaylandırdığı gibi, mütevazı ve alçakgönüllü olanın takdir edilmesi ve çürüme ve korozyonun amansız süreçlerine maruz kaldıkça her şeyin geçiciliğinin farkında olunması yoluyla materyalist zenginlik, statü ve lüks arayışına karşı bir panzehir sağlar. Kurumsal güzellik tarzını simgeleyen kaygan, parlak ve kusursuz yüzeylerin aksine, wabi-sabi pürüzlü, düzensiz ve aşınma belirtileri gösteren şeylere değer verir (2023:49-50).

Görsel 3'de yer alan giysi Japon kaligrafisi için kullanılan ve kömürden yapılan siyah mürekkebin farklı tonlarıyla boyanmış yamalar içermektedir. Patchwork tekniği içeren bu tasarımda Kawakubo mor siyah ve yeşil-siyah renkleri kullanmıştır. Giysinin dışta kalan dikişleri ve özellikle yıpratılmış kenarlarıyla wabi – sabi özelliği taşımaktadır. Kawakubo, bu giysileri oluştururken kumaşlara eski ve yıpranmış görünümü vermek için onları gerek küçülterek, gererek, aşırı boyayarak veya ağartarak ya da yıkayarak ve birkaç gün boyunca buruşuk bir yığın halinde kurumaları için güneşte bırakarak işlem yapmıştır. Ayrıca, kumaşları üretmek için kullanılan örme makinesinde kumaşlara kasten kusurlar eklemiştir. Form açısından incelediğimizde tasarımlarında genellikle asimetrik hatlar kullanırken burada daha simetrik bir görünüme yer verdiği söylenebilir.

Görsel 3: 1982 Rei Kawakubo Tasarımı (Butler, R. (2023). Rei Kawakubo For and Against Fashion)

Kawakubo'nun Body Meets Dress – Dress Meets Body adlı koleksiyonu 1997 ilkbahar/Yaz sezonu için hazırlanmıştır. Görselde sunulan giysilerde beden in olduğu kadar elbisenin beden in de hiçbir sınırı olmadığı görülmektedir. Pembe, gök mavisi, sarı, kırmızı, siyah ve beyaz pötikarelerin kullanıldığı koleksiyonda dolgular aracılığıyla insan formunun yeniden düşünülmesi istenmiştir. Dolguların çoğu asimetrik olarak düzenlenmiş, beden in geleneksel görüntüsünü bozan şişlikler yaratılmıştır. Kadın silüeti bozularak dekonstrüktif özellikler taşıyan, kalıplara uymayan farklı drape şekilleri kullanılmıştır (Görsel 4).

Görsel 4: 1997 Rei Kawakubo Tasarımı, Rei Kawakubo-Comme des Garçons, Metropolitan Sanat Müzesi.(Bolton, 2017).

Görsel 5'de Kawakubo'nun, 1998-1999 sonbahar - kış Fusion koleksiyonundan bir giysi yer almaktadır. Tasarımda farklı giysi formlarının kolajlandığı, kumaşların birleştirildiği ve uyumsuz hale getirildiği görülmektedir. Ayrıca astarın dış yüzeylere dönüştürüldüğü ve bağlantıların yerinin değiştirildiği gözlemlenmektedir. Yapıyla olduğu kadar dekonstrüktivizmle (yapısöküm) de ilgili olan giysi, terzilik sürecinin izlerini korurken giysilerin normalde gizli olan bileşenlerini ortaya çıkarmıştır. Buradaki fikir, tamamlanmamış şeylerin değerini göz önünde bulundurmadır. Kawakubo bu giysi formuyla kumaş bağlantılarını, kademeli dikişleri ve işlevsel olmayan açıklıkları ön plana çıkarmıştır.

Görsel 5: “Rei Kawakubo/Comme des Garçons: Art of the In-Between,” on view at The Metropolitan Museum of Art, Exhibition

Kawakubo'nun tasarladığı giysiler, bodycon stilleri ve yüksek cazibenin hakim olduğu trendin aksine, alışılmışın dışındadır. Simetri ve mükemmel uyumu göz ardı ederek vücut hatlarını gizleyen kıyafetler yaratmıştır. Uyumsuz görünen kumaşları, desenleri, renkleri ve formları bir araya getirilerek giysinin kendi için de bir uyum yakalamıştır. Görsel 6'da yer alan giysi rastgele bir araya getirilmiş çok katmanlı giysi parçalarından oluşmaktadır. Giysi de baskıdan yapılmış Afrika tarzı desenli trençkot içinde çizgili kumaştan yapılmış uzun bir ceket ve dokulu kumaştan yapılmış bir etek yer almaktadır. Ayrıca çorapları ve etekleri ile de giysi punk etkileri taşımaktadır.

Görsel 6: 2008 Rei Kawakubo Tasarımı (Butler, R. (2023). Rei Kawakubo For and Against Fashion.

Tomorrow's Black koleksiyonundan bir parça olan bu takım, farklı şekillerde birbirine dikilmiş sivri oval parçaların birleştirilmesiyle oluşturulmuştur. Kıyafetin formu, her bir parçanın dikilme şekline göre biçim almıştır. Bazı paneller uzunluk boyunca dikilirken, bazıları kısmen dikilmiş ve uç kısımları açıkta bırakılmıştır. Dikiş hatlarında boşluklar bırakılarak oluşturulan kol oyukları giysi üzerinde hem hacim hem de düzensizlik yaratmıştır. Çoğu tasarımında kullandığı gibi nötr renk siyahı tercih etmiştir (Görsel 7).

Görsel 7: 2008 Rei Kawakubo Tasarımı (Butler, R. (2023). *Rei Kawakubo For and Against Fashion*)

Rei Kawakubo, Comme des Garçons'u kurduğundan bu yana, zamanın estetiğini sürekli olarak yeniden tanımlamıştır. Geleneksel güzellik kavramlarını altüst etmiş ve moda için uygun kabul görmüş beden özelliklerini bozmuştur. Kawakubo'nun modasının özellikleri; özgürlük arayışı olan, geleneklerden bağımsız ve standart dışıdır. Görsel 8'de yer alan elbise parçalara ayrılmıştır. Farklı dokular ve kumaşlar bir araya getirilerek bir kolaj oluşturulmuştur. Asimetrik kesimlere sahip elbise aynı zamanda dekonstrükte edilmiştir.

Görsel 8: 2010 Rei Kawakubo Tasarımı (Bolton, A., Bolton, A., & Kawakubo, R. (2017). *Rei Kawakubo: Comme des Garçons: art of the in-between*. The Metropolitan Museum of Art)

Kawakubo'nun Crush (İlkbahar/Yaz 2013) koleksiyonundaki giysiler, ekru renkte pamuklu canvas kumaştandır yapılmıştır. Bu sert kumaş farklı yönlerde doğru kendi üzerine katlanmış ve ardından da üst üste dikilmiştir. Rastgele katlanan kumaşlar, buruşuk kumaş kütlelerinden derlenmiş, yelek ve etek oluşturmuştur. Bu teknikle elde edilen monokrom tasarım heykelsi bir görünüme sahiptir. Seri üretim yerine bireyin kullanabileceği bu giysi tasarımı, tasarımcının hayal gücünün de ne kadar güçlü olduğunu göstermektedir (Görsel 9).

Görsel 9: 2013 Rei Kawakubo Tasarımı (Bolton, A., Bolton, A., & Kawakubo, R. (2017). *Rei Kawakubo: Comme des Garçons: art of the in-between*. The Metropolitan Museum of Art)

Blood and Roses (Kan ve Güller) koleksiyonundan bir parça olan giysi de, Kawakubo'nun çalışmalarında yinelenen unsurlar çiçekler ve kırmızı renk bir araya getirilmiştir. Savaş ve çatışmanın sembolü olan koleksiyonun içgüdüsel paleti ve alışılmışın dışındaki hacimleri Kawakubo'nun yaratıcı özgürlük arayışını ifade etmektedir. Kırmızının ana renk olarak kullanıldığı giysi çeşitli yerlerinden parçalara ayrılmış ve kırmızı şeritler, sivrilerek içe doğru kapanan bir etek ucu oluşturmuştur (Görsel 10).

Görsel 10: 2015 Rei Kawakubo Tasarımı (Butler, R. (2023). *Rei Kawakubo For and Against Fashion*)

Sonuç ve Öneriler

Japon moda markası Comme des Garçons'un kurucusu Rei Kawakubo, günümüzde en vizyoner ve etkili tasarımcılardan biri olarak kabul edilmektedir. Kawakubo moda sahnesine çıktığından beri modayı yeniden tanımlamak için geleneklere meydan okumuş, tasarımlarında şekil ve işlev normlarını altüst etmiş, güzellik fikrini yeniden biçimlendirmiş ve beden ile giysi arasında yeni bir ilişki önermiştir. Kawakubo, kendi deyimiyle 'daha önce var olmayan' giysiler üretme çabasıyla, giysileri yapısöküme uğratmış ve yeniden yaratmıştır. Avangard giysi tasarımlarıyla tanınan Kawakubo kendi öz kültürüyle Batı modasına yeni öneriler getirmiştir. Batı'nın güzellik, vücut şekli ve kıyafet yaratma kriterlerine meydan okumuş ve trendlerden uzak Japon estetik ilkelerini vurgulayan

tasarımlar yaratmıştır. Kültürel öğretileri ve değerleri ile dönemin moda eğilimlerine karşı yepyeni bir bakış açısı sunmuş olan Kawakubo Japon milli giysisi kimono'dan esinlenerek daha çok bağlama, dolama ya da sarma yöntemiyle giysi tasarımı önerileri geliştirmiş ve onlara heykelsi bir görünüm kazandırmıştır. Geleneksel Zen felsefesi ve kültürünün etkisinde geliştirilen düşünceler doğrultusunda zamansız ve formların ötesinde bir tasarım anlayışı benimseyen Kawakubo cinsellik kavramına meydan okuyarak giysilerinde büyük ve hacimli formlar kullanmayı tercih etmiştir. Japon tasarımcı tekstil tasarımındaki yeni teknolojik gelişmeleri ve metodolojileri benimseyerek inovatif tasarımlar yapmıştır.

Kaynakça

- Алибаева А.С. и Володева Н.А. (2019). Инновационные технологии в высокой моде: актуальные тренды и перспективные направления // Наука и жизнь Казахстана, №7/1, ISSN 2073-333X
- Balcı, M. (2018). Giysi Modasında Dekonstrüksiyon Kullanımının İncelenmesi, Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- Bolton, A. (2017). Rei Kawakubo/Comme des Garçons: Art of the In- Between, The Metropolitan Museum of Art Costume Institute Exhibition Catalogue.
- Butler, R. (2023). Rei Kawakubo For and Against Fashion, Bloomsbury Visual Arts United States of America: Bloomsbury Publishing Plc
- Crane, D. (2003). "Moda ve Gündemleri Giyimde Sınıf, Cinsiyet ve Kimlik", çev. Özge Çelik, İstanbul: Ayrıntı Yayıncılık
- English, B. (2011). Japanese Fashion Designers: The Work And Influence of Issey Miyake, Yohji Yamamoto And Rei Kawakubo. New York: NY 10010, USA.
- English, B. (2013). A Cultural History of Fashion In The 20th And 21th Centuries: From Catwalk to Sidewalk. Bloomsbury Publishing Plc.
- Eisenhardt K.M. (1989): "Building Theories from Case Study Research", *Academy of Management Review*, 14(4): 532-550.
- Göksel, N. ve Utkun, E. (2009). Moda tasarımında Japon Özgünlüğü. Uluslararası Katılımlı Güzel Sanatlar ve Tasarım Sempozyumu Bildiri Kitabı.
- Kawamura, Y. (2016). Modo-loji. (Çeviren: Ş. Özüdoğru). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Kula, M. (2022). 20. Yüzyılın Sonlarında Batı Moda Anlayışına Alternatif Oluşturan Japon Moda Tasarımcıları, 2. Uluslararası Balkanlar, Anadolu, Kafkasya ve Türkistan Coğrafyası Sanat, Kültür, Tarih ve Folklor Kongresi/Sanat Etkinlikleri, Aydın, Türkiye.
- Kurtuldu E., Meriç, D.(2019). Moda Tasarımında Radikal Bir Devrim-Yeni Estetik Anlayış: 'Comme des Garçons', Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Bodrum Güzel Sanatlar Fakültesi 3. Uluslararası Sanat Sempozyumu, Muğla.
- Leong, R. (2003). 'The Zen and the Zany: Contemporary Japanese Fashion', *Visasia*, , _www.visasia.com.au_(09.05.2025 tarihinde erişim sağlanmıştır.)
- Mendes, V. and de la Haye, A. (1999). 20th Century Fashion, London: Thames & Hudson.
- Perthuis, D. K., (2019). Breaking the Idea of Clothes: Rei Kawakubo's Fashion Manifesto, *Fashion Theory, The Journal of Dress, Body and Culture*, DOI: 10.1080/1362704X.2018.1531621
- Ramond, C. (2011). Derrida Sözlüğü, Ümit Edeş (Çev.). İstanbul: Say Yayınları
- "Rei Kawakubo/Comme des Garçons: Art of the In-Between," on view at The Metropolitan Museum of Art, Exhibition
- Şahin, T. (2019). Japon Avangardı Tasarımcısı Rei Kawakubo'nun Comme Des Garçons Koleksiyonlarında Kadının Korku Unsuru Olarak Temsili, İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.

Sanat Eğitimi Almamış İzleyicilerin Osman Hamdi Bey'in "Mihrap" Adlı Eseri Hakkındaki Görüşleri

Edanur Güneş, Zühal DİNÇ ALTUN

Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü

Öz

Bu çalışma sanat eğitimi almamış izleyicilerin Romantik dönem Türk ressamlarından biri olan Osman Hamdi Bey'in "Mihrap" adlı eseri hakkındaki görüşlerini incelemeyi amaçlamıştır. Araştırma nicel araştırma yaklaşımı çerçevesinde tasarlanmış olup veriler yarı yapılandırılmış anket sorularıyla elde edilmiştir. Araştırma soruları iki uzman görüşüne sunulmuş ve gerekli düzenlemeler yapılarak pilot uygulaması yapılmıştır. Asıl uygulamada Osman Hamdi Bey'in "Mihrap" adlı eserin fotoğrafı ve yarı yapılandırılmış anket soruları katılımcılara gönderilerek fotoğrafı incelemeleri ve hazırlanan sorulara cevap vermeleri istenmiştir. Çalışma grubu üniversite mezunu 5'i kadın, 5'i erkek olmak üzere toplam 10 katılımcıdan oluşmaktadır. Katılımcılar gönüllülük esasına dayalı amaçlı örnekleme yöntemi türlerinden biri olan benzeşik (homojen) örnekleme yoluyla belirlenmiştir. Ankete verilen cevaplar karşılaştırmalı içerik analizi yöntemi ile analiz edilerek elde edilen bulgular tablolar halinde sunulmuş ve katılımcılardan alınan doğrudan ifadelerle desteklenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre katılımcıların büyük bir çoğunluğu resim hakkında olumsuz görüş belirtmiş ve ressamın yansıtmaya çalıştığı duygunun dine karşı tepki, umutsuz bir kadın olarak yorumlamıştır. Sadece iki katılımcı kadına verilen değer olarak yorumlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Sanat Eğitimi, Osman Hamdi Bey, Mihrap, izleyici,

Opinions of Audiences Without Art Education About Osman Hamdi Bey's Work Named "Mihrab"

Abstract

This study aimed to examine the views of viewers who have not received art education about the work called "Mihrab" by Osman Hamdi, one of the Turkish painters of the Romantic period. The research was designed within the framework of a quantitative research approach, and the data was obtained through semi-structured survey questions. The research questions were presented to two expert opinions, the necessary arrangements were made, and a pilot application was carried out. In the actual application, a photograph of Osman Hamdi Bey's work called "Mihrab" and semi-structured survey questions were sent to the participants, and they were asked to examine the photograph and answer the prepared questions. The study group consists of a total of 10 participants, 5 women and 5 men, who are university graduates. Participants were determined through homogeneous sampling, which is one of the purposeful sampling methods based on volunteering. The answers to the survey were analyzed using the comparative content analysis method, and the findings were presented in tables and supported by direct statements from the participants. According to the results of the research, the majority of the participants expressed a negative opinion about the painting and interpreted the emotion that the painter tried to reflect as a reaction against religion and a hopeless woman. Only two participants interpreted it as the value given to women.

Keywords: Art Education, Osman Hamdi, Mihrab, audience,

16903-iscs-conference-10th-76FC-KY-SG-Face to Face Oral / -8890

Spor Bilimlerinde Fiziksel Okuryazarlık Kavramı

Caner CENGİZ

Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

<https://orcid.org/0000-0002-0446-537X>

Email: caner.cengizz@gmail.com

Öz

Fiziksel okuryazarlık, bireylerin fiziksel dünyayı anlama ve açıklama yeteneklerini ifade eden önemli bir kavramdır. Yabancı literatürde, fiziksel okuryazarlık, bilimsel düşünme becerilerini geliştirme, eleştirel sorgulama ve günlük yaşamda fiziksel prensipleri uygulama yeteneği olarak tanımlanır. Söz konusu kavram, özellikle 21. yüzyıl becerileri arasında yer almakta ve eğitim sistemlerinin yeniden yapılandırılmasında önemli bir rol oynamaktadır. Örneğin, American Association of Physics Teachers (AAPT), fizik eğitiminin okuryazarlık düzeyini artırma üzerindeki etkisini vurgulamaktadır. Türk literatüründe ise fiziksel okuryazarlık, eğitim programlarının geliştirilmesinde ve öğretim yöntemlerinin iyileştirilmesinde bir odak noktası haline gelmiştir. Çeşitli çalışmalar, öğrencilerin fiziksel kavramları anlama düzeylerinin arttıkça, problem çözme ve eleştirel düşünme becerilerinin de güçlendiğini göstermektedir. Ayrıca, Türk Eğitim Sistemi'nde fiziksel okuryazarlığın artırılmasına yönelik müfredat geliştirme çalışmaları, STEM (Bilim, Teknoloji, Mühendislik, Matematik) odaklı projelerle desteklenmektedir. Sonuç olarak, hem uluslararası hem de yerel literatür, fiziksel okuryazarlığın bireylerin bilimsel düşünme becerilerini ve günlük yaşamda karşılaştıkları problemleri çözme yeteneklerini geliştirmede kritik bir öneme sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Bu nedenle, eğitim politikalarının fiziksel okuryazarlığı teşvik eden bir çerçevede yeniden ele alınması, geleceğin bilim insanları ve bilinçli bireyleri için elzemdir.

Anahtar Kelimeler: Fiziksel okuryazarlık, STEM, Spor Bilimleri,

104-iscs-conference-10th-747FC-KY-SG-Face to Face Oral / -192

Giyisi Tasarım Sürecinde Teknoloji Kullanımı

H. Fatma ŞENER

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, Moda Tasarımı Bölümü

Öz

Giyisi tasarım sürecinde teknolojik gelişmeler ve teknolojinin verimliliğe etkisini vurgulamak amacı ile yapılan bu çalışmada moda tasarımında kullanılan teknoloji hakkında bilgi verilmiştir. Bu çalışmada bilgisayar destekli tasarım sistemleri araştırılmıştır. Öncelikle moda tasarımında kullanılan CAD teknolojileri incelenmiş olup bu programların sağladıkları avantajlar ve kullanım alanları değerlendirilmiştir. Araştırmada literatür tarama yöntemi kullanılmıştır.

Bilim ve teknoloji çağı olarak adlandırılan günümüzde, bilim ve teknolojide çok hızlı gelişmeler ve değişimler yaşanmaktadır. Ülkelerin kendi ekonomik, toplumsal ve kültürel koşullarına uygun biçimde bu teknolojik gelişmeleri yakalaması beklenmektedir. Dünya piyasalarında rekabet edebilmenin koşullarından biriside kaliteli üretim yapılabilmesidir. Pek çok sektörde olduğu gibi moda tasarımı sektöründe de kalite en önemli rekabet unsurlarından biridir. Moda tasarımı sektörü, iki boyutlu olan materyallerin, üç boyutlu olarak modaya ve vücuda uyumlu giysiler olarak tasarlanması ve üretilmesidir. Bir giysinin tasarlanarak üretimi, tasarım, kalıp, kesim-dikim ve ütüleme aşamalarını kapsamaktadır. Bu aşamaların her birinde kullanılan farklı teknolojiler üretim hızını, kalitesini ve verimliliğini etkilemektedir.

Giyisi tasarımı çalışmalarında en önemli konulardan biri, müşterilerin sürekli değişen istek ve beğenilerine cevap verebilmek amacı ile çeşitli kreasyonların çok hızlı bir şekilde oluşturulmasıdır. Günümüzde teknolojinin çok hızlı ilerlemesi tasarım alanlarına yönelik gelişmiş yazılımların ortaya çıkmasına olanak sağlamıştır. Bu yazılımlar giysi tasarım ve üretim süreçlerini daha verimli hale getirmiştir. Müşteri beklentilerine zamanında cevap verebilmek ve tasarımcı ile müşteri arasındaki iletişimin istenilen hızda gerçekleştirilebilmesi amacı ile giysi tasarım sürecinde bilgisayar teknolojisi kullanılmaktadır. Son yıllarda oldukça yaygınlaşan, Bilgisayar Destekli Tasarım CAD Sistemleri sayesinde tasarımcılar oldukça uzun zaman alan, boyama, renk oluşturma ve çizime adaptasyon gibi işlemleri bilgisayar aracılığı ile kısa sürede gerçekleştirebilmekte ve daha çok alternatifler deneyerek hayal gücünü daha aktif olarak kullanmakta ve böylece etkili tasarımlar ortaya koyabilmektedir.

Bilgisayarlı tasarım sistemlerinin çalışma prensipleri incelendiğinde, sistemde bulunan elektronik kalem yardımı ile ekranda serbestçe çizimler yapılabilmekte veya mevcut çizim, fotoğraf ve desenler, tarayıcı yardımı ile girilebilmektedir. Uzun zaman gerektiren renk ve desen seçimi bu sistemler yardımıyla oldukça kısa sürede gerçekleştirilerek, zamandan tasarruf sağlanmaktadır.

Sonuç olarak, Giysi tasarım sürecinin her aşamasında teknolojinin yoğun olarak kullanılması ile müşteri beklentilerine hızlı cevap verme, ürün teslim süresini en aza indirmeyi sağlama sonucu rekabet gücünü artırarak pazarda avantajlar sağlamaktadır. Bu avantajların başında verimliliği artırmak ve maliyetleri düşürmesi gelmektedir. Yeni teknolojilere yatırımların artması ile kaliteli üretimde hızlı bir artış sağlanacaktır. Teknolojinin yoğun olarak kullanılması kalite ve verimliliği olumlu yönde arttıracaktır. Ancak teknolojinin olumlu etkilerinin sağlanabilmesi ve verimli olarak kullanılabilmesi tasarımcıların yeni teknolojiyi kullanma becerisine sahip olmasına bağlı olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Moda Tasarımı, Teknoloji, Verimlilik

Use of Technology in the Clothing Design Process

Abstract

In this study, which was conducted with the aim of emphasizing technological developments and the effect of technology on efficiency in the clothing design process, information was given about the technology used in fashion design. In this study, computer aided design systems were investigated. First of all, CAD technologies

used in fashion design were examined and the advantages and usage areas of these programs were evaluated. The literature review method was used in the research.

Today, which is called the age of science and technology, there are very rapid developments and changes in science and technology. Countries are expected to catch up with these technological developments in accordance with their own economic, social and cultural conditions. One of the conditions for competing in world markets is quality production. As in many industries, quality is one of the most important competitive elements in the fashion design industry. The fashion design industry is the design and production of two-dimensional materials as three-dimensional fashionable and body-compatible clothes. Designing and producing a garment includes the stages of design, pattern, cutting-sewing and ironing. The different technologies used in each of these stages affect production speed, quality and efficiency.

One of the most important issues in clothing design work is the rapid creation of various creations in order to respond to the ever-changing demands and tastes of customers. Today, the rapid advancement of technology has enabled the emergence of advanced software for design fields. These software have made clothing design and production processes more efficient. Computer technology is used in the clothing design process in order to respond to customer expectations in a timely manner and to enable communication between the designer and the customer at the desired speed. Thanks to Computer Aided Design CAD Systems, which have become widespread in recent years, designers can perform long-consuming processes such as painting, color creation and adaptation to drawing in a short time via computers, and they can use their imagination more actively by trying more alternatives and thus create effective designs.

When the working principles of computerized design systems are examined, drawings can be made freely on the screen with the help of the electronic pen in the system, or existing drawings, photographs and patterns can be entered with the help of a scanner. Color and pattern selection, which requires a long time, can be made in a very short time with the help of these systems, saving time.

As a result, intensive use of technology at every stage of the clothing design process provides advantages in the market by increasing competitiveness as a result of responding quickly to customer expectations and minimizing product delivery time. The most important of these advantages are increasing efficiency and reducing costs. With increased investments in new technologies, a rapid increase in quality production will be achieved. Intensive use of technology will positively increase quality and efficiency. However, it seems that achieving the positive effects of technology and using it efficiently depends on designers having the skills to use new technology.

Key Words: Fashion Design, Technology, Productivity

105-iscs-conference-10th-742FC-KY-SG-Face to Face Oral / -193

18. Yüzyıl Osmanlı Dönemi Saray Giyim Kültürünün Avrupa'ya Yansıması Yönüyle Turquerie

Doç. Dr. Esra VAROL¹ Prof. Dr. Nilay ERTÜRK²

¹ Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü
<https://orcid.org/0000-0003-3097-8301>

² Eskişehir Teknik Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü
<https://orcid.org/0000-0003-2255-7558>

Email: evarol@ohu.edu.tr, nilaye@eskisehir.edu.tr

Özet

Osmanlı dönemi saray giyim kültürü, yüzyıllar boyunca giysilerin formu ve kullanım biçimleri bakımından sahip olduğu temel özellikleri korumuştur. Bu durumla birlikte İmparatorluğun üç kıtaya yayılan tarihsel gelişim süreci içinde özellikle 16. ve 17. yüzyılda sahip olduğu zenginlik ve güç giysilere, giysileri tamamlayan aksesuarlara ve giysi kumaşlarına yansımıştır. 1453'te İstanbul'un fethi ile başlayan Avrupa ilişkileri, ilerleyen tarihsel süreçte artarak 18. yüzyılda da devam etmiştir. Bu dönemde, elçilerin karşılıklı ziyaretleri, sarayda ağırlanan batılı konuklar, ticari alışverişteki temsilciler ve dönem sanatçıların da etkisi ile Avrupa'da Türklere ve onların kültürüne olan merak ve hayranlık artmıştır. Bu merak ve hayranlığın ulaştığı yüksek seviye pek çok açıdan Avrupa kültürünü etkilemiş ve ortaya çıkan Turquerie (Türk Modası) Avrupa soylularının giyim tercihlerinde de etkili olmuştur.

Bu araştırmanın amacı 18. yüzyıl Osmanlı saray giyim kültürünü genel özellikleri ile ele alarak bu dönemde yaşanan Turquerie'nin Avrupa giyim kültürüne etkisini analiz etmektir. Araştırmanın yöntemi tarihi yöntemdir. Bu yöntem doğrultusunda ilgili alanyazın, bugüne ulaşan görsel örneklerle birlikte incelenerek araştırma bulgularına ulaşılmıştır. Bulgular doğrultusunda elde edilen önemli sonuçlardan birisi, Turquerie döneminde Osmanlı saray giyim biçimlerinin pek çok İngiliz ve Fransız soylusu tarafından öykünülmesidir.

Anahtar Sözcükler: Giyim kültürü, Osmanlı saray giyimi, Avrupa'da Türk modası, Turquerie

TURQUERIE in terms of THE REFLECTION of the 18TH CENTURY OTTOMAN PERIOD PALACE CLOTHING CULTURE on EUROPE

Abstract

The palace clothing culture of the Ottoman period has preserved its basic characteristics in terms of the form and use of clothes for centuries. With this situation, the wealth and power of the Empire, especially in the 16th and 17th centuries, during the historical development process spanning three continents, was reflected in the clothes, accessories that complement the clothes and clothing fabrics. European relations, which started with the conquest of Istanbul in 1453, increased throughout the historical process and continued in the 18th century. During this period, curiosity and admiration for the Turks and their culture increased in Europe with the influence of mutual visits of ambassadors, western guests hosted in the palace, representatives of commercial exchanges and artists of the period. The high level reached by this curiosity and admiration has influenced European culture in many ways and the resulting Turquerie (Turkish Fashion) was influential in the clothing preferences of European nobles. The aim of this research is to examine the general characteristics of the 18th century Ottoman palace clothing culture and analyze the effect of Turquerie experienced in this period on European clothing culture. In line with this method, research findings were obtained by examining the relevant literature together with visual examples that have survived to date. One of the important conclusions obtained in line with the findings is that the Ottoman palace clothing styles were emulated by many British and French nobles during the Turquerie period.

Keywords: Clothing culture, Ottoman palace clothing, Turkish fashion in Europe, Turquerie.

GİRİŞ

İnsanlık için örtünme ve doğa şartlarından korunma gibi temel ihtiyaçlar sonucu ortaya çıkan giysiler, tarihi süreç içerisinde medeniyetlerin ekonomik, sosyal, siyasi ve kültürel gelişmelerine paralel olarak yeni kullanım amaçları ve sembolik anlamlar kazanmıştır. Farklı medeniyetlerin kendine özgü gelenekleri, inançları, yaşam biçimleri ve var oldukları coğrafya gibi farklı etkenlerle şekillenen bu kullanım amaçları ve ortaya çıkan sembolik anlamlar, zaman içinde özgün giyim kültürlerini oluşturmuştur. Bu kültürler arasında, Orta Asya'dan Anadolu'ya, Orta Doğu'dan Afrika'ya ve Avrupa'ya kadar pek çok farklı medeniyete ait giyim biçimlerini sentezleyen Türk giyim kültürü, sahip olduğu özellikler ile önemli bir yere sahiptir.

Türlere ait giysilerin özellikleri ve onların giyim biçimleri, Orta Asya'daki varoluşlarından, Batı etkisinin yoğun biçimde hissedilmeye başlandığı 19. yüzyıl ortalarına kadarki Osmanlı dönemi boyunca benzer olmuştur. Şalvar, çakşır, üçetek, entari gibi giysiler her dönemde varlığını sürdürmüş, taşıdıkları bazı özellikler korunarak ve gelişerek bugüne kadar ulaşmıştır. Tarihsel süreçte Türklere giyimin en belirgin özelliği ise kadın, erkek ve çocuk giysilerinin sahip olduğu formları yüzyıllar boyunca koruması olmuştur (Ertürk, 2018:9).

Şekil 1. 15. yy. Fatih Sultan

Şekil 2. Çocuk Kaftanı

Şekil 3. 16. yy. Ayşe Sultan'a

Mehmet'e Ait Kaftan

(Tezcan, 2006: 78)

Ait Entari (URL-1)

(Ertürk, 2018:168)

Şekil 1. ve Şekil 3. incelendiğinde aralarında bir yüzyıllık fark olmasına rağmen saray mensubu kadın ve erkek giysilerinin benzer form özelliğinde olduğu görülmektedir. Aynı biçimde Topkapı Sarayı Müzesinde bulunan çocuk kaftanı da aynı forma sahiptir (Şekil 2.).

Varlığı, iki bin yıllık geçmişe sahip Orta Asya'nın kuzeyinde yaşamış göçebe atalarının giyim kültürüne dayanan Osmanlı giyim kültürü, İmparatorluğun varlığını sürdürdüğü altı yüzyıl boyunca karşılaştıkları oldukça farklı kültürlerden etkilense de biçimsel özelliklerini koruyarak sadece ayrıntılarda değişimler göstermiştir (Görünür ve Ögel, 2006: 61). Bugüne ulaşan görsel ve gerçek örnekler incelendiğinde, Osmanlıda görünüm ve kullanım bakımından giysilerin bir takım oluşturmasında üç temel katmandan söz etmek mümkündür (Şekil 4). İlk katmanda şalvar ve gömleklerden oluşan iç giyimler, ikinci katmanda entari, kaftan ve cepkenlerden oluşan dış giyimler ve üçüncü katmanda ise ferace ve dış kaftanlarından oluşan üst giyimler yer almaktadır (Koç ve Koca, 2009: 2171).

Şekil 4. Osmanlı Sultanları II. Selim ve I. Ahmet (Fogg, 2014: 60-62)

Her toplum için sosyal, ekonomik, politik ve dini anlamlar ifade etme gücüne sahip olan giysiler, Osmanlı İmparatorluğu için de her dönemde belli kurallara tabi birer unsur olmuştur. Özellikle İstanbul'un fethinden sonra II. Mehmet döneminde, devlet büyüklerinin makam ve mevki sıralarına göre kabulü kuralları bütün detayları ile belirlenmiş ve bu dönemde kimin nasıl giyinmesi gerektiği netleştirilmiştir. Aynı dönemde hazırlanan Fatih Kanunnamesinde Divan-ı Hümayun üyeleri, saray erkânı ve resmi görevlilerin giyimleri ile ilgili düzenlemeler yer almıştır (URL-2). Bu düzenlemeler, Osmanlı İmparatorluğunun farklı dönemlerinde farklı padişahlar tarafından sürdürülmüş, giyim sistemi, toplumsal yapı içerisinde çeşitli özelliklere sahip bireylerin tanımlanmasında görsel iletişim dili olarak kabul edilmiştir (Küçükerman,1997: 39'dan aktaran Koca, 2009: 64).

16. yüzyılda yükseliş dönemini yaşayan Osmanlı İmparatorluğunda, tüm sanat ve zanaat alanlarında olduğu gibi giyim kuşamda da en zengin ve en gösterişli dönem yaşanmıştır. Bu dönemde saray mensupları İmparatorluğun güç ve zenginliğini yansıtan altın ve gümüş tellerle dokunan kumaşlardan (seraser) yapılan giysiler giymiştir. Giysilerin üretilmesinde kullanılan diğer başlıca dokumalar ise kemha (brokar), kadife, çatma (bir kadife türü), diba, atlas, canfes, tafta gibi kaliteli kumaşlar olmuştur. 17. yüzyılda önlemler alınmaya çalışılmışsa da yaşanan ekonomik sorunların baş göstermesi nedeni ile kumaş kalitelerinde dolayısı ile giysilerin kalitelerinde de düşüşler görülmeye başlanmıştır. Bu düşüş, 18. yüzyılda da yavaş yavaş devam etmiş, iyi kaliteli kumaşlar ve giysiler üretilmeye devam etmekle birlikte düşük kaliteli kumaşlar da ortaya çıkmıştır. Bu dönemde ekonomik nedenlerle gümüş tüketimini azaltmak için kumaşlarda gümüş iplik kullanımı Sultan III. Ahmed tarafından yasaklanmıştır (Hasarlı vd., 2010: 2; Oğuz, 2004: 311; Tez, 2009: 61).

Osmanlılarda, toplum yaşamının bir ifadesi olarak giyenin ait olduğu toplumsal sınıfı gösteren giysilerin, üretilmiş oldukları kumaşların ve sahip oldukları renklerinin farklı anlamları olmuştur. Padişah da dâhil giyenin mevkii ne olursa olsun giysilerin kullanım yeri ve zamanı değişiklik göstermiş, seferlerde, törenlerde ya da günlük yaşamda giyilen giysilerin kullanımı belli kurallar çerçevesinde şekillendirilmiştir. Kumaş, biçim ve renkleri ile saray mensupları için özel üretilen giysilerin halk tarafından giyilmesi yasaklanmıştır (Ariğ, 2006: 144).

İmparatorluğun 17. yüzyılda içine girdiği duraklama dönemine rağmen, geleneksel ve resmi Osmanlı giyim biçimleri 19. yüzyılda II. Mahmut tarafından değiştirilene kadar büyük ölçüde ayakta kalmıştır (Fogg, 2014: 61).

18. Yüzyıl Osmanlı İmparatorluğu Kadın ve Erkek Saray Giyimi

18. yüzyılda kadın, erkek ve çocuk olmak üzere Osmanlı saray mensuplarına ait giysiler ve bu giysilerin giyilme biçimleri, Avrupa giyim tarzının etkileri görülmeye başlamakla birlikte temel anlamda önceki yüzyıllarda görülen klasik özelliklerini korumaya devam etmiştir.

Geleneksel Türk giysilerinde görülen kat kat giyilme anlayışı, Osmanlı döneminde de görülmüş, zenginliğin ve gücün göstergesi olarak değerlendirilmiştir. Kat kat giyilme biçiminde, her giysi katmanının uyumu ile giyilme sırası önemli olmuş, giysilerin üretildiği ve katmanlar arasından gösterilmek istenen kumaşların seçimine büyük özen gösterilmiştir. Osmanlı'da cinsiyet ve statü ayrımı, genel giyim biçimlerinde görülmemiş, bu ayrım daha çok giysi tamamlayan aksesuarlarda ya da başlıklarda ifade bulmuştur (Şekil 5.). Farklı iklim koşullarına uyum sağlayabilmede tercih edilmiş olduğu düşünülebilen kat kat giyilme biçiminde en üst katmanı uzun kaftanlar oluşturmuştur (Jirousek, 2004'ten aktaran Himam, 2013: 96-97).

Şekil 5. Levni Çizimi İle 18. Yüzyıl Kadın ve Erkek Figürleri (URL-2)

Osmanlı sarayında günlük erkek giyimi, altta şalvar, üstte gömlek veya iç entarisi, üstte kısa ya da uzun kaftanlardan oluşmuştur. Resmi günlerde giyilen iç entarilerde, kollar dirsekten bileğe kadar düğmeli biçimde uzun olmuş, bu giysilerin üzerine kemha, seraser, çatma gibi değerli ipekli kumaşlardan yapılan ve önleri birit ilik-düğme ya da çaprast adı verilen şeritlerle kapanan kaftanlar giyilmiştir. Tüm bu giysilerin en üstüne ise kapanıçe adı verilen içi kürklü, mücevher düğmeli, boyu ve kolları uzun dış kaftanlar giyilmiştir (Tezcan, 1999: 517'den aktaran Koca, 2009: 64-65). 18. yüzyıl padişah ve şehzadelerinin günlük giyiminde de aynı özellikler görülmüştür (Şekil 6.)

Şekil 6. 18. Yüzyıl Sultan III. Ahmed ve Şehzadesi (Tezcan, 2006: 34)

Padişahlar ve saray mensuplarına ait olan kaftanlar, Osmanlı giysileri içerisinde çok önem verilen ve itibar gören giysiler olmuştur. Kolları kısa ya da uzun olabilen kaftanlar, biçim olarak entariye benzeyen, önden açık, yakasız veya küçük dik yakalı, cepli, yanları yırtmaçlı ve boyu uzun üst giysilerdir (Görünür ve Ögel, 2006: 62; Gencal Öztürk, 2010:6). 18. yüzyıla ait kaftanlar, özellikle 16. ve 17. yüzyıl kaftanlarıyla kıyaslandığında applike, kapitone, astar, pervaz ve kürk gibi pek çok süsleme öğesi bakımından daha sade biçimde üretilmiştir. Bununla birlikte, kaftanların her dönemde ihtişamlı görünümünü korumasında, incelikli desenlerdeki çok kaliteli kumaşların kullanımının yanı sıra kalıp özellikleri, üretim ve süsleme detaylarının da payı olduğu söylenebilir (Ok, 2015: 83).

Osmanlı İmparatorluğu'nun 18. yüzyılında da, vaktinin neredeyse tamamını haremde geçiren ve bu yapı içerisinde belirli hiyerarşik düzende yaşayan saraylı kadınların giysilerine diğer saray mensuplarında olduğu gibi büyük önem verilmiştir. Bu yüzyılda kolları bilekten daralan iç elbiseleri, saten ya da altın işlemeli brokar kumaştan yapılmış ve elbisenin ön açıklığı ilik-düğme ile kapatılmıştır. Elbiselerin üzerinde, kadife, saten, deri ya da kaşmirden yapılan kuşaklar ise bel hizasının hemen altında beli sıkmadan bağlanmıştır. İç elbiselerle birlikte, yine değerli kumaşlardan üretilerek mücevherler ya da incilerle süslenen entariler, pelerine benzeyen harmaniyeler ve şalvarlar da saray kadın giyiminin önemli ürünleri olmuştur (Hasarlı vd., 2010: 2; Altınay ve Yüceer, 1992:65'ten aktaran Ocakoğlu, 2018: 1541).

Şekil 7. Haseki Sultan-Vanmour 1714 (Gürtuna, 1999)

Şekil 7.'de görülen Hollandalı Vanmour'a ait resim, 18. yüzyıl saray kadın giyimi konusunda gerçeğe yakın bilgi veren görsel kaynaklardan birisidir.

“Ayakta duran kadın bir eliyle belindeki altın kemeri, diğer eliyle de saçını tutmaktadır. Çiçek ve yaprak desenli seraserden yapılmış entarisi altın kemere sıkıştırılmıştır. Kolları uzun olan entarinin yakası V şeklinde derin dekoltedir. Kemerine sıkıştırdığı entarinin altından aralarına çubuklar atılarak dokunmuş bürümcekten yere kadar uzun gömleği görünmektedir. Gömleğin yakası, boynunda minik bir düğmeyle drapeli bir şekilde şekillenmiştir. Entarinin üstünde yarım kollu kaftanın ön ve kol kenarlarındaki bordür, kâkum kürktendir” (Gürtuna, 1999: 41'den aktaran Ertürk, 2018:91).

Turquerie ve Osmanlı Saray Giyiminin Avrupa'ya Yansıması

İlgili alanyazın incelendiğinde Turquerie teriminin “Türk gibi, Türk modası ya da Türk hayranlığı” olarak adlandırıldığı görülmektedir. Williams'a göre tarihte daha çok 18. yüzyılın gelişim seyriinde, farklı yerlerde farklı tepkiler uyandıran bir tema olarak Turquerie, çeşitli sanat biçimlerinde ortaya çıkan ve Osmanlı Türk dünyasına Avrupa'nın bakışını tanımlamak için kullanılan bir terimdir (2015:7).

Turquerie'ye zemin hazırlayan siyasi, ekonomik ve kültürel gelişmeler 18. yüzyıldan çok daha önce başlamıştır. 1453'te Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u fethi, Avrupa'yı büyük bir siyasi güçle karşı karşıya getirmiştir. Batı kültürüne ilgi duyan Fatih, Avrupa ile sadece siyasal ilişkiler kurmamış aynı zamanda kültürel etkileşime giren ilk padişah olmuştur. Bu dönemde Fatih'in daveti üzerine Venedik dükası, hem siyasi hem de sanatsal bir görevle ressam Bellini'yi Osmanlı sarayına göndermiştir. Bellini Fatih portresi ile birlikte farklı tablolar ve duvar resimleri yapmıştır. Kanuni'nin hüküm sürdüğü 16. yüzyılda Avrupa ile siyasal ve kültürel ilişkiler güçlenmiş, İngiliz, Fransız ve Hollandalılara tanınan kapitülasyonlar ticareti iki yönlü olarak artırmıştır. Bu artış sonucunda, birçok diplomat, tüccar ve gezgin Osmanlıya gelmiş, Avrupa'da kısa sürede Osmanlıyı anlatan gravürlü gezi kitapları ve seyahatnameler yayınlanmıştır. Tüm bu gelişmelerle birlikte karşılıklı gönderilen elçilik heyetleri Osmanlı ve Avrupa arasındaki siyasi, ticari ve kültürel ilişkileri yeni bir düzeye taşımış ve 18. yüzyılda ilişkiler farklı bir düzeye ulaşmıştır (Renda, 1985: 39-43).

18. yüzyılda güçlü etkileri görülen Turquerie, Avrupalılar için öncelikle eğlence ve haz sağlamanın bir aracı olmakla birlikte, bazen statü ve ihtişamı vurgulamak için simgesel bir anlatım dili olarak da farklı bir role sahip olmuştur.

Örneğin, Polonya'nın yeni seçilmiş kralı olarak Güçlü August'un (ö. 1733) saray eğlencelerinde Osmanlı padişahları gibi giyinmesinin temel nedeni eğlenceden çok kendini kudretli Osmanlılarla eşit göstermeye çalışması ve statüsünü onaylatma çabasıdır (Williams, 2015: 7-11).

Fransızca bir terim olan Turquerie, Avrupa sanatında, Türk konularının ya da motiflerinin yer aldığı sanat eserlerini ya da ürünleri tanımlamak için kullanılmıştır. Turquerie'nin giyim açısından Avrupa'da yansması konusu ele alındığında, bu dönemde özellikle Osmanlı saray giyim kültürüne öykünmüş, Avrupalı soylu erkekler Osmanlı padişahları gibi soylu kadınlar ise kadın sultanlar gibi giyinmiştir. Bu doğrultuda, Turquerie döneminde Avrupalılar arasında kaftanlar, entariler, harem giysileri, saten terlikler, sarık benzeri başlıklar ile çeşitli mücevherler gibi giyim eşyaları ve aksesuarlar moda olmuştur. Bu giysiler, düzenlenen maskeli balolarda giyilmiş, Türk giysileri içindeki Avrupa soyluları ve aile üyeleri resimlerini yaptırmıştır (Tez, 2015: 215).

Toplumların sahip olduğu değerleri bünyelerinde barındırmaları açısından kültürel mirasın önemli bir unsuru olan giysiler, kullandıkları dönemlerin sosyal, ekonomik, siyasi ve kültürel özelliklerini yansıtmıştır. Başlangıçta sadece bir korunma ve örtünme aracı olarak görülen bu ürünler, tarihsel gelişim ile birlikte toplumsal sınıflar, millet, ekonomik refah, din, yaşam biçimleri gibi kavramların aktarımında sözsüz iletişim araçları haline gelmiştir. Biçimsel özellikleri ile önemli birer veri kaynağı olan giysilerin tarihine yönelik araştırmalar her dönemde ilgi çekici olmuş ve önemini korumuştur (Koca ve Koç, 2014: 373). Bu ilgi ve önem, yüzyıllar boyunca üç kitada hüküm sürmüş büyük bir imparatorluk olan Osmanlı İmparatorluğu'na ait giysiler için de söz konusudur. Bu doğrultuda bu araştırmanın amacı, 18. yüzyıl Osmanlı saray giyim kültürünü genel özellikleri ile ele alarak bu dönemde yaşanan Turquerie'nin Avrupa giyim kültürüne etkisini analiz etmektir.

YÖNTEM

Araştırmanın yöntemi tarihi yöntemdir. Bu yöntem, "geçmiş zaman içinde meydana gelmiş olay ve olguların araştırılmasında ya da bir problemin geçmişle olan ilişkisi yönünden incelenmesinde kullanılan yöntemdir. Tarihi yöntem, gerçeği bulmak, başka bir deyişle, bilgi üretmek için geçmişin tenkidi bir gözle incelenmesi, analizi, sentezi ve rapor edilmesi sürecidir. Tarihsel araştırma, ne idi? sorusuna cevap aramaya yöneliktir" (Kaptan, 1998: 53). Bu yöntem doğrultusunda ilgili alanyazında yer alarak bugüne ulaşan görsel örnekler, araştırma amacı, ele alınan tarihi dönem (18.yüzyıl), temel problemin çözümüne hizmet etme durumu ve farklı Avrupa ülkelerini temsil edilebilirliği gözetilerek ölçüt örnekleme yoluyla seçilmiştir. Bu araştırmada, temel araştırma probleminin çözümünde araştırma amacına yönelik görsellerin ilgili alanyazından elde edilme nedeni, Turquerie dönemine ait görsel belge ve eserlerin pek çok farklı ülkenin arşivlerinde, kütüphanelerinde, müzelerinde ya da özel koleksiyonlarında yer almasıdır. Bu doğrultuda, araştırmanın süresi ve ekonomik olanakları el verdiği ölçüde örnekleme ulaşılabilmektedir. Ulaşılabilen görsel örneklerin incelenmesi sonucunda araştırma bulguları, bulgular doğrultusunda ise araştırma sonuçları elde edilmiştir.

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu araştırmada, ilgili alanyazında yer alarak, araştırma amacı doğrultusunda ele alınan tarihi dönem (18.yüzyıl), araştırma temel probleminin çözümüne hizmet etme durumu ve farklı Avrupa ülkelerini temsil edilebilirliği gözetilerek seçilen görsel örneklerin giyim açısından analizi sonucunda ulaşılan bulgular şöyledir:

Şekil 8. İngiliz Leydi Mary Montagu ve Oğlu- Ressam Jean Baptiste Vanmour 1717 (URL-3)

Şekil 8. incelendiğinde, Leydinin altın rengi saten ya da tafta gibi kaliteli ve parlak bir kumaştan yapıldığı düşünülen “V” dekolteli bir elbise giydiği, elbisenin altında şifon ya da tül olduğu tahmin edilen bir iç elbisenin yer aldığı, beli hizasının hemen altından bağlanan altın görünümlü bir kemerin bağlandığı, elbisenin üzerinde ise yine altın rengi işlemeli mavi brokar bir kumaştan dikilen, yaka ve kol uçları kürkle süslü bir kaftanın kullanıldığı giyimi görülmektedir. Leydinin oğlu ise önden birit ilik ile kapanan krem rengi ipek gibi dökümlü bir kumaştan üretildiği düşünülen entari giymekte ve belinde yer alan altın görünümlü bir kemer kullanmaktadır. Resimde yer alan giyim biçimleri genel olarak değerlendirildiğinde, Leydinin giyim biçiminin ve kullandığı aksesuarların, göğüslere kadar çıplak “V” dekolteli elbise giymesinin dışında Osmanlı kadın giyim biçimlerine oldukça yakın olduğu söylenebilir. Oğlunun giyimi değerlendirildiğinde ise entarisinin Osmanlı şehzadelerinin giydiği entari ile benzerlik gösterdiği ancak Osmanlıda “murassa” ya da “cevheri” adı verilen altın kemer benzeri kemerinin kız çocuk ya da kadın giyimine ait olduğu söylenebilir. Leydi Montagu’nun Osmanlı tarzı giyiminin başarılı olmasındaki nedenin bizzat İstanbul’da yaşayarak Osmanlı saray giyimi de dahil erkek ya da kadın giyim biçimlerini yakından gözlemlemesi olduğu söylenebilir.

Leydi Mary Montagu, 18. yüzyılda İngiliz elçisi olarak İstanbul’a atanan eşi ile birlikte Osmanlı topraklarına gelerek yaşama imkânı bulmuş, Edirne ve İstanbul’da saray çevresi ile iletişime geçerek yaptığı ziyaretlerdeki gözlem ve izlenimlerini akraba ya da yakınlarına mektuplar aracılığı ile hayranlıkla aktarmıştır. Yazdığı onlarca mektupta, Osmanlı sarayı kadın ve erkek giyim biçimleri de dâhil olmak üzere tüm gözlem ve yaşadıklarını en ince detaylarına kadar zengin tasvirlerle anlatmış, mektuplarının derlemesi ile oluşturulan The Turkish Embassy Letters (Türkiye Mektupları) adlı eseri ile Turquerie’nin İngiltere’de yayılmasında önemli bir role sahip olmuştur (Gündüz, 2019: 121).

Şekil 9. Avusturya İmparatoriçesi Maria Theresia- Ressam J.E. Liotard 1750 (URL-4)

Şekil 9. incelendiğinde, İmparatoriçenin fırfırlı yakası ince dantel şeritlerle çevrelenerek göğüs hizasına kadar uzanan şifon bir bluz üzerine, kırmızı kadife, tafta ya da saten benzeri yarı parlak ve kaliteli bir kumaştan üretildiği düşünülen, uzun kollu ve “V” yakalı entari benzeri muhtemelen kuplarla bele sıkıca oturan bir elbise giydiği görülmektedir. Elbisenin bel hizasının hemen altında Osmanlıda “murassa” ya da “cevheri” adı verilen altın bir kemer kullanılmıştır.

Bu giysilerin en üstünde yakası ve ön ortası kürkle çevrelenen, ön bedeni ve kolları altın sırmalı şeritlerle süslenmiş, kısa kollu turkuaz bir kaftan yer almaktadır. Giyim, saçta yer alan tüylü ve muhtemelen değerli taşla süslenmiş saç aksesuarları ile tamamlanmıştır. İmparatoriçenin giydiği giysiler ve kullandığı aksesuarlar ile Osmanlı saray kadın giyiminin oldukça benzeri bir kılıkta olduğu söylenebilir. Bununla birlikte, özellikle giydiği entariyi çağrıştıran elbisede yer alan ve daha kavisli yapıdaki kuplu kesim tekniği Osmanlı giysilerinde bulunmamaktadır. Osmanlı giyiminde giysi kalıpları daha köşeli geometrik formlardan oluşmaktadır.

Şekil 10. Fransa Sainte-Maure Markizi Marie de Guérin- Ressam Jacques-André-Joseph-Camelot Aved 1743 (URL-5)

Şekil 10. incelendiğinde, Markizin, yakası göğse kadar dekolteli saten benzeri parlak, açık mavi krem rengi çizgili bir kumaştan göğüslere kuplu kesimle oturtulduğu düşünülen bir elbise giydiği, elbisenin içinde ise ayak bileklerine kadar uzanan tül bir iç giyimin yer aldığı görülmektedir. Belde uçları püsküllü uzun şal benzeri bir kumaş kemer biçiminde kullanılarak bağlanmıştır. Elbisenin üzerinde kaftanı çağrıştıran, gri mavi desenli brokar kumaştan dikilmiş, kısa kollu, yaka kenarı, ön ortası, kol ve etek uçları kürkle süslenmiş oldukça uzun kuyruklu bir ceket giydiği görülmektedir. Baş ve saçlar ise incili aksesuarla birlikte tüylerle süslenmiş, ayaklara çarık benzeri sarı ayakkabılar giyilmiştir. Markizin bu giyimi ile Osmanlı kadın giyimine öykündüğü anlaşılabilir de, gerek iç gömleği olmadan giydiği elbisesinin yakasının neredeyse göğse kadar olan çıplak açıklığı, gerekse oldukça uzun kuyruklu ceketini ile bazı giyim biçimi ve giysi özelliklerinin Osmanlıda olmadığı söylenebilir.

Şekil 11. Fransa Elçisi Vergennes Kontu Charles Gravier-Ressam Antoine de Favray 1766 (URL-6)

Şekil 11. incelendiğinde Kontun formu detaylı olarak anlaşılmasa da Osmanlı giyimine ait çakşır benzeri kırmızı bir şalvar üzerine, açık mavi ve karanfil benzeri yeşil pembe çiçekli desenli saten ya da brokar kumaştan bir iç entari giydiği, üzerine uzun sarı yine yarı parlak desenli kumaştan bir gömlek kullandığı görülmektedir. Bu giysilerin üzerine kırmızı kadife ya da başka bir havlı dokuma olduğu tahmin edilen kırmızı, kolları, yakası ve ön açıklığı beyaz kürkle çevrelenmiş kısa kollu bir kaftan giyilmiştir. Tüm bu giyimin en üstünde ise formu tam olarak görülemez de kapanıç benzeri kürklü bir giysi kullanılmıştır. Başta ise kırmızı beyaz renkli bir kavuk giyildiği görülmektedir. Kontun giysi ve aksesuarları ile Osmanlı padişahlarının giyimine öykündüğü anlaşılabilir de görünüm açısından gerçek Osmanlı padişahlarının ihtişamlı giyiminden uzak olduğu söylenebilir. Özellikle giydiği kaftan ele alındığında, Osmanlı padişahlarının giydiği altın ya da gümüş telle dokunan seraser, kemha ya da çatma gibi değerli ipekli kumaşlardan üretilen kaftanlarından oldukça farklı olduğu söylenebilir. Yine giyilen kaftan üzerinde, Osmanlı kaftanlarında görülen birit ilikli ya da çaprast adı verilen şeritlerle yapılan ön kapama biçiminin bulunmadığı da görülmektedir.

Şekil 12. Almanya Kraliyet Ordusu Komutanı Louis William, Margrave of Baden-Ressau Badischer Hofmaler 1700-1725 (URL-7)

Şekil 12. incelendiğinde, Komutanın açık renk şalvar üzerine, saydam bürümcük kumaştan iç entari giydiği, üzerine floral desenli brokar kumaştan olduğu tahmin edilen kruvaze kapamalı, kolları Avrupa Rönesans dönemi giyimine benzeyen, üzerindeki yırtmacı düğmelerle tutturulmuş ve kol uçları fırfırlı, uzun bir gömlek giydiği görülmektedir. Tüm bu giyimler üzerinde ise gri mavi renkte, içi kürk kaplamalı, kapanıç benzeri hafif kuyruklu ve kısa kollu bir kaftan kullanılmıştır. Başta ise tüylerle süslenmiş, Osmanlıda üst düzey devlet görevlileri tarafından kullanılan burma sarıklı kavuğu andıran, çizgili kumaştan sarıklı bir aksesuar kullandığı görülmektedir. Komutanın giyim biçimi ile Osmanlı padişahlarına ya da üst düzey devlet mensuplarına öykündüğü anlaşılrsa da, gerek giysilerin sahip olduğu özellikler, gerek giysilerde kullanılan kumaşlar, gerekse giysilerin giyim biçimleri bakımından Osmanlı erkek giyiminden oldukça uzak olduğu söylenebilir. Örneğin, komutanın tercih ettiği kruvaze kapamalı ve kol uçları fırfırlı gömlek biçimi Osmanlı erkek giyiminde bulunmamaktadır. Bununla birlikte, Osmanlı erkek giyiminde transparan kumaşlı entarilerin giyilmesi de söz konusu değildir.

SONUÇLAR

Tarihin her döneminde giysiler, sahip oldukları özellikler ve kullanım biçimleri ile ait oldukları toplumların sosyal, ekonomik, siyasi ve kültürel birikimini ifade eden sözsüz iletişim araçlarıdır. Bu iletişim araçları, medeniyetlerin birbiri ile etkileşimi sonucunda kimi zaman özünü korumayı başarsa da çeşitlenerek az ya da çok değişime uğramıştır. Üç kıtada, altı yüzyıl boyunca varlığını sürdüren ve pek çok ulustan insanı topraklarında barındıran Osmanlı, giyim açısından son yüzyılı dışında, sahip olduğu kültürel gelenekleri koruyarak sürdürebilen bir imparatorluk olmuştur.

Özellikle İstanbul'un fethinden sonra Osmanlı'nın sahip olduğu zenginlik ve güç aynı tarihi dönemde var olan tüm Avrupa toplumlarının dikkatini İmparatorluk üzerinde toplamıştır. Başlangıçta güçlü bir endişenin hakim olduğu Avrupalılar, zaman içerisinde yaşanan sosyal, siyasi ve ekonomik gelişmelerle birlikte Osmanlı'yı daha yakından tanıma imkanı bulmuştur. Bu durum sonrasında Avrupalılarda var olan güçlü endişe, yerini merak ve hayranlığa bırakmıştır. Bu doğrultuda, özellikle 18. yüzyılda Fransa'da ve nereyse tüm Avrupa ülkelerinde Turquerie dönemi yaşanmıştır.

Turquerie dönemi giyim açısından ele alındığında, Avrupalıların özellikle Osmanlı saray giysilerine ve onların kullanım geleneklerine ilgi duyduğu söylenebilir. Bu ilgi ile birlikte, Avrupalı soyluların, kadın ve erkek olmak üzere Osmanlı sultanlarının giyim biçimine öykünmesi söz konusu olmuştur.

18. yüzyıl Osmanlı saray giyim kültürünü genel özellikleri ile ele alarak bu dönemde yaşanan Turquerie'nin Avrupa giyim kültürüne etkisini analiz etmeyi amaçlayan bu çalışmada, bulguları doğrultusunda ulaşılan sonuçlar şöyledir:

Osmanlı saray giyim kültürü 18. yüzyılda küçük değişimlere uğrasa da kadın ve erkek giyimi açısından temel yapısını korumuştur.

18. yüzyıl kadın ve erkek olmak üzere Avrupalı soyluların özellikle Osmanlı saray giyimine öykündüğü bir dönem olmuştur.

Araştırmada yer verilen tüm görsel örneklere yönelik bulgular dikkate alındığında, Turquerie döneminde, Avrupalı kadın soyluların kullandıkları giysiler ve onların giyim biçimlerinde bazı farklılıklar olmakla birlikte Osmanlı kadın giyim kültürü ile benzer sonuçları yakalayabildiği; erkek soyluların ise çoğunlukla öykündükleri Osmanlı padişahlarının giyim kültürünü sadece şekilsel olarak yakalayabildiği, hatta giyimde bazı oldukça ciddi farkların olduğu söylenebilir.

KAYNAKLAR

- Ariğ, A. S. (2006). Türklerde kıyafetin kısa tarihi. Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, 22(64-65-66): 141-160.
- Ertürk, N. (2018). Orta Asya'dan Osmanlı İmparatorluğu'na Türklerde Giyim Kuşam, İstanbul: Hayalperest Yayınları.
- Fogg, M. (2014). Modanın Tüm Öyküsü, İstanbul: Hayalperest Yayınları.
- Gencal Öztürk, R. Z. (2010). 16. ve 17. Yüzyıl Osmanlı Kaftanları. Yüksek Lisans Tezi, Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tekstil ve Moda Tasarımı Anasanat Dalı Tekstil ve Moda Tasarımı Programı, İstanbul.
- Görünür, L., Ögel, S. (2006). Osmanlı kaftanları ile entarilerinin farkları ve kullanılışları, İtüdergisi/b Sosyal Bilimler, 3(1): 59-68.
- Gürtuna, S. (1999). Osmanlı Kadın Giysisi. Ankara: Kültür Bakanlığı.
- Hasarlı, G., Ocakoğlu, N., Kıcıroğlu, B. (2010). XVIII. ve XIX. Yüzyıl Sarayı Kadın Giysileri ve Bir Modernizasyonu Çalışması. Ulusal Meslek Yüksekokulları Öğrenci Sempozyumu, Düzce, 1-10.
- Himam, D. (2013). 16. yüzyıl giysi tarihi yazımı üzerine: giysilerde Doğu-Batı etkileşimi, egzotizm ve güç. SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, 29: 91-116.
- Koca, E. (2009). 18. ve 19. yüzyıl Osmanlı erkek modası. Türk-İslam Medeniyeti Akademik Araştırmalar Dergisi, 7: 63-81.
- Koca, E., Koç, F. (2014). Kıyafetnameler ve Ralamb'ın kıyafet albümündeki 17. yüzyıl Osmanlı toplumu giysi özelliklerinin incelenmesi. Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, 9(11): 371-394.
- Koç, F., Koca E. (2009). Geleneksel Giysi Tarzlarının Değişimi ve Türk Modasının Oluşumunda İstanbul, 7. Uluslararası Türk Kültürü Kongresi Bildiriler Kitabı, Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları.
- Ocakoğlu, N. (2018). Osmanlı sarayı kadın giysileri ve günümüz giysi tasarımına bir uyarlama. Ulakbilge, 6(30): 1537-1548.
- Oğuz, B. (2004). Türkiye Halkının Kültür Kökenleri Teknikleri, Müesseseleri, İnanç ve Adetleri 4, Dokuma ve Giyim Teknikleri, İstanbul: Anadolu Aydınlanma Vakfı Yayınları.
- Ok, M. (2015). Tasarım ve süsleme öğeleriyle Topkapı Sarayı padişah kaftanları. Akdeniz Sanat dergisi, 8(16): 70-85.
- Renda, G. (1985). Avrupa sanatında Türk modası. Sanat Üzerine: Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Yayını 3 : 39-50.
- Tez, Z. (2009). Tekstil ve Giyim Kuşamın Kültürel Tarihi, İstanbul Doruk Yayıncılık.
- Tez, Z. (2015). Avrupa'da Türk İzi Oryantalizm ve Turquerie, İstanbul: Hayy Grup Yayıncılık.
- Tezcan, H. (2006). Osmanlı Sarayının Çocukları Şehzadeler ve Hanım Sultanların Yaşamları, Giysileri, İstanbul: MAS Matbaacılık A.Ş.
- URL-1 <https://www.issendai.com/16thcenturyistanbul/fabrics-and-colors/making-the-case-for-pink-and-orange/ottoman-garments-dyed-pink-or-orange/>
- URL-2 <https://istanbultarihi.ist/118-osmanli-istanbulunda-giyim-kusam>, İpşirli Arğit, B., Osmanlı İstanbul'unda Giyim Kuşam, Antik Çağ'dan XXI. Yüzyıla Büyük İstanbul Tarihi, (Editör: Coşkun Yılmaz), Cilt 4.

- URL- 3 https://tr.wikipedia.org/wiki/Dosya:Lady_Mary_Wortley_Montagu_with_her_son,_Edward_Wortley_Montagu,_and_attendants_by_Jean_Baptiste_Vanmour.jpg
- URL-4 <https://www.myartprints.com/a/liotard-jean-etienne-1/empress-maria-theresia-wi.html>
- URL-5 <https://useum.org/artwork/Marie-de-Guerin-du-Treuil-marquise-de-Sainte-Maure-d-Origny-Joseph-Aved-1743>
- URL-6 <https://www.peramuzesi.org.tr/blog/turquerie/1550>
- URL-7 <https://garystockbridge617.getarchive.net/amp/media/badischer-hofmaler-001-4e235c>
- Williams, H. (2015). 18. Yüzyılda Avrupa'da Türk Modası Turquerie, Çeviren: Nurettin Elhüseyni, İstanbul: Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık.

106-iscs-conference-10th-740FC-KY-SG-Face to Face Oral / -195

Sürdürülebilir Moda Yaklaşımından İlham Alan Çok Fonksiyonlu Ürün Tasarımlarının Geliştirilmesi

Şükran ÇAKMAK, Hatice KURT SARIDAĞ

Bursa Uludağ Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü, Bursa, Türkiye,
Zorluteks Tekstil A.Ş. Tasarım Departmanı, Bursa, Türkiye

Öz

Sürdürülebilirlik, gelecek için küresel boyutta her sektör için üstlenilmesi gereken başlıca sorumluluklar arasındadır. Bu sorumluluğun yerine getirilmesi için devlet politikaları çerçevesinde Tekstil ve Moda Sektörünün tüm paydaşları bilinçli tasarım ve bilinçli üretim ile kaynakları doğru kullanmakla yükümlüdür. Bu konuda Zorlu Holding, "Akıllı Hayat 2030 stratejisi ve Temiz Üretim projesi" kapsamında sürdürdüğü inovatif çalışmalarıyla alanında öncülük görevini yürütmektedir.

Bu kapsamda, Üniversite-sanayi işbirliğinde, Zorluteks Tekstil Tasarım Merkezi ve Bursa Uludağ Üniversitesi arasında gerçekleştirilen "Sürdürülebilir Moda Yaklaşımından İlham Alan Çok Fonksiyonlu Ürün Tasarımlarının Geliştirilmesi" isimli bu proje ile, modanın hızlı değişimi ile ortaya çıkan hızlı moda algısına yönelime karşı bir farkındalık oluşturmak amaçlanmıştır. Proje çözüm odaklı modüler tasarım yaklaşımı ile çok fonksiyonlu ürünlere yönelim konusunda kullanıcıyı bilinçlendirmeyi hedeflemektedir. Araştırma verileri, literatür tarama modeline dayalı gerçekleştirilirken, ürün tasarım ve geliştirme süreçleri deneysel uygulama ile elde edilmiştir.

Sonuç olarak, farklı amaçlar için üretilmiş ev tekstil kumaşlarının çok fonksiyonlu dış giyim ürünlerinde kullanılabilirliğine örnek teşkil edecek ürün tasarımı gerçekleştirilmiştir. Böylece kullanıcı için tek bir ürünün farklı modellemelerde kullanımı ile müşteri odaklı, inovatif ve değer katan ürünlerin üretimi sürdürülebilir tekstil ve moda sektörü için alternatif olarak sunulmuştur. Araştırma kapsamında çok fonksiyonlu giysi tasarım örneği ile rekabet gücü yüksek sürdürülebilir ürün üretiminde farkındalık oluşturulup gelecek çalışmalara ışık tutulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, Çok Fonksiyonlu Ürün Geliştirme, Modüler Tasarım, İnovatif Tasarım, Moda

Development of Multifunctional Product Designs Inspired by Sustainable Fashion Approach

Abstract

Sustainability is among the main responsibilities that must be undertaken for every sector on a global scale for the future. In order to fulfill this responsibility, all stakeholders of the Textile and Fashion Sector are obliged to use resources correctly with conscious design and conscious production within the framework of state policies. In this regard, Zorlu Holding is a pioneer in its field with its innovative work carried out within the scope of the "Smart Life 2030 strategy and Clean Production project".

In this context, with this project titled "Development of Multi-Functional Product Designs Inspired by Sustainable Fashion Approach" carried out between Zorluteks Textile Design Center and Bursa Uludag University within the scope of university-industry cooperation, it is aimed to raise awareness against the tendency towards fast fashion perception that has emerged with the rapid change of fashion. The project aims to raise user awareness about the trend towards multi-functional products with a solution-oriented modular design approach. While the research data was carried out based on the literature review model, product design and development processes were obtained through experimental application.

As a result, a product design has been realized that will set an example for the usability of home textile fabrics produced for different purposes in multifunctional outerwear products. Thus, the production of customer-oriented, innovative and value-adding products by using a single product in different models for the user is presented as an alternative for the sustainable textile and fashion industry. Within the scope of the research, an attempt was made to raise awareness in the production of sustainable products with high competitiveness and to shed light on future studies with the example of multifunctional clothing design.

Keywords: Sustainability, Multifunctional Product Development, Modular Design, Innovative Design, Fashion

Halk Oyunları Dersi Alan Ve Almayan Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Bilinçli Farkındalık İle Deprem Sonrası Travma Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Meryem ALTUN EKİZ

Hatay MKÜ Spor Bil. Fakültesi

Öz

Bu çalışmanın amacı halkoyunları dersi alan ve almayan spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin bilinçli farkındalık ile deprem sonrası travma düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Bu çalışmaya spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören 35 kadın 59 erkek olmak üzere toplam 94 öğrenci katılmıştır. Veriler Özyeşil vd. (2011)'nin Türkçeye uyarladığı Bilinçli Farkındalık Ölçeği (BİFÖ) ile Tanhan ve Kayri (2013) tarafından geçerlik ve güvenilirliği yapılan Deprem Sonrası Travma Düzeyini Belirleme Ölçeği (DSTDBÖ) ile toplanmıştır. Verilerin analizinde demografik özellikler için yüzde ve frekans, betimsel istatistikler, öğrencilerin halk oyunları dersi alıp almama ve cinsiyet değişkenleri için bağımsız örneklem t-testi, pearson korelasyon analizi uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; öğrenciler DSTDBÖ'den 64,21±17,10 aralığında puan alarak "yüksek" düzeyde travmatize oldukları görülmüştür. Öğrencilerin halk oyunları dersi alıp almama ve cinsiyet değişkenleri ile deprem sonrası travma ölçeğinin alt boyutlarından duyuşsal boyutta halk oyunları dersi alan öğrenciler lehine anlamlı farklılık görülürken davranış problemi ve heyecansal sınırlılık alt boyutlarında herhangi bir anlamlılık görülmemiştir. Bilişsel yapı ve uyku problemi alt boyutlarında ise numerik olarak bir anlamlılık görülse de istatistiksel açıdan anlamlı değildir. Bilinçli farkındalık puanları ile deprem sonrası travma puanları arasında negatif yönde anlamlı bir ilişkinin olduğu saptanmıştır ($r=-,432$; $p<,01$). Buna göre üniversite öğrencilerinin bilinçli farkındalık puanlarının artması durumunda deprem sonrası travma puanlarının azalacağı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Halk oyunları, Bilinçli farkındalık, Deprem, Travma

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN CONSCIOUS AWARENESS AND POST-EARTHQUAKE TRAUMA LEVELS OF SPORTS SCIENCES FACULTY STUDENTS WHO TAKE AND DO NOT TAKE FOLK DANCE COURSES

Abstract

The aim of this study is to examine the relationship between conscious awareness and post-earthquake trauma levels of sports sciences faculty students who do or do not take folk dance courses. A total of 94 students, 35 women and 59 men, studying at the faculty of sports sciences, participated in this study. Data were collected with Özyeşil et al. (2011) It was collected with the Mindfulness Scale (MS), which was adapted into Turkish by and the Post-Earthquake Trauma Level Determination Scale (PETLDS), whose validity and reliability were established by Tanhan and Kayri (2013). In the analysis of the data, percentage and frequency, descriptive statistics for demographic characteristics, independent samples t-test and Pearson correlation analysis were applied for whether the students took folk dance lessons or not and gender variables. According to the research results; It was observed that the students were traumatized at a "high" level by scoring between 64.21±17.10 on PETLDS. While there was a significant difference in favor of the students taking folk dance lessons in the affective dimension, one of the sub-dimensions of the post-earthquake trauma scale, in terms of whether the students took folk dance lessons and gender variables, no significance was observed in the behavioral problem and emotional limitation sub-dimensions. Although there is a numerical significance in the cognitive structure and sleep problem sub-dimensions, it is not statistically significant. It was determined that there was a significant negative relationship between conscious awareness scores and post-earthquake trauma scores ($r=-.432$; $p<.01$). Accordingly, it can be said that if university students' conscious awareness scores increase, their post-earthquake trauma scores will decrease.

Keywords: Folk dances, Conscious awareness, Earthquake, Trauma

108-iscs-conference-10th-807FC-KY-SG-Oral/Online / Çeviri-259

Düzenli Fiziksel Aktivite Yapan Ergenlerde Algılanan Ebeveyn Etkisi, Motivasyon ve Tekrar Katılım Niyeti İlişkisi

Relationship between Perceived Parent Influence, Motivation and Repeat Participation Intention in Adolescents Regularly Engaged in Physical Activity

İsmail AYDIN¹, Fatih YAŞARTÜRK¹, Serdar SOLMAZ²

Buğra AKAY³, Mehmet CEYLAN³

Bartın Üniversitesi¹, Batman Üniversitesi², Kırıkkale Üniversitesi³

Öz

Ergenlik dönemindeki fiziksel aktiviteye katılım, ebeveynlerin tutumları tarafından büyük ölçüde etkilenmektedir. Ebeveynlerin destekleyici veya engelleyici yaklaşımları, gençlerin aktivite motivasyonunu ve gelecekteki katılım niyetlerini şekillendirebilmektedir. Bu durum, sağlıklı yaşam tarzı için önemli olan düzenli fiziksel aktivite alışkanlığının oluşumunda ebeveynlerin rolünü açıklamaktadır. Bu araştırma, 10-19 yaş aralığındaki ergenlerin düzenli olarak katıldıkları fiziksel aktivite programlarındaki algıladıkları ebeveyn etkisinin fiziksel aktivite motivasyonunu nasıl etkilediğini ve bu etkinin gelecekte tekrar fiziksel aktivitelere katılma niyetlerini ne ölçüde belirlediğini ortaya koymayı amaçlamıştır. Kolayda örneklem yöntemiyle belirlenen 742 kişi araştırmanın örneklemi oluşturmuştur. Çalışmada Serbest Zaman Motivasyonu Ölçeği, Algılanan Ebeveyn Etkisi Ölçeği ve Fiziksel Aktiviteye Tekrar Katılım Niyeti Ölçeği veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Analiz sürecinde öncelikle ölçeklerin örneklem üzerindeki geçerlilik ve güvenilirliğini test etmek için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. Daha sonra değişkenler arasındaki ilişkiyi incelemek için Yapısal Eşitlik Modeli (YEM) kullanılmıştır. Son olarak da araştırmada katılımcıların demografik özelliklerine göre ölçek puanlarının farklılığını belirlemek için MANOVA, ANOVA ve t-testi gibi parametrik farklılık testleri tercih edilmiştir. Sırasıyla, DFA sonuçları ölçüm araçlarının iyi uyum gösterdiğini ve Türk popülasyonundan toplanan verilere en iyi şekilde uyduğunu ortaya koymuştur. YEM'in sonuçları ise ergenlerin aktiviteye tekrar katılma niyetlerinin algılanan ebeveyn etkisi ve serbest zaman motivasyonu ile pozitif ilişkili olduğunu göstermiştir, ayrıca sonuçlar serbest zaman motivasyonunun aracılık etkisiyle algılanan ebeveyn etkisinin aktiviteye tekrar katılım niyeti üzerinde dolaylı bir etkiye sahip olduğunu da ortaya koymuştur. Son olarak MANOVA, ANOVA ve t-test sonuçlarında katılımcıların çeşitli değişkenlerine göre ölçekten aldıkları puanların anlamlı bir şekilde farklılaştığını da belirlemiştir. Sonuç olarak, bu araştırma ergenlerin fiziksel aktiviteye tekrar katılma niyetleri üzerinde algıladıkları ebeveyn etkisi ve serbest zaman motivasyonunun önemli bir rol oynadığını ortaya koymuştur. Bu bulgular, sağlıklı yaşam tarzının oluşturulmasında ebeveynlerin tutumlarının ve gençlerin fiziksel aktiviteye yönelik motivasyonlarının kritik önemini vurgulamakta ve gelecekteki araştırmalara yol gösterici niteliktedir.

* Bu çalışma, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından 123K830 Numaralı proje ile desteklenmiştir. Projeye verdiği destekten ötürü TÜBİTAK'a teşekkürlerimizi sunarız.

Anahtar Kelimeler: Ergen, ebeveyn etkisi, fiziksel aktivite, katılım niyeti, motivasyon

Temel Psikolojik İhtiyaç Tatmini ve Engellenmesinin Ölçülmesi: Öğrenciler Üzerinde Ölçek Uyarlama Çalışması

Buğra AKAY, Rüstem ORHAN

Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale Üniversitesi

Öz

Hem ihtiyaç tatmini hem engellenmesinin önemi öz belirleme teorisi içerisinde vurgulanmaktadır. Beden eğitimi bağlamında temel psikolojik ihtiyaçların tatmini veya engellenmesi öğrencilerin ders katılımını, derse yönelik ilgisini, motivasyonunu ve okul dışındaki fiziksel aktiviteye katılımını etkileyen önemli bir faktördür. Beden eğitimi bağlamında geçerli ve güvenilir bir ölçme aracının varlığı, öğrencilerin temel psikolojik ihtiyaçlarının tatmin edildiğini ve engellediğini algıladıklarında ortaya çıkan olumlu ve olumsuz sonuçları belirlemek açısından oldukça önemlidir. Dolayısıyla çalışmamızın amacı Chen et al. (2015) tarafından geliştirilen BPNSFS'yi Türkiye'deki beden eğitimi bağlamına uyarlamak ve ortaokul ile lise öğrencilerinden oluşan bir çalışma grubunda psikometrik özelliklerini, yapısını ve faktöriyel değişmezliğini (cinsiyet ve öğrenim kademesi) test etmektir. Araştırmanın çalışma grubu kolayda örnekleme yöntemi ile belirlenen ortaokul (n=400) ve lise (n=358) öğrencilerinden oluşmaktadır. Çalışmada çeşitli rakip modeller karşılaştırılmış ve altı faktörlü modelin verilere en iyi uyum sağlayan model olduğu tespit edilmiştir. Altı faktörlü yapının yakınsak ve ayırt edici geçerliliği için t-değerleri, faktör yükü ve Açıklanan Ortak Varyans (AVE) değerleri; güvenilirliğinin değerlendirilmesinde ise iç tutarlılık katsayısı (Cronbach's alpha), CR değeri, Spearman Brown ve test-tekrar puanları hesaplanmıştır. Elde edilen bulgular ölçme aracının Türkçe formunun güvenilirliğinin, geçerliğinin ve cinsiyet ile öğrenim kademesi açısından ölçüm değişmezliğinin sağlandığını göstermektedir. Sonuç olarak BPNSFS Türkçe versiyonunun, beden eğitimi derslerinde öğrencilerin temel psikolojik ihtiyaçlarının tatminini ve/veya engellenmesini ölçmek ve farklı gruplar arasında (kız-erkek, ortaokul-lise) arasında karşılaştırma yapmak için kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler:Özerklik, Yeterlik, İlişkili olma, İhtiyaçların tatmini, İhtiyaçların engellenmesi

110-iscs-conference-10th-815FC-KY-SG-Oral/Online / Çeviri-261

Bisiklet Sürücülerinin Bisiklet Kullanımına İlişkin Motivasyonları ile Çevresel Duyarlılıkları Üzerine İlişkisel Bir Araştırma

Berrin Başlı, Senem Çeyiz

Kastamonu Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Kastamonu,
Kastamonu Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Kastamonu

Öz

Bu araştırmada, bisiklet sürücülerinin bisiklet kullanımına ilişkin motivasyon düzeyleri ile çevresel duyarlılık düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir. İlişkisel tarama modeli çerçevesinde gerçekleştirilmiş olan araştırmada, nicel araştırma yaklaşımı benimsenmiştir. Araştırmanın örneklemini, basit seçkisiz örnekleme yöntemi kullanılarak araştırmaya dahil edilen 316 (98 kadın, 218 erkek) bisiklet sürücüsü oluşturmaktadır. Araştırma verileri, Çevreye Yönelik Tutum Ölçeği (ÇYTÖ), Bisiklet Kullanımına İlişkin Motivasyon Ölçeği (BKİMÖ) ve araştırmacılar tarafından oluşturulan Kişisel Bilgi Formu kullanılarak toplanmıştır. Araştırma verilerinin analizi SPSS 20.0 programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Normal dağılım gösterdiği tespit edilen araştırma verilerinin analizinde, değişkenler arasındaki farklılıkların belirlenmesinde Bağımsız Örneklem t Testi ve Tek Yönlü ANOVA testi kullanılmıştır. Ölçekler arasındaki ilişkilerin düzeyleri ise Pearson Korelasyon Analizi ile belirlenmiştir. Yapılan güvenilirlik analizi sonuçlarına göre, ölçeklerin iç tutarlılık katsayıları ÇYTÖ için "0,84", BKİMÖ için "0,93" olarak tespit edilmiştir. Araştırma sonunda elde edilen bulgular doğrultusunda, katılımcıların BKİMÖ puan ortalamaları $4,29 \pm 0,50$, ÇYTÖ puan ortalamaları $4,44 \pm 0,37$ olarak bulunmuştur (Ölçme araçları 5 dereceli ölçeklerdir). Korelasyon analizi sonucunda; katılımcıların bisiklet kullanımına ilişkin motivasyon düzeyleri ile çevreye yönelik tutum düzeyleri arasında, pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir ($p < 0.01$). Ayrıca katılımcıların ÇYTÖ'den aldıkları toplam puan ortalamaları ile ÇYTÖ'nün Geri Dönüşüm ve Özenli Davranış alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarında medeni duruma göre (Evli>Bekâr) anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bisiklet kullanımı, bisiklet sürücüsü, çevresel duyarlılık.

A Relational Study on Bicyclists' Motivations for Cycling and Their Environmental Awareness

Abstract

This study examined the relationship between bicycle riders' motivation levels for bicycle use and their environmental sensitivity levels. A quantitative research approach was adopted in the study, which was carried out within the framework of the relational survey model. The study sample consisted of 316 (98 female, 218 male) bicycle riders who were included in the study using a simple random sampling method. The research data were collected using the Attitude Towards Environment Scale (ATES), the Cycling Motivation Sources Scale (CMSS), and the Personal Information Form created by the researchers. The analysis of the research data was carried out using the SPSS 20.0 program. In analyzing the research data, which were found to be normally distributed, the Independent Samples t-test and One-Way ANOVA test were used to determine the differences between the variables. Pearson Correlation Analysis determined the levels of relationships between the scales. According to the reliability analysis results, the scales' internal consistency coefficients were found to be "0.84" for the ATES and "0.93" for the CMSS. In line with the findings obtained at the end of the research, the participants' mean scores were 4.29 ± 0.50 and 4.44 ± 0.37 for the CMSS and the mean score of the ATES, respectively (Measurement tools are 5-point scales). As a result of the correlation analysis, it was determined that there was a significant positive relationship between the participants' motivation levels for cycling and their attitudes towards the environment ($p < 0.01$). In addition, it was determined that there was a significant difference in the total mean scores of the participants from the ATES and the mean scores of the participants from the Recycling and Careful Behavior sub-dimensions of the ATES according to marital status (Married>Single).

Keywords: Bicycle use, bicyclist, environmental awareness.

111-iscs-conference-10th-803FC-KY-SG-Face to Face Oral / -247

Üniversite Öğrencilerinin Spora Katılım Davranışları İle Depresyon, Anksiyete Ve Stres Düzeyleri Arasındaki İlişki

**Çağatay DERECELİ, Yasin YILDIZ, Fetullah KAŞKA, Ebru DERECELİ,
Nisanur CANIKLI TEMEL, Ercan ZORBA**

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Üniversitesi

Öz

Bu çalışma Üniversite Öğrencilerinin Spora Katılım Davranışları İle Depresyon, Anksiyete ve Stres Düzeylerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Çalışmaya Aydın Adnan Menderes Üniversitesinde Spor Bilimleri Fakültesinde eğitim gören öğrenciler katılmıştır. Katılımcılara dijital yöntemler kullanılarak oluşturulan anket formları ulaştırılmış ve 250 anket formu değerlendirmeye alınmıştır. Çalışmanın ilk bölümünde kişisel bilgiler formu, ikinci bölümünde Lovibond ve Lovibond (1995) tarafından geliştirilen Yılmaz ve ark. (2017) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Depresyon Anksiyete Stres Ölçeği" üçüncü bölümünde ise Oyar ve ark. (2001) tarafından Türk popülasyonuna uyarlanması yapılan "Spora Katılım Güdüsü Ölçeği" kullanılmıştır. İstatistiksel açıdan, frekans analizi, güvenirlik katsayısı hesaplamaları spearman korelasyon analizi, Kruskal Wallis H Testi ve Man Witney U testi analizi yapılmıştır. Analiz yapılırken %95 güven aralığına göre analiz yapılmıştır. Özellikle depresyon, anksiyete ve stres ile diğer motivasyon boyutları arasında düşük düzeyde anlamlı ve pozitif ilişkiler tespit edilmiştir. Spora katılım motivasyonları ile yaş, sınıf düzeyi ve fiziksel aktivite düzeyi arasındaki ilişkiler Kruskal-Wallis H testi ile incelenmiştir. Araştırma sonucunda yaş, cinsiyet, sınıf düzeyi ve fiziksel aktivite düzeyi değişkenlerinde istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Sonuç olarak katılımcıların spora katılım davranışları ile depresyon, anksiyete ve stres düzeyleri arasında düşük düzeyde anlamlı ve pozitif ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anksiyete, Depresyon, Spora Katılım, Stres.

The Relationship Between University Students' Sports Participation Behaviors and Depression, Anxiety and Stress Levels

Abstract

This study was conducted to examine university students' sports participation behaviors and depression, anxiety and stress levels. Students studying at the Faculty of Sports Sciences at Aydın Adnan Menderes University participated in the study. Survey forms created using digital methods were delivered to the participants and 250 survey forms were evaluated. In the first part of the study, the personal information form was used, and in the second part, the personal information form developed by Lovibond and Lovibond (1995) was developed by Yılmaz et al. In the third part of the "Depression Anxiety Stress Scale" adapted to Turkish by Oyar et al. (2017). "Sports Participation Motivation Scale", adapted to the Turkish population by (2001), was used. Statistically, frequency analysis, reliability coefficient calculations, spearman correlation analysis, Kruskal Wallis H Test and Man Witney U test analysis were performed. While making the analysis, the analysis was made according to the 95% confidence interval. In particular, low-level significant and positive relationships were detected between depression, anxiety and stress and other motivation dimensions. The relationships between sports participation motivations and age, grade level and physical activity level were examined with the Kruskal-Wallis H test.

As a result of the research, statistically significant differences were found in the variables of age, gender, grade level and physical activity level. As a result, it was concluded that there was a low-level, significant and positive relationship between the participants' sports participation behaviors and their depression, anxiety and stress levels.

Keywords: Anxiety, Depression, Participation in Sports, Stress.

112-iscs-conference-10th-800FC-KY-SG-Oral/Online / Çeviri-245

Güreşte Yeme Bozuklukları: Sistemik Bir İnceleme

Merve Rumeysa ALPAY, Safa Saadani, Feifei Wang, Szilvia Boros

Öz

Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Osmaniye, Türkiye, Institute of Health Promotion & Sport Sciences, Faculty of Education & Psychology, Eötvös Lorand University (ELTE), Budapest, Hungary, Institute of Nutrition, School of Public Health, Department of Nutrition and Food Hygiene, Fudan University, Shanghai, People's Republic of China, Institute of Health Promotion & Sport Sciences, Faculty of Education & Psychology, Eötvös Lorand University (ELTE), Budapest, Hungary,,,

Yeme bozukluklarının (YB) sporcular üzerindeki etkileri üzerine çalışmalar olmasına rağmen güreşte sınırlı sayıda çalışma bulunmuştur. Bu sistemik derleme, güreşçilerdeki yeme bozukluklarını incelemeyi amaçlamaktadır. PRISMA bildirim kontrol listesi kullanılarak son 10 yılın yayınları taranarak sistemik bir inceleme yapılmıştır. PubMed ve Scopus veri tabanları, 2014'ten 2024'e kadar olan zaman dilimi içindeki uygun makaleleri belirlemek için kullanılmıştır. Arama terimleri olarak "Yeme bozuklukları" ve "Güreşçiler" veya "Yeme bozukluğu" ve "Güreş" veya "Yeme bozukluğu" ve "Güreşçiler" terimlerini kullanarak uygun çalışmalar belirlenmiştir. On bir makale, detaylı incelemeye dahil edilmiştir. Analizler sonucunda, güreşçilerin optimum performans için kiloyu kontrol etmek ve vücut imajı sorunları nedeniyle kas görünümünü geliştirmek için uygun olmayan beslenme alışkanlıklarına sahip olduklarını ortaya çıkarmıştır. Çalışmalar, güreşçilerin yeme bozukluklarına önemli ölçüde eğilimli olduğunu göstermiştir. Yapılan çalışmaların yetersizliği nedeniyle, cinsiyet değişkenine göre çoğunlukla erkeklerde çalışılan yeme bozukluklarının, alanla ilgili daha anlamlı bilgi elde etmek için kadın güreşçilerde de derinlemesine çalışılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yeme bozuklukları, Güreşçiler, Yeme bozukluğu, Güreş

Eating Disorders in Wrestling: A Systematic Review

Abstract

Although there are studies on the effects of eating disorders (EDs) among athletes, a limited number of studies have been conducted in wrestling. This systematic review aims to examine the EDs in wrestlers. A systematic review was carried out by PRISMA statement searching the last 10 years' publications. PubMed and Scopus were used to identify eligible studies with the searching terms "Eating disorders" AND "wrestlers" OR "Eating disorder" AND "wrestling" OR "Disordered eating" AND "wrestlers" within the timeframe from 2014 to 2024. Eleven articles were included in the review. Analysis revealed that wrestlers have inappropriate eating habits to control weight for optimum performance and to enhancing their muscular appearance due to body image issues. Studies have shown that wrestlers are significantly prone to EDs. In fact, due to the inadequacy of the studies, EDs, which are mostly studied in men based on the gender variable, are suggested to be studied in depth in women wrestlers to get more relevant information related to the field.

Keywords: Eating disorders, Wrestlers, Disordered eating, Wrestling

113-iscs-conference-10th-818FC-KY-SG-Oral/Online / Çeviri-267

Genç Bireylerde Spora Katılımın Pozitif Genç Gelişimi ve Davranış Problemleriyle İlişkileri

Sinan Yıldırım

Pamukkale Üniversitesi

Giriş ve Amaç

Gençlerin pozitif yönlü gelişimi ve topluma kazandırılmalarına yönelik çalışmalara olan ilgi giderek artmaktadır. Spor aktiviteleri de gençlerin olumlu yönde geliştirilmeleri için önemli bir araç olabilir. Bu araştırmanın amacı, genç bireylerde spora etkinliklerine katılımın pozitif genç gelişimi ve davranış problemleriyle ilişkilerini incelemektir.

Yöntem

Araştırma grubu 14–18 yaş aralığında 267 erkek, 202 kız, 469 bireyden (ort.yaş=15.67; ± 1.04 yıl) oluşmaktadır. Spora katılım durumu (haftalık gün saat, kaç yıl spor) bilgileri için kişisel bilgi formu, pozitif genç gelişimi ölçeği ve davranış problemleri ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde yapısal eşitlik modeli kullanılmıştır.

Bulgular

Araştırmada spora katılım durumu pozitif genç gelişimi aracılığında davranış problemleriyle ilişkilidir. Spora aktivitelerine katılım problemleriyle dolaylı yoldan ilişkilidir. Spora katılım pozitif genç gelişimiyle pozitif yönde ($\beta = .33$, $p < .001$), pozitif genç gelişimi davranış problemleri alt boyutlarından kaba tavır ($\beta = -.21$, $p < .001$) ve kurallara uymama ($\beta = -.20$, $p < .001$) negatif yönde ilişkilidir. Oluşturulan model mükemmel veri uyum indeks değerlerini sağlamaktadır ($\chi^2/sd = 1.227$, $p = .278$ RMSEA = .022, SRMR = .016, CFI = .998 TLI = .997, IFI = .998). Aynı model pozitif genç gelişiminin alt boyutlarıyla oluşturulduğunda karakter, sempati-empati, bağ kurma boyutlarında bu modele benzer sonuçlar ortaya çıkmaktadır. Güven boyutuyla kaba tavır arasında anlamlı ilişki, kurallara uymama arasında anlamsız ilişki; yeterlik boyutuyla kaba tavır ve kurallara uymama arasındaki ilişkiler ise anlamlı çıkmamaktadır.

Sonuç

Gençlerde spora katılımın pozitif genç gelişimini arttırdığı, pozitif gençlik gelişimi düzeyi daha yüksek olan gençlerde kaba davranış ve kurallara uymama gibi davranış problemlerinin azaldığı ortaya çıkmaktadır. Bu çalışmada öngörülen model doğrulanmıştır. Politikacılara, ebeveynlere, gençlerle çalışan antrenör ve eğitimcilere spor yoluyla olumlu gençlik gelişimini teşvik etmenin önemi vurgulanmalıdır.

Anahtar Kelimeler:genç, adölesan, pozitif genç gelişimi, davranış problemleri

Associations of Sports Participation with Positive Youth Development and Behavioral Problems in Young Individuals

Introduction and Objective

Interest in studies aimed at the positive development of young people and their integration into society is increasing. Sports activities can be an important tool for positive youth development. The aim of this study is to examine the relationship between participation in sports activities and positive youth development and behavioral problems in young people.

Method

The research group consisted of 267 boys, 202 girls, 469 individuals between the ages of 14 and 18 (mean age = 15.67; ± 1.04 years). Sports participation status (days and hours per week, how many years of sports), positive

youth development scale and behavioral problems scale were used with the personal information form. Structural equation model was used to analyze the data.

Results

In the study, sports participation was associated with behavioral problems through positive youth development. Participation in sports activities was indirectly associated with problematic behaviors. Participation in sports was positively associated with positive youth development ($\beta = .33$, $p < .001$), and negatively associated with rude behavior ($\beta = -.21$, $p < .001$) and disobeying rules ($\beta = -.20$, $p < .001$). The model provided excellent data fit index values ($\chi^2/sd = 1.227$, $p = .278$ RMSEA = .022, SRMR = .016, CFI = .998 TLI = .997, IFI = .998). When the same model was created with the sub-dimensions of positive youth development, similar results were obtained in the dimensions of character, caring and connection. There was a significant relationship between confidence and rude behavior and insignificant relationship between confidence and disobeying the rules; the relationships between competence and rude behavior and disobeying the rules were not significant.

Conclusion

It is revealed that participation in sports increases positive youth development in young people, and behavioral problems such as rude behavior and non-compliance with rules decrease in young people with higher levels of positive youth development. The predicted model was confirmed in this study. The importance of promoting positive youth development through sport should be emphasized to politicians, parents, coaches and educators working with young people.

Keywords: young, adolescent, positive youth development, behavior problems

Genç Erkek Futbolcularda Rektus Femoris Kasının Kalınlığı ile İzokinetik Diz Kuvveti Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Ayşegül Yapıcı,Engin Güneş Atabaş

Pamukkale Üniversitesi,Pamukkale Üniversitesi

Öz

Bu çalışmanın amacı, rektus femoris kas kalınlığı ile izokinetik kas kuvveti arasındaki ilişkinin değerlendirilmesidir. Araştırmaya Türkiye profesyonel futbol 1. ligi takımlarından Denizlispor'un U19 yaş grubunda oynayan 22 genç erkek futbolcu gönüllü olarak katılmıştır. Rektus femoris kasının kalınlığı gerçek zamanlı ultrason görüntüleme kullanılarak ölçülmüştür. Kas kuvveti (60°/s-1) Humac Norm/Cybex dinamometri kullanılarak ölçülmüştür. İstatistiksel olarak kas kalınlığı ile izokinetik konsantrik tork kas kuvveti değerleri arasındaki fark anlamlıdır. Sonuç olarak, bu çalışma rektus femoris kasının kalınlık ölçümleri ile kas kuvveti arasında anlamlı ve yüksek korelasyonlar göstermiştir. Bu çalışma, oyuncuların diz eklemleri üzerindeki uygun yükün belirlenmesine ve sakatlıkların önlenmesine olanak sağlayabilir.

Abstract

The aim of this study is to evaluate the relationship between rectus femoris muscle thickness and isokinetic muscle strength. 22 young male football players playing in the U19 age group of Denizlispor, one of the Turkish professional football 1st league teams, participated in the research voluntarily. The thickness of the rectus femoris muscle was measured using real-time ultrasound imaging. Muscle strength (60°/s-1) was measured using Humac Norm/Cybex dynamometry. Statistically, the difference between muscle thickness and isokinetic concentric torque muscle strength values is significant. In conclusion, this study showed significant and high correlations between rectus femoris muscle thickness measurements and muscle strength. This study may allow determining the appropriate load on players' knee joints and preventing injuries.

Keywords: Muscle Thickness, Isokinetic strength, Soccer

115-iscs-conference-10th-785FC-KY-SG-Face to Face Oral / -264

Trabzonspor Taraftarlarının Davranışsal Sadakat Düzeyleri ile Sosyal Medyada Takımlarını Takip Etme Motivasyonları Üzerine Bir İnceleme

Ünsal ALTINIŞIK, Akın ÇELİK, Samet ZENGİN

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Trabzon Üniversitesi, Trabzon Üniversitesi

Öz

Bu araştırmada Trabzonspor taraftarlarının davranışsal sadakat düzeyleri ile sosyal medyada takımlarını takip etme motivasyonlarını belirlemek amaçlanmıştır. Bu çalışma betimsel bir nitelik taşımakta olup ilişkisel tarama modeline göre gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 523 Trabzonspor taraftarı oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından oluşturulan "Kişisel Bilgi Formu" ile Akkuş (2018) tarafından geliştirilen, "Davranışsal Sadakat Ölçeği" ve Çelik (2022) tarafından geliştirilen "Taraftarların Sosyal Medyayı Kullanım Motivasyonu Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmanın bağımlı değişkenlerini davranışsal sadakat ve taraftarların sosyal medyayı kullanım motivasyonu oluştururken bağımsız değişkenlerini ise cinsiyet, yaş, sosyal medyayı takip etme sıklığı, kombineye sahip olma durumu ve taraftar grubuna üye olma durumu oluşturmaktadır. Veri toplama süreci sonucunda elde edilen bulgular bilgisayar ortamına aktarılmış, verilerin çözüm ve yorumlanmasında betimsel istatistikler (frekans, aritmetik ortalama, standart sapma), t-testi ve tek faktörlü varyans analizi (One-Way ANOVA) testi kullanılmıştır. Yapılan analizler neticesinde araştırmaya dahil edilen Trabzonspor taraftarlarının davranışsal sadakat düzeyleri cinsiyet, sosyal medyayı takip etme sıklığı, kombineye sahip olma durumu ve taraftar grubuna üyelik durumuna göre anlamlı olarak farklılaşırken, yaşa göre herhangi bir ilişki tespit edilmemiştir. Katılımcıların sosyal medyadan takımlarını takip etme motivasyonları, cinsiyet, sosyal medyayı takip etme sıklığı, kombineye sahip olma durumu ve taraftar grubuna üyelik durumuna göre anlamlı olarak farklılaşırken, yaşa göre herhangi bir ilişki görülmemiştir. Ayrıca taraftarların davranışsal sadakat ve sosyal medyadan takımlarını takip etme motivasyonlarının ortalama değerinde olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanında davranışsal sadakat ile sosyal medyadan takımlarını takip etme motivasyonu arasında pozitif yönde yüksek düzeyde anlamlı ilişki tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Davranışsal Sadakat, Sosyal Medyadan Takımlarını Takip Etme Motivasyonu, Trabzonspor Taraftarı

A Study on Trabzonspor Fans' Behavioral Loyalty Levels and Motivations to Follow Their Teams on Social Media

Abstract

This research aimed to determine the behavioral loyalty levels of Trabzonspor fans and their motivation to follow their teams on social media. This study has a descriptive nature and was carried out according to the relational screening model. The study group of the research consists of 523 Trabzonspor fans. As data collection tools in the study, the "Personal Information Form" created by the researchers, the "Behavioral Loyalty Scale" developed by Akkuş (2018) and the "Fans' Motivation to Use Social Media Scale" developed by Çelik (2022) were used. While the dependent variables of the research are behavioral loyalty and fans' motivation to use social media, the independent variables are gender, age, frequency of following social media, possession of a season ticket and membership in a fan group. The findings obtained as a result of the data collection process were transferred to the computer environment, and descriptive statistics (frequency, arithmetic mean, standard deviation), t-test and single-factor analysis of variance (One-Way ANOVA) test were used in the analysis and interpretation of the data. As a result of the analyses, the behavioral loyalty levels of Trabzonspor fans included in the research differed significantly according to gender, frequency of following social media, season ticket ownership and fan group membership status, while no relationship was detected with age. While the participants' motivations for following their teams on social media differed significantly according to gender, frequency of following social media, possession of a season ticket and membership in a fan group, no relationship was observed with age. In addition, it was determined that the fans' behavioral loyalty and motivation to follow their teams on social media were above the average value. In addition, a highly significant positive relationship was detected between behavioral loyalty and motivation to follow the team on social media.

Keywords: Behavioral Loyalty, Motivation to Follow Their Teams on Social Media, Trabzonspor Fans

The impact of information technologies in optimizing sports performance

Dana Badau

Transilvania University of Brasov

Abstract: Scientific research can contribute to the development of new sports technologies and equipment, which can help improve performance and optimize career development goals. Current research trends focus on the development of new techniques for evaluating motor ability and sports performance, such as data and image analysis by using specific and adapted information technologies that allow real-time and high-accuracy data analysis. Scientific research plays an essential role in the development of the specific field by providing new knowledge, approaches and technologies that determine the dynamism and modernization of sports training both in performance, educational and recreational sports. In sports, recreation and fitness, scientific research and technological development are used to improve the performance of athletes, prevent injuries and improve the user experience in fitness centers. Here are some current trends in scientific research and technological development in sports and fitness: data and performance analysis, virtual and augmented reality, wearable technologies, sports equipment development. Sports-specific technologies can be used to improve training and identify areas where athletes/practitioners should focus to optimize their physical potential and sports performance.

Keywords: technology; sports performance; physical fitness; sensors; wearables; virtual and augmented reality.

117-iscs-conference-10th-795FC-KY-SG-Oral/Online / Çeviri-270

Sporcu Öğrencilerde Eğitim Stresi Düzeyi

Diyar KAYA SAYLAM, Zeynep Onağ, Sevgi Pala

MCBÜ Spor Bilimleri Fakültesi, MCBÜ Spor Bilimleri Fakültesi, MEB

Öz

Bu araştırmanın amacı, spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören sporcu öğrencilerin eğitim stresi düzeylerinin farklı değişkenler açısından incelenmesidir. Araştırmanın yöntemi, geçmişte ya da halen var olan bir durumu o anki mevcut durumuyla betimlemeyi amaçlayan tanımlayıcı (betimleyici) yöntem modellerinden olan alan taraması (survey) tipi bir araştırma modelidir. Araştırmada kolayda örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu doğrultuda araştırmanın çalışma grubunu, bir devlet üniversitesinin spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören 135'i kadın 238'i erkek olmak üzere toplam 373 sporcu öğrenci (Yaş= 21.66±2.4) oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak öğrencilerin demografik özellikleri ile ilgili bilgileri elde etmek için araştırmacı tarafından oluşturulan kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin eğitim stresini ölçmek amacıyla Sun, Dunne, Hou, ve Xu (2011) tarafından geliştirilmiş ve Türkçeye uyarlanması Çelik, Akın, ve Sarıçam'ın (2014)'te yaptığı "Eğitim Stresi Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde, dağılımlarının sayı ve yüzde oranları frekans analizi ile elde edilmiştir. Aynı zamanda, araştırma verileri normal dağılım göstermekte olup değişkenler arasındaki farklılıkları test edebilmek için parametrik testlerden T testi ve One -Way Anova Testi kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre, sporcu öğrencilerin genel eğitim stresi düzeylerinin orta düzeyde olduğu görülmektedir ($\bar{x}=2.81$). Demografik değişkenlere göre ise, eğitim görülen bölüm ve ders çalışmalarında destek alma biçimlerine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmaktadır ($p \leq .05$). Sonuç olarak spor yapan öğrencilerin genel eğitim streslerinin orta düzeyde olduğu, bununla birlikte öğrenim gördükleri bölüme ve ders çalışmalarında destek alma biçimlerine göre de farklılaştıklarını söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Sporcu Öğrenci, Eğitim Stresi

Level of Educational Stress in Student Athletes

Abstract

The aim of this study is to examine the training stress levels of student athletes studying at the Faculty of Sport Sciences in terms of different variables. The method of the research is a survey-type research model, which is one of the descriptive method models that aims to describe a situation that has existed in the past or currently exists with its current current situation. Convenience sampling method was used in the study. Accordingly, the study group of the research consisted of 373 student athletes (Age= 21.66±2.4), 135 of whom were female and 238 of whom were male, studying at the Faculty of Sport Sciences of a state university.

The personal information form created by the researcher was used as a data collection tool to obtain information about the demographic characteristics of the students. In order to measure the educational stress of the students participating in the study, the "Educational Stress Scale" developed by Sun, Dunne, Hou, and Xu (2011) and adapted into Turkish by Çelik, Akın, and Sarıçam (2014) was used. In the analysis of the data, the number and percentages of the distributions were obtained by frequency analysis. At the same time, the research data showed normal distribution and T test and One-Way Anova Test were used to test the differences between the variables. According to the research findings, it is seen that the general educational stress levels of the student athletes are at a moderate level ($\bar{x}=2.81$). According to demographic variables, there are statistically significant differences ($p \leq .05$) according to the department of education and the way of receiving support in course studies. As a result, it is possible to say that the general educational stress of the students who do sports is at a moderate level, and that they also differ according to the department they study and the way they receive support in their course studies.

Keywords: Student Athlete, Education Stress

118-iscs-conference-10th-666FC-KY-SG-Face to Face Oral / -23595

Spor Bilimi Öğrencilerinin Öz Yeterlilikleri İle Duygusal Zekâ Düzeyleri Arasındaki İlişkide Stresle Başa Çıkma Düzeylerinin Rolü (Bayburt Üniversitesi Örneği)

Anıl KARAHASANOĞLU¹, Mehmet Ali CEYHAN¹

Bayburt Üniversitesi

Öz

Bu araştırmada spor bilimleri öğrencileri öz yeterlilikleri ile duygusal zekâ düzeyleri arasındaki ilişkide stresle başa çıkma düzeylerindeki rolünü ortaya koyulması amaçlanmıştır. Tarama modeliyle yürütülen araştırmaya Bayburt Üniversite Spor Bilimleri Fakültesinde Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi, Antrenörlük Eğitimi, Spor Yöneticiliği ve Rekreasyon Bölümlerinde öğrenim gören 93'ü kadın, 152'si erkek toplam 245 öğrenci katılmıştır. Araştırmada veriler çalışmaya katılan gönüllülerden yaş, cinsiyet, okuduğu bölüm, anne-baba eğitim durumu, akademik not ortalamaları ve yaşadıkları yer olmak üzere yedi soruluk demografik bilgilerinin yer aldığı "Kişisel Bilgi Formu" tezin ilk bölümde yer almaktadır. "Akademik Öz-Yeterlilik Ölçeği" Stresle başa çıkma becerilerini değerlendirmek amacıyla ise katılımcılara "Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeği (SBTÖ)" ve "Duygusal Zekâ Ölçeği (DZÖ)" kullanılmıştır. Veriler, tesadüfî örneklem yöntemi tercih edilerek, anket modeliyle elde edilmiştir. Analizler için de SPSS paket programı kullanılarak istatistiksel olarak analiz edilmiştir. Bu analizlerde, bağımsız örneklem t testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır. Yapılan analizler sonucunda, araştırmaya katılan Bayburt Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin öz yeterlilik ile duygusal zekâ ilişkilendirilmesinde stresle başa çıkmalarında rolünün yaş, cinsiyet ve bölüm, anne ve baba eğitim değişkenine göre farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Katılımcıların akademik not ortalamalarına (GANO) göre farklılık tespit edilmiştir. Bulgular bilinçli olarak değerlendirildiğinde; Spor bilimleri öğrencilerinin algıladığı öz yeterlilikleri ile duygusal zekâ düzeyleri arasında anlamsızlaşma olmadığı ancak etki düzeyinin azaldığı görülmüştür. Bu bulgunun spor bilimleri öğrencilerinin algıladığı öz yeterlik duygusu ile duygusal zekâ üzerinde etkisinin kısmi aracılık rolü üstlendiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor bilimi, öz yeterlilik, akademik öz yeterlilik, duygusal zekâ, stresle baş etme.

The role of coping with stress in the relationship between self-efficacy and emotional intelligence levels of sports science students (Bayburt university Example)

Abstract

In this research, it is aimed to reveal the role of sports science students in the relationship between their self-efficacy and emotional intelligence levels and their level of coping with stress. A total of 245 student, 93 women and 152 men, studying at Bayburt University Faculty of Sports Sciences, Department of Physical Education and Sports Education, Coaching Education, Sport Management and Recreation, participated in the research conducted with the survey model. The data in the research are included in the first section of the thesis, the "Personal Information Form", which contains seven questions of demographic information from the volunteers participating in the study, including age, gender, department of study, parents' education level, academic grade point averages and where they live. Academic Self-Efficacy Scale". In order to evaluate their ability to cope with stress, the "stress Coping Styles Scale (SST)" and Emotional Intelligence Scale (EQS)" were used by the participants. The data was obtained by survey model, preferring the random sampling method. For analysis, it was statistically analyzed using the SPSS package program. In these analyses, independent samples t test and one-way analysis of variance (ANOVA) were applied.

As a result of the analysis, it was determined that the role of the students studying at Bayburt University Faculty of Sports Sciences participating in the research in coping with stress in associating self-efficacy with emotional intelligence did not differ according to age, gender, department, and mother and father education variables. Differences were determined according to the academic grade point averages (GPA) of the participants. When the findings are evaluated consciously; It was observed that there was no insignificant difference between the self-efficacy perceived by sports science students and their emotional intelligence levels, but the level of impact decreased. This finding shows that the effect of the sense of self-efficacy perceived by sports science students on emotional intelligence plays a partial mediating role.

. Key Words: Sport science, self-efficacy, academic self-efficacy, emotional intelligence, coping with stress.

119-iscs-conference-10th-805FC-KY-SG-Oral/Online / Çeviri-266

Basketbolcularda Kronotip ile Dikey Sıçrama, Çeviklik ve Sürat Motor Beceriler Arasındaki İlişki

Ahmet Ömer YERSEL¹, Pınar TATLIBAL², Fırat ÖZDALYAN²

¹Gençlik ve Spor Bakanlığı, İzmir

²Dokuz Eylül Üniversitesi Necat Hepkon Spor Bilimleri Fakültesi, İzmir

Öz

Bu çalışmanın amacı, 18 yaş grubu basketbolcularda kronotip ile dikey sıçrama, çeviklik ve sürat motor becerilerinin arasındaki ilişkilerin araştırılmasıdır. Araştırmaya Türkiye Basketbol Federasyonu İzmir Altyapı U18 Ligi'nde mücadele eden 46 erkek basketbolcu (yaş: 18±0,00 yıl; boy uzunluğu: 180,57±7,12 cm; vücut ağırlığı: 74,27±9,64 kg; VKİ: 22,81 ±2,96 kg/m²) katıldı. Araştırma ölçümleri basketbolcuların rastgele seçilmesi ve her biri yirmi üçer kişilik iki grup oluşturularak gerçekleştirildi. Birinci grubun ölçümleri sabah saat 08.00'da, ikinci grubun ölçümleri ise akşam saat 18.00'da yapıldı. Kırk sekiz saat sonra yeterli dinlenmenin gerçekleşmesinin ardından aynı uygulama ikinci gruba sabah, birinci gruba akşam aynı saatlerde uygulandı ve veri toplama işlemi tamamlandı. Araştırmanın ölçümlerini, fiziksel ölçümler [vücut ağırlığı, boy uzunluğu, vücut kütle indeksi (VKİ)] ve motor testler (dikey sıçrama testi, 30 metre koşu testi ve çeviklik testi) oluşturmaktadır. Ayrıca basketbolcuların kronotiplerini belirlemek amacıyla katılımcılara Sabahçıl ve Akşamcıl tipleri belirleyen anket formu (Türkçe MEQ: Morningness-Eveningness Questionnaire) doldurtuldu. Fiziksel ölçümler her iki grup için sabah motor testlerden önce yapıldı. Sonrasında yapılandırılmış ısınma protokolü katılımcılara uygulanarak motor testler gerçekleştirildi. Katılımcıların MEQ sonuçlarına göre sabahçıl (n=3), akşamcıl (n=6) ve ara tip (n=37) olmak üzere üç tip gruptan oluştuğu belirlendi. Bu doğrultuda üç kronotip belirlenen basketbolcuların sabah ve akşam ölçülen motor testlerinde, ara tipte bulunan basketbolcuların akşam ölçülen Pro-Çeviklik testi sonucu, sabahçıl tip ve akşamcıl tip basketbolculara göre anlamlı olarak yüksek bulundu (Z=7,90; p=0,02). Ayrıca ara tipte bulunan basketbolcuların akşam ölçülen dikey sıçrama testi sonucu sabah yapılan dikey sıçrama testi sonuçlarına göre anlamlı olarak yüksekti (Z=-3,10; p=0,00). Araştırmamızın sonucunda ara tipte bulunan basketbolcuların dışında sabahçıl ve akşamcıl tipte bulunan basketbolcuların sabah ve akşam yapılan motor testlerinde anlamlı bir ilişki bulunmadı.

Anahtar Kelimeler: basketbol, kronotip, performans

RELATIONSHIP BETWEEN CHRONOTYPE and VERTICAL JUMP, AGILITY and SPEED MOTOR SKILLS in BASKETBALL PLAYERS

Abstract

The aim of this study is to investigate the relationships between chronotype and vertical jump, agility, and speed motor skills in basketball players aged 18. A total of 46 male basketball players (age: 18±0.00 years; height: 180.57±7.12 cm; body weight: 74.27±9.64 kg; BMI: 22.81±2.96 kg/m²) participating in the Turkey Basketball Federation İzmir Youth U18 League were included in the study. The research measurements were conducted by randomly selecting basketball players, forming two groups of twenty-three individuals each. The measurements of the first group were conducted at 08:00 in the morning, while the measurements of the second group were conducted at 18:00 in the evening. After a 48-hour period allowing for sufficient rest, the same protocol was applied to the second group in the morning and the first group in the evening in the same hours, and the data collection process was completed. The measurements of the study included physical measurements [(body weight, height, body mass index (BMI))] and motor tests (vertical jump test, 30-meter sprint test, and agility test). Additionally, to determine the chronotypes of the basketball players, participants were required to fill out a questionnaire form (Turkish MEQ: Morningness-Eveningness Questionnaire) identifying Morning and Evening type. Physical measurements for both groups were taken before the morning motor tests. Subsequently, a structured warm-up protocol was applied to the participants, followed by the execution of motor tests. According to the MEQ results of the participants, they were categorized as Morning type (n=3), Evening type (n=6), and Neither type (n=37). In this context, in the motor tests of the basketball players identified with the three chronotypes measured in the morning and evening, the results of the Pro-Agility test in the neither type players were significantly higher compared to Morning and Evening type players (Z=7.90; p=0.02). Additionally, the vertical jump test results of neither type players measured in the evening were significantly higher compared to the vertical jump test results conducted in the morning (Z=-3.10; p=0.00). As a result of our research, no significant relationship was found in the morning and evening motor tests among basketball players identified as morning and evening type, except for those classified as neither type.

Keywords: basketball, chronotype, performance

Ortaöğretimde Öğrenim Gören Öğrencilerin Sosyal Medya Bağımlılık Düzeyleri: Karma Model Araştırması

Özge Baydar Arıcan

Gazi Üniversitesi

Özet

Ergenlik dönemindeki bireylerin sosyal medyayı kullanma düzeylerinin dramatik bir biçimde artış gösterdiği fark edilmektedir. Sosyal medya kullanımının internet kullanımında birinci sırada yer alan bir uygulama olduğu ortaya çıkmaktadır. Özellikle orta öğretim kademesinde öğrenimlerini sürdüren ergen bireylerin içinde buldukları gelişim döneminin özellikleri de göz önünde bulundurulduğunda bu kritik dönemin, bağımlılık olarak ifade edilen davranışların deneyimlenmesinde oldukça önemli bir dönem varsayıldığı ifade edilebilir. Bu çalışmanın amacı düzenli olarak egzersizle ilgilenen ve ilgilenmeyen ortaöğretim öğrencilerinin sosyal medya bağımlılık düzeylerinin incelenmesi ve sosyal medyaya ilişkin görüşlerinin karma model araştırmasına göre değerlendirilmesidir. Çalışmanın örneklemini, Ankara ili Yenimahalle ilçesinde kamuya ait bir orta öğretim kurumunda öğrenimlerine devam eden öğrenciler oluşturmuştur. Çalışma nicel ve nitel olmak üzere iki bölümden bir araya gelmektedir. Nicel bölümde amaçsal örnekleme yöntemlerinden tipik durum örnekleme yönteminden faydalanılmıştır. Çalışma modeli olarak karma yöntem araştırması benimsenmiştir. Çalışmada açıklayıcı desenden yararlanılmıştır. Çalışmanın nicel verileri elde edilirken, Taş (2017) tarafından geçerlik ve güvenilirlik çalışması tamamlanmış olan Ergenler İçin Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği Kısa Formu (SMBÖ-KF) kullanılmıştır. Çalışmanın nitel verileri ise, seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden, ölçüt örnekleme yöntemine göre sosyal medya kullanan ve sosyal medya bağımlılık düzeyi yüksek katılımcılardan yarı yapılandırılmış görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Elde edilen nitel veriler, Nvivo-12 yazılımına aktarılarak içerik ve betimsel analize göre değerlendirilmiştir. Nicel verilerin analizinde ise SPSS 25.0 yazılımından yararlanılmıştır. Çalışma sonuçları değerlendirildiğinde, ortaöğretim öğrencilerinin aktif olarak sosyal medyayı kullandıkları ve bu aktif kullanım karşısında yeteri kadar kullanım bilincine sahip olmadıkları bulgulanmıştır. Dahası öğrencilerin sosyal bağımlılık düzeylerinin, egzersize katılan öğrencilere göre oldukça yüksek olduğu ortaya çıkmaktadır. Ek olarak bu durum sosyal aktivitelere katılımı da kısıtlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ortaöğretim, egzersiz, sosyal medya bağımlılığı, karma model.

Social Media Addiction Levels of Secondary School Students: A Mixed Model Research

Abstract

It is noticed that the level of social media use by adolescents has increased dramatically. It is revealed that the use of social media is an application that ranks first in internet use. Considering the characteristics of the developmental period in which adolescents who continue their education, especially at the secondary education level, it can be stated that this critical period is assumed to be a very important period in the experience of behaviors expressed as addiction. The aim of this study is to examine the social media addiction levels of secondary school students who are and are not regularly interested in exercise and to evaluate their views on social media according to a mixed model research. The population of the study consisted of students continuing their education in a public secondary education institution in Yenimahalle district of Ankara province. The study consists of two parts, quantitative and qualitative. In the quantitative part, typical case sampling method, one of the purposive sampling methods, was used. Mixed method research was adopted as the study model. In this context, the explanatory design, which is a mixed method research design, was utilized. While obtaining the quantitative data of the study, the Social Media Addiction Scale for Adolescents Short Form (SMIM-SAD-SF), whose validity and reliability study was completed by Taş (2017), was used. The qualitative data of the study were collected by semi-structured interview method from participants who use social media and have a high

level of social media addiction according to the criterion sampling method, one of the non-random sampling methods. The qualitative data obtained were transferred to Nvivo-12 software and evaluated according to content and descriptive analysis. SPSS 25.0 software was used to analyze quantitative data. When the results of the study were evaluated, it was found that secondary school students actively use social media and do not have enough awareness of this active use. Moreover, it is revealed that the social addiction levels of the students are considerably higher than the students who participate in exercise. In addition, this situation also restricts participation in social activities.

Keywords: Secondary education, exercise, social media addiction, mixed model.

121-iscs-conference-10th-799FC-KY-SG-Face to Face Oral / -242

Kafein Beklenti Anketi Kısa Formunun Uyarlanması

Anıl Onur MERCANOĞLU, Celil KAÇOĞLU

Eskişehir Teknik Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Eskişehir Teknik Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

Öz

Kafein tüketiminin yaygınlaşmasının nedenlerinin beklentilerde yattığı ve bu beklentilerin kafein tüketimine ilişkin davranışları şekillendireceği ifade edilebilir. Rekreatif olarak aktif bireylerin kafein tüketimine yönelik beklentilerinin ne olduğu merak konusudur. Bu önem doğrultusunda araştırmanın amacı, kafein tüketen bireylere ilişkin pek çok bilgiyi ortaya çıkarma potansiyeli taşıdığı düşünülen Kısa-Kafein Beklenti Anketi'nin (K-KafBA) Türk dili ve kültürüne uyarlanmasıdır. Uyarlama süreci şu aşamaları içerir; maddelerin çevrilmesi ve düzenlemelerin yapılması, anketin uygulanması, analizin yapılması ve anketin son halinin verilmesi. Araştırmaya kahve, çay, meşrubat vb. kafein içeren ürünleri tüketen 18 yaş üstü bireyler dahil edilmiştir. Katılımcılar rekreatif olarak aktif bireylerden oluşturulmuştur. Veri toplama aracı olarak hazırlanan anket formu, Huntley ve Juliano (2012) tarafından geliştirilen Kafein Beklenti Anketi'nin sadeleştirilmiş versiyonu olan Kısa Kafein Beklenti Anketi'nde (B-CafEQ) yer alan maddeleri içermektedir. Kearns (2018) tarafından geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları ile sadeleştirilen bu ölçme aracı, 20 maddeden oluşan 7 faktörlü bir yapıya sahiptir. Toplanan veriler üzerinde açımlayıcı faktör analizi ve doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Analiz sonuçları, uyarlanan ölçme aracının yedi faktörlü bir yapıya sahip olduğunu, geçerli ve güvenilir olduğunu doğrulamıştır.

*Bu çalışma Eskişehir Teknik Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu tarafından kabul edilen 24ADP064 nolu proje kapsamında desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Uyarlama çalışması, Kafein, Kafein Beklentisi, K-KafBA

Adaptation of the Brief-Caffeine Expectancy Questionnaire

Abstract

It can be stated that the reasons for widespread caffeine consumption lie in expectations and that these expectations will shape behaviors regarding caffeine consumption. It is a matter of curiosity what the expectations of recreationally active individuals are for their caffeine consumption. In line with this importance, the aim of the research is to adapt the Brief-Caffeine Expectancy Questionnaire, which is thought to have the potential to reveal a lot of information about individuals who consume caffeine, to Turkish language and culture. The adaptation process includes the following stages: translating the items and making arrangements, implementing the survey, conducting the analysis, and finalizing the survey. Individuals over the age of 18 who consume caffeine-containing products such as coffee, tea, soft drinks, etc. were included in the study. Participants were composed of recreationally active individuals. The survey form prepared as a data collection tool includes the items in the Brief-Caffeine Expectancy Questionnaire (B-CafEQ), which is a simplified version of the Caffeine Expectancy Questionnaire developed by Huntley and Juliano (2012). This measurement tool, which was simplified by validity and reliability studies by Kearns (2018), has a seven-factor structure consisting of 20 items. Exploratory factor analysis and confirmatory factor analysis were performed on the collected data. The analysis results confirmed that the adapted measurement tool has a seven-factor structure and is valid and reliable.

*This study was supported by Eskişehir Technical University Scientific Research Projects Commission under grant no: 24ADP064.

Keywords: Adaptation study, Caffeine, Caffeine Expectancy, B-CaffeQ

Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenlerinin Rekreasyon Etkinliklerine Katılım Sıklıkları İle İş Performansı Arasındaki İlişki

Hasan GÜLER, Murat ÖZMADEN, Gökhan DOKUZOĞLU, Murat TUNÇBİLEK, Ali ÇEVİK

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Iğdır Üniversitesi, Milli Eğitim Bakanlığı, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi

Öz

Bu araştırmada beden eğitimi ve spor öğretmenlerin iş performansları ile rekreasyon etkinliklerine katılım sıklıkları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma kapsamında ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Aydın ilinde devlet okullarında görev yapan 144 beden eğitimi ve spor öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmanın anket kısmı üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde demografik bilgiler, ikinci bölümde Güven ve Yavuz (2018) tarafından geliştirilen "Rekreasyon Etkinliklerine Katılım Sıklığı Ölçeği" ve üçüncü bölümde Sigler ve Pearson (2000) tarafından geliştirilen Türkçe uyarlaması Çöl (2008) tarafından yapılan "İş Performansı Ölçeği" oluşturmuştur. Verilerin analizinde SPSS 25.0 programı kullanılmıştır. Araştırmanın Verilerin normal dağılım şartını sağlayıp sağlamadığına skewness ve kurtosis değerlerine bakılarak karar verilmiştir. Skewness ve kurtosis değerlerinin ± 2 arasında olduğu görülmüş ve verilerin normal dağılıma sahip olduğu tespit edilmiştir. Verilerin çözüm ve yorumlanmasında betimsel istatistikler (frekans, aritmetik ortalama, standart sapma), t-testi, ANOVA, Pearson korelasyon testi ve regresyon analizi tercih edilmiştir. Yapılan analizler neticesinde iş performansı ile rekreasyon aktivitelerine katılım sıklıkları arasında düşük düzeyde pozitif yönde ilişki olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak katılımcıların rekreasyon aktivitelerine katılım sıklıklarının orta düzeyde, iş performanslarının ise yüksek düzeyde olduğu görülmüştür. Ayrıca rekreasyon etkinliklerinin iş performansı üzerinde etki gösterdiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Rekreasyon, İş Performansı, Öğretmen.

THE RELATIONSHIP BETWEEN PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS TEACHERS' FREQUENCY OF PARTICIPATION IN RECREATIONAL ACTIVITIES AND WORK PERFORMANCE

Abstract

This research aimed to determine the relationship between the job performance of physical education and sports teachers and their frequency of participation in recreational activities. Relational screening model was used within the scope of the research. The study group of the research consisted of 144 physical education and sports teachers working in public schools in Aydın province. The survey part of the research consists of three parts. The first part consists of demographic information, the second part consists of the "Frequency of Participation in Recreational Activities Scale" developed by Güven and Yavuz (2018), and the third part consists of the "Work Performance Scale" developed by Sigler and Pearson (2000) and its Turkish adaptation was made by Çöl (2008). SPSS 25.0 program was used to analyze the data. It was decided whether the research data met the normal distribution condition by looking at the skewness and kurtosis values. Skewness and kurtosis values were found to be between ± 2 and it was determined that the data had a normal distribution. Descriptive statistics (frequency, arithmetic mean, standard deviation), t-test, ANOVA, Pearson correlation test and regression analysis were preferred in the analysis and interpretation of the data. As a result of the analyses, it was determined that there was a low-level positive relationship between job performance and the frequency of participation in recreational activities. As a result, it was observed that the participants' frequency of participation in recreational activities was at a medium level and their work performance was at a high level. It has also been determined that recreational activities have an impact on work performance.

Keywords: Recreation, Job Performance, Teacher.

123-iscs-conference-10th-637FC-KY-SG-Face to Face Oral / -231

Futbolcularda 12 Haftalık Kor Antrenmanlarının Kas Aktiviteleri Ve Çeviklik Performanslarına Etkisi

Atilla Orkun DİLBER, Murat AKYÜZ

Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi

Öz

Amaç: Araştırma; futbolcularda 12 haftalık kor antrenmanlarının kas aktiviteleri ve çeviklik performanslarına etkilerinin belirlenmesidir. **Gereç ve Yöntem:** Çalışma grubunu, Türkiye Futbol Federasyonu 1. Liginde oynayan ve düzenli antrenmanlara ve maçlara katılan, yaş ortalamaları 16,56±0,50 (yıl), boy ortalamaları 174±0,05 (cm) ve vücut ağırlıkları 68,88±4,11 (kg) olan 25 lisanslı, erkek futbolcu oluşturmuştur. Tüm katılımcılar çalışmaya gönüllü olarak katılmışlardır. Araştırmada futbolculara 12 hafta boyunca haftada 2 kez olmak üzere toplam 24 antrenman yaptırılmıştır. Bu antrenmanlar ağır antrenman ve maç günleri dışındaki zamanlarda rutin antrenmanlarının sonlarına eklenerek uygulanmıştır. Kor antrenman programı içeriğini dinamik ve statik kor egzersizleri oluşturmuştur. Futbolculara, ön test ve son test olmak üzere; reaksiyon, çeviklik ve sürat testleri uygulanmıştır. Testlerde kullanılan cihaz; Smartspeed (Vald Performance) marka fotosel cihazıdır. Elde edilen verilerin, istatistiksel analizleri için SPSS 15.00 istatistik paket programı kullanılmıştır. Verilerin normal dağılım uygunlukları Shapiro-Wilk W testi ile analiz edilmiştir. Normallik gösteren dağılımlar için de ön ve son testlerinin karşılaştırılmasında Paired-t testi kullanılmıştır. Katılımcıların tanımlayıcı verileri minimum, maksimum, ortalama ve standart sapma olarak gösterildi. Anlamlılık değeri $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir. **Bulgular:** Futbolculara uygulanan 12 haftalık kor antrenmanların sonucunda, vücut ağırlıklarında ($p<0,001$), reactive agility ($p<0,004$), grid grill ($p<0,000$), 30 m. ($p<0,000$) ve pro agility ($p<0,000$) değerlerinde istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur.

Sonuç: Sonuç olarak, erkek futbolcularda 12 haftalık kor antrenmanlarının sürat, reaksiyon ve çeviklik performanslarına olumlu etkileri olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Reaksiyon, Çeviklik, Sürat, Futbol,

THE EFFECT OF 12 WEEKS OF CORE TRAINING ON MUSCLE ACTIVITY AND AGILITY PERFORMANCES IN FOOTBALL PLAYERS

Abstract

Aim: In this study, it was aimed to determine the effect of 12 week core training to the muscle activities and agility performances in football players. **Material and Method:** The study group consisted of 25 licensed male football players playing in the 1st League of the Turkish Football Federation and participating in regular training and matches, with a mean age of 16.56±0.50 (years), a mean height of 174±0.05 (cm) and a mean body weight of 68.88±4.11 (kg). All participants participated in the study voluntarily. In the study, football players were trained twice a week for 12 weeks, totalling 24 training sessions. These training programmes were added at the end of the routine training sessions except for heavy training and match days. The content of the core training programme consisted of dynamic and static core exercises. Reaction, agility and speed tests were applied to the footballers as pre-test and post-test. The device used in the tests; Smartspeed (Vald Performance) brand photocell device. The data and statistical analysis were taken by using SPSS 15.00 statistical package program. Normal distribution fitness of the data was analyzed by Shapiro -Wilk W test. It was recorded that the data showed normal distributions. The Paired-t test, that was used in the comparison of first and final test, was used. The descriptive data of the participants were shown as minimum, maximum, mean and standard deviation. Significance value was accepted as $p<0,05$. **Findings:** As a result of 12 weeks of core training, statistically significant differences were found in body weights ($p<0.001$), reactive agility ($p<0.004$), grid grill ($p<0.000$), 30 m. ($p<0.000$) and pro agility ($p<0.000$) values.

Results: As a result, it was determined that 12 weeks of core training had positive effects on speed, reaction and agility performances in male football players.

Keywords: Reaction, Agility, Speed, Football, Smartspeed

124-iscs-conference-10th-786FC-KY-SG-Face to Face Oral / -227

Boş Zamanı Dikkate Almak: Örgütsel Serbest Zaman Desteğinin Çalışanların Yaşam Kalitesi Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi

**Ferhat KILIÇARSLAN, Tebessüm AYYILDIZ DURHAN, Beyza Merve AKGÜL,
Erdal ZORBA, Suat KARAKÜÇÜK**

Gazi Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Bozok Üniversitesi

Öz

Bu çalışmanın amacı, algılanan örgütsel serbest zaman desteğinin çalışanların yaşam kalitesi üzerindeki etkisini incelemektir. Bu doğrultuda özel sektör ve kamu sektörü olmak üzere birçok farklı alanda çalışan 301 katılımcı çalışmaya dâhil edilmiştir. Veriler demografik veri formunun yanı sıra Algılanan Örgütsel Serbest Desteği Ölçeği (AÖDÖ) (Koç ve Pekel, 2023) ve Mesleki Yaşam Kalitesi Ölçeği (Yeşil vd., 2010) ile elde edilmiştir. Verilerin homojen dağılımının bir sonucu olarak parametrik testlerle yapılan veri analizlerinin bulguları anlamlı farklılıklar ortaya koymaktadır. Bulgular, çeşitli değişkenlerin çalışanların algıladıkları örgütsel boş zaman desteği ve yaşam kalitesini farklılaştırdığını göstermektedir. Aynı zamanda algılanan örgütsel boş zaman desteği ile mesleki yaşam kalitesi arasındaki ilişki ve etki düzeyleri ilgili literatür ışığında tartışılmakta ve konuya ilişkin bazı önerilerde bulunmaktadır. Bu çalışmanın amacı, algılanan örgütsel serbest zaman desteğinin çalışanların yaşam kalitesi üzerindeki etkisini incelemektir. Bu doğrultuda özel sektör ve kamu sektörü olmak üzere birçok farklı alanda çalışan 301 katılımcı çalışmaya dâhil edilmiştir. Veriler demografik veri formunun yanı sıra Algılanan Örgütsel Serbest Desteği Ölçeği (AÖDÖ) (Koç ve Pekel, 2023) ve Mesleki Yaşam Kalitesi Ölçeği (Yeşil vd., 2010) ile elde edilmiştir. Verilerin homojen dağılımının bir sonucu olarak parametrik testlerle yapılan veri analizlerinin bulguları anlamlı farklılıklar ortaya koymaktadır. Bulgular, çeşitli değişkenlerin çalışanların algıladıkları örgütsel boş zaman desteği ve yaşam kalitesini farklılaştırdığını göstermektedir. Aynı zamanda algılanan örgütsel boş zaman desteği ile mesleki yaşam kalitesi arasındaki ilişki ve etki düzeyleri ilgili literatür ışığında tartışılmakta ve konuya ilişkin bazı önerilerde bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Boş zaman, örgütsel destek, meslek, yaşam kalitesi

Taking Leisure Into Account: Examining The Impact Of Organizational Leisure Support On Employees' Quality Of Life

The purpose of this study is to examine the effect of perceived organisational leisure time support on employees' quality of life. In this direction, 301 participants working in many different fields, including private and public sectors, were included in the study. In addition to the demographic data form, the data were obtained with the The Perceived Organizational Leisure Support Scale (POLSS) (Koç & Pekel, 2023) and Professional Quality of Life Scale (Yeşil et al., 2010). As a result of the homogeneous distribution of the data, the findings of the data analyses performed with parametric tests reveal significant differences. The findings indicate that various variables differentiate the perceived organizational leisure support and quality of life of employees. At the same time, the relationship and impact levels between perceived organizational leisure support and professional quality of life are discussed in the light of the relevant literature and some suggestions are made on the subject.

Keywords: Leisure, organizational support, profession, quality of life

Öğretmenlik Uygulaması Dersi Alan Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Sınıf Yönetimi Becerileri (Nitel Bir Araştırma)

Özge Baydar Arıcan

Gazi Üniversitesi

Öz

Etkili bir sınıf yönetimi eğitim öğretim faaliyetlerinin her aşamasında oldukça önemlidir. Belirlenen ders amaçlarının öğrencilerde istendik davranış değişikliğini meydana getirecek bir biçime dönüştürülmesi için sınıfın bu amaçlara uygun olarak yönetilmesi gereklidir. Bu haliyle amacına uygun bir biçimde yürütülen sınıf yönetimi, elde edilmesi beklenen kazanımlara ve öğrencide istendik davranış değişikliği meydana getirerek eğitim öğretim sürecinin başarıya ulaşmasına katkı sağlayacaktır. Bu bağlamda öğretmenlerin ihtiyaç duyulan öğrenme atmosferini oluşturmada kritik bir görev üstleneceği ifade edilebilir. Bu çalışma öğretmenlik uygulaması dersi alan beden eğitimi öğretmen adaylarının sınıf yönetimi becerilerini incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni benimsenmiştir. Araştırmanın örneklemini, Ankara ilinde 2022-2023 eğitim öğretim yılı beden eğitimi ve spor öğretmenliği alanında eğitim verilen bir yüksek öğretim kurumuna devam eden 12 öğretmen adayı oluşturmuştur. Bu adaylar öğretmenlik uygulaması dersi kapsamında on beş hafta süresince haftada iki gün, belirlenen okullarda görevli danışman beden eğitimi öğretmenleri gözetiminde derslere dahil olmaktadır. Danışmanların gözetiminde girdikleri beden eğitimi derslerini kendileri yürütmektedir. Çalışmanın verileri araştırmanın amacına uygun hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilmiştir. Betimsel analiz ve içerik analizi yapılarak öğretmen adaylarının sınıf yönetimi temaları ve kodları belirlenmiştir. İlgili analizler sonucu, eğitim ve öğretim sürecine yön verme ve istenmeyen davranışlara yön verme olarak iki ana tema elde edilmiştir. Her iki temaya ilişkin bulgular değerlendirildiğinde, öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması kapsamında gittikleri okullarda danışman gözetiminde yürüttükleri derslerde iletişimsel olarak zorluk çektikleri bulgulanmıştır. Ek olarak danışman öğretmenlerin sınıf yönetim becerilerini sürekli geliştirerek aday öğretmenlere örnek oluşturmaları bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmıştır. Yine aday beden eğitimi öğretmenleri, sınıf yönetimi becerilerinin ve bununla ilişkili pek çok becerinin kazanımının meslekte yol almaya, ilerlemeye ve tecrübeye bağlı gelişebileceğine vurgu yapmıştır.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi öğretmeni, öğretmenlik uygulaması, sınıf yönetimi, durum çalışması.

Classroom Management Skills of Physical Education Teacher Candidates Taking Teaching Practice Course (A Qualitative Research)

Abstract

Effective classroom management is very important at every stage of educational activities. In order to transform the determined course objectives into a form that will bring about the desired behavioral change in students, it is necessary to manage the classroom in accordance with these objectives. In this way, classroom management carried out in accordance with its purpose will contribute to the achievements expected to be achieved and to the success of the education and training process by creating desired behavioral changes in students. In this context, it can be stated that teachers will assume a critical role in creating the learning atmosphere needed. This study was conducted to examine the classroom management skills of prospective physical education teachers taking teaching practice course. Case study design, one of the qualitative research methods, was adopted in the study. The sample of the study consisted of 12 pre-service teachers attending a higher education institution in the field of physical education and sports teaching in the 2022-2023 academic year in Ankara. Within the scope of the teaching practice course, these candidates attend classes two days a week for fifteen weeks under the supervision of supervising physical education teachers working in designated schools. They carry out the physical education lessons under the supervision of the counselors themselves. The data of the study were obtained with a semi-structured interview form prepared in accordance with the purpose of the

research. Through descriptive analysis and content analysis, the themes and codes of classroom management of pre-service teachers were determined. As a result of the related analyses, two main themes were obtained as directing the education and training process and directing unwanted behaviors. When the findings related to both themes were evaluated, it was found that pre-service teachers had communicative difficulties in the lessons they conducted under the supervision of the supervisor in the schools they went to within the scope of teaching practice. In addition, there was a need for mentor teachers to continuously improve their classroom management skills and set an example for prospective teachers. Again, prospective physical education teachers emphasized that the acquisition of classroom management skills and many related skills can develop depending on progress and experience in the profession.

Keywords: Physical education teacher, teaching practice, classroom management, case study.

Pilates Eğitimi Alan Kadınların Boş Zaman Yönetimi ve Sosyal Görünüşüne Yönelik Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Büşra KARAOĞLU, Fatih YAŞARTÜRK

Bartın Üniversitesi

Öz

Bu çalışmanın amacı pilates eğitimi alan kadınların boş zaman yönetimi ve sosyal görünüşlerine yönelik kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırma grubunu Erzurum ilinde farklı spor merkezlerinde pilates eğitimi alan 18 yaş üzeri 608 kadın katılımcı oluşturmaktadır. Çalışma verilerinin toplanmasında "Kişisel Bilgi Formu", "Boş Zaman Yönetimi Ölçeği" ve "Sosyal Görünüş Kaygı Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 25.0 (Statistical Package for Social Sciences) paket programından yararlanılmıştır. Analizlerde yaş, meslek, gelir durumu, pilates yapılan süre vb. değişkenlere göre frekans (f) ve yüzde (%) dağılımını belirlemek amacıyla tanımlayıcı istatistik kullanılmıştır. Ayrıca istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için bağımsız gruplar t-Testi ve tek yönlü varyans analizi, anlamlı ilişki olup olmadığını test etmek amacıyla Pearson Korelasyon analizi kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda aylık gelir durumu değişkeni ile boş zaman yönetimi alt boyutları ve toplam puan ortalamaları arasında anlamlı ilişki tespit edilmemiştir ($p>.05$). Medeni durum değişkeni ile boş zaman yönetimi alt boyutları ve toplam puan ortalamaları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($p>.05$). Katılımcıların aylık gelir durumu değişkeni ile sosyal görünüş kaygı puanı arasında negatif yönde ve düşük düzeyde anlamlı ilişki tespit edilmiştir ($p<.05$). Katılımcıların eğitim durumu değişkeni ile sosyal görünüş kaygısı puan ortalamaları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiş ($p<.05$) ve farklılığın kaynağını belirlemek için yapılan Post Hoc (SCHEFFE) sonuçlarına göre; eğitim durumu ilkökul-ortaokul ve lise olanların puan ortalaması eğitim durumu önlisans-lisans ve lisansüstü olanların puan ortalamasına göre anlamlı şekilde yüksek olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların boş zaman yönetimi alt boyutları ve toplam puan ortalaması ile sosyal görünüş kaygı puanı arasındaki korelasyon analizi sonucunda ise amaç belirleme ve yöntem, değerlendirme, boş zaman tutumu ve boş zaman yönetimi ölçek toplam puanları ile sosyal görünüş kaygı puanları arasında negatif yönde ve düşük düzeyde anlamlı ilişki; programlama ve sosyal görünüş kaygısı ile pozitif yönde ve düşük düzeyde anlamlı ilişki tespit edilmiştir ($p<.05$). Sonuç olarak pilates eğitimi alan kadınlar boş zaman yönetimini doğru, verimli ve etkili bir şekilde değerlendirmeleriyle birlikte sosyal görünüş kaygılarında azalma olacağı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Pilates eğitimi alan kadınlar, Boş zaman yönetimi, Sosyal görünüş kaygısı

Investigation of the Relationship Between Leisure Time Management and Social Appearance Anxiety Levels of Women Receiving Pilates Training

Abstract

The aim of this study is to examine the relationship between leisure time management and social appearance anxiety levels of women taking Pilates training. The research group consists of 608 female participants over the age of 18 who receive pilates training in different sports centers in Erzurum. "Personal Information Form", "Leisure Time Management Scale" and "Social Appearance Anxiety Scale" were used to collect the study data. SPSS 25.0 package program was used in the analysis of the data. In the analysis, frequency (frequency) according to variables such as age, profession, income level, duration of pilates, etc. Descriptive statistics were used to determine f) and percentage (%) distribution. Additionally, independent groups t-Test and one-way analysis of variance were used to test whether there was a statistically significant difference, and Pearson Correlation analysis was used to test whether there was a significant relationship. No significant relationship was detected between the monthly income variable and the leisure time management sub-dimensions and total score averages ($p>.05$).

No significant difference was detected between the marital status variable and the leisure time management sub-dimensions and total score averages ($p>.05$). A negative and low-level significant relationship was detected between the participants' monthly income variable and social appearance anxiety score ($p<.05$). A significant

difference was detected between the educational status variable of the participants and their social appearance anxiety mean score ($p<.05$), and according to the Post Hoc (SCHEFFE) results performed to determine the source of the difference; It has been determined that the average score of those whose education level is primary school, secondary school and high school is significantly higher than the average score of those whose education level is associate's degree, bachelor's degree and graduate degree. As a result of the correlation analysis between the participants' leisure time management sub-dimensions and total score average and social appearance anxiety score, a negative and low-level significant relationship was found between goal setting and method, evaluation, leisure attitude and leisure time management scale total scores and social appearance anxiety scores. ; A positive and low-level significant relationship was detected with programming and social appearance anxiety ($p<.05$). As a result, it can be said that women who receive pilates training will reduce their social appearance concerns as they use their free time management correctly and efficiently.

Keywords: Women taking pilates classes, Leisure time management, Social appearance anxiety

E-Sporcularda Kifoz

Şebnem ŞARVAN CENGİZ, Ebrar Şevval COŞKUN, Furkan CENGİZ

Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi

Öz

E-spor, bilgisayar veya video oyunlarının rekabetçi bir ortamda oynandığı bir tür spor etkinliğidir. Spor branşları, kendilerine özgü beceri gereksinimlerine sahiptir ve bu branşlara özgü çevresel talepler, postüral adaptasyonları etkiler (Kılıç, 2018). Bu adaptasyonlar, spor branşlarında postürün daha iyi anlaşılmasını gerektirir. Üniversite düzeyinde e-spor antrenmanları, genellikle günde 3 ila 5 saatlik oyun süresi gerektirir ve birçok oyuncu çalışmalarını evde gerçekleştirmeye devam eder (Gugliotti, 2018). Yanlış duruşların alışkanlık haline getirilmesi mevcut uyumu bozmaya neden olabilir ve bu durumda postür rahatsızlıkları kaçınılmaz olmaktadır (Adak et al., 1999). Fonksiyonel eğrilikler; anterior, posterior spinal ligament ve kaslardaki zayıflığa bağlı olarak ortaya çıkabilmektedir. Omurgadaki ekstansör kasların zayıflığı konvekslik üzerindeki gerginliğin azalması ile kifozu yol açmaktadır (Caillet, 1982; Tachdjian, 1990; Solak, 2016). Literatür incelendiğinde doğru baş pozisyonu, yuvarlanmış omuzlar ve artmış torasik kifozun ilişkili olduğuna dair fikir birliği olmasına rağmen, birinin diğerinin nedeni veya sonucu olduğu konusunda şüpheler devam ettiği de belirtilmektedir. Araştırma doğrultusunda e-sporcuların baş ve boyun olmak üzere lateral, posterior, anterior postür analizleri Apecs-AI Posture Evaluation and Correction System® (Apecs Posture Analysis Pro Plus 8.2.6 Sürümü) mobil postür analiz programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Programdan elde edilen verilere ek olarak, "REEDCO (RPS)" postür değerlendirme skorları kaydedilmiştir. E-sporcuların kifoz değerlendirmeleri için esnek cetvel ölçüm yöntemi (flexicurve) kullanılmıştır. Spinal bölgede C7 den T-12 bölgesine yerleştirilen esnek cetvel ölçümünde "kifoz indeksi" için gerekli eğri elde edilebilir. Bu nedenle torasik omurganın izole edilmesi amacıyla daha önceki çalışmalarda da kullanılan kifoz indeksi $(H/U) \times 100$ formülü kullanılmıştır (Yaşın, T., ve ark. 2021). Bu bilgiler ışığında, çalışmanın amacı, e-sporcuların baş ve boyun pozisyonunun torasik kifoz ile olan ilişkisini araştırmaktır.

Anahtar Kelimeler: espor, kifoz, postür

Kyphosis in E-sports Players

Abstract

Esports represents a form of competitive gaming conducted in a computer or video game environment. Sporting disciplines possess unique skill requirements, and the specific environmental demands of these disciplines affect postural adaptations (Kılıç, 2018). Understanding these adaptations is essential for comprehending posture in sporting disciplines. At the university level, esports training typically entails daily gaming sessions lasting between 3 to 5 hours, with many players continuing their practice at home (Gugliotti, 2018). Habitual adoption of incorrect postures can disrupt existing harmony, inevitably leading to postural discomfort (Adak et al., 1999). Functional spinal curvatures can arise due to weaknesses in anterior and posterior spinal ligaments and muscles. Weakness in extensor muscles of the spine can result in decreased tension on the convexity, leading to kyphosis (Caillet, 1982; Tachdjian, 1990; Solak, 2016). Although the literature indicates a consensus regarding the association between correct head position, rounded shoulders, and increased thoracic kyphosis, uncertainties persist regarding whether one is the cause or consequence of the other. In the course of this research, lateral, posterior, and anterior postural analyses of esports athletes were conducted using the Apecs-AI Posture Evaluation and Correction System® (Apecs Posture Analysis Pro Plus 8.2.6 Version) mobile posture analysis program. In addition to data obtained from the program, "REEDCO (RPS)" posture assessment scores were recorded. The flexicurve measurement method was utilized for assessing kyphosis in esports athletes. By placing a flexicurve from the C7 to the T-12 spinal region, the necessary curve for the "kyphosis index" can be obtained. Therefore, the kyphosis index $(H/U) \times 100$ formula, previously used in other studies, was employed to isolate the thoracic spine (Yaşın, T., et al., 2021). In light of this information, the aim of the study is to investigate the relationship between the head and neck positions of esports athletes and thoracic kyphosis.

Keywords: esports, kyphosis, posture

Üniversite Öğrencilerinin Ödemonik İyi Olma, Mutluluk Korkusu ve Gelecek Kaygısı Üzerine Bir Çalışma

Recep CENGİZ, Büşra IŞIK, Cemal Faruk RİZE

Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi

Öz

Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinde ödemonik iyi olma, gelecek kaygısı ve mutluluk korkuları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Çalışmada, ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Çalışma grubu (204 kadın, 205 erkek) 409 öğrenciden oluşmaktadır. Veri toplama araçları olarak “Ödemonik İyi Olma Ölçeği”, “Gelecek Kaygısı Ölçeği”, “Mutluluk Korkusu Ölçeği” ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Çalışmaya toplamda 409 (Yaş= 20.92 ± 3.62) Spor bilimleri fakültesi öğrencisi katılmıştır. Verilerin analizinde, parametrik testlerden t testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), Pearson momentler çarpımı korelasyon analizi ve regresyon analizi yapılmıştır. Analiz sonuçlarında gelecek kaygısı puanlarında, cinsiyet değişkenine göre kadın öğrenciler lehine anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Yaş değişkenine göre durumluk öz eleştiri puanları arasında anlamlı farklılık saptanmamıştır. Korelasyon analizi sonucuna göre öğrencilerin ödemonik iyi oluş ölçeği alt boyutlarından amaçlı bir yaşam alt boyutları arasında öğrenim görülen bölümlere göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak, spor bilimleri öğrencilerinin mutluluk korkusunun ödemonik iyi oluş düzeyinde etkilediği saptanmıştır. Kadın öğrencilerin gelecek kaygısı yaşadıkları söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Ödemonik İyi Olma, Gelecek Kaygısı, Mutluluk Korkusu

A Study on University Students' Eudaimonic Well-Being, Fear of Happiness and Future Anxiety

Abstract

This study aimed to examine the relationship between eudaimonic well-being, future anxiety and fear of happiness in university students. Relational survey model was used in the study. The study group consisted of 409 students (204 female, 205 male). In addition to the personal information form, the ‘Eudaimonic Well-Being Scale’, the ‘Future Anxiety Scale’, and the ‘Fear of Happiness Scale’ were used as data collection tools. A total of 409 (Age= 20.92 ± 3.62) sport sciences faculty students participated in the study. In the analysis of the data, T-test, one-way ANOVA, Pearson correlation analysis and regression analysis were performed. According to the results of the analyses, it can be said that female students had a higher levels of fear of the future than male students according to the gender variable. According to the results of the correlation analysis, it was determined that there was a difference in the purpose in life sub-dimension of Eudaimonic Well-Being Scale regarding the departments of the students. As a result, it was determined that the fear of happiness of sport sciences students predicted the level of Eudaimonic well-being. Besides, it can be said that female students experience future anxiety in a higher level comparing to the males.

Keywords: Eudaimonic Wellbeing, Future Anxiety, Fear of Happiness

129-iscs-conference-10th-784FC-KY-SG-Face to Face Oral / -220

Pandeminin yaşam kalitesi üzerine etkisi

Şebnem Şarvan CENGİZ, Cemal Faruk Rize, Büşra IŞIK

Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi

Öz

Dünya'nın hemen her yerinde hükümetler COVID-19 salgınına yeni yasalar çıkararak müdahale etti ve bunun sonucunda insanların yaşamları dramatik bir şekilde değişmeye başladı. Bu süreçte; Uygulanan davranışsal sınırlamalar ve yasakların yanı sıra sürecin konfordan ve temel rutinlerden uzak olması nedeniyle, insanlar ruh sağlıkları ve aile bağlantılarıyla ilgili çeşitli psikososyal zorluklar yaşamıştır COVID-19 pandemi sürecinde, hükümetlerin aldıkları hafta sonları uygulanan sokağa çıkma yasakları, sosyal mesafe gibi kısıtlamalar ve hastalara uygulanan karantinalar insanların yaşam kalitesini kötüleştiren faktörlerden başlıcalarıydı. Dünya Sağlık Örgütü yaşam kalitesini, bir kişinin hedefleri, normları, beklentileri ve ilgi alanlarıyla ilişkili olarak kültür ve değer sistemindeki yerinin değerlendirmesi olarak tanımlamaktadır. Bir kişinin fiziksel ve ruhsal sağlığı, sosyal etkileşimleri, çevresel etki derecesi ve konumunun işlevselliğini etkileme derecesi, yaşam kalitesinin unsurları olarak kabul edilmektedir. Bu derlemenin amacı 2019-2023 yılları arasında yapılmış olan çalışmalarda; COVID-19 pandemisinin yaşam kalitesi üzerine olan etkisine ilişkin literatürün incelenmesidir.

Anahtar Kelimeler: COVID 19, Yaşam Kalitesi, Pandemi

Impact of the pandemic on quality of life

Abstract

Governments almost everywhere in the world responded to the COVID-19 epidemic by passing new laws, and as a result, people's lives began to change dramatically. In this process; In addition to the behavioral restrictions and prohibitions imposed, people have experienced various psychosocial difficulties related to their mental health and family connections due to the process being far from comfort and basic routines. During the COVID-19 pandemic, governments imposed restrictions such as curfews on weekends, social distance, and quarantines imposed on patients. These were the main factors that worsened people's quality of life. The World Health Organization defines quality of life as the assessment of a person's place in his culture and value system in relation to his goals, norms, expectations and interests. A person's physical and mental health, social interactions, degree of environmental impact, and the degree to which their location affects their functionality are considered elements of quality of life. The aim of this review was to examine the studies conducted between 2019 and 2023; It is a review of the literature on the impact of the COVID-19 pandemic on quality of life.

Keywords: COVID 19, Quality of Life, Pandemic

Futbolda Kaybedilen Topların Geri Kazanılma Sürelerinin Maç Sonucuna Etkileri

Önder ŞEMŞEK, Anıl CIRIKOĞLU, Göksel YIKMIŞ

Düzce Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi Bölümü, Düzce, Düzce Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Hareket ve Antrenman Anabilim Dalı, Düzce, Marmara Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Felsefe Bölümü, İstanbul

Öz

Bu çalışmanın amacı; Türkiye Süper Ligi özelinde takımların kaybedilen topları geri kazanma sürelerini analiz etmektir. Araştırmanın evrenini Türkiye Süper Ligi 2021-2022 sezonunda yer alan futbol takımları oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini 2021-2022 sezonunda ligi ilk 4 ve son 4 sırada bitiren futbol takımlarıdır. Araştırmanın analizi için örnekleme yer alan toplam 8 futbol takımının iç sahada oynadıkları maçlardan 1 maç galip geldikleri arasından, 1 maç ise mağlup oldukları arasından toplam 2 maç kura yöntemiyle seçilmiştir. Bu bağlamda Türkiye Süper Ligi 2021-2022 sezonunun sonunda ligi ilk 4 ve son 4'te bitiren takımların kaybedilen topları geri kazanma süreleri ile bu sürelerin atılan ve yenilen gol sayısı, topa sahip olma oranı, toplam şut sayısı, gol beklentisi ve korner sayısı arasındaki ilişki video analiz yöntemi kullanılarak incelenmiş, maç sonucuna göre (kazanma-kaybetme) değişkenler arasında karşılaştırmalar yapılmıştır. Ayrıca bu beş parametrenin kaybedilen topların geri kazanılma süresiyle bağlantısı ile takımların ligi neden ilk 4 veya son 4 içinde bitirdikleri arasındaki ilişki de ele alınmıştır. Maçlar, Türkiye Süper Ligi'nin yayıncı kuruluşu Beinsport'un kendi internet sitesinden üyelik alınarak gözlemlenmiştir. Bu çalışmada istatistiksel analizler için SPSS 22.0 paket programı kullanılmış, anlamlılık düzeyi olarak $p < 0,05$ kabul edilmiştir. Veriler analiz edilmeden önce normal dağılım kontrolü yapılmış, normal dağılım gösteren verilere parametrik, normal dağılım göstermeyen verilere nonparametrik analizler uygulanarak korelasyon ve karşılaştırma yapılmıştır. Araştırma bulgularında takımların top kazanma süresi ile attıkları gol sayısı, toplam şut sayıları, topla oynama yüzdeleri, gol beklentileri ve aldığı puanlar arasında anlamlı negatif ilişki olduğu görülmektedir. Bununla birlikte bulgularda maçı kazanan takımların topu kazanma sürelerinin, maçı kaybeden takımların topu kazanma sürelerinden çok daha düşük olduğu görülmektedir. Diğer yandan takımların top kazanma süresi ile yedikleri gol sayısı arasında anlamlı pozitif ilişki olduğu görülmektedir. Top kazanma süresi ile takımların attığı korner sayısı arasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır. Sonuç olarak bu araştırma, topu daha hızlı geri kazanmanın futbolda maç kazanmak için önemli bir parametre olduğunu, bununla birlikte topu daha hızlı geri kazanmanın maçı kazanmaya etkisi olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Maç analizi, Topu geri kazanma, Topu geri kazanma süresi, Maç kazanma-kaybetme

Effects Of Recovery Times Of Lost Balls In Football On The Match Result

The aim of this study is to analyze the time to recover lost balls of the teams in the Turkish Super League. The population of the research consists of football teams taking part in the 2021-2022 season of the Turkish Super League. The sample of the research is the football teams that finished the league in the top 4 and bottom 4 places in the 2021-2022 season. For the analysis of the research, a total of 2 matches of the 8 football teams in the sample were selected by lottery method, 1 match in which they won and 1 match in which they lost. In this context, the relationship between the recovery time for lost balls of the teams that finished in the top 4 and the bottom 4 of the Turkish Super League at the end of the 2021-2022 season and the number of goals scored and conceded, ball possession rate, total number of shots, goal expectation and number of corners were examined using the video analysis method, and comparisons were made between the variables according to the match result (win-lose). In addition, the relationship between these five parameters and the recovery time of lost balls and why the teams finished the league in the top 4 or the bottom 4 was also discussed. The matches were observed by obtaining a membership from the website of Beinsport, the broadcaster of the Turkish Super League. In this study, SPSS 22.0 package program was used for statistical analysis, and $p < 0.05$ was accepted as the significance level. Before analyzing the data, normal distribution was checked, parametric analyzes were applied to normally distributed data, and correlation and comparison were made by applying nonparametric analyzes to

non-normally distributed data. In the research findings, it is seen that there is a significant negative relationship between the time to recover lost balls of the teams and the number of goals scored, total number of shots, ball possession percentages, goal expectations and points received by the teams. In addition, the findings show that the time to recover lost balls of the teams that won the match was much lower than the teams that lost the match. On the other hand, there is a significant positive relationship between the time to recover lost balls of the teams and the number of goals they concede. In the findings, no statistically significant relationship was found between the time to recover lost balls of the teams and the number of corners taken by the teams. As a result, this research reveals that recovering the ball faster is an important parameter for winning a match in football, and that recovering the ball faster has an effect on winning the match.

Keywords: Football, Match analysis, Ball recovery, Ball recovery time, Match winning-losing

131-iscs-conference-10th-576FC-KY-SG-Face to Face Oral / -222

Dijital Bağımlılık ve Postür

Şebnem ŞARVAN CENGİZ, Buse DELEN

Manisa Celal Bayar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Öz

Günümüzde yaygınlaşan teknoloji kullanımı sebebiyle insanların teknolojik cihazlar ve internette geçirdiği vaktin kontrolsüzlüğü postüral rahatsızlıklara neden olabilmektedir (Taş, 2023). Son yıllarda dokunmatik ekranlı akıllı telefonların hayatımıza girmesi ve sunduğu cazip seçenekler nedeniyle, kullanıcıların kifotik sırt postürü ile baş fleksiyonda uzun süre sabitlenmelerine yol açmaktadır (AlAbdulwahap, 2017; Abdelhaamed, 2016).

Çalışmamıza Manisa Celal Bayar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören 100 lisans öğrencisi katılım sağlamıştır. Katılımcıların postür analizleri "APECS AI Posture Evaluation and Correction System -Posture Analysis Pro Plus 8.4.11 Version" mobil postür uygulaması ile değerlendirilerek frontal ve lateral analizleri yapılmıştır. Analizler sonucunda elde edilen postür dereceleri "REEDCO Postür Değerlendirme Skalası" ile değerlendirilmeye alınmıştır. Sıfıra yakın değerler ideal postür olarak kabul edilmiştir. Katılımcıların kifoz dereceleri "Esnek Cetvel Ölçüm Yöntemi" ile ölçülmüştür. Kifoz indeksi "(H/U) x100" formülü ile elde edilmiştir. Katılımcıların dijital bağımlılık düzeylerinin belirlenebilmesi ve verilerin toplanması amacıyla, Kesici ve Tunç (2018) tarafından üniversite öğrencilerine yönelik olarak geliştirilen aşırı kullanma (5 madde), nüks etme (3 madde), hayatın akışını engelleme (4 madde), duygu durumu (4 madde), bırakamama (3 madde) olmak üzere beş faktör ve 19 maddeden oluşan "Dijital Bağımlılık Ölçeği" kullanılmıştır. Beşli likert tipinde hazırlanan ölçek "Kesinlikle Katılmıyorum=1" ile "Tamamen Katılıyorum=5" arasında derecelendirilmiştir. Ölçek maddelerinden alınabilecek en yüksek puan 95 en düşük puan ise 19 olmaktadır. Araştırmadan elde edilen veriler SPSS 22.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Katılımcıların Demografik verilerin analizi için tanımlayıcı istatistikler ve verilere ait aritmetik ortalama (X), standart sapma (SS), frekans (N) değerleri verilmiştir. Araştırmamızın amacı, günümüz koşullarında artan teknolojik gelişmelere paralel olarak dijital cihazlara kullanım sıklığının artması ve **bunun beraberinde artan postüral bozuklukların tespitinin yapılmasıdır.**

Anahtar Kelimeler: dijital bağımlılık, postür, kifoz, gövde simetrisi

Digital Addiction and Posture

Abstract

Due to the widespread use of technology today, uncontrolled time spent by people on technological devices and the internet can cause postural disorders (Taş, 2023). In recent years, the introduction of touchscreen smartphones into our lives and the attractive options they offer cause users to be fixed in kyphotic back posture and head flexion for a long time (AlAbdulwahap, 2017; Abdelhaamed, 2016). In our study, 100 undergraduate students studying at Manisa Celal Bayar University Faculty of Sport Sciences participated. The posture analysis of the participants was evaluated with the mobile posture application "APECS AI Posture Evaluation and Correction System -Posture Analysis Pro Plus 8.4.11 Version" and frontal and lateral analyzes were performed. The posture grades obtained as a result of the analyzes were evaluated with the "REEDCO Posture Evaluation Scale". Values close to zero were accepted as ideal posture. The kyphosis degrees of the participants were measured with the "Flexible Ruler Measurement Method". The kyphosis index was obtained with the formula "(H/U) x100". In order to determine the digital addiction levels of the participants and to collect data, the "Digital Addiction Scale" developed by Kesici and Tunç (2018) for university students, consisting of five factors and 19 items, including overuse (5 items), relapse (3 items), blocking the flow of life (4 items), mood (4 items), and inability to quit (3 items), was used. The five-point Likert-type scale was graded between "Strongly Disagree=1" and "Strongly Agree=5". The highest score that can be obtained from the scale items is 95 and the lowest score is 19. The data obtained from the research were analyzed using SPSS 22.0 program. Descriptive statistics and arithmetic mean (X), standard deviation (SD), frequency (N) values of the data were given for the analysis of the demographic data of the participants. The aim of our research is to determine the increasing frequency of use of digital devices in parallel with the increasing technological developments in today's conditions and to determine the increasing postural disorders.

Keywords: digital addiction, posture, kyphosis, trunk symmetry

Voleybolcularda Foam Roller Uygulamasının Performansa Akut Etkilerinin İncelenmesi

Bereket KÖSE

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi

Öz

Bu çalışmanın amacı voleybolcularda statik ve dinamik germe egzersizleri sonrası foam roller uygulamasının bazı performans verileri üzerindeki akut etkilerini incelemektir. Çalışmaya yaş ortalamaları 21,5±2,15, boy uzunlukları 1,83±1,19 ve vücut ağırlıkları 71±3,51 olan 12 erkek sporcu gönüllü olarak katılmıştır. Egzersiz protokolü olarak statik/dinamik ısınma ve statik-dinamik ısınma ile kombine edilen Foam Roller uygulamaları iki ayrı günde gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın ilk gününde 10 (8dk koşu 2 dk yürüyüş) dakikalık ısınma koşusu ile birlikte 5 adet statik/5 adet dinamik germe (her hareket 3 tekrar 15 saniye uygulama 5 saniye dinlenme) egzersizleri ısınma sonrası performans verileri ölçülmüştür. İkinci günde ise aynı şekilde 10 (8dk koşu 2 dk yürüyüş) dakikalık ısınma koşusu ile birlikte statik/dinamik ısınma sonrası foam roller (her hareket 3 tekrar 15 saniye uygulama 5 saniye dinlenme) uygulaması yaptırılmıştır. Katılımcıların performansları 30 metre sürat, çeviklik (T testi) ve esneklik ölçümleri ile değerlendirilmiştir. Verilerin analizi SPSS 23,0 paket programı ile yapılmıştır. Veriler %95 güven aralığında analiz edilmiştir. Farklı ısınma protokolleri arasındaki farkın değerlendirilmesi Wilcoxon Signed-Rank testi ile değerlendirilmiştir. Yapılan ölçümlere göre statik/dinamik ısınma ve statik/dinamik ısınma ile kombine Foam Roller protokolleri arasında sürat ($z=-0,615$, $p=0,58$), çeviklik ($z=-1,7$, $p=0,18$), esneklik ($z=-0,398$, $p=0,63$) parametrelerinde istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Sonuç olarak statik-dinamik ısınmaya ek olarak yapılan foam roller egzersizlerinin voleybol sporcularında fiziksel performansı etkilemediği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Foam Roller, Dinamik Isınma, Esneklik, Statik Isınma, Voleybol

Examination of the Acute Effects of Foam Roller on Performance in Volleyball Players

Abstract

The aim of this study is to examine the acute effects of foam roller application on some performance data after static and dynamic stretching exercises in volleyball players. 12 male athletes with an average age of 21.5±2.15, height of 1.83±1.19 and body weight of 71±3.51 participated in the study voluntarily. As an exercise protocol, Foam Roller exercises combined with static/dynamic warm-up and static-dynamic warm-up were carried out on two separate days. On the first day of the study, performance data were measured after a 10-minute warm-up run (8 minutes running, 2 minutes walking) and 5 static/5 dynamic stretching exercises (3 repetitions of each movement, 15 seconds of practice, 5 seconds of rest). On the second day, a 10-minute (8-minute run, 2-minute walk) warm-up run was performed, as well as a static/dynamic warm-up followed by a foam roller (3 repetitions of each movement, 15 seconds of practice, 5 seconds of rest). The participants' performances were evaluated with 30-meter speed, agility and flexibility measurements. Data analysis was done with SPSS 23.0 package program. Data were analyzed with a 95% confidence interval. Evaluation of the difference between different warm-up protocols was evaluated with the Wilcoxon Signed-Rank test. According to the measurements made, no statistically significant difference was found in the speed ($z=-0,615$, $p=0,58$), agility ($z=-1,7$, $p=0,18$) and flexibility ($z=-0,398$, $p=0,63$) parameters between the static/dynamic warm-up and static/dynamic warm-up and combined Foam Roller protocols. As a result, it can be said that foam roller exercises in addition to static-dynamic warm-up do not affect the physical performance of volleyball athletes.

Keywords: Foam Roller, Dynamic Warm-up, Flexibility, Static Warm-up, Volleyball

Akut Ve Kronik Egzersizlerin Bağışıklık Sistemi Üzerine Etkileri

Bereket KÖSE, Ayşegül KÖSE, Ahmet ATLI

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Iğdır Üniversitesi

Öz

Bağışıklık sistemi her biri benzersiz işlevi olan hücre topluluklarından oluşan oldukça karmaşık bir sistemdir ve bu sistem bakteriler virüsler ve diğer mikroplarla kendini sürekli korumak durumundadır. Bağışıklık sistemi bileşenlerinin mutlak bir şekilde öğrenilmesi yapılan egzersizlerin bu sistem üzerine olan etkilerinin anlaşılması açısından önemlidir. Nitekim egzersiz ve bağışıklık sistemi konusu son yıllarda egzersiz, spor bilimleri ve tıp alanında oldukça ön plana çıkmaya başlamıştır. Yapılan çalışmalarda en önemli faktörlerden birisi uygulanan egzersiz programının süresi ve yoğunluğunun egzersiz sırasında bağışıklık cevabını ne derecede etkilediğidir. Akut olarak yapılan düşük ve orta yoğunluktaki aerobik egzersizlerin bağışıklık hücre yanıtı ve duyarlılığını arttırdığını aksine yapılan yoğun akut bir egzersizde ise bağışıklık hücre fonksiyonlarının baskılanabileceğini göstermiştir. Yapılan düzenli orta şiddetteki egzersizlerde koroner arter hastalığı ve Tip 2 diyabeti olan bireylerde plazmada proinflatuar, CRP, IL-6, TNF-alfa seviyelerinin azalması ve anti-inflatuar IL-10 seviyelerinin artışıyla inflamasyonun azaldığı bildirilmiştir. Aynı şekilde bağışıklık yetmezliği olan bireylerde yardımcı T hücrelerinin sayısını arttırarak kanser hastalarında NK ve T hücre aktivitesini iyileştirerek yararlı etkilere sahip olduğu gösterilmiştir. Orta şiddette egzersiz alışkanlığı olan bir bireylerin sedanter bireylere göre hastalıkları geçirdikleri gün sayısının daha az olduğu ve aktif yaşam şeklinin patojenlere karşı daha iyi bir vücut direnci ortaya çıkardığı bunun sonucunda da bu kişilerin üst solunum enfeksiyonlarını geçirme sıklıklarının azaldığı vurgulanmaktadır. Sonuç olarak hem akut hem düzenli yapılan kronik egzersizlerin bağışıklık sistemi üzerinde çok önemli etkileri olduğu açıktır. Genel olarak düşük ve orta yoğunluktaki egzersizler fayda sağlarken ağır ve zorlu egzersizler bağışıklık sisteminin baskılanmasına yol açabilir. Yapılacak ileriki çalışmalar egzersiz-bağışıklık sistemi ilişkisine bağlı iyileşmeler, akut ve kronik hastalıklarla, kronik inflamatuar mücadelede egzersizin önemini daha iyi anlamamızı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bağışıklık, Egzersiz, Kronik Egzersiz

EFFECTS OF ACUTE AND CHRONIC EXERCISES ON THE IMMUNE SYSTEM

Abstract

The immune system is a very complex system consisting of cell communities, each with a unique function, and this system must constantly protect itself against bacteria, viruses and other microbes. A thorough knowledge of the immune system components is important in understanding the effects of exercises on this system. As a matter of fact, the subject of exercise and the immune system has come to the fore in the fields of exercise, sports sciences and medicine in recent years. One of the most important factors in studies is the extent to which the duration and intensity of the exercise program affect the immune response during exercise. It has been shown that low and moderate intensity aerobic exercises performed acutely increase immune cell response and sensitivity, on the contrary, intense acute exercise may suppress immune cell functions. It has been reported that inflammation decreases by decreasing pro-inflammatory, CRP, IL-6, TNF-alpha levels and increasing anti-inflammatory IL-10 levels in plasma in individuals with coronary artery disease and Type 2 diabetes during regular moderate-intensity exercises. Likewise, it has been shown to have beneficial effects by increasing the number of helper T cells in individuals with immune deficiency and improving NK and T cell activity in cancer patients. It is emphasized that individuals with a moderate exercise habit have fewer days of illness than sedentary individuals, and that an active lifestyle creates a better body resistance against pathogens, and as a result, the frequency of upper respiratory infections in these individuals decreases. As a result, it is clear that both acute and regular chronic exercises have very important effects on the immune system. In general, while low and moderate intensity exercises provide benefits, heavy and strenuous exercises can lead to suppression of the immune system. Future studies will enable us to better understand the importance of exercise in the fight against acute and chronic diseases and chronic inflammatory processes, as well as improvements in the exercise-immune system relationship.

Keywords: Chronic Exercise, Exercise, Immunity

6 Haftalık Düzeltici Egzersiz Uygulamasının Dinamik ve Statik Denge Üzerine Etkisi

Şengül TOĞANÇ, Yeliz PINAR

Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, Marmara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul,

Öz

Giriş ve Amaç: Dinamik postür kontrolü ve denge parametrelerinin sportif performans için kritik bir öneme sahip olduğu görülmektedir. Bu çalışmanın amacı, 6 haftalık yapılandırılmış düzeltici egzersiz programının denge performansı üzerindeki etkisini incelemektir.

Yöntem: Çalışmaya 18-24 yaş aralığında, düzenli egzersiz yapmayan, 12 sağlık erkek gönüllü katılımcı dahil edildi. Katılımcılar 6 hafta boyunca, haftada 3 gün denge, core, ekstremitte stabilitesini geliştirmeye yönelik yapılandırılmış düzeltici egzersiz programını uyguladı. Katılımcıların uyguladıkları egzersiz programı öncesi ve sonrası değerlendirmeleri kapsamında dinamik ve statik denge test ölçümleri gerçekleştirildi. Dinamik denge testi için Y denge testi, statik denge testi için ise BESS (Balance Error Scoring System) testi kullanıldı. Ön ve son testlerden elde edilen sonuçların istatistiksel analizi için verilerin normal dağılımı Shapiro-Wilk testi ile değerlendirildi. Buna bağlı olarak sadece alt ekstremitte sağ bileşke Y denge değerlerinin normal dağılım göstermediği tespit edildi. Normal dağılım göstermeyen bu veriler Wilcoxon testi, normal dağılım gösteren diğer tüm veriler ise Paired Sample T-Testi ile değerlendirildi.

Bulgular: Verilerin istatistik sonuçları incelendiğinde dinamik denge açısından, üst ekstremitte sağ bileşke, üst ekstremitte sol bileşke, alt ekstremitte sağ bileşke ve alt ekstremitte sol bileşke değerlerinde ön test ve son test verilerinde istatistiksel anlamlı farklılık tespit edildi ($p < 0,05$). Ayrıca statik denge açısından, sert zemin toplam puanları, köpük zemin toplam puanları ve genel toplam puanlar için ön test ve son test verilerinde istatistiksel anlamlı farklılık bulundu ($p < 0,05$).

Sonuç: Araştırmadan elde edilen bulgulara göre 6 haftalık düzeltici egzersiz programının, dinamik ve statik denge performansını anlamlı ölçüde geliştirdiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Düzeltici Egzersiz, Denge, Sportif Performans, Core, Ekstremitte Stabilitesi

Effect of 6-Week Corrective Exercise Application on Dynamic and Static Balance

Abstract

Introduction and Purpose: It is seen that dynamic posture control and balance parameters have a critical importance for sportive performance. The aim of this study was to examine the effect of a 6-week structured corrective exercise program on balance performance.

Method: The study included 12 health male volunteers aged 18 to 24, who did not exercise regularly. The participants applied a structured corrective exercise program for 6 weeks, 3 days a week, to improve balance, core, and extremity stability. Dynamic and static balance test measurements were carried out as part of the participants' evaluations before and after the exercise program. The Y balance test was used for the dynamic balance test and the BESS (Balance Error Scoring System) test for the static balance. The normal distribution of data was evaluated with the Shapiro-Wilk test for statistical analysis of the results obtained from preliminary and final tests. Depending on this, it was found that only the Y balance values of the lower extremity right component did not show normal distribution. These non-normal distribution data were evaluated with the Wilcoxon test, and all other normal distribution information with the Paired Sample T-Test.

Results: When the statistical results of the data were examined, a statistically significant difference were detected in the pre-test and post-test data in the upper extremity right junction, upper extremity left junction, lower extremity right junction and lower extremity left junction values in terms of dynamic balance ($p < 0.05$). Additionally, in terms of static balance, a statistically significant difference was found in the pre-test and post-test data for firm surface total scores, foam surface total scores and general total scores ($p < 0.05$).

Conclusion: According to the findings of the research, it can be said that the 6-week corrective exercise program significantly improved dynamic and static balance performance.

Keywords: Corrective Exercise, Balance, Sportive Performance, Core, Extremity Stability

135-iscs-conference-10th-794FC-KY-SG-Face to Face Oral / -237

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Bağlamında Kano Sporunda Çevresel Sürdürülebilirlik

Özge Ercan, Alper Cavit Kabakçı

Istanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa Spor Bilimleri Fakültesi, Gazi Üniversitesi

Öz

Çevresel sürdürülebilirlik sorunları, Birleşmiş Milletler (BM)'in Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SKH) içerisinde yer alan en önemli konulardan birisidir. İklim değişikliği, karbon emisyonları, atık yönetimi, kirlilik vb. sorunlar dünyadaki yaşamı tehdit etmektedir ve her alanda acil önlem alınması gerekir. Bu alanlardan birisi de spordur. Çevresel sürdürülebilirlik açısından özellikle açık havada gerçekleştirilen sporların doğal yaşam üzerindeki etkisi oldukça fazladır. Durgun Su Kano'su da bu sporlar arasında yer almaktadır. Bu çalışmanın amacı, durgun su yarışmalarına katılan sporcuların BM'nin belirlediği SKH'nin içerisinde yer alan çevresel sürdürülebilirlik ile ilgili farkındalıklarını ve federasyonun çevresel sürdürülebilirlik strateji programı hakkındaki görüşlerini tespit etmektir. Çalışma, çeşitli coğrafi bölgelerden seçilen ve büyükler kategorisinde yarışan 7 sporcu ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan fenomenoloji deseni kullanılmıştır. 2023-2024 sezonunda yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak toplanan veriler, içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırma bulgularına göre katılımcılar, kano faaliyetlerinde temiz bir çevre ile ilişkili kano federasyonunun sürdürülebilirlik strateji programı hazırlaması ve federasyon bünyesinde asli görevlerinin yanı sıra çevreye değer katmaya yönelik girişimlere de odaklanması gerektiği yönünde görüş belirtmişlerdir. Sonuç olarak, katılımcıların Türkiye Kano Federasyonu'nun SKH'i arasında yer alan çevresel sürdürülebilirlik ile ilgili benimsediği stratejilerin hayata geçirilmesinin sporcular tarafından olumlu karşılanacağı kanısına varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ekosistem, Kano, Kirlilik, Sürdürülebilir Kalkınma,

Environmental Sustainability in Canoeing in the Context of Development Goals

Abstract

Environmental sustainability issues are one of the most important topics in the Sustainable Development Goals (SDGs) of the United Nations (UN). Problems such as climate change, carbon emissions, waste management, pollution, etc. threaten life on earth and require urgent action in all areas. One of these areas is sport. In terms of environmental sustainability, especially outdoor sports have a significant impact on natural life. Still Water Canoeing is also among these sports. The aim of this study is to determine the awareness of athletes participating in still water competitions about environmental sustainability within the SDGs set by the UN and their views on the federation's environmental sustainability strategy program. The study was conducted with 7 athletes selected from various geographical regions and competing in the senior category. Phenomenology design, one of the qualitative research methods, was used in the study. The data collected during the 2023-2024 season using semi-structured interview technique were analyzed by content analysis method. According to the research findings, the participants stated that the canoe federation should prepare a sustainability strategy program related to a clean environment in canoeing activities and focus on initiatives to add value to the environment as well as its main duties within the federation. As a result, it was concluded that the realization of the strategies adopted by the participants regarding environmental sustainability, which is among the SDGs of the Turkish Canoe Federation, would be welcomed positively by the athletes.

Keywords: Canoeing, Sustainable Development, Ecosystem, Pollution

Elit Futbolcularda Anaerobik Güç, Çeviklik Ve Hamstring Kas Gücü Arasındaki İlişki

Mehmet Ali EKİN, Murat AKYÜZ

Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi

Öz

Bu çalışmanın amacı; Elit Futbolcularda Anaerobik Güç, Çeviklik ve Hamstring Kas Gücü arasındaki ilişkiyi incelemektir. Çalışmaya Manisa Spor Futbol Takımında bulunan on dokuz gönüllü futbolcu katılım sağlamıştır. Çalışmaya katılan futbolcuların boy ve kilo ölçümleri için antropometrik ölçüm aracı kullanılmıştır. Hamstring kuvvetini ölçmek için Nordbord, çeviklik ölçümü için Pro-Agility çeviklik testinden faydalanılmıştır. Ayrıca, futbolcuların dikey sıçrama performansları ise elektronik smart speed lite sistemi ile ölçülmüştür. Futbolcuların sol ve sağ hamstring, bosco ve proagility puanları ile fiziksel verilerinin karşılaştırılmasında kategori sayıları dikkate alınmıştır. Buna göre sol ve sağ hamstring, bosco ve proagility puanlarının karşılaştırılmasında iki kategoriden oluşan değişkenler için bağımsız gruplar için t testi, üç veya daha fazla kategoriden oluşan değişkenler için ise tek yönlü varyans analizi (Oneway Analysis of Variance-ANOVA) kullanılmıştır. ANOVA sonucunda oluşan farklılığın hangi gruplar arasında kaynaklandığını belirlemek amacıyla çoklu karşılaştırma (Post Hoc.) testleri kullanılmıştır. Kullanılan çoklu karşılaştırma testinin belirlenmesinde Levene varyansların homojenliği testi dikkate alınmıştır. Bu test sonucunda grup varyansları homojen olduğu için ise Tukey çoklu karşılaştırma testi kullanılmıştır. Ayrıca sol ve sağ hamstring, bosco ve proagility puanları arasındaki ilişkiyi belirlemek için korelasyon analizi gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda sol ve sağ hamstring kuvvetinin mevki değişkenine göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Ancak yapılan bosco testinin mevki değişkeni üzerinde anlamlı etkiye sahip olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Elit futbolcu, bosco, anaerobik güç, hamstring

RELATIONSHIP BETWEEN ANAEROBIC POWER, AGILITY AND HAMSTRING MUSCLE STRENGTH IN ELITE FOOTBALLERS

Abstract

The aim of this research is to examine the relationship between anaerobic power, agility and hamstring muscle strength in elite football players. Nineteen footballers from Manisaspor have voluntarily taken part in the study. Anthro-metric scale is used while the heights and the weights of the footballers are taken. Nordbord to measure Hamstring power, Pro-agility scale is used to assess agility. Besides vertical jumping performance of the footballers through electronic Smart-speed-Lite system. Numbers of the categories are taken into consideration in comparing the footballers' left and right hamstring, bosco and pro-agility points to their demographic attributes. According to this, t-test for variants consisting of two categories and One-way Analysis of Variance (ANOVA) is implemented for variants consisting of two or more categories when comparing the footballers' left and right hamstring, bosco and pro-agility points. Multiple-Comparison (Post Hoc.) tests are held to determine which groups the differences stem from as a result of ANOVA. Homogeneity tests of Levene variants are taken into account while determining the multiple comparison test used. Turkey multi-comparison test is used since group variants are homogeneous at the end of the research. In addition, correlation analysis is carried out to determine the relationship between left and right hamstring, bosco and pro-agility points. As a result of this study it is established that hamstring power didn't change considerably depending on the variant of the position, whereas it is established that bosco test had a considerable effect on the variant of the position.

Keywords: Elite footballer, Bosco, Anaerobic power, Hamstring

Spor Bilimleri Alanında Sanal Gerçeklik: Vosviewer ile Bibliyometrik Bir Analiz

Nazlı YANAR TUNÇEL, Veli TUNÇEL

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi

Özet

Dünya çapındaki eğitim sistemleri, dijital becerileri öğretim aracı ve değerlendirme aracı olarak kullanılmaktadır. Spesifik teknolojiler göz önüne alındığında, özellikle spor bilimlerinde teknolojiye odaklanmak önemli görülmektedir. Bu çalışmada Web of Science (WOS) veri tabanındaki spor bilimleri kategorisinde sanal gerçeklik temalı makalelerin bibliyometrik analizinin yapılması amaçlanmıştır. Veri toplama aracı olarak WOS veri tabanındaki VOSviewer bilimsel haritalama aracı kullanılmıştır. WOS'da arama kriteri olarak 'sanal gerçeklik' anahtar sözcük kullanılmış olup, 1994-2024 yılları arasında yapılan yayınlar dikkate alınmıştır. Spor bilimleri kategorisinde arama kriterlerini sağlayan 725 çalışmaya ulaşılmıştır. Ulaşılan çalışmalar VOSviewer (1.6.20) bibliyometrik analiz programı ile analiz edilmiştir. Bulgulara göre en fazla kullanılan anahtar sözcüklerin virtual reality, rehabilitation, stroke; en fazla yayın sahibi derginin Gait & Posture ve atıf sahibi Archives of Physical Medicine and Rehabilitation dergisi olduğu, en fazla yayın sahibi yazarın Gregory D. Myer ve atıf sahibi yazarın Andrea Turolla, en fazla yayın (n:282) ve atıf sahibi (n:5275) ülkenin ise Amerika Birleşik Devletleri olduğu sonucuna ulaşılmıştır. En fazla atıf alan yayın Cicerone (2019) olmasına rağmen bu yayında herhangi bir iş birliğine rastlanılmamıştır. Türkiye yayın sayısı bakımından 18. sırada (n:10) ve atıf sayısı (n:130) bakımından ise 21. sırada olduğu görülmüştür. Sonuç olarak ülke ve yazar olarak ortak iş birliğinin akademik sıralamalarda önemli olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Bibliyometrik analiz, sanal gerçeklik, vosviewer

Virtual Reality in the Field of Sports Sciences: Bibliometric Analysis by Vosviewer

Abstract

Education systems around the world are using digital skills as a teaching tool and assessment tool. Given the specific technologies, it is considered important to focus on technology, especially in sports science. In this study, it is aimed to conduct a bibliometric analysis of virtual reality-themed articles in the sports science category in the Web of Science (WOS) database. VOSviewer scientific mapping tool in the WOS database was used as a data collection tool. The keyword 'virtual reality' was used as a search criterion in the WOS, and publications made between 1994 and 2024 were taken into account. The obtained studies were analyzed with the VOSviewer (1.6.20) bibliometric analysis program. According to the results, the most used keywords are virtual reality, rehabilitation, stroke; the journal with the most publications is Gait & Posture and the Archives of Physical Medicine and Rehabilitation journal with citation, the author with the most publications is Gregory D. Myer and the cited author Andrea Turolla concluded that the country with the highest number of publications (n:282) and citations (n:5275) is the United States. Although the most cited publication is Cicerone (2019), there was no collaboration in this publication. 18 In terms of the number of publications in Turkey. 21 in terms of rank (n:10) and number of citations (n:130). It has been seen that he is next. As a result, it can be said that joint cooperation between the country and the author is important in academic rankings.

Keywords: Bibliometric analysis, virtual reality, Vosviewer

Giriş

Sanal gerçeklik (SG), günümüz dünyasında en yenilikçi teknolojik gelişmeler arasında yerini alarak eğitim sistemini destekleme potansiyeline sahiptir (Al-Ansi ve ark., 2023). SG aynı zamanda her alanda farklı bilim alanlarını da kapsamaktadır (Drakatos ve ark., 2023; Sirohi ve ark., 2020; Ayoub ve Pulijala, 2019). Spor bilimler alanında SG,

araştırmacılara, antrenörlere ve sporculara analiz, antrenman ve performans geliştirme için yenilikçi araçlar sağlayan önemli uygulamalara sahip olduğu bilinmektedir.

WOS veri tabanında özellikle spor bilimleri alanında yayınlanan çalışmaların günümüze kadar olan mevcut durumunun bibliyometrik analizi ile sunulması gelecekte yapılan çalışmalara yol göstermesi adına önemli görülmektedir. Bu aktarılanlardan yola çıkarak WOS veri tabanında spor bilimleri kategorisinde yer alan SG başlıklı yayınların bibliyometrik analizinin sunulması amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırmada çeşitli veri tabanlarından elde edilen veriler kullanılarak bibliyometrik analiz yöntemi kullanılmıştır. Bibliyometrik analiz, büyük hacimli bilimsel verileri keşfetmek ve analiz etmek için kullanılan popüler ve titiz bir yöntemdir. Bu anlamda bibliyometri, bilimsel yayınların ya da belgelerin yazar, yazarlar arası işbirliği, konu, atıf yapılan yazar, atıf verileri, yayın bilgisi gibi belirli özelliklerinin istatistiksel olarak görsel harita ve ağlarla sunmayı sağlayan nicel ölçümlere dayanmaktadır (Yılmaz, 2021; Krauskopf, 2018).

Örneklem Grubu

Araştırmanın örneklemini Web of Science veri tabanında 'Spor Bilimleri' kategorisinde 1994-2024 yılları arasında 'sanal gerçeklik' ile ilgili yayınlanan ve 'Social Science Citation Index' (SSCI), 'Science Citation Index-Expanded' (SCI-E) ve 'Emerging Sources Citation Index' indekslerde taranan toplam 725 çalışmadan elde edilmiştir.

Veri Toplama Araçları

WOS veri tabanında 'virtual reality' anahtar kelimesi kullanılarak arama yapılmış ve sonuçlar belirli filtrelerle daraltılmıştır. Filtreleme işlemi sırasında WOS kategori olarak 'sport science', WOS indeks olarak 'SCI-E, SSCI veya ESCI' ve yıllar olarak 'all years' seçenekleri seçilmiştir. Bu kriterlere uygun toplamda 725 yayın elde edilmiştir. Elde edilen veriler, veri tabanındaki 'Export-Tab Delimited File-Full Record and Cited References' yönergeleri kullanılarak 'txt' formatında iki dosya halinde indirilmiştir; her dosya 500 yayın içermektedir.

Verilerin Analizi

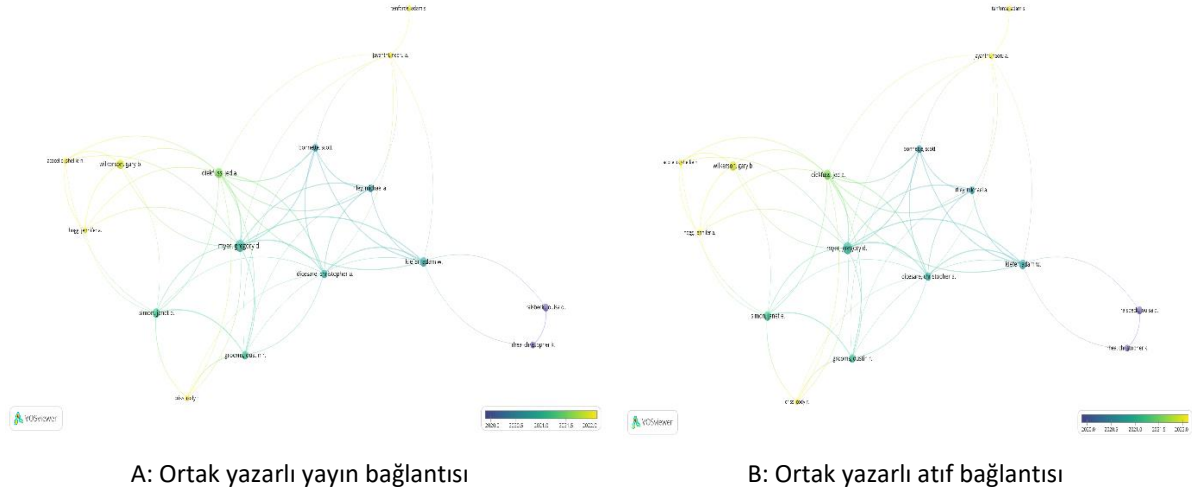
Elde edilen veriler, VOSviewer (1.6.19) bibliyometrik analiz programı aracılığıyla analiz edilmiştir (Van Eck ve Waltman, 2010). Bu analiz, en çok atıf yapılan yayınlarda, araştırma gruplarının ağ yapılarını ve çoklu yazar işbirlikleri gibi verileri görsel olarak sunmaktadır.

BULGULAR

1. Anahtar kelimelerin bibliyometrik analiz sonucu

Anahtar kelimelerin arama kriterine en az 3 veya daha fazla tekrarlanan anahtar sözcük dahil edilmiştir. Bu kriteri sağlayan toplam 1412 anahtar sözcüğün içinden 157 anahtar sözcüğe ulaşılmıştır.

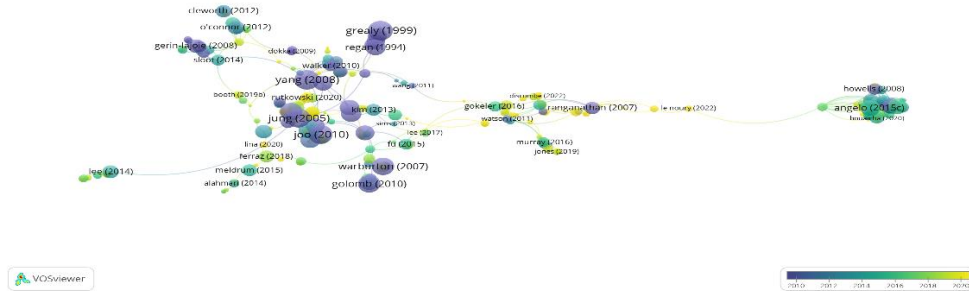

Şekil 2.1. Ortak yazarlı yayın ve atıf sayısı bibliyometrik analizi

En fazla yayına sahip olan ilk 5 yazar sırasıyla; Gregory D. Myer (n:12, bağlantı gücü: 43), Jed A. Diekfuss (n:8, bağlantı gücü: 40), Christopher A. Dicesare (n:6, bağlantı gücü: 30), Adam W. Kiefer (n:7, bağlantı gücü: 27) ve Scott Bonnette (n:5, bağlantı gücü: 25) olduğu saptanmıştır. En fazla yayına sahip olan Gregory D. Myer ilk 5'te yer alan diğer yazarlarla bağlantısı olduğu görülmektedir. Bibliyometrik analiz sonucunda en fazla atıf sahibi olan ilk 5 yazar sırasıyla; Andrea Turolla (n:338, toplam bağlantı gücü: 9), B Masel (n:302, toplam bağlantı gücü: 2), Michela Agostini (n:280, toplam bağlantı gücü:7), Andreas H. Gomoll (n:233, toplam bağlantı gücü:3) ve Jon J. P. Warner (n:233, toplam bağlantı gücü:3) olduğu saptanmıştır.

3. Yayınların atıf sayıları bibliyometrik analizi

Yapılan tarama kriterinde en az 3 atıf şartını sağlayan toplamda 464 yayın analiz edilmiştir

Şekil 3.1. Yayınların atıf sayısı bibliyometrik analizi

En fazla atıf sayısına sahip ilk 5 yayın; Cicerone (2019) (n:281 atıf, bağlantı gücü: 0), Ilorens (2015) (n:218 atıf, bağlantı gücü: 0), Yang (2008) (n:207 atıf, bağlantı gücü: 12), Grealy (1999) (n:207 atıf, bağlantı gücü: 3) ve Joo (2010) (n:196 atıf, bağlantı gücü: 5) olduğu saptanmıştır.

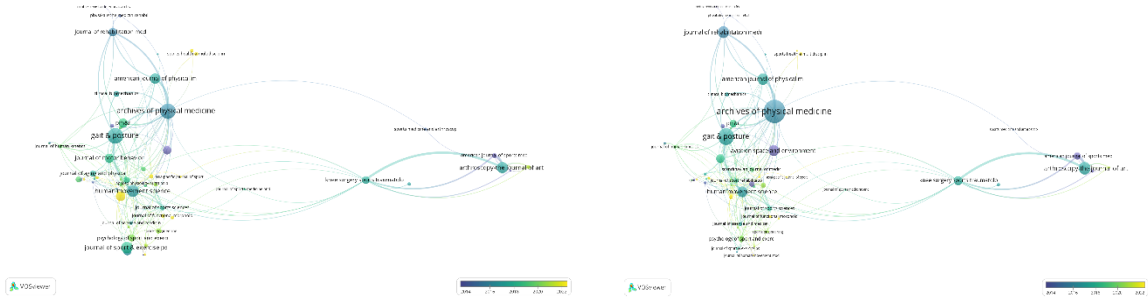
4. Dergi yayın ve atıf sayısı bibliyometrik analizi

Arama kriterlerine en az 1 yayın ve 1 atıf olan yayınlar dahil edildiğinde toplamda 77 adet dergi saptanmıştır.

Tablo 4.1. Yayın ve atıf sayısına göre ilk 10 dergi

Dergiler	Yayın Sayısı	Top.Bağ. Gücü	Dergiler	Atıf Sayısı	Top.Bağ. Gücü
1.Gait & Posture	74	80	1. Archives of Physical Medicine and Reha	3484	113

2. Archives of Physical Medicine and Reha	73	113	2. Gait & Posture	1886	80
3. Human Movement Science	44	73	3. Athroscopy-the Journal of Athroscopy	1017	95
4. Journal of Sport & Exercise Psychology	41	5	4. Journal of Rehabilitation Medicine	923	39
5. Athroscopy-the Journal of Athroscopy	39	95	5. American Journal of Physical Medicine	866	44
6. American Journal of Physical Medicine	32	44	6. Aviation Space and Environmental Me..	813	9
7. Frontiers in Sports and Active Living	28	31	7. Human Movement Science	738	73
8. Journal of Motor Behavior	27	21	8. Knee Surgery Sports Traumatology Arth	543	72
9. Pm & R	26	25	9. Journal of Motor Behavior	517	21
10. Journal of Rehabilitation Medicine	22	39	10. Pm & R	400	25

A: Dergi yayın sayısı

B: Dergi atıf sayısı

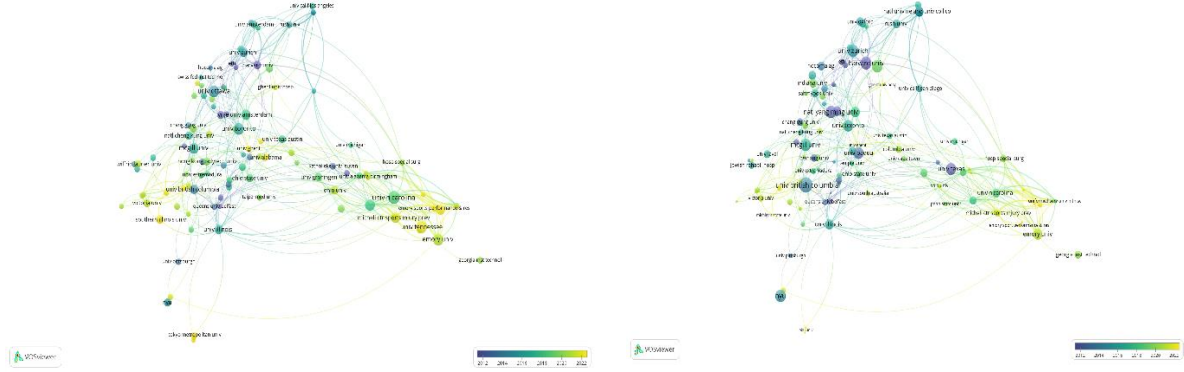
Şekil 4.1. Dergi yayın ve atıf sayısı bibliyometrik analizi

5. Kurumların yayın ve atıf sayısı bibliyometrik analizi

Arama kriterlerine en az 3 yayın ve 3 atıf sahibi olan kurumlar dahil edildiğinde toplamda 1056 kurum arasından 129'u analiz edilmiştir.

Tablo 5.1. Yayın ve atıf sayısına göre ilk 10 kurum

Kurumlar	Yayın Sayısı	Top.Bağ. Gücü	Kurumlar	Atıf Sayısı	Top.Bağ. Gücü
1. The University of North Carolina at Chapel Hill	17	48	1. The University of British Columbia	524	14
2. Univ Tennessee	15	7	2. Harvard Univ	365	32
3. Emory Univ	14	47	3. Mayo Clin	355	10
4. Univ Toronto	14	19	4. Univ Zurich	337	34
5. Univ Ottawa	14	15	5. NYU	335	1
6. Univ Cincinnati	13	47	6. Natl Yang Ming Univ	334	12
7. Mcgill Univ	12	18	7. Mcgill Univ	332	18
8. Micheli Ctr Sports Injury Prevent	11	40	8. Univ Padua	302	8
9. Vrije Univ Amsterdam	11	32	9. Univ Texas	302	2
10. Emory Sports Med Ctr	10	45	10. Univ Toronto	293	19

A: Kurumların yayın sayısı

B: Kurumların atıf sayısı

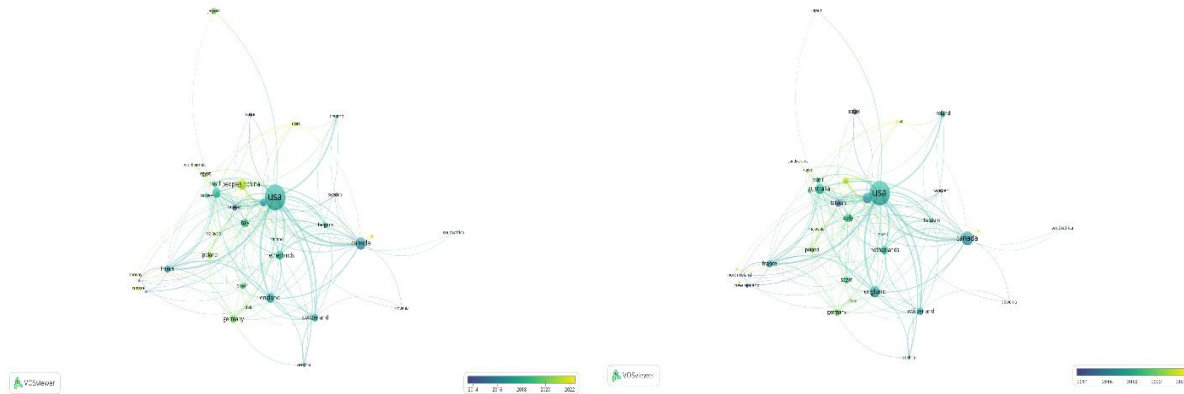
Şekil 5.1. Kurumların Yayın ve Atıf Bağlantısı

6. Yayın ve atıf sayısına göre ilk 10 ülke

Arama kriterlerine en az 3 yayın ve en az 3 atıf sahibi olan 58 ülke arasından kriterleri sağlayan 35 ülke analize dahil edilmiştir.

Tablo 6.1. Yayın ve atıf sayısına göre ilk 10 ülke

Ülke	Yayın Sayısı	Top.Bağ. Gücü	Ülke	Atıf Sayısı	Top.Bağ. Gücü
1.USA	282	305	1.USA	5275	305
2.Canada	65	94	2.Canada	1729	94
3.China	47	72	3. England	1227	99
4.England	44	99	4. South Korea	1039	79
5.Australia	44	70	5. Australia	1001	70
6.Netherlands	35	67	6. Italy	763	48
7.Italy	33	48	7. Netherlands	691	67
8.Germany	28	32	8. France	529	74
9.South Korea	24	79	9. Taiwan	510	31
10.Switzerland	24	79	10.Switzerland	503	63

A: Ülkelerin yayın sayısı

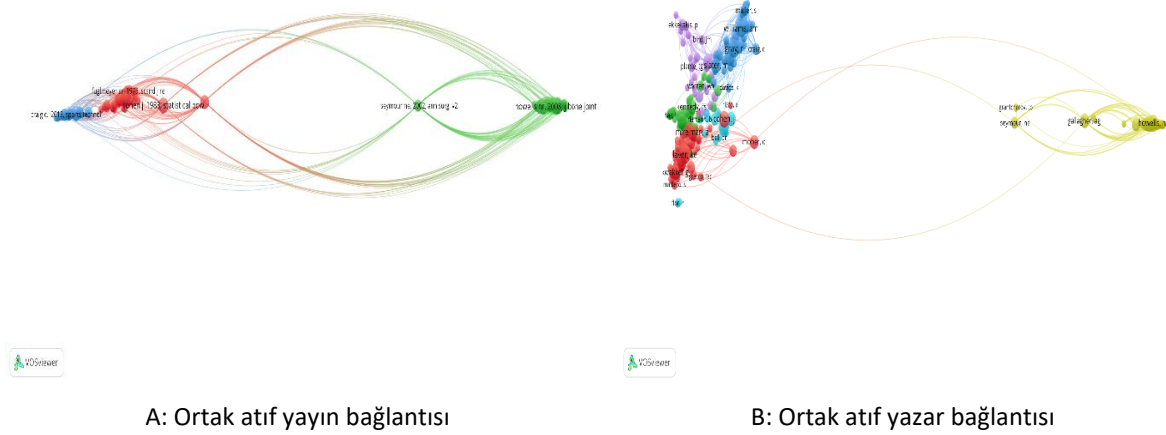
B: Ülkelerin atıf sayısı

Şekil 6.1. Ülkelerin yayın ve atıf sayısı bibliyometrik analizi

Türkiye (n:10, toplam bağlantı gücü:18) ise 35 ülke arasında 18.sırada yer almıştır. Türkiye ise (n:122, toplam bağlantı gücü:5159) 21. sırada yerini almıştır.

7. Ortak atıf ve kaynak bibliyometrik analiz

Ortak atıf kaynak kategorisinde en az 10 kaynak sayısına sahip 19758 kaynak içerisinde 81'i; ortak atıf yazar kategorisinde en az 10 atıf sayısına sahip toplam 14493 yazar içerisinde 252'si analiz kriterlerini sağlamıştır.

Şekil 7.1. Ortak atıf yayın ve yazar sayısı bibliyometrik analizi

En fazla ortak atıf sayısına sahip ilk 5 yayın sırasıyla; Cohen J. (1988) (n:38 atıf, toplam bağlantı gücü: 54), Howells NR. (2008) (n:34 atıf, toplam bağlantı gücü:230), Holden MK (2005) (n:31 atıf, toplam bağlantı gücü: 96), Laver Ke (2011) (n:31, toplam bağlantı gücü:75) ve Moher D. (2009) (n:28 atıf, toplam bağlantı gücü:105); en fazla ortak yazar sayısına sahip ilk 5 yazar; Gray R. (n:57 atıf, toplam bağlantı gücü:794), Laver Ke (n:52, toplam bağlantı gücü:475), Howells Nr (n:50 atıf, toplam bağlantı gücü: 578), Cohen J. (n:47 atıf, toplam bağlantı gücü:337) ve Williams AM (n:45 atıf, toplam bağlantı gücü: 425) olduğu analiz edilmiştir.

Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada spor bilimleri kategorisinde yapılan sanal gerçeklik çalışmalarının kapsamlı bir bibliyometrik analizi yapılmıştır. Sanal gerçeklik araştırmalarının gelişim dinamikleri ve özellikleri sayısal ve görsel verilerle sunulmuştur. Araştırma sonuçları, en çok yayın yapan yazarları, ülkeleri ve dergileri ortaya koyulmakta olup, aynı zamanda en yüksek atıf oranlarını da göstermektedir.

En fazla tekrar edilen anahtar sözcük bağlantısı incelendiğinde sanal gerçeklik, rehabilitasyon ve felçli bireyler üzerine olduğu görülmüştür.

Yapılan analizler Amerika Birleşik Devlet'lerinin hem yayın hem de atıf sayısında lider ülke konumunda olduğunu ortaya çıkarmıştır. Canada, Amerika gibi hem yayın hem atıf bakımından aynı sıralamayı korumuştur. Benzer çalışmalarda da ABD'nin ilk sıralarda yer alması çalışmamızı destekler niteliktedir (Akpınar, 2023; Güler, 2023; Tunçel ve Avşar, 2023; Zhou, 2023; Peng ve Hu, 2022). Amerika menşeli dergilerin ilk sıralarda olması ülkenin lider konumda yer almasını etkileyebilir. Türkiye ise 35 ülke arasında yayın 18. ve atıf sıralamasında 21.sırada yer almaktadır. Bunun nedeni WOS'da taranan Türkiye menşeli dergi sayısının az olması ve yalnızca bir tanesinin spor bilimleri kategorisinde yer almasından kaynaklandığı düşünülebilir. Bununla birlikte ülkemizde dergi yayınlama sürecinde fon desteği bulunmamaktadır.

Kurumların yayın sayısı incelendiğinde "The University of North Carolina at Chapel Hill" kurumunun ilk sırada yer aldığı görülmektedir. 1789 yılında kurulan The University of North Carolina at Chapel Hill, ABD'nin Kuzey Karolina eyaletinin Raleigh şehrinde bulunan bir kamu üniversitesidir. Dünya sıralamalarında Amerika üniversiteleri her zaman ön planda olduğu bilinmektedir. 2024 US News & World Report'a göre 4.sırada yer almaktadır. Aynı zamanda Amerika'nın en iyi devlet üniversiteleri arasındadır. Atıf sıralaması incelendiğinde birinci sırada yer alan "The University of British Columbia"dır. Kanada'da 1908 yılında kurulan bir devlet üniversitesi olan "The

University of British Columbia” En İyi Küresel Üniversiteler sıralamasında 35. sırada yer almaktadır. Güler (2023) fiziksel aktivite temalı bibliyometrik analiz sonucunda da “The University of British Columbia” üniversitesinin hem yayın hem atıf sıralamasında zirve de olduğu görülmektedir. Her iki kurumda yüksek bilinirliğe sahip köklü kuruluşlar olması bu sıralamayı etkilediği düşünülmektedir.

En fazla yayın sayısına sahip Hollanda menşeli olan “Gait & Posture” dergisinde insan hareketi, hareket ve dengenin tüm yönleriyle ilgili yenilikçi temel ve klinik araştırmalar yayınlamaktadır. Dergi yayın hayatına 1993 yılında başlamıştır ve ortalama her ay sayı yayınlamaktadır. Derginin yayıncısı Elsevier B.V., derginin impact faktörü (2.4), H-indeksi (171) ve dergi Q1 sınıfında yer almaktadır. Amerika Birleşik Devletleri menşeli “Archives of Physical Medicine and Rehabilitation” ve yine Hollanda menşeli olan “Human Movement Science” dergileri de hem yayın hem de atıf bakımından üst sıralarda yer almaktadır. Archives of Physical Medicine and Rehabilitation yayın hayatına 1945 yılında başlamış olup Elsevier tarafından aylık olarak yayınlanır ve Thomson Reuters Journal Citation Reports'un Rehabilitasyon kategorisinde en çok atıf alan dergi kategorisinde yer almaktadır. Derginin impact faktörü (2.6), H-indeksi (216) ve dergi (Q1) sınıfında yer almaktadır. Human Movement Science ise yayın hayatına 1982 yılında başlamış olup yılda 6 sayı yayınlamaktadır. Derginin yayıncısı Elsevier, derginin indexi SSCI, impact faktörü (2.1), H-indeksi (104) ve dergi Q2 sınıfında yer almaktadır. Bu dergilerin tümünün Q1 çeyreklikte yer alması, yayın evlerinin oldukça köklü ve güvenilir yayınevleri olmaları bu dergilerde yapılan yayınlara yapılan atıfları olumlu yönde etkilediği düşünülebilir. En fazla yayın sayısına sahip olan Amerika Birleşik Devletleri menşeli “Archives of Physical Medicine and Rehabilitation” ve Hollanda menşeli olan “Gait & Posture” dergisi yer almaktadır.

En fazla yayın sıralamasında lider olan yazar Gregory D. Myer’in akademik anlamdaki bilgileri incelendiğinde; Emory University kurumunda çalıştığı görülmektedir. Aynı zamanda yazarın WOS’da taranan 395 yayını yer almaktadır. H-indeksi (124)’nin yüksek olması yazarın alandaki lider olmasının nedenini açıklamaktadır. Yazar sıralamasında ikinci sırada yer alan Jed A. Diekfuss’da Emory University kurumunda çalışmaktadır. H-indeksi (24)’dir. Price (1963) aynı konudaki makalelerin üretkenliği yüksek bir akademisyenler grubu tarafından yazıldığını ve bu yazarların sayısının yaklaşık olarak tüm yazarların kareköküne eşit olduğunu belirtmiştir. En fazla atıf sıralamasında lider olan yazar Andrea Turolla Alma Mater University of Bologna kurumunda çalıştığı görülmektedir. Bu çalışmada yazarların alanda uluslararası tanınıyor ve diğer yazarlara öncülük ediyor olması yayın ve atıf sıralamasını olumlu yönde etkileyebilir.

En fazla atıf alan yayının 2019 yılında Cicerone ve arkadaşlarının “Archives of Physical Medicine and Rehabilitation” dergisinde yayımlanan “Evidence-Based Cognitive Rehabilitation: Systematic Review of the Literature From 2009 Through 2014” başlığı ile yayınladığı araştırma makalesidir (Cicerone ve ark., 2019). Yayında travmatik beyin hasarı (TBI) veya felç geçiren kişilerin bilişsel rehabilitasyonu ile ilgili derleme çalışması sunulmuştur.

Sonuç olarak WOS veri tabanında belirtilen kriterler dahil edilerek anahtar kelimelerin kümeleme analizinde sanal gerçeklik, rehabilitasyon, felçli birey, denge ve yürüyüş temalarının olduğu tespit edilmiştir. Bu alanda yayın yapan başlıca dergiler Gait & Posture ve Archives of Physical Medicine and Rehabilitation olduğu görülmektedir. Konu ile ilgili Amerikalı akademisyenlerin yoğunlukta olduğu belirlenmiştir. Bununla birlikte sanal gerçeklik ile ilgili çalışmaların giderek arttığı da gözlenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre akademisyenlerin uluslararası yayın yapma potansiyelini arttırmak amacıyla yurt içinde ve yurt dışında tanınan akademisyenlerin yanına gönderilebilir. Bununla birlikte TÜBİTAK 4005 Yenilikçi Eğitim Uygulamaları Destekleme Programı kapsamında, yeni mezun doktoralı bilim insanlarının proje destekleriyle yayın yapma potansiyeli yüksek akademisyenlerin veya kurumların tercih edilmesi teşvik edilebilir.

Kaynakça

- Akpınar, Ö. (2023). Sporda Liderlik Alanında Yapılan Çalışmaların Bibliyometrik Analizi. *Avrasya Spor Bilimleri ve Eğitim Dergisi*, 5 (2), 116 – 132.
- Al-Ansi, A. M., Jaboo, M., Garad, A., & Al-Ansi, A. (2023). Analyzing augmented reality (AR) and virtual reality (VR) recent development in education. *Social Sciences & Humanities Open*, 8(1), 100532.
- Ayoub, A., & Pulijala, Y. (2019). The application of virtual reality and augmented reality in Oral & Maxillofacial Surgery. *BMC Oral Health*, 19, 1-8.
- Cicerone, K. D., Goldin, Y., Ganci, K., Rosenbaum, A., Wethe, J. V., Langenbahn, D. M., ... & Harley, J. P. (2019). Evidence-based cognitive rehabilitation: systematic review of the literature from 2009 through 2014. *Archives of physical medicine and rehabilitation*, 100(8), 1515-1533.

- Drakatos, N., Tsompou, E., Karabatzaki, Z., & Driga, A. M. (2023). Virtual reality environments as a tool for teaching Engineering. Educational and Psychological issues. TechHub Journal, 4, 59-76.
- Güler, M. (2023). Web of Science veri tabanındaki fiziksel aktivite araştırmalarının Vosviewer ile bibliyometrik analizi. ROL Spor Bilimleri Dergisi, Özel Sayı (1), 1040-1059.
- Krauskopf, E. (2018). A bibliometric analysis of the Journal of Infection and Public Health: 2008–2016. Journal of infection and public health, 11(2), 224-229.
- Peng, Z., & Hu, Z. (2022). A bibliometric analysis of linguistic research on COVID-19. Frontiers in psychology, 13, 1005487.
- Sirohi, P., Agarwal, A., & Maheshwari, P. (2020, November). A survey on augmented virtual reality: Applications and future directions. In 2020 Seventh International Conference on Information Technology Trends (ITT) (pp. 99-106). IEEE.
- Tunçel, N.Y., Avşar, Z. (2023). Physical Education Teacher Education: A Bibliometric Analysis by Vosviewer, The Online Journal of Recreation and Sports (TOJRAS), 12 (4), 852-862.
- Van-Eck, N.J., Waltman, L. (2023). Software survey: VOSviewer, a computer program for bibliometric mapping. Scientometrics, 84(2), 523–538.
- Yılmaz, K. (2021). Sosyal Bilimlerde ve Eğitim Bilimlerinde Sistematik Derleme, Meta Değerlendirme ve Bibliyometrik Analizler. MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi, 10 (2), 1457-1490.
- Zhou, T. (2023). Bibliometric analysis and visualization of online education in sports. Cogent Social Sciences, 9(1), 2167625.

138-iscs-conference-10th-792FC-KY-SG-Face to Face Oral / -28968

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Yapay Zeka Kaygılarının İncelenmesi

**Zekai ÇAKIR¹, Murat KUL¹, Mevlüt GÖNEN¹, Ülfet ERBAŞ²,
Kader YEL¹, Sema GÜZEL¹, Mehmet Ali CEYHAN¹**

¹Bayburt Üniversitesi, ²Şırnak Üniversitesi

Öz

Yapay Zeka(YZ), spor eğitimi ve antrenmanlarında, performans ve veri analizleri, antrenman senaryolarının simülasyonu, sakatlık önleme sistemleri gibi tekniklerle fiziksel eğitimi destekleyerek sporcuların antrenman sistemlerinde sporcuların ve antrenörlerin işini kolaylaştırmakta ve sporda başarıyı artırmakta büyük potansiyel taşımaktadır. Bu bu çalışmada tarama modeli kullanılarak yapay zekanın günümüzde ulaştığı noktada spor bilimleri öğrencilerinin gelecekteki kariyerleri üzerindeki kaygı düzeylerini cinsiyet, sınıf düzeyi, öğrenim görülen bölüm ve ekonomik durum değişkenlerine göre incelenmesi amaçlanmıştır.. Araştırmanın çalışma grubunu 2023-2024 akademik yılında öğrenim gören Kadın(n=1208) ve Erkek(n=1549) gönüllü olarak katılan spor bilimleri fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak katılımcılara Wang ve Wang (2019) tarafından geliştirilen ve Akkaya ve arkadaşları tarafından Türkçeye uyarlanan 16 maddelik ve “Öğrenme”, “İş Değiştirme”, “Sosyal Körlük” ve “Yapılandırma” alt boyutlarından oluşan “Yapay Zeka Kaygı Ölçeği” uygulanmıştır. Veri toplama sürecinde katılımcılara imkan olunan yerde yüz yüze ve imkan bulunmayan durumlarda online dijital platformlar vasıtasıyla ulaşılmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler, IBM SPSS 27 programı kullanılarak analiz edilmiştir.. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistik yöntemleri (sayı, yüzde, ortalama, standart sapma) kullanılmıştır. İki bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında t-testi, ikiden fazla bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında tek yönlü Anova testi kullanılacaktır. Anova testi sonrasında gruplar arasındaki farklılıkları belirlemek üzere tamamlayıcı post-hoc analizi LSD testi gerçekleştirilmiştir. Elde edilen bulgular %95 güven aralığında, %0.05 anlamlılık düzeyinde analiz edilmiştir..

Araştırma bulgularına göre, “İş Değiştirme” ve “Sosyoteknik Körlük” alt boyutlarında Kadınların YZ kaygı düzeylerinin yüksek çıktığı tespit edilmiş, ancak “Öğrenme” ve “Yapılandırma” alt boyutlarında cinsiyetler arasında istatistiksel fark bulunmamıştır. Öğrenim görülen Bölümler arasında ise Spor Yöneticiliği ile Antrenörlük Eğitimi, Beden Eğitimi ile Antrenörlük Eğitimi ve Rekreasyon ile Antrenörlük Eğitimi arasında istatistiksel farklılıklar gözlemlenmiştir. Ayrıca, sınıf düzeyi arttıkça katılımcıların yapay zeka kaygı düzeyinde artış olduğu saptanmıştır. Katılımcıların Ekonomik düzeyinin düşüklüğü YZ kaygı düzeyinin arttığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin sınıf düzeyi arttıkça özellikle mezun duruma yaklaştıkça kariyer planlamaları ve iş bulma süreçleri daha fazla gündeme geldiğinden öğrencilerin YZ kaygı düzeyinin yüksek çıktığı tespit edilmiştir. . Bu aşamada, yapay zekanın (p<.05). iş dünyasında artan etkisi, iş değiştirme ve işsizlik korkularını tetiklediği söylenebilir. Öğrenciler, yapay zeka teknolojilerinin bazı meslekleri dönüştürebileceğini veya ortadan kaldırabileceğini fark ederek, iş güvencesi konusunda daha fazla kaygı duyabilirler.

YZ Ölçek Puan ortalamaları ve alt boyut puan ortalamalarında Pearson korelasyon analizine göre, öğrencilerin yapay zeka kaygısı ölçek toplamı ve alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki tespit edilmiştir(p<.05).

Sonuç olarak, yapay zeka teknolojilerine yönelik kaygıları azaltmak amacıyla öğrencilere yönelik farkındalık ve eğitim programlarının geliştirilmesi gerektiği önerilmektedir. Özellikle kadın öğrencilerin iş değiştirme ve sosyoteknik körlük kaygılarının giderilmesi için özel çalışmalar yapılabilir. Ayrıca, sınıf düzeyi ilerledikçe artan kaygıyı azaltmak amacıyla, Akademik ve Kariyer Beklentileri,Mezuniyet Baskısı gibi faktörler çerçevesinde öğrencilere yönelik yapay zeka eğitimleri ve seminerleri düzenlenmesi faydalı olacağı söylenebilir. *Bölümler arası farklılıklar dikkate alınarak, her bölümün ihtiyaçlarına yönelik yapay zeka farkındalık ve eğitim programları hazırlanabilir.*

Anahtar Kelimeler: Yapay zeka, kaygı, öğrenci, spor bilimleri, teknoloji

138-iscs-conference-10th-792FC-KY-SG-Face to Face Oral / -28968

Examining the Artificial Intelligence Anxiety of Sports Science Faculty Students

**Zekai ÇAKIR¹, Murat KUL¹, Mevlüt GÖNEN¹, Ülfet ERBAŞ²,
Kader YEL¹, Sema GÜZEL¹, Mehmet Ali CEYHAN¹**

¹Bayburt Üniversitesi, ²Şırnak Üniversitesi

Abstract

This study aims to examine the levels of artificial intelligence anxiety (AI anxiety) among Sports Sciences Faculty students, considering variables such as gender, class level, department, and economic status. The research focuses on understanding how AI, which supports physical training through techniques like performance and data analysis, simulation of training scenarios, and injury prevention systems, affects students' anxiety about their future careers. The research group consists of voluntary participants from the 2023-2024 academic year, including 1208 women and 1549 men studying at Sports Sciences Faculties.

The data collection tool used in this study is the "Artificial Intelligence Anxiety Scale," developed by Wang and Wang (2019) and adapted into Turkish by Akkaya and colleagues. This 16-item scale includes four sub-dimensions: "Learning," "Job Displacement," "Sociotechnical Blindness," and "Structuring." During data collection, participants were reached face-to-face or via online digital platforms in cases where physical access was not feasible. The data were analyzed using IBM SPSS 27 software. Descriptive statistical methods (frequency, percentage, mean, standard deviation) were employed to evaluate the data. A t-test was used to compare continuous quantitative data between two independent groups, while a one-way ANOVA test was applied for comparisons involving more than two independent groups. The LSD post-hoc test was conducted to determine significant differences between groups after the ANOVA test. Findings were analyzed at a 95% confidence interval and a 0.05 significance level.

According to the findings, women exhibited significantly higher levels of AI anxiety in the "Job Displacement" and "Sociotechnical Blindness" sub-dimensions. In contrast, no statistically significant differences were found between genders in the "Learning" and "Structuring" sub-dimensions. Significant differences were observed between departments, specifically Sports Management and Coaching Education, Physical Education and Coaching Education, and Recreation and Coaching Education. Furthermore, as class levels increased, participants' AI anxiety levels also rose. Additionally, lower economic status was associated with higher AI anxiety levels. It was determined that students' AI anxiety levels increased, particularly as they approached graduation, likely due to career planning and job search processes becoming more prominent. At this stage, the increasing influence of AI in the job market may exacerbate fears related to job displacement and unemployment. Students may perceive that AI technologies could transform or eliminate certain professions, heightening concerns about job security.

A positive significant relationship was found between the overall AI anxiety scale and its sub-dimensions ($p < 0.05$) based on Pearson correlation analysis of the AI Anxiety Scale's total and sub-dimension scores.

In conclusion, it is recommended that awareness and educational programs be developed to reduce AI-related anxieties among students. Special efforts should be made to address job displacement and sociotechnical blindness anxieties, particularly among female students. Additionally, addressing factors such as academic and career expectations and graduation pressure through AI training and seminars could help mitigate rising anxieties as class levels increase. Given the departmental differences, AI awareness and training programs tailored to the needs of each department should be designed.

Keywords:

Artificial intelligence, anxiety, student, sports sciences, technology

139-iscs-conference-10th-795FC-KY-SG-Oral/Online / Çeviri-236

Okul Öncesi Çocuklarda Yönlendirilmiş Buluş ve Problem Çözme Yöntemiyle Yürütülen Temel Hareket Eğitimi Uygulamalarının Yaratıcılık Düzeyine Etkisinin İncelenmesi

Sevgi Pala,Hüseyin ÇAMLIYER,Diyar KAYA SAYLAM

MEB öğretmeni,Emekli,Manisa Celal Bayar Üniversitesi

Öz

Araştırma Yönlendirilmiş Buluş ve Problem Çözme Yöntemiyle Yürütülen Temel Hareket Eğitimi Uygulamalarının öğrencilerin yaratıcı düşünme beceri düzeylerine etkisini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2015 yılında Meb'e bağlı Manisa'daki ilkokulun okul öncesinde öğrenim görmekte olan 4-6 yaşında, kız (17) ve erkek (23) çocuğu olmak üzere toplam 40 öğrenci (20'si kontrol, 20'si uygulama grubu) oluşturmaktadır. Araştırma'da veri toplama aracı olarak, çocukların yaratıcı düşünme beceri düzeylerini belirlemek için kullanılan (Thinking Creatively in Action and Movement) 1981de E. Paul Torrance tarafından geliştirilmiş olup testin Türkçeye uyarlanması 2012 yılında Nuri Karabulut tarafından "Eylem ve Hareketle Yaratıcı Düşünme Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde SPSS 16 kullanılıp; Pairet Samples T-Testi, Wilcoxon Siged Rank Test for Paired Samples, Kolmogorov-Smirnov, Mann Whitney U testleri uygulanmıştır. Sonuç olarak, deney grubunda yönlendirilmiş buluş ve problem çözme yöntemiyle uygulanan Temel Hareket Eğitimi çocukların sahip olduğu yaratıcılık düzeylerinin kontrol grubuna göre daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Analiz sonuçları, araştırmaya katılan çocukların eylemde ve harekette yaratıcılık envanterinden aldıkları uygulama öncesi ve sonrası puanlarının uygulama grubunda anlamlı bir fark olduğunu gösterirken ($z=3,89$, $p<.05$) kontrol grubunda anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($p>.05$). Yaratıcılığın alt boyutları kadınlara göre incelendiğinde ön test ve son testleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken ($p>.05$) erkeklerin son testlerinde anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($p<.05$).

Anahtar Kelimeler: hareket eğitimi, yönlendirilmiş buluş yöntemi, problem çözme yöntemi

Investigation of the Effect of Basic Movement Education Practices on Creativity Level in Preschool Children by Directed Invention and Problem Solving Method

Abstract

The research aimed to determine the impact of Basic Movement Education Conducted with Directed Invention and Problem Solving Method on students' creative thinking skill levels. The study group of the study consists of 40 students (20 control group, 20 application group) who are 4-6 years old, girls (17) and boys (23) who are studying in the pre-school of the primary school in Manisa under the Ministry of National Education in 2015. The Thinking Creatively in Action and Movement, which is used to determine the creative thinking skill levels of children as a data collection tool in the research, was developed by E. Paul Torrance in 1981 and the adaptation of the test to Turkish was used by Nuri Karabulut in 2012 as the "Creative Thinking Scale in Action and Movement.". SPSS 16 is used in the statistical analysis of the data; Pairet Samples T-Test, Wilcoxon Siged Rank Test for Paired Samples, Kolmogorov-Smirnov, Mann Whitney U tests were applied. As a result, it is understood that the creativity levels of the children in the Basic Movement Education applied with directed invention and problem solving method in the experimental group are higher than in the control group. The results of the analysis showed that the pre- and post-application scores of the children who participated in the study from the inventory of creativity in action and movement showed a significant difference in the application group ($z = 3.89$, $p <.05$), while there was no significant difference in the control group ($p >.05$). When the sub-dimensions of creativity were examined in women, there was no significant difference between the preliminary and final tests ($p >.05$), while there was a significant difference in the final tests of men ($p <.05$).

Keywords: movement education, directed invention method, problem solving method

140-iscs-conference-10th-780FC-KY-SG-Oral/Online / Çeviri-216

Investigating the relationship between Career Anchors and Organizational Commitment of Physical Education faculties in Iran Islamic Azad Universities

Kazem MEHRI

Department of physical Education, Naghadeh Branch, Islamic Azad University, Naghadeh, Iran

Abstract

Purpose: The purpose of this study was the relationship between career path anchors and organizational commitment of physical education faculty of Islamic Azad universities of Iran, which in terms of practical purpose and descriptive-survey method is a correlation.

Methods: The statistical population of the study is 179 faculty. The body of the Islamic Azad University of Iran consists of 115 faculty of physical education who were selected according to Morgan table and stratified randomly. To collect research information from the anchors of Shine career path and Meer and Allen organizational commitment questionnaires that were distributed among the subjects after validation.

Results: Findings showed that there was a significant relationship between career anchors and organizational commitment. The results also showed that the most important predictor of emotional commitment was the anchor of service. The most important predictor of continuous commitment was the technical anchor and the most important predictor of normative commitment was the anchor of creativity.

Conclusion: The most important factor for predicting emotional commitment among predictor variables is the service anchor. Therefore, if the emotional commitment of the faculty is higher and they remain in the organization with a strong emotional commitment, the desire to serve the organization will increase. The significant relationship between the anchor of creativity and service with normative commitment shows that if the sense of responsibility to continue working in the organization is high in the faculty, they will find more creativity and desire to serve the organization.

Keywords: Career anchors, organizational commitment, physical education faculties

10-iscs-conference-10th-10FC-KY-SG-Oral/Online / Ç-216

10-12 Yaş Grubu Futbolcularda Dört Haftalık Pliometrik Antrenmanların Bazı Fiziksel Parametrelere Etkisi

Doç.Dr. Muzaffer SELÇUK, Arş. Gör. Deniz COŞKUN

Öz

Bu çalışmanın amacı 10-12 Yaş Grubu Futbolcularda Dört Haftalık Pliometrik Antrenmanların Bazı Fiziksel Parametrelere etkisinin incelenmesidir.

Çalışmaya toplamda 15 erkek futbolcu gönüllü olarak katılmıştır. Katılımcılar kontrol (n:7) ve deney grubu (n:8) olarak iki eşit gruba ayrılmıştır. Deney grubu dört hafta boyunca, haftada 3 gün, pliometrik antrenmana devam ederken kontrol grubu dört hafta normal antrenmanlarına devam etmiştir. Deney grubuna dört hafta boyunca çift ayak karna çekme, çift ayak çubuklardan öne sıçrama, step tahtasından sıçrayarak şut atma, 8-10 tane mekik çekme ve sürat koşusu, 10 tane şınav çekme ve sürat koşusu, huni kapmaca oyunu programları uygulanmıştır. Katılımcılardan antrenmanlar başlamadan önce ve dört haftalık sonunda olmak üzere iki defa dinlenik durumda ölçümleri alınmıştır. Ölçümler sporcuların (kilo, el kavrama, bacak kuvveti, sırt kuvveti , dikey sıçrama, durarak öne atlama, sprint) seviyeleri analiz edilmiştir. Elde edilen veriler spss 22 paket programı kullanılarak yapılmıştır. Verilerin normallik dağılımını belirlemek için Shapiro-Wilk testi uygulandı. Verilerin normal dağılım göstermesi üzerine grup içi karşılaştırma için Independent-Sample T Testi, gruplar arasındaki farkın belirlenebilmesi için ise Paired-Sample T Testi kullanılmıştır.

Çalışma sonucunda katılımcıları futbol antrenmanlarına ek olarak uygulanan pliometrik antrenmanlarının bazı fiziksel parametreler üzerinde olumlu etkiye sahip olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Pliometrik antrenman, Futbol.

The Effect of Four-Week Plyometric Training on Some Physical Parameters in 10-12 Age Group Soccer Players

v

The aim of this study was to investigate the effect of four-week plyometric training on some physical parameters in 10-12 age group soccer players.

A total of 15 male soccer players voluntarily participated in the study. The participants were divided into two equal groups as control (n:7) and experimental group (n:8). The experimental group continued plyometric training for four weeks, 3 days a week, while the control group continued their normal training for four weeks. The experimental group was trained for four weeks with the following programs: double foot abdominal pull-ups, double foot forward jumps from the bars, jumping from the stepping board, 8-10 sit-ups and sprinting, 10 push-ups and sprinting, and funnel snatch game. The participants were measured twice at rest, before the start of the training and at the end of four weeks. The measurements of the athletes (weight, hand grip, leg strength, back strength, vertical jump, standing forward jump, sprint) levels were analyzed. The obtained data were analyzed using spss 22 package program. Shapiro-Wilk test was applied to determine the normality distribution of the data. When the data showed normal distribution, the Independent-Sample T Test was used for intra-group comparison and the Paired-Sample T Test was used to determine the difference between the groups.

A result of the study, it is thought that plyometric training in addition to football training has a positive effect on some physical parameters.

Keywords: Plyometric training, Football.

10-iscs-conference-10th-130FC-KY-SG-Oral/Online / Ç-416

Uzun Mesafe Sporcularda Pliometrik Antrenmanın Bazı Fiziksel Parametrelere Etkisi

Doç.Dr. Muzaffer SELÇUK, Arş. Gör. Deniz COŞKUN

Öz

Bu çalışmanın amacı Uzun Mesafe Sporcularda Pliometrik Antrenmanın Bazı Fiziksel Parametrelere Etkisinin incelenmesidir.

Çalışmaya toplamda uzun mesafe koşan 7 gönüllü sporcu katılmıştır. Sporculara antrenman programı uygulanmadan önce ilk test ölçümleri yapılarak her biri için form düzenlenmiştir. Uygulanan 6 haftalık antrenman programı sonunda son test uygulanmıştır. Sporculara normal antrenman programları yanında pliometrik antrenman ve 20m sürat, dikey sıçrama (anaerobik güç), durarak uzun atlama, ve uzun mesafe koşulardan seçilmiş antropometrik ölçümler uygulanmıştır. Ağırlık ve boy ölçümleri yapılarak beden kitle indeksleri hesaplandı. Elde edilen veriler spss 22 paket programı kullanılarak yapılmıştır.

Çalışma sonucunda Sporcuların ortalama el kuvveti ölçümleri ve Sporcuların durarak uzun atlama testi arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Ön test ve son test ölçümleri arasında anlamlı bir farklılık görülmüştür. Cooper testi ön test sonucu ortalamaları arasında ise anlamlı bir farklılık görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Pliometrik antrenman, uzun mesafe, koşu

The Effect of Plyometric Training on Some Physical Parameters in Long Distance Athletes

Abstract

The aim of this study was to investigate the effect of plyometric training on some physical parameters in long distance athletes.

A total of 7 volunteer athletes who run long distance participated in the study. Before the training program was applied to the athletes, the first test measurements were made and a form was prepared for each of them. At the end of the 6-week training program, the post-test was applied. In addition to normal training programs, plyometric training and anthropometric measurements selected from 20m sprint, vertical jump (anaerobic power), standing long jump, and long distance running were applied to the athletes. Weight and height were measured and body mass indexes were calculated. The obtained data were analyzed using spss 22 package program.

As a result of the study, there was no significant difference between the average hand strength measurements of the athletes and the long jump test of the athletes. There was a significant difference between pre-test and post-test measurements. There was a significant difference between the mean pre-test results of the Cooper test.

Keywords: Plyometric training, long distance, running

141-iscs-conference-10th-758FC-KY-SG-Face to Face Oral / -208

Research on heart rate variability in athletes

Oleh OLKHOVY, Vyacheslav ROMANENKO, Svitlana PYATYSOTSKA

Kharkiv State Academy of Physical Culture, Kharkiv, Ukraine
Kharkiv State Academy of Physical Culture, Kharkiv, Ukraine
Kharkiv State Academy of Physical Culture, Kharkiv, Ukraine

Abstract

Introduction: Heart rate variability (HRV) is an integral indicator of the functional state of the cardiovascular system and the overall body of an athlete. HRV analysis is a modern methodology and technology for studying and assessing the state of regulatory systems of the body, including the functional state of various divisions of the autonomic nervous system. The development of mobile technologies allows for research outside the laboratory in conditions of everyday activity. At the present stage of development of sports science, the use of mobile technologies in research has its advantages. Simple specialised programs for mobile devices enable specialists to expedite and optimise the process of data acquisition and analysis.

Objective: To develop a mobile application for tablet computers for studying heart rate variability.

Research methods: analysis and generalisation of scientific and methodological and special literature, computer programming method, methods of mathematical statistics. The study was conducted in several stages. At the first stage, the problem of human HRV analysis was considered. At the second stage, the main parameters regarding the characteristics of HRV in athletes were determined. At the third stage, a mobile application was developed and its preliminary testing was conducted. The mobile application was created for mobile devices running iOS, written in Swift. Qualified athletes took part in the preliminary testing.

Research results: Based on the analysis of special scientific and methodological literature, it was determined that the evaluation of HRV for athletes is important in terms of obtaining information for assessing stress levels, adaptation indicators, and overall physiological condition. Also, the main parameters regarding the characteristics of HRV in athletes were determined. For the study of HRV in athletes, a mobile application "Research HRV" was developed. The testing of the "Research HRV" mobile application allowed obtaining the main HRV indicators and showed the reliability and stability of the program's operation. To determine the accuracy of HRV indicators, a comparison was made between the calculations performed in the mobile application "Research HRV" and in the computer program "Kubios HRV Standard", Version 3.5.0. Correlation analysis of calculations performed in the "Research HRV" mobile application and in the "Kubios HRV Standard" computer program showed a statistically significant relationship between all investigated indicators (Spearman's rank correlation, $r > 0.99$).

Conclusions: The mobile application "Research HRV" has been developed. The comparison of the results of heart rate variability research with model indicators showed the significance of the obtained data.

Keywords: variability, application, monitoring, athletes.

142-iscs-conference-10th-763FC-KY-SG-Oral/Online / Çeviri-209

Psychological Adaptive Changes in Student Youth During A Sports and Recreational Hike

Alexander Skaliy, Kateryna Mulyk

Zhytomyr Ivan Franko State University, Zhytomyr, Ukraine, Kharkiv State Academy of Physical Culture, Kharkiv, Ukraine

Abstract

The article analyzes the psychological adaptive changes of students of different specializations when undergoing a sports and recreational hike to water tourism.

Among the most important factors for the success of a hike should be the psychological climate in the tourist group. Psychological factors are not always taken into account when organizing hike. There is publicly available methodological literature on various types of training in sports tourism. Each instructor or leader conducts only psychological training, based primarily on his own experience and mistakes.

Hopes and fears, representing the expectations of group members, are the primary instruments by which the success of a hike is measured. However, the role of expectations does not end there. They largely determine the behavior and relationships of individual group members, which in itself is important for how the hike will happen and how it will end. Thus, expectations play a dual role in the formation and evaluation of hike success.

After analyzing the possible difficulties that students encounter during the hike, it was found that the most accurate forecast was for students specializing in football, wrestling and tennis. This indicates their better psychological readiness for unpredictable difficulties on a hike. The worst results were found in volleyball and basketball players.

Before the hike, only football players, track and field athletes, rowers and tennis players indicated the presence of a certain level of fear (below average) before living in the forest. The highest levels of fear were observed among rowers, and the lowest levels were among tourists. In this case, tourists accurately predicted the level of their fears. Volleyball players, basketball players and wrestlers showed significantly lower levels of fear of living in field conditions than after the hike. This indicates an increased level of self-esteem and the adaptive mental processes that occurred during the hike.

Summary data indicates that football players, track and field athletes, wrestlers, and tourists turned out to be the most objective in their experiences. And the respondents who during the hike increased the level of their fear and their experiences more were volleyball players and basketball players. Gymnasts can be characterized as the most cautious (non-risky) group.

In general, according to the results of the analysis of self-assessment of the load during the hike, it was easiest for the rowers, and the heaviest for the volleyball players.

Keywords: sports and health tourism, psychological preparation, adaptation, fear.

İlkokulda Görev Yapan Beden Eğitimi ve Oyun Öğretmenlerinin Ahlak ve Karakter Eğitimine Etkilerine İlişkin Eğitim Paydaşları Görüşleri

Murat EDİŞ, Esmâ YILMAZ, Semiyha TUNCEL

Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara Üniversitesi Spor Bilimler Fakültesi

Öz

Bu araştırmanın amacı ilkökulda görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin ahlak ve karakter eğitimine etkilerine ilişkin eğitim paydaşları görüşlerini değerlendirmektir. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden " durum çalışması" deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Ankara ilinde bir vakıf okulunda çalışan 5 psikolojik danışma ve rehberlik uzmanı, 5 sınıf öğretmeni ve 3 veli oluşturmaktadır. Araştırma sonuçlarının değerlendirilmesinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda; psikolojik danışma ve rehberlik uzmanları boyutunda beden eğitimi öğretmenlerinin öğrenciler için rol model oluşturduğu, beden eğitimi ve oyun dersinin öğrencileri gerçek hayata hazırladığı ortamlar oluşturduğu, öğrencileri daha iyi tanımak için olumlu geri bildirimler verdiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca psikolojik danışma ve rehberlik uzmanları beden eğitimi ve oyun derslerinin serbest ortamlar oluşturduğunu, kazanma kaybetme ve ahlaki ikilem durumlarının sıklıkla karşılaşıldığı bir ders olması nedeniyle beden eğitimi öğretmenlerinin ahlaki karar verme ve karakter gelişime olumlu etkilerini gözlemledikleri sonucuna ulaşılmıştır. Sınıf öğretmenleri boyutunda; sınıf öğretmenleri beden eğitimi öğretmenleri ile aralarında uzmanlık alanı farkları olduğunu, tören organizasyonları, dans koreografilerinin hazırlanması ve sağlıklı yaşam aktiviteleri kapsamında iş birliği içerisinde çalıştıkları sonucuna ulaşılmıştır. Sınıf öğretmenleri ayrıca öğrencilerin sportif performans takiplerini yapan beden eğitimi öğretmenlerinin ölçme değerlendirme faaliyetleri ve performans gözlemlerini doğru yorumladıkları sonuçlarına ulaşılmıştır. Ayrıca sınıf öğretmenleri beden eğitimi öğretmenlerinin doğru yönlendirmeler yaparak öğrencilerin ahlak ve karakter gelişiminde olumlu etki ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Veli boyutunda; öğrencilerin beden eğitimi dersini severek katıldıkları, beden eğitimi dersi öğretmenlerinin çok sevildiği bu nedenle etkili iletişim kurdukları belirlenmiştir. Veliler, öğrencilerin sportif anlamda yönlendirilmesi, ahlak ve karakter eğitiminde beden eğitimi ve oyun öğretmenlerinin önemli rol oynadıkları ve uzmanlık alan tecrübelerinin önemini vurguladıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler:beden eğitimi ve oyun, spor eğitimi, ahlak, karakter eğitimi, değerler eğitimi

Educational Stakeholders' Views on the Effects of Physical Education and Play Teachers Working in Primary Schools on Moral and Character Education

Abstract

The aim of this research is to evaluate the views of educational stakeholders on the effects of physical education teachers working in primary schools on moral and character education. " case study" design, one of the qualitative research designs, was used in the study. The study group of the research consisted of 5 psychological counselling and guidance experts, 5 classroom teachers and 3 parents working in a foundation school in Ankara. Descriptive analysis method was used to evaluate the results of the research. As a result of the research; it was concluded that physical education teachers created role models for students in the dimension of psychological counselling and guidance experts, physical education and game lessons created environments that prepared students for real life, and gave positive feedback to get to know students better. In addition, psychological counselling and guidance specialists observed the positive effects of physical education teachers on moral decision-making and character development because physical education and game lessons create free environments and are a lesson where winning, losing and moral dilemma situations are frequently encountered. In the dimension of classroom teachers, it was concluded that classroom teachers had differences in expertise with physical education teachers and that they worked in cooperation within the scope of ceremony organisations, preparation of dance choreographies and healthy life activities. Classroom teachers also concluded that physical education teachers, who monitor students' sportive performances, interpret measurement and evaluation activities and performance observations correctly. In addition, it was concluded that physical education teachers had a positive effect on the moral and character development of students by providing correct guidance. In the parent dimension; it was determined that the students participated in physical education classes with love, physical education teachers were very popular and therefore they established effective communication. It was concluded that physical education and game teachers played an important role in guiding students in sports, moral and character education and emphasised the importance of their expertise and experience.

Keywords:physical education and games, sports education, morality, character education, values education

145-iscs-conference-10th-809FC-KY-SG-Face to Face Oral / -254

Nörodejeneratif Hastalıklarda Aerobik Egzersiz Uygulamalarının Terapötik Etkilerinin İncelenmesi

Tuna TURĞUT, Ümran SARIKAN, Emel GÖKMEN

Bartın Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Bartın Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Öz

Nörodejeneratif hastalıklar, beyin hücrelerinin zamanla bozulmasına ve ölmesine neden olan bir hastalık grubudur. Alzheimer hastalığı, Parkinson hastalığı ve Huntington hastalığı en yaygın nörodejeneratif hastalıklardan bazılarıdır. Bu hastalıkların tedavisi henüz araştırılmaktadır ancak semptomları yönetmeye ve hastalığın ilerlemesini yavaşlatmaya yardımcı olabilecek yardımcı tedaviler bulunmaktadır. Bunlardan birisi de aerobik egzersizlerdir. Aerobik egzersiz, kalp atış hızını ve solunum hızını artıran egzersiz (yürüyüş, koşu, bisiklete binme vb.) türüdür. Düzenli aerobik egzersizlerin, genel sağlık için birçok faydasının yanında nörodejeneratif hastalık riskini azaltmaya yardımcı olmaktadır. Bu bağlamda araştırmada, nörodejeneratif hastalıklarda aerobik egzersiz uygulamalarının terapötik etkilerinin anlaşılması ve yorumlanması amaçlanmıştır.

Araştırma yorumsamacı yaklaşım ve analitik metot kullanılarak sistematik bir derleme modelinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada nörodejeneratif hastalıklarda aerobik egzersizlerin terapötik etkileri ile ilgili literatür imkân dâhilinde taranarak elde edilen verileri birbiri ile ilişkilendirebilmek ve konunun daha iyi anlaşılması ve ayrı ayrı incelenmesi açısından analitik metot kullanılmıştır (Afacan ve Avcı, 2019), nörodejeneratif hastalıklarda aerobik egzersiz uygulamalarının terapötik etkilerini, 'anlam' açısından yorumlayıp anlamlandırmak ve açıklayabilmek için ise yorumsamacı yaklaşım kullanılmıştır. Yorumsamacı Yaklaşım, bir bakıma 'anlama' öğretisi olarak düşünülebilmektedir (Keat ve Urry, 2016; Şakar ve Sarıkan, 2023).

Araştırma bulgularından anlaşılmaktadır ki; kronik inaktivite ve hareketsiz yaşam ile beraber çok daha hızlı şekilde görülmeye başlayan nörodejeneratif hastalıkların aerobik egzersiz uygulamaları neticesinde gelişim hızlarının yavaşladığı gözlemlenmiştir (Özocak ve ark., 2019). Diğer yandan aerobik egzersizlerin nörotrofik faktör ekspresyonunu desteklediği, böylece bilişsel gerilemeyi engellediği saptanmıştır (Erickson ve ark., 2011; Roy vd., 2023).

Sonuç olarak; aerobik egzersiz uygulamalarının nörodejeneratif hastalıklara yakalanma riskini azaltmaya yardımcı bir tedavi uygulaması olarak düşünülebilmektedir. Öyle ki; aerobik egzersizler, hafıza, konsantrasyon ve öğrenmeyi geliştirmeye yardımcı bir unsurdur diyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Nörodejeneratif hastalıklar, aerobik egzersiz, öğrenme, hafıza

147-iscs-conference-10th-701FC-KY-SG-Face to Face Oral / -151

Aziz Nesin'in Kalkınma Engelleri Anlayışı Çerçevesinde Türk Sporunun Kalkınmasına Psikososyolojik Bir Bakış

Ersin Afacan

Milli Eğitim Bakanlığı

Öz

Giriş ve Amaç: Edebiyat, okuyucunun duygularına, düşüncelerine ve davranışlarına katkı sağlayan etkili bir sosyal olgudur. Bu nedenle edebiyat, insanlar için önemli bir ilgi alanıdır ve pek çok yazar bu alanda eser vermiştir, vermektedir. Bu çalışmada amaç, Aziz Nesin'in Nah Kalkınırız adlı kitabında öne çıkan Türkiye'nin kalkınmasını önleyen tembellik, hilecilik ve boş vermişlik gibi on dört psikososyolojik engeli temel alarak Türk sporunun kalkınmasına eleştirel bir bakış getirmektir.

Yöntem: Araştırmada betimsel analiz yaklaşımı kullanılmıştır. Bu yaklaşımın amacı, ulaşılan bulguları düzenli bir şekilde yorumlayıp sunmaktır. Bu yaklaşımda verilerle ilgili yapılan betimlemeler; açıklanır, yorumlanır, neden sonuç ilişkileri ortaya çıkartılır ve sonuca varılır (Yıldırım ve Şimşek 2011). Bu nedenle araştırmanın dokümanı olan esere, basılı bir şekilde ulaşılmıştır. Betimsel analiz yaklaşımına uygun olarak, araştırmanın bulgularının temaları on iki kavramda toplanmıştır. Bu on dört psikososyolojik engel, spora uyarlanıp yorumlanarak açıklanmıştır.

Bulgular: Aziz Nesin'in Nah Kalkınırız adlı kitabında öne çıkan Türkiye'nin kalkınmasını önleyen temalar; "tembellik, hilecilik, boşvermişlik, adam sendecilik, umursamazlık, baştan savmacılık, israf, kazıkçılık, ahlak, değerbilmezlik, kafa, tutarsızlık, rüşvetçilik, bilgisizlik" olmak üzere on dört başlıktan oluşmaktadır. Bu başlıklar spora uyarlanıp yorumlanarak Türk sporunun kalkınmasına psikososyolojik bir bakış sunulmaya çalışılmıştır.

Sonuçlar: Aziz Nesin, toplumsal sorunlara önem vermiş ve eserlerinde bu sorunlara değinmiştir. Bu amaçla pek çok öykü, roman ve oyun yazan Aziz Nesin, insanlara toplumun sadece iyi ve tam yanlarının değil, aynı zamanda kötü ve eksik yanlarının anlatılmasını savunmuştur. Bu nedenle yazar, eserleri aracılığıyla Türkiye'deki toplumsal sorunlar üzerinden insanlara çalışma, üretme, yardımlaşma, saygı duyma, düşünme, araştırma, sorgulama ve eleştirme gibi değerleri öğretmeye çalışmıştır. Hayatın gerçekliklerini anlatırken kullandığı mizahi üslubuyla edebiyat tarihimizde farklı bir yeri olan Aziz Nesin, toplumda ortaya çıkan sorunları ve bunları ortaya çıkaran nedenleri açıkça ifade etmiştir. Aziz Nesin'in eserleri üzerinden Türk sporu ile ilgili yapılan bilimsel çalışmanın olmaması nedeniyle bu çalışmanın benzer çalışmalar için örnek olacağı tahmin edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kalkınma, Türk Spor, Eleştiri, Toplum, Halk

A Psychosociological View Of The Development Of Turkish Sports Within The Framework Of Aziz Nesin's Understanding Of The Barriers To Development

Abstract

Introduction and Purpose: Literature is an effective social phenomenon that contributes to the reader's feelings, thoughts and behaviors. For this reason, literature is an important area of interest for people, and many authors have written and given works in this field. The aim of this study is to bring a critical perspective to the development of Turkish sports based on the twelve psychosociological obstacles such as laziness, cheating and idleness that prevent the development of Turkey, which are highlighted in Aziz Nesin's book Nah Kalkınırız.

Methods: Descriptive analysis approach was used in the research. The purpose of this approach is to interpret and present the findings in an orderly manner. In this approach, the descriptions made about the data are explained, interpreted, cause and effect relationships are revealed and conclusions are reached (Yıldırım and Şimşek 2013). For this reason, the work, which is the document of the research, has been reached in a printed form. In accordance with the descriptive analysis approach, the themes of the findings of the research have been

collected in twelve concepts. These twelve psychosociological barriers have been explained by adapting and interpreting them to sports.

Findings: The themes that prevent the development of Turkey, which are prominent in Aziz Nesin's book *Nah Kalkınırız*, consist of twelve titles: "laziness, cheating, carelessness, man-syndicalism, recklessness, recklessness, waste, cheating, morality, lack of appreciation, confusion, inconsistency, bribery, ignorance".

Results: Aziz Nesin gave importance to social problems and addressed these problems in his works. Aziz Nesin, who has written many stories, novels and plays for this purpose, has advocated telling people not only the good and complete sides of society, but also the bad and incomplete sides. For this reason, the author has tried to teach values such as working, producing, helping, respecting, thinking, researching, questioning and criticizing people through social problems in Turkey through his works. Aziz Nesin, who has a different place in our literary history with the humorous style he uses when describing the realities of life, has clearly expressed the problems that arise in society and the reasons that arise from them. Due to the lack of scientific studies conducted on Turkish sports through the works of Aziz Nesin, it is estimated that this study will be an example for similar studies.

Keywords:: Development, Turkish Sports, Criticism, Society, People.

Hizmet Kalitesi Araştırmalarının Web of Science Veri Tabanına Yansıması: Bibliyometrik Analiz Çalışması

Sefa GÜLER, Ali ERDOĞAN

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi

Öz

Multidisipliner bir araştırma alanı içerisinde yer alan hizmet kalitesi, veri tabanlarında sıklıkla yer almaktadır. Bu bağlamda hizmet kalitesini daha detaylı incelemek ileride bu alanda yapılacak olan çalışmalara katkı sağlayabilir. Bu çalışmada Web of Science (WOS) veri tabanındaki spor bilimleri kategorisindeki hizmet kalitesi teması altında yayınlanan makalelerin bibliyometrik analizinin yapılarak sunulması amaçlanmıştır. Araştırmada VOSviewer bilimsel haritalama aracı WOS üzerinden çekilen verileri analiz etmek amacıyla veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. WOS üzerinde arama kriteri olarak 'Hizmet Kalitesi' kullanılarak yayın yılında herhangi bir sınırlama koyulmamıştır. Araştırmada toplamda 'Spor Bilimleri' kategorisi altında araştırma ve derleme makale olarak (n:17,148) yayına ulaşılmıştır. Ulaşılan makaleler VOSviewer (1.6.19) bibliyometrik analiz programında analiz edilerek bulgular görselleştirilmiştir. Analiz sonucunda en fazla tercih edilen anahtar sözcüğün 'Yaşam Kalitesi' olduğu ve en fazla yayının ise 2022 (n:2,089) yılında yayınlandığı görülmüştür. En fazla yayına sahip yazarın Ron D. Hays (n:56), en fazla atıf sayısına sahip Jan Brozek (n:13,683) olduğu görülmüştür. En fazla yayına sahip derginin 'International Journal of Environmental Research and Public Health' (n:18,682), en fazla atıf sahibi dergi ise 'Journal of Clinical Epidemiology' (n:23,348) olduğu görülmüştür. En fazla atıf sahibi yayın 1998 yılında Downs ve Black tarafından yayınlanan 'Sağlık müdahalelerinin hem randomize hem de randomize olmayan çalışmalarının metodolojik kalitesinin değerlendirilmesi için bir kontrol listesi oluşturmanın fizibilitesi' (n:5750) olmuştur. En fazla yayın (n:407) ve atıf sahibi kurum (n:233372) ise 'Washington' üniversitesi olurken, en fazla yayın (n:6527) ve atıf (n:195,968) sahibi ülkenin ise 'Amerika' olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hizmet Kalitesi, Spor Bilimleri, Bibliyometrik Analiz

Reflection of Service Quality Research on Web of Science Database: Bibliometric Analysis Study

Abstract

Service quality, which is included in a multidisciplinary research area, is often included in databases. In this context, examining the service quality in more detail may contribute to the studies to be carried out in this field in the future. In this study, it is aimed to conduct a bibliometric analysis of the articles published under the theme of quality of service in the sports sciences category in the Web of Science (WOS) database and present them. In the research, the VOSviewer scientific mapping tool was used as a data collection tool in order to analyze the data collected via WOS. Using 'Service Quality' as a search criterion on Dec, no restrictions have been placed on the year of publication. In total, the publication was reached as a research and review article (n:17,148) under the category of 'Sports Sciences' in the research. The obtained articles were analyzed in the VOSviewer (1.6.19) bibliometric analysis program and the findings were visualized. As a result of the analysis, it was found that the most preferred keyword was 'Quality of Life' and the most publications were published in 2022 (n:2,089). The author with the most publications is Ron D. Hays (n:56) was found to be the Jan Brozek (n:13,683) with the highest number of citations. It was found that the journal with the highest number of publications was 'International Journal of Environmental Research and Public Health' (n:18,682) and the journal with the highest number of citations was 'Journal of Clinical Epidemiology' (n: 23,348). The most cited publication was 'The feasibility of creating a checklist for evaluating the methodological quality of both randomized and non-randomized trials of health interventions' (n:5750), published by Downs and Black in 1998. It was determined that the institution with the most publications (n:407) and citations (n:233372) is the University of Washington, while the country with the most publications (n:6527) and citations (n:195,968) is 'America'.

Keywords: Quality of Service, Sports Sciences, Bibliometric Analysis

149-iscs-conference-10th-731FC-KY-SG-Oral/Online / Çeviri-249

Sporcularda Saldırgan Davranışın Genetik Yönü

Çağatay İnallı

Charles University in Prague

Genetic Aspects of Aggressive Behavior in Athletes

Abstract

Aggression can be counted as the most harmful behavior in human society. It can be defined as an intention of hurting another physically or psychologically who wants to avoid such treatment. In sports, aggressive behavior varies, differing in the object of aggression, causes, and implementation manner. Aggressive behavior is a complex phenomenon influenced by genetic, environmental, and psychological factors. Genetic studies have identified several gene polymorphisms associated with aggressive behavior in humans. However, a few studies have been conducted in the context of sports. The literature review revealed that ACE II; COMT GG; DAT 9/9 and 10/10; DRD4 4/7; 5-HTT SS and LL, D/D, and 12/12 genotypes were associated with aggression in athletes. This doctoral project aims to verify aggressive behavior's molecular genetic nature through an association study with candidate genes in combat sports athletes and underwater rugby players compared with non-athletes.

Keywords:genetic, polymorphism, aggressive behavior, sports

Atletlerin Giyilebilir Teknolojik Spor Ürünlerine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi

Mustafa Yaşar ŞAHİN, Ersan TOLUKAN, Hasan GÜLER, Ünsal ALTINIŞIK, Murat SARAÇOĞLU

Gazi Üniversitesi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Öz

Bu araştırmada atletlerin giyilebilir teknolojik spor ürünlerine yönelik tutumlarını belirlemek amaçlanmıştır. Bu çalışma betimsel bir nitelik taşımakta olup tarama modeline göre gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, 2023 yılında ege bölgesinde atletizm sporuyla uğraşan 247 sporcu oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından oluşturulan "Kişisel Bilgi Formu" ile Çar ve arkadaşları (2022) tarafından geliştirilen "Giyilebilir Teknolojik Spor Ürünlerine Yönelik Tutum Ölçeği (GTSÜYTÖ)" kullanılmıştır. Araştırmanın bağımlı değişkenini giyilebilir teknolojik spor ürünlerine yönelik tutum, bağımsız değişkenlerini ise cinsiyet, yaş, atletizm branşı ve spor geçmişi oluşturmaktadır. Veri toplama süreci sonucunda elde edilen bulgular bilgisayar ortamına aktarılmış, verilerin çözüm ve yorumlanmasında betimsel istatistikler (frekans, aritmetik ortalama, standart sapma), t-testi ve tek faktörlü varyans analizi (One-Way ANOVA) testi kullanılmıştır. Yapılan analizler neticesinde araştırmaya dahil edilen atletlerin giyilebilir teknolojik spor ürünlerine yönelik tutumları; cinsiyet, yaş ve atletizm branşına göre anlamlı farklılık göstermemektedir. Katılımcıların spor branşına göre giyilebilir teknolojik spor ürünlerine yönelik tutumlarının anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, Giyilebilir Teknoloji, Sporda Giyilebilir Teknoloji Ürünleri, Atlet

Examining Athletes' Attitudes Towards Wearable Technological Sports Products

Abstract

This research aimed to determine athletes' attitudes towards wearable technological sports products. This study has a descriptive nature and was carried out according to the survey model. The study group of the research consists of 247 athletes engaged in athletics in the Aegean region in 2023. As data collection tools in the study, the "Personal Information Form" created by the researchers and the "Attitude Scale Towards Wearable Technological Sports Products (GTSÜYTÖ)" developed by Çar et al. (2022) were used. The dependent variable of the research is attitude towards wearable technological sports products, and the independent variables are gender, age, athletics branch and sports history. The findings obtained as a result of the data collection process were transferred to the computer environment, and descriptive statistics (frequency, arithmetic mean, standard deviation), t-test and single-factor analysis of variance (One-Way ANOVA) test were used in the analysis and interpretation of the data. As a result of the analysis, the attitudes of the athletes included in the research towards wearable technological sports products; There is no significant difference according to gender, age and athletics branch. It was determined that the participants' attitudes towards wearable technological sports products differed significantly according to their sports branch.

Keywords: Technology, Wearable Technology, Wearable Technology Products in Sports, Athlete

151-iscs-conference-10th-788FC-KY-SG-Face to Face Oral / -225

Maraş Depremi Sonrası Uzun Dönemde Ruminasyon Ve Fiziksel Aktiviteden Keyif Alma

Melek GÜLER, Nuri BAŞKARA

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi

Öz

Türkiye bir deprem ülkesi olması gerçeğinin dışında, 6 Şubat tarihinde merkez üssü Kahramanmaraş ili olup 11 ili kapsayan yüzyılın felaketi yıkıcı sonuçlara neden olmuştur. Deprem gibi doğal afetler insan yaşamını tehdit etmeleri yanında hem kısa hem de uzun dönemde kişilerin mental durumlarını ve günlük yaşam alışkanlıklarını da etkileyebilmektedir. Bu bağlamda çalışmanın amacı Maraş depremi sonrası uzun dönemde Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin ruminasyon (tekrar eden olumsuz düşünceler) ve fiziksel aktiviteden keyif alma düzeylerinin incelenmesidir. Araştırma ilişkisel tarama modelinde kesitsel özelliktedir. Araştırmanın örneklemini Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören (n:253) öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak; demografik bilgiler formu, Öz Eleştirel Ruminasyon ve Fiziksel Aktiviteden Keyif Alma (FAKA) ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı analizler, non parametrik testlerden Man Whitney-U testi, Kruskal Wallis testi ve Spearman's korelasyon testi kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre katılımcıların FAKA düzeyleri; erkeklerin kadınlardan, spor yapanların yapmayanlardan anlamlı derecede daha yüksektir ($p<0.5$). Ruminasyon düzeyleri; psikolojik rahatsızlığı olanlar olmayanlardan, psikolojik tedavi görenler görmeyenlerden, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencileri Antrenörlük öğrencilerinden anlamlı derecede daha yüksektir ($p<0.5$). Katılımcıların fiziksel aktiviteden keyif alma ile ruminasyon düzeyleri arasında negatif yönde anlamlı ilişki tespit edilmiştir ($p<0.5$). Sonuç olarak deprem gibi doğal afetler sonrası mental sağlığın korunması noktasında fiziksel aktivite tavsiye edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Fiziksel aktivite, Olumsuz düşünce, Doğal afet

RUMINATION AND ENJOYMENT OF PHYSICAL ACTIVITY IN THE LONG TERM AFTER THE MARAŞ EARTHQUAKE

Abstract

Apart from the fact that Turkey is an earthquake country, the epicenter on February 6 was Kahramanmaraş province and the disaster of the century covering 11 provinces caused devastating consequences. In addition to threatening human life, natural disasters such as earthquakes can also affect people's mental status and daily living habits in both the short and long term. In this context, the aim of the study is to examine the rumination (repetitive negative thoughts) and enjoyment levels of physical activity of the students of the Faculty of Sports Sciences in the long period after the Maraş earthquake. The research has a cross-sectional feature in the relational screening model. The sample of the research consists of students studying at the Faculty of Sports Sciences of Karamanoglu Mehmetbey University (n:253). Demographic information form, Self-Critical Rumination and Physical Activity Enjoyment (PAES) scale were used as data collection tools in the research. Descriptive analyses, Man Whitney-U test, Kruskal Wallis test and Spearman's correlation test were used in the analysis of the data from non-parametric tests. According to the research findings, the PAES levels of the participants; men are significantly higher than women, those who do sports than those who do not ($p<0.5$). Rumination levels are significantly higher than those who do not have psychological disorders, those who undergo psychological treatment, Physical Education and Sports Teaching Department students than Coaching students ($p<0.5$). A negative significant relationship was found between the participants' enjoyment of physical activity and their rumination levels ($p<0.5$). As a result, physical activity may be recommended to protect mental health after natural disasters such as earthquakes.

Keywords: Physical activity, Negative thinking, Natural disaster

152-iscs-conference-10th-633FC-KY-SG-Face to Face Oral / -226

Uyku Kalitesi ve Postür Arasındaki İlişki: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma

Şebnem ŞARVAN CENGİZ, Ebrar Şevval COŞKUN

Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi

Öz

Uyku, fizyolojik, biyokimyasal ve psikolojik süreçlerdeki değişikliklerin ritmik (sirkadiyen) birleşiminden oluşur. Sirkadiyen ritim bozulduğunda veya uyku sırasındaki bireysel süreçler anormal olduğunda, çeşitli bozukluklara neden olabilir (Kumar, 2008). Bu çalışma, üniversite öğrencilerinin uyku kalitesinin incelenerek postürleri arasındaki ilişkiyi anlamak için yaş, eğitim durumu, öğretim zamanı, eğitim görmekte olunan fakülte ve bölüm, sporculuk geçmişi olmak üzere bireysel değişkenleri ele alarak bir analiz sunmayı amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda öğrencilerin uyku kalitelerinin belirlenmesi için Buysse ve meslektaşları tarafından geliştirilmiş (1989) ve Türkçe'ye Ağargün ve ekibi (1996) tarafından uyarlanan Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi (PUKİ) kullanılmıştır. Araştırma kapsamında, üniversite öğrencilerinin vücut duruşlarını analiz etmek amacıyla beş ayrı pozisyonda ("ön," "arka," "sağ," "sol," ve "bükülme pozisyonu") görüntüleri alınmıştır. Bu görüntüler Apecs-AI Posture Evaluation and Correction System® (Apecs Posture Analysis Pro Plus 8.2.6 Sürümü) mobil postür analiz programı kullanılarak, öğrencilerin posterior, anterior ve lateral duruşları incelenmiştir. Programın verilerine ek olarak, "REEDCO (RPS)" postür değerlendirme skorları kaydedilmiştir. Bu araştırma, uyku kalitesi ile postür arasındaki ilişkinin daha iyi anlaşılmasına ve genç yetişkinlerin sağlığını geliştirmek için etkili müdahale stratejilerinin belirlenmesine katkıda bulunmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: postür, uyku, öğrenci

Relationship Between Sleep Quality and Posture: A Study on University Students

Abstract

The amalgamation of sleep, physiological, biochemical, and psychological processes constitutes rhythmic (circadian) fluctuations. Disruptions in circadian rhythms or abnormalities in individual processes during sleep can lead to various disorders (Kumar, 2008). This study aims to present an analysis by considering individual variables such as age, educational status, education type, faculty and department of study, and history of sports participation, to understand the relationship between the sleep quality of university students and their postures. In line with this objective, the Pittsburgh Sleep Quality Index (PSQI), developed by Buysse et al. (1989) and adapted into Turkish by Ağargün et al. (1996), was utilized to determine students' sleep quality. As part of the research, images were captured in five different positions ("front," "back," "right," "left," and "bending position") to analyze students' body postures. These images were examined for posterior, anterior, and lateral postures using the Apecs-AI Posture Evaluation and Correction System® (Apecs Posture Analysis Pro Plus 8.2.6 Version) mobile posture analysis program. In addition to the program's data, "REEDCO (RPS)" posture assessment scores were recorded. This research aims to contribute to a better understanding of the relationship between sleep quality and posture and to identify effective intervention strategies to improve the health of young adults.

Keywords: posture, sleep, student

Park Kullanımında Alan Seçimi- Kısıtlayıcıları ve Açık Alan Etkinliklerine Katılım Motivasyonu

Beyza Merve AKGÜL, Ecem TÜRKMEN, Tebessüm AYYILDIZ DURHAN

Gazi Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Gazi Üniversitesi

Öz

Park ve rekreasyon alanlarının seçimi ve kullanımındaki kısıtlar ile açık hava etkinliklerine katılımı motive eden faktörleri araştırmak amacıyla Ankara ilinin çeşitli parklarında 236 erkek ve 264 kadın olmak üzere 500 katılımcı ile yüz yüze anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Araştırmada kullanılan anketler 3 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde katılımcıların kişisel bilgilerini belirlemek amacıyla cinsiyet, yaş, algılanan gelir düzeyi ve katıldıkları boş zaman etkinlik türleri sorulmuştur. İkinci bölümde Yavaş Tez, Esentaş ve Güzel (2020) tarafından geliştirilen Park-Rekreasyon Alanı Seçimi ve Kullanım Kısıtlayıcıları Ölçeği (P-RASKKÖ) kullanılmıştır. Üçüncü bölümde ise Gözen (2020) tarafından geliştirilen Açık Hava Rekreasyon Etkinliklerine Katılımı Motive Eden Faktörler Ölçeği kullanılmıştır. Katılımcıların anketlere verdikleri cevaplardan elde edilen bulgulara göre P-RASKKÖ için ortalama düzeyde puan ortalamasına sahip oldukları ve Açık Hava Rekreasyon Etkinliklerine Katılımı Motive Eden Faktörler Ölçeği için de ortalama düzeyde puan ortalamasına sahip oldukları tespit edilmiştir. Aynı zamanda çeşitli değişkenlerin park rekreasyonu için alan seçimi ve kullanım kısıtlamalarının yanı sıra açık hava rekreasyon faaliyetlerine katılım motivasyonunu da farklılaştırdığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Park, kısıtlamalar, motivasyon, açık hava, aktivite

Field Selection-Constraints In Park Use And Motivation to Participate in Outdoor Activities

Abstract

In order to investigate the constraints in the selection and use of parks and recreation areas and the factors that motivate participation in outdoor activities, face-to-face questionnaires were carried out with 500 participants, 236 male and 264 female, in various parks of Ankara province. The questionnaires used in the research consist of 3 parts. In the first part, gender, age, perceived income level and the types of leisure time activities participated in were asked to determine the personal information of the participants. In the second part, the Park-Recreation Field Selection and Usage Restrictors Scale (P-RFSURS) developed by Yavaş Tez, Esentaş and Güzel (2020) was used. In the third part, the Factors Motivating Participation in Outdoor Recreation Activities Scale developed by Gözen (2020) was used. According to the findings obtained from the participants' answers to the questionnaires, it was determined that they had average average scores at the average level for the P-RFSURS and also had average average scores at the average level for the factors motivating participation in Outdoor Recreation Activities Scale. At the same time, it was determined that various variables differentiate the choice of area for park recreation and usage restrictions, as well as the motivation to participate in outdoor recreational activities. As a result, it can be said that various variables differentiate the use, preference, choice and constraints of parks, which is a highly demanded outdoor space, and the motivation to participate changes in parallel.

Keywords: Park, constraints, motivation, outdoor, activity

Spor Bilimleri Öğrencilerinin Kadın Akademisyenlere Yönelik Metaforik Algıları

Öznur AKPINAR

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi

Öz

Metafor kelime anlamı olarak benzetme ya da eğretileme anlamına gelir ve zihindeki herhangi bir şeyi başka bir şeye benzeterek ifade etme olarak açıklanabilir. Metaforlar, bir kişinin farkındalığının altında yatan ve anlam elde etmek için analogik çerçeveleme ve deneyimin tanımlanması için bilişsel bir araç olarak hizmet eden zihinsel yapılarıdır. Bu araştırmada spor bilimleri öğrencilerinin kadın akademisyenler hakkındaki düşüncelerini metaforlar yardımıyla ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Çalışma grubu spor bilimlerinde öğrenim gören 144 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmada katılımcıların kadın akademisyenlere yönelik algılarını belirlemede veri toplama aracı olarak metafor cümlesi formu hazırlanmıştır. Veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilerek, kategoriler ve temalar oluşturulmuştur. Analiz sonucunda katılımcıların 52 adet farklı metafor ürettiği tespit edilmiştir. Katılımcıların ürettikleri bu metaforlar kadın akademisyen teması altında 'ebeveyn olarak', 'yol gösterici olarak', 'meslek bilgisi olarak' ve 'mücadeleci biri olarak' kadın akademisyen olmak üzere dört kategoride toplanmıştır. Sonuç olarak bu çalışmada spor bilimleri öğrencilerinin ürettikleri metaforlara incelendiğinde kadın akademisyenlere yönelik olumlu bir bakış açısına sahip oldukları ve kadın akademisyenlere yönelik olumlu çağrışım yapan metaforlar oluşturdukları sonucuna varılmıştır. Spor bilimleri öğrencilerin kadın akademisyenlere yönelik görüşlerini ortaya çıkarmada metaforlar iyi bir araç olarak kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Kadın akademisyen, Metafor, Spor bilimleri

Metaphorical Perceptions of Sports Science Students towards Women Academics

Abstract

Metaphor literally means analogy or improvisation and can be explained as expressing anything in the mind by comparing it to something else. Metaphors are mental structures that underlie a person's awareness and serve as a cognitive tool for analogical framing and identification of experience in order to achieve meaning. In this research, it is aimed to reveal the thoughts of sports science students about women academics with the help of metaphors. The study group consists of 144 students studying in sports sciences. In the research, a metaphor sentence form was prepared as a data collection tool to determine the participants' perceptions towards female academics. By analyzing the data with the content analysis method, categories and themes were created. As a result of the analysis, it was determined that the participants produced 52 different metaphors. These metaphors produced by the participants were collected under the theme of female academician in four categories: 'as a parent', 'as a guide', 'as a professional knowledge' and 'as a struggling person' as a female academician. As a result, in this study, it was concluded that when the metaphors produced by sports science students were examined, they had a positive perspective towards women academics and created metaphors that had a positive connotation towards women academics. Metaphors can be used as a good tool in revealing the views of sports science students towards women academics.

Keywords: Female academician, Metaphor, Sports sciences

Curling Sporcularının Branşlarına Yönelik Metaforik Algıları

Tuğba DEMİR ONUR, Ekrem Levent İLHAN

Gazi Üniversitesi, Gazi Üniversitesi

Öz

Bu araştırma curling sporcularının branşlarına yönelik metaforik algılarını belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırmada nitel araştırma yaklaşımı ve olgubilim deseni kullanılmıştır. Araştırma grubu, 2023-2024 Sezonu Türkiye 2. Lige yükselme maçlarında yarışan 36 kadın ve 24 erkek olmak üzere toplam 60 sporcudan oluşmaktadır. Sporcuların yaşları 14 ile 31 arasında değişmekte olup yaş ortalaması 18'dir. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniğiyle toplanan veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Verilerin elde edilmesinde her bir sporcuya kişisel bilgi formu uygulanmış ve katılımcılardan: "Curling.....gibidir; Çünkü....." cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Verilerin analizinde sırasıyla adlandırma, eleme, kategori geliştirme, geçerlik ve güvenilirliğin sağlanması, elde edilen metaforların frekanslarının hesaplanması, yorumlanması aşamaları takip edilmiştir. Sonuç olarak elde edilen metaforlar, "Gelişim", "Rahatlatıcı Unsur" "Yaşam" ve "Sosyal Çevre" olmak üzere 4 kategori içerisinde boyutlanmıştır. "Gelişim" kategorisinde 10, "Rahatlatıcı Unsur" kategorisinde 8, "Yaşam" kategorisinde 6 ve "Sosyal Çevre" kategorisinde 5 olmak üzere toplamda 29 farklı metafor üretilmiştir. En çok üretilen metaforların ise hayat, gelecek ve eğlence olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Curling, metafor, algı

METAPHORICAL PERCEPTIONS OF CURLING ATHLETES TOWARDS THEIR BRANCH

Abstract

This study aims to determine the metaphorical perceptions of curling athletes towards their branch. The study uses a qualitative research approach and phenomenological design. The research group are total of 60 athletes (36 female and 24 male), who competed in the promotion matches to the Turkish 2nd League in the 2023-2024 season. The ages of the athletes ranged between 14 and 31, with an average age of 18. The data collected by semi-structured interview technique were analyzed by content analysis method. In obtaining the data, a personal information form was applied to each athlete, and the participants were asked: "Curling is like.....; because....." sentence. In the analysis of the data, naming, elimination, category development, ensuring validity and reliability, calculating the frequencies of the metaphors obtained, and interpretation stages were followed respectively. As a result, the metaphors obtained were categorized into 4 categories: "Development", "Relaxing Element", "Life" and "Social Environment". A total of 29 different metaphors were produced, 10 in the "Development" category, 8 in the "Comforting Element" category, 6 in the "Life" category, and 5 in the "Social Environment" category. It was determined that the most produced metaphors were life, future, and entertainment.

Keywords: Curling, metaphor, perception

Türkiye Futbol Federasyonu Futbolda Psikolojik Performans Danışmanlığı Sertifikasyonu Üzerine Eleştirel Bir Yaklaşım

Ersin Afacan

Milli Eğitim Bakanlığı

Öz

Profesyonel anlayışın bilişimsel ve teknolojik gelişmelerle yaygınlaştığı sporda kulüplerin ve takımların, artan rekabet koşullarında mücadele edebilecek ve başarılı olabilmek için yüksek performans gösterebilecek sporculara ve elit spor insanlarına gereksinimleri vardır. Bu nedenle özellikle sporcular için performans standartlarının gerçeğe uygun şekilde açık ve ölçülebilir olması, hatta performans değerlendirme yöntemlerinin etkili biçimde kullanılması gerekmektedir. Bunun için formel, doğa ve insan bilimlerinden yararlanılmaktadır. Her bilim dalı gibi insan ve insanlar (toplum) kaynaklı bilimlerin spor insanlarının yararına kullanımı, spor kültürünün felsefesi oluşturmaktadır.

Toplumsal yaşam, tek bir insanın yaşamından kaynaklanmıyorsa da insan ve toplum arasında yakın ilişki vardır. Bireysel yaşam, toplumsal yaşamı açıklayamasa bile en azından onun açıklanmasını kolaylaştırabilir (Durkheim, 2008). Dolayısıyla sosyolojik ilişkileri belirleyen kurallar, psikoloji için temeldir. Kişi, çevrenin kurallarını bilmezse, kendisini de bilemez ve kendisini bilemezse özgür ve özerk olamaz (Sayar, 2012). Yani psikoloji ve sosyoloji, araştırma konusu olarak insanı ele alır (Fromm, 1984). Kültürel eğilimlerin niteliği ile bireysel çatışmaların niteliği arasındaki ilişki her zaman ilgi çekicidir. Bu ilişkinin araştırılmasındaki zorluk, farklı beceriler gerektirmesinden kaynaklanır. Sosyoloji belli bir kültürün sadece toplumsal yapısı konusunda; psikoloji sadece bir nevrozun yapısı konusunda bilgi verebilir. Bu zorluğu aşmanın yolu, sosyoloji ve psikoloji bilimleri arasında işbirliği yapmaktır (Horney, 1999). Çünkü insan, fiziksel ve fizyolojik yönlerinin yanında psikolojik ve sosyolojik yönleri olan canlıdır. Bu nedenle spor ortamında yer alan sporcular ve diğer spor insanlarının düşünsel, davranışsal, duygusal bakımdan içinde buldukları durum, performansı doğrudan veya dolaylı olarak etkileyebilmektedir. Bu bağlamda insan bilimlerinden olan psikoloji ve sosyolojinin sporla ilgilenen alt dalını oluşturan spor psikolojisi ve spor sosyolojisi spor insanları için önem arz etmektedir.

Bu çalışmanın amacı, Türkiye Futbol Federasyonu tarafından 2013 yılından bu yana düzenlenen Futbolda Psikolojik Performans Danışmanlığı Sertifikasyonu hakkında eleştirel bir yaklaşımda bulunmaktır. Böylelikle bu çalışmanın, futbol özelinde ve spor genelinde danışmanlık olgusunun daha sağlam bilimsel ve felsefi bir temele sahip olması konusunda bir katkı sağlayacağı tahmin edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Felsefe, Psikoloji, Sosyoloji, Danışmanlık, Rehberlik, Performans

A Critical Approach To The Certification Of Psychological Performance Counseling In Football Of The Turkish Football Federation

Abstract

In today's sports world, where professional understanding has become widespread with informational and technological developments, clubs and teams need elite sports people, especially athletes who can compete and perform well in order to be successful in increasingly competitive conditions. For this reason, performance standards should be clear and measurable in a realistic way, especially for athletes, and even performance evaluation methods should be used effectively. For this purpose, formal, natural and human sciences are used. Like every branch of science, the use of human and human-derived sciences (society) for the benefit of sports people constitutes the basic philosophy of sports culture.

Although social life does not originate from the life of a single person, there is a close relationship between a person and society. Even if individual life cannot explain social life, it can at least facilitate its explanation (Durkheim, 2008). Therefore, the rules that determine sociological relationships are the basis for psychology. If a person does not know the rules of the environment, he cannot know himself, and if he does not know himself, he can never be free and autonomous (Sayar, 2012). In other words, psychology and sociology consider the human being as a research subject (Fromm, 1984). The relationship between the nature of cultural trends and the nature of individual Deconflictions is always interesting. The difficulty in investigating this relationship arises from the fact that it requires different skills. Sociology can give information only about the social structure of a certain culture; psychology can give information only about the structure of a neurosis. The way to overcome this Deciciency is to cooperate between sociology and psychological sciences (Horney, 1999). Because a human being is a living being with psychological and sociological aspects as well as physical and physiological aspects. For this reason, the mental, behavioral, emotional state of athletes and other sports people involved in the sports environment can directly or indirectly affect performance. In this context, sports psychology and sports sociology, which constitute the sub-branch of psychology and sociology, which are human sciences interested in sports, are important for sports people.

The aim of this study is to make a critical approach about the Psychological Performance Counseling Certification in Football, which has been organized by the Turkish Football Federation since 2013. Thus, it is estimated that this study will make a contribution to the fact that the phenomenon of counseling in football and throughout sports has a more solid scientific and philosophical basis.

Keywords: Philosophy, Psychology, Sociology, Counseling, Guidance, Performance

Türkiye'nin Milli Ve Yerli Sporu Hemsball'un Dünü, Bugünü Ve Yarın

Meltem Işık Afacan

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Öz

Bir ülkenin gelişimi, teorik bilimsel çalışmalardan ziyade, icat ve yenilik içeren çalışmalardan etkilenmektedir (Maclaurin, 1953). Sportif gelişimde de durum böyledir. Sporda icat ile yenilik arasında fark vardır. Örneğin bir spor dalı icat etmek ile bir spor dalında yenilik yaparak yeni bir spor dalı ortaya koymak farklı durumlardır. Çünkü spor dalı söz konusu olduğunda icat ile yenilik kavramlarının rolleri ve işlevleri net olarak ayrılmaktadır. Bu bağlamda örnek vermek gerekirse salon voleyboldan türetilen plaj ve kar voleybolu bir spor dalında yenilik yapmaktır. Fakat daha önce hiç görülmemiş ve denenmemiş yepyeni bir spor dalı ortaya koymak sporda yenilik değil, icattır. İşte bu noktada Hemsball sporu, Türkiye'de bir Türk vatandaşı tarafından icat edilen spor olarak Türk ve Dünya spor literatürüne kazandırılmıştır. Hemsball, küçük bir topu dar ve kapalı bir alanda kızıyla karşılıklı yerden sektirerek atan baba Murat Altınay tarafından tasarlanarak başlatılmış bir spor dalıdır. Zaman içerisinde tekniksel olarak sürekli gelişim gösteren Hemsball, yapılan ARGE çalışmaları, gerekli malzemelerin tasarlanması ve kesin kuralların belirlenmesiyle 2013 yılında Spor Bakanlığı tarafından resmi spor dalı olarak onaylanmıştır. Spor dalı olarak onaylandığı günden bugüne yurt içinde ve yurt dışında yapılan tanıtım çalışmalarının yanında akademik alanda da hemsball üzerine yayınlar yapılmaya başlanmıştır. Bu yayınlar ile Hemsball sporunun bilimsel olarak fiziksel, motorsal, davranışsal, duygusal ve zihinsel açıdan fayda sağladığı kanıtlanmıştır. Örneğin yapılan bir çalışma sonucunda Hemsball atış tekniklerinin işitme engelli çocukların motorsal gelişimlerine katkısı olduğu belirlenmiştir (Işık ve Kılıç, 2020). Bu çalışmanın temel amacı, Türkiye'nin milli ve yerli sporu olan Hemsball'un tarihsel sürecini inceleyerek bu spor dalı ile ilgili gelecek öngörüsünde bulunmaktır. Buradan hareketle diğer bir amaç ise Hemsball'un olimpiik ve paralimpiik düzeyde bir spor olabilmesi için politikalar önermektir. Bu kapsamda çalışmada, Hemsball'un ortaya çıkışı ile ilgili temel kavramsal çerçeve verilmiş, ardından sporun misyonu gereği kesin kuralların belirlenmesiyle birlikte gelişme ve örgütlenme süreci ile devam edilmiş, son bölümde de Hemsball'un evrensel bir spor olabilmesine ilişkin öneriler oluşturmuştur. Ayrıca, birçok kesimin ilgisini çekebilecek fiziksel özelliklere sahip bir spor dalı olan Hemsball sporunun Türkiye'de ve bir Türk tarafından icat edilmesi bakımından milli bir değer taşıması önemli bir örnek olarak görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemsball, İcat, Spor

THE YESTERDAY, TODAY AND TOMORROW OF HEMSBALL, THE NATIONAL AND DOMESTIC SPORT OF TURKEY

Abstract

The development of a country is influenced by studies involving invention and innovation rather than theoretical scientific studies (Maclaurin, 1953). This is also the case in sports development. There is a difference between invention and innovation in sports. For example, inventing a branch of sports and innovating in a branch of sports to put forward a new branch of sports are different situations. Because when it comes to sports, the roles and functions of the concepts of invention and innovation are clearly separated. To give an example in this context, beach and snow volleyball, which is derived from indoor volleyball, is to innovate in a sport branch. But to put forward a brand new branch of sports that has never been seen and tried before is not an innovation in sports, it is an invention. At this point, the sport of Hemsball has been introduced to Turkish and World sports literature as a sport invented by a Turkish citizen in Turkey. Hemsball is a sport that was designed and started by father Murat Altınay, who throws a small ball by bouncing it off the ground with his daughter in a narrow and closed area. Hemsball, which has been developing continuously technically over time, was approved as an official sport branch by the Ministry of Sports in 2013 with the R&D studies, the design of the necessary materials and the determination of the exact rules. Since the day it was approved as a sports branch, publications on hemsball have started to be made in the academic field in addition to the promotional activities carried out at home and abroad. With these publications, it has been scientifically proven that the sport of basketball provides physical, motor,

behavioral, emotional and mental benefits. For example, as a result of a study, it was determined that Hemsball shooting techniques contribute to the motor development of hearing-impaired children (Işık and Kılıç, 2020). The main purpose of this study is to make future predictions about this sport branch by examining the historical process of Hemsball, which is the national and domestic sport of Turkey. Based on this, another goal is to propose policies for Hemsball to become a sport at the Olympic and Paralympic levels. In this context, the basic conceptual framework related to the emergence of Hemsball was given in the study, then the development and organization process was continued with the determination of the exact rules in accordance with the mission of the sport, and in the last section, he created suggestions for Hemsball to become a universal sport. In addition, the fact that the sport of Hemsball, a sport with physical characteristics that may attract the interest of many segments, has a national value in terms of being invented in Turkey and by a Turk, is seen as an important example.

Keywords: Hemsball, Invention, Sports

158-iscs-conference-10th-718FC-KY-SG-Face to Face Oral / -162

3d Tasarım Programı İle Gerçek Ürün Prototipleri

Şeyma CANKAYA¹, Esmâ BÜKME¹, Dr. Ayşe Nuriye İŞGÖREN³

Talu TEKSTİL, 3 Marmara Üniversitesi

Öz

Küreselleşmenin etkisiyle dijital teknolojilerin kullanımı hemen hemen her sektörde görülürken, moda endüstrisi dijital teknolojiyi sanal giysi tasarımının evrimine öncülük ederek kullanmaktadır. Sanal giysi tasarımları, tüketicilere özgün ve hızlı moda koleksiyonları sunmanın yanı sıra sürekli değişen tüketici ihtiyaçlarına adapte olma yeteneği ile öne çıkmaktadır. Bu alanda, VStitcher (Browzwear), Optitex, Audaces İdea, Marvelous Designer, CLO 3D gibi yazılımlar geliştirilmiştir.

Çalışmada, CLO 3D programı kullanılarak Talu Tekstil firmasındaki sanal giysi tasarım ve üretim süreçleri incelenerek, geleneksel ve sanal tasarım süreçleri karşılaştırılmış ve bu süreçlerin avantaj ve dezavantajları analiz edilmiştir. Geleneksel ürün tasarım ve üretim süreçleri ile sanal giysi tasarım süreçleri arasındaki kıyaslama, CLO 3D programının gerçek zamanlı giysi tasarım sürecindeki kullanım kolaylığı, hızı ve sağladığı gerçekçi görünümleri içermektedir. CLO 3D programının sunduğu avantajlar arasında tasarımın gerçek zamanlı olarak görselleştirilebilmesi, tasarım değişikliklerinin hızlı bir şekilde uygulanabilmesi ve sonuç olarak daha hızlı üretim süreçleri bulunmaktadır.

Aktif giyim koleksiyonu CLO 3D programında detaylı bir şekilde prova edilerek kullanıcının giyim konforunu ölçmek ve gerçeğe en yakın ürün prototiplerini oluşturmaktır. Bu süreç, tasarlanan giysilerin fonksiyonellik ve ergonomi açısından doğru şekilde değerlendirilmesini sağlayarak, kullanıcı deneyimini en üst düzeye çıkarmayı amaçlamaktadır. CLO 3D'nin sunduğu gerçek zamanlı görselleştirme imkânı sayesinde, tasarımcılar tasarımlarını interaktif bir ortamda inceleyebilir ve gerekirse hızlıca değişiklikler yapabilmektedir. Ayrıca, kullanıcının giyimdeki konforunu objektif bir şekilde değerlendirme olanağı sunarak, tasarımın kullanıcıya yönelik talepleri karşılayıp karşılamadığını belirlemede önemli bir araç olarak işlev görmektedir. Bu çalışma, moda endüstrisindeki tasarım süreçlerini yenilikçi bir şekilde optimize ederek hem tasarımcıların hem de son kullanıcıların beklentilerini karşılayarak ürünlerin ortaya çıkmasına katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler:3D Tasarım, Giysi Tasarımı, Aktif Giyim

REAL PRODUCT PROTOTYPES WITH 3D DESIGN PROGRAM

Abstract

With the impact of globalization, the use of digital technologies is seen in almost every industry, while the fashion industry is using digital technology to lead the evolution of virtual clothing design. Virtual clothing designs stand out for their ability to adapt to ever-changing consumer needs, as well as offering original and fast fashion collections to consumers. In this field, software such as VStitcher (Browzwear), Optitex, Audaces Idea, Marvelous Designer, CLO 3D have been developed.

In the study, by using the CLO 3D program, the virtual garment design and production processes in Talu Tekstil company were examined, traditional and virtual design processes were compared and the advantages and disadvantages of these processes were analyzed. The comparison between traditional product design and manufacturing processes and virtual garment design processes includes the ease of use, speed and realistic views provided by the CLO 3D program in the real-time garment design process. The advantages offered by the CLO 3D program include the ability to visualize the design in real time, the rapid implementation of design changes and, as a result, faster production processes.

The activewear collection is rehearsed in detail in the CLO 3D program, measuring the user's wearing comfort and creating product prototypes that are closest to reality. This process aims to maximize the user experience by ensuring that the designed garments are correctly evaluated in terms of functionality and ergonomics. Thanks to the real-time visualization offered by CLO 3D, designers can review their designs in an interactive environment and make changes quickly if necessary. In addition, it functions as an important tool in determining whether the design meets the demands of the user, providing the opportunity to objectively evaluate the user's comfort in clothing. This work contributes to the emergence of products by innovatively optimizing design processes in the fashion industry and meeting the expectations of both designers and end users.

Keywords:3D Design, Clothing Design, Activewear

Voleybolcularda Antrenman Öncesi Yapılan Alt Ekstremitte Masajının Esneklik Üzerine Etkilerinin İncelenmesi

Onur AKTÜRK, Vedat AYAN

Trabzon Üniversitesi, Trabzon Üniversitesi

Öz

Masajın esnekliğe etkilerini inceleyen çalışmalar literatürde mevcut olsa da bu çalışmaların voleybol branşı ve voleybolcular üzerine yapılanları sınırlı sayıda bulunmaktadır. Bu nedenle çalışmamızın amacı voleybolcularda antrenman öncesi yapılan alt ekstremitte masajının esneklik üzerine etkilerinin incelemektir. Çalışmamızın araştırma grubunu Türkiye Voleybol 1. Lig’inde mücadele eden Gümüşsu Gümüşhanespor voleybol takımı oluşturmaktadır. Çalışmanın ölçümleri yapılmadan önce oyuncu grubuna gerekli bilgilendirmeler yapılmıştır. Çalışma grubu 12 sporcudan oluşmaktadır. Araştırmacılar yapılan çalışmaya gönüllü bir şekilde katılım göstermiştir. Araştırma grubu, deney grubu (6 sporcu) ve kontrol grubu (6 sporcu) olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Ölçümler esnasında deney grubunun ön test ölçümleri alındı, daha sonrasında sporculara 5 dakikalık alt ekstremitte masajı yapıldı. Daha sonrasında da deney grubunun son test ölçümleri alındı. Kontrol grubunun ise ön test ölçümleri alındıktan sonra herhangi bir masaj uygulaması yapılmadan son test ölçümleri alınmıştır. Bu ölçümler 4 haftalık sürece yayılmış ve belirlenen haftaların yalnızca bir günü olarak planlanmıştır. Ölçümler esnasında dikey esneklik testi olan “Digital Flexion Meter” cihazı kullanılmıştır. Elde ettiğimiz sonuçların istatistiksel analizi, SPSS for Windows 22.0 paket programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bütün testlerde belirlenen hata oranı ($\alpha=0,05$) gözetilerek, $p<0,05$ olduğu durumlarda kıyaslamalar arasındaki farklılık istatistiki olarak anlamlı kabul edilmiştir.

Çalışmadan elde edilen bulgulara göre, kontrol grubunun yaş ortalaması $25,17\pm 6,55$ yıl ve deney grubu yaş ortalaması $29,50\pm 6,41$ yıl olarak bulunmuştur. Kontrol grubunun spora başlama yaş ortalaması $11,33\pm 4,63$ yıl ve deney grubu spora başlama yaş ortalaması $13,00\pm 2,45$ yıl olarak bulunmuştur. Kontrol grubunun boy ortalaması $191,00\pm 6,48$ cm ve deney grubu boy ortalaması $193,67\pm 6,35$ cm olarak bulunmuştur. Kontrol grubunun ağırlık ortalaması $83,17\pm 5,15$ kg ve deney grubunun ağırlık ortalaması $88,67\pm 8,73$ kg olarak bulunmuştur. Kontrol grubunun BKİ ortalaması $22,88\pm 2,36$ kg/m² ve deney grubu BKİ ortalaması $23,76\pm 3,48$ kg/m² olarak bulunmuştur.

Esneklik ölçümleri sonuçları incelendiğinde, deney grubunun 1. esneklik ö. tst. ortalaması $4,9\pm 9,56$ cm, s. tst. ortalaması $9,02\pm 9,44$ cm’dir. Kontrol grubunun 1. esneklik ö. tst. Ortalaması $0,03\pm 6,00$ cm, s. tst. ortalaması ise $0,05\pm 5,68$ cm’dir. 4. esneklik ölçümü sonucunda deney grubunun ö. tst. ortalaması $6,87\pm 6,13$ cm, s. tst. ortalaması $6,87\pm 6,13$ cm’dir. Kontrol grubunun ise ö. tst. ortalaması $1,47\pm 4,74$ cm, s. tst. ortalaması $1,75\pm 4,67$ cm olarak bulunmuştur. Esneklik ölçüm sonuçlarına göre, gruplar arasında yapılan karşılaştırmalarda, ön test ve son test esneklik düzeylerinin gruplara göre değişiklik gösterip göstermeme durumunu belirlemek amacıyla Bağımsız Grup t-testi uygulanmıştır. Bu analiz neticesinde, 3. esneklik ile 4. esneklik ölçümlerinde deney ve kontrol grupları arasında önemli bir farklılık saptanmıştır ($p<0,05$). Ayrıca, bir diğer gruplar arası karşılaştırmada, son testte deney grubundaki katılımcıların 1. Esneklik, 2. esneklik, 3. esneklik ve 4. esneklik düzeylerinin kontrol grubuna nazaran daha yüksek olduğu saptanmıştır. Grup içi esneklik düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda deney grubunda 1. esneklik ö. tst. ve s. tst. esneklik düzeyleri arasındaki farklılık gösterip göstermeme durumunu belirlemek amacıyla Wilcoxon İşaret Testi uygulanmış ve 1. esneklik ö. test. ve s. tst. puanları arasındaki farkın istatistiksel anlamda önemli olduğu görülmüştür ($p<0,05$). Deney grubunda 1. esneklik son test puanlarının ön test puanlarından daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Grup içi esneklik düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda deney grubunda 2. esneklik, 3. esneklik ve 4. esneklik ö. tst. ve s. tst. esneklik düzeyleri arasındaki farklılık gösterip göstermeme durumunu belirlemek için Bağımlı Grup t-testi uygulanmış ve 2. esneklik, 3. esneklik ve 4. esneklik ö. tst. ve s. tst. puanları arasındaki farklılığın istatistiksel olarak önemli olduğu görülmüştür ($p<0,05$). Deney grubunda 2. esneklik, 3. esneklik ve 4. esneklik s. tst. puanlarının ö. tst. puanlarından daha yüksek değerler içerdiği saptanmıştır.

Sonuç olarak çalışmamızdan elde ettiğimiz veriler doğrultusunda, deney grubunun esneklik ölçüm sonuçları ön testte de son testte de kontrol grubuna göre daha yüksek olduğu saptanmıştır. Ayrıca deney grubunun s. tst. ölçüm sonuçları ö. tst. ölçüm sonuçlarından daha yüksek değerlere sahip olduğu, masaj uygulamasının esneklik üzerine etkili olduğu gözlemlenmiştir. Bununla birlikte deney grubunun 2. esneklik, 3. esneklik ve 4. esneklik s. tst. puanlarının ö. tst. puanlarına göre daha yüksek olduğu, masaj uygulamasının etkili olduğu belirlenmiştir. Yapılan çalışmada voleybolcularda masajın esnekliğe olumlu ve anlamlı etkileri olduğu sonucuna varılmıştır. Bu çalışmadan elde edilen sonuçların, voleybolcuların sportif başarı için gerekli performans kriterlerinin belirlenmesine katkı sağlayabileceği düşünülmekte ve elde edilen bulguların antrenörler, sporcular ve spor bilimleri literatürü için önemli bir değer taşıdığı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Voleybol, Masaj, Esneklik, Alt Ekstremitte

Abstract

While there are studies in the literature examining the effects of massage on flexibility, those specifically conducted on the volleyball discipline and volleyball players are limited in number. Therefore, the aim of our study is to investigate the effects of pre-training lower extremity massage on flexibility in volleyball players. The research group of our study consists of the Gümüşsu Gümüşhanespor volleyball team competing in the Turkey Volleyball 1st League. Prior to measurements, the player group was provided with necessary information. The study group consists of 12 athletes. Researchers participated voluntarily in the study. The research group was divided into two groups: the experimental group (6 athletes) and the control group (6 athletes). During the measurements, pre-test measurements were taken for the experimental group, followed by a 5-minute lower extremity massage for the athletes. Subsequently, post-test measurements were taken for the experimental group. For the control group, pre-test measurements were taken, followed by post-test measurements without any massage application. These measurements were spread over a 4-week period and were planned for only one day of the designated weeks. The "Digital Flexion Meter" device was used during the measurements. The statistical analysis of the results was conducted using SPSS for Windows 22.0 package program. Observing a predetermined error rate ($\alpha=0.05$), differences between comparisons were considered statistically significant when $p<0.05$.

According to the findings of the study, the mean age of the control group was found to be 25.17 ± 6.55 years and the mean age of the experimental group was 29.50 ± 6.41 years. The mean age of starting sports for the control group was 11.33 ± 4.63 years, and for the experimental group, it was 13.00 ± 2.45 years. The mean height of the control group was 191.00 ± 6.48 cm, and the mean height of the experimental group was 193.67 ± 6.35 cm. The mean weight of the control group was 83.17 ± 5.15 kg, and the mean weight of the experimental group was 88.67 ± 8.73 kg. The mean BMI of the control group was 22.88 ± 2.36 kg/m², and the mean BMI of the experimental group was 23.76 ± 3.48 kg/m².

According to the flexibility measurement results were examined, the mean of the 1st flexibility test of the experimental group was 4.9 ± 9.56 cm, and the standard deviation was 9.02 ± 9.44 cm. The mean of the 1st flexibility test of the control group was 0.03 ± 6.00 cm, and the standard deviation was 0.05 ± 5.68 cm. As for the 4th flexibility measurement result, the mean of flexibility test of the experimental group was found to be 6.87 ± 6.13 cm, and the standard deviation was 6.87 ± 6.13 cm. Whereas in the control group, the mean of flexibility test was 1.47 ± 4.74 cm, and the standard deviation was 1.75 ± 4.67 cm.

According to the flexibility measurement results, an Independent Samples t-test was applied to determine whether there was a difference in pre-test and post-test flexibility levels between the groups. As a result of this analysis, a significant difference was found between the experimental and control groups in the 3rd and 4th flexibility measurements ($p<0.05$). Additionally, in another intergroup comparison, it was found that in the post-test, the participants in the experimental group had higher levels of 1st, 2nd, 3rd, and 4th flexibility compared to the control group. A Wilcoxon Signed Rank Test was applied to determine whether there was a difference between the pre-test and post-test flexibility levels within the groups, and it was observed that the difference between the 1st flexibility pre-test and post-test scores was statistically significant ($p<0.05$). It was found that the post-test scores of 1st flexibility in the experimental group were higher than the pre-test scores.

Furthermore, a Dependent Samples t-test was applied to determine whether there was a difference in the 2nd, 3rd, and 4th flexibility pre-test and post-test levels within the experimental group, and it was observed that the differences in the post-test scores of the 2nd, 3rd, and 4th flexibility were statistically significant compared to the pre-test scores ($p < 0.05$). It was found that the post-test scores of 2nd, 3rd, and 4th flexibility were higher than the pre-test scores in the experimental group.

In conclusion, according to the data obtained from our study, it was found that the flexibility measurement results of the experimental group were higher than those of the control group both in the pre-test and post-test. Additionally, it was observed that the post-test flexibility measurement results were higher than the pre-test results, indicating the effectiveness of massage application on flexibility. Moreover, it was determined that the post-test scores of 2nd, 3rd, and 4th flexibility in the experimental group were higher than the pre-test scores, indicating the effectiveness of massage application. The study concluded that massage has positive and significant effects on flexibility in volleyball players. It is believed that the results obtained from this study could contribute to determining the performance criteria necessary for athletic success in volleyball players and are deemed important for coaches, athletes, and sports science literature.

Keywords: Volleyball, Massage, Flexibility, Lower Limb

160-iscs-conference-10th-722FC-KY-SG-Face to Face Oral / -168

Sporda Şikeyle İlgili Yapılan Lisansüstü Çalışmaların İncelenmesi

Faik Orhun TAPŞIN, Emin ÖZDEMİR, Mustafa Yaşar ŞAHİN

Dicle Üniversitesi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Gazi Üniversitesi

Öz

Şike, oynanacak bir spor müsabakasının önceden gidişatını etkileyecek şekilde müdahale etme durumudur. Günümüzde ise bu durum araştırmacıların dikkatini çekmiş ve araştırma konularında yerini almıştır. Bu çalışma sporda şike ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Çalışmanın içeriği doğrultusunda nitel araştırma yöntemlerinden olan doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Dokümanları, YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında yer alan ve 2004-2021 yıllarını kapsayan, sporda şike konulu lisansüstü tezlere ulaşılarak yapılmıştır. Sporda şike hakkında yapılan lisansüstü tezlerin dokümanları incelenerek analiz edilmiştir. Sporda şike konulu lisansüstü tezler incelendiğinde, 21 tane lisansüstü tezin olduğu bunlarda 18 tanesinin yüksek lisans, 3 tanesinin doktora tezi olarak yapıldığı, devlet ve özel üniversiteler açısından ele alındığında tezlerin büyük çoğunluğunun devlet üniversitelerinde yapıldığına, öğretim üyeleri arasında Doçent ünvanlı öğretim üyelerinin diğer öğretim üyelerine göre danışmanlık sayısının daha çok olduğunu ve sosyal bilimler enstitüsünün, sağlık bilimleri enstitüsüne göre sporda şike konusunun daha çok olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak alanyazın incelendiğinde lisansüstü tezlerde şike konusunun ele alındığına ve 21 tane tezin yanı sıra başka araştırmaların da yapılması alanyazına katkı sağlayabilir. Bu alanda nitel ve nicel (karma yöntem) araştırma yöntemlerinin bir arada kullanılarak ve yurtdışında sporda şike konulu araştırmalar da incelenerek alanyazın daha zengin hale getirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Bahis, Spor, Şike

Investigation of Postgraduate Studies on Match-Fixing in Sports

Abstract

Match-fixing is the practice of intervening in advance of a sporting event in a way that affects its outcome. Today, this situation has attracted the attention of researchers and has taken its place in research topics. This study was conducted to examine the postgraduate theses on match-fixing in sports. In line with the content of the study, document analysis method, which is one of the qualitative research methods, was used. The documents were made by accessing the postgraduate theses on match-fixing in sports, which are included in the YÖK National Thesis Center database and cover the years 2004-2021. The documents of the postgraduate theses on match-fixing in sports were examined and analyzed. When the postgraduate theses on match-fixing in sports were examined, it was determined that there were 21 postgraduate theses, 18 of them were master's theses and 3 of them were doctoral theses, when considered in terms of state and private universities, the majority of the theses were made in state universities, among the faculty members, the number of consultancy of faculty members with the title of associate professor was more than other faculty members, and the institute of social sciences had more match-fixing in sports than the institute of health sciences. As a result, when the literature is examined, it is seen that the subject of match-fixing is addressed in postgraduate theses and conducting other researches in addition to 21 theses can contribute to the literature. In this field, the literature can be enriched by using qualitative and quantitative (mixed method) research methods together and by examining studies on match-fixing in sports abroad.

Keywords: Betting, Sports, Match-fixing

Taraftarların Sporda Karşıt Görüşe Saygı ve Özdenetim Düzeylerinin İncelenmesi

Fuat Orkun TAPŞIN, Faik Orhun TAPŞIN

Serbest Araştırmacı, Dicle Üniversitesi

Öz

Bu araştırmanın amacı, taraftarların sporda karşıt görüşe saygı ve özdenetim düzeylerinin incelenmesidir. Araştırmaya Galatasaray, Fenerbahçe ve Beşiktaş takımlarını destekleyen 18 yaşından büyük taraftarlar araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırmaya katılmak isteyenlere 6 soruluk bilgi anketi ve Gülle (2018) tarafından geliştirilmiş sporda karşıt görüşe saygı ve özdenetim ölçeği uygulanmıştır. Sporda karşıt görüşe saygı ve özdenetim ölçeği 5'li likert tipi bir ölçek olup 15 madde ve "rakibe yönelik saygı" ile "rakibe yönelik nefret" olmak üzere 2 alt boyuttan oluşmaktadır. Anketler Google Forms kullanılarak toplanılmıştır. Anket linki, Galatasaray, Fenerbahçe ve Beşiktaş taraftarlarının aktif olduğu sosyal medya gruplarında paylaşılmıştır. Veriler SPSS 25.00 paket programında analiz edilmiştir. Veriler normal dağılım gösterdiği için ikili gruplar için bağımsız t testi ikiden fazla gruplar için Varyans analizi kullanılmıştır. Yapılan araştırma sonucunda rekreatif etkinliklere katılmayan taraftarların rakibe yönelik nefret ve lisanslı ürün kullanan taraftarların rakibe yönelik nefret durumları lehine anlamlı bir farklılık olduğu sonucu bulunmuştur. Araştırmada yaş değişkenine bakıldığında ise hem rakibe yönelik saygı hem de rakibe yönelik nefret alt boyutlarında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Taraftarların eğitim durumuna göre rakibe yönelik saygı ve rakibe yönelik nefret alt boyutlarında ise anlamlı bir farklılık olduğu sonucu bulunmuştur. Araştırmamızda eğitim durumu arttıkça rakibe yönelik saygının arttığı, rakibe yönelik nefrette ise eğitim durumunun düşmesine bağlı olarak taraftarların rakibe yönelik nefret durumlarının arttığı sonucu bulunmuştur. Öte yandan taraftarların gelir durumu ve taraftarların desteklediği takımlarda hem rakibe yönelik saygı hem de rakibe yönelik nefret alt boyutlarında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Karşıt Görüş, Spor, Sporda Özdenetim, Sporda Saygı

Investigation of Fans' Respect for Opposing Opinion and Self-Control Levels in Sports

Abstract

The aim of this study is to examine the levels of respect for opposing views and self-control of fans in sports. Fans over the age of 18 who support Galatasaray, Fenerbahçe and Beşiktaş teams were included in the study. A 6-question information questionnaire and the respect for opposing views and self-control scale developed by Gülle (2018) were applied to those who wanted to participate in the study. The scale of respect for opposing opinion and self-control in sport is a 5-point Likert-type scale and consists of 15 items and 2 sub-dimensions: "respect for opponent" and "hatred towards opponent". Questionnaires were collected using Google Forms. The survey link was shared on social media groups where Galatasaray, Fenerbahçe and Beşiktaş fans are active. Data were analyzed in SPSS 25.00 package program. Since the data were normally distributed, independent t-test for paired groups and analysis of variance for more than two groups were used. As a result of the research, it was found that there was a significant difference in favor of the hatred towards the opponent of the fans who do not participate in recreational activities and the hatred towards the opponent of the fans who use licensed products. Considering the age variable in the study, no significant difference was found in both the sub-dimensions of respect for the opponent and hatred towards the opponent. It was found that there was a significant difference in the sub-dimensions of respect towards the opponent and hatred towards the opponent according to the educational status of the fans. In our study, it was found that the respect for the opponent increased as the educational level increased, while the hatred towards the opponent increased as the educational level decreased. On the other hand, no significant difference was found in the income status of the fans and the teams supported by the fans in both respect for the opponent and hatred towards the opponent sub-dimensions.

Keywords: Opposing View, Sport, Self-Control in Sport, Respect in Sport

162-iscs-conference-10th-729FC-KY-SG-Face to Face Oral / -170

Üniversitelerde Kampüs Rekreasyonu Modeli

Kerem Yıldırım ŞİMŞEK, Veli Onur ÇELİK

Eskişehir Teknik Üniversitesi, Eskişehir Teknik Üniversitesi

Öz

Araştırmanın amacı üniversite kampüs üyelerinin mutluluğunu ve verimliliğini artıracak ideal kampüs rekreasyonu ofisi modelini önermektir. Araştırmanın modeli durum çalışmasıdır. Ölçüte dayalı örnekleme tekniği ile Eskişehir Teknik Üniversitesi kampüsü seçilmiştir. Aktiviteler için kampüs ortamının ya da fiziki mekanların varlığı, spor bilimleri fakültesinin olması ve kampüs rekreasyonuna yönelik üniversite yönetiminin verdiği destek örneklemin belirlenmesinde kullanılan ölçütlerdir. Eskişehir Teknik Üniversitesi Kampüs Rekreasyonu Ofisinin yasal dayanağını oluşturan çalışma usul ve esaslarını belirleyebilmek için gözlem, doküman ve saha notları teknikleri kullanılmıştır. Betimsel teknik ile veri analizi gerçekleştirilmiş, kampüs rekreasyonu ofisinin işleyişini belirleyecek olan çalışma usul ve esaslar; amaç, faaliyet alanları, teşkilatlanma, koordinatör, koordinasyon kurulu, görev ve sorumluluklar olarak tespit edilmiştir. Sonuç olarak örgütsel bağlılığı sağlayan, kişilerarası güveni oluşturan, motivasyonu yükselten, sağlıklı olmayı sağlayan, stres atılabilen, sosyalleştiren ve tatmin eden kampüs ortamlarına ihtiyacının giderilmesine katkı sağlayacak olan kampüs rekreasyonu ofisinin çalışma usul ve esasları belirlenmiş ve yaşanabilir kampüsler için yeni bir model önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kampüs Rekreasyonu, Yaşanabilir Kampüs, Üniversiteler

Campus Recreation Model in Universities

Abstract

The aim of the research is to propose an ideal campus recreation office model that will increase the happiness and productivity of university campus members. The research model is a case study. Eskişehir Technical University campus was selected with the criterion-based sampling technique. The presence of a campus environment or physical spaces for activities, the presence of a sports sciences faculty and the support given by the university administration for campus recreation are the criteria used in determining the sample. Observation, document and field notes techniques were used to determine the working procedures and principles that constitute the legal basis of Eskişehir Technical University Campus Recreation Office. Data analysis was carried out with descriptive technique, and the working procedures and principles that will determine the functioning of the campus recreation office were determined as purpose, fields of activity, organization, coordinator, coordination board, duties, and responsibilities. As a result, the working procedures and principles of the campus recreation office, which will contribute to meeting the need for campus environments that provide organizational commitment, create interpersonal trust, increase motivation, ensure good health, relieve stress, socialize, and satisfy, have been determined. A new model has been proposed for livable campuses.

Keywords: Campus Recreation, Livable Campus, Universities

Taekwondo Antrenörlerinin Öz-Disiplinleri ile Öz Yeterlilikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Meryem ALTUN EKİZ

Hatay MKÜ Spor Bil. Fak

Öz

Bu çalışmanın amacı Taekwondo Antrenörlerinin Öz-Disiplinleri ile Öz Yeterlilikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesidir. Nicel araştırma modelinin uygulandığı bu çalışmaya farklı kademelerde 45 kadın 62 erkek olmak üzere toplam 107 antrenör katılmıştır. Veriler Koçak (2020) tarafından geçerlik güvenirliği yapılan Antrenör Öz Yeterlilik Ölçeği (ÖYÖ) ve Şimşir (2020) tarafından geliştirilen Öz-Disiplin Ölçeği (ÖDÖ) ile toplanmıştır. Veriler normal dağılım göstermediği için non-parametrik testlerden Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis ve Sperman Brown sıra farkları korelasyon testleri kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; cinsiyet, sporculuk yılı ve millilik değişkenleri arasında anlamlı farklılık çıkmamıştır. Yaş değişkenine göre öz disiplin ölçeğinden alınan puanlar arasında anlamlı farklılık görülmezken öz yeterlilik ölçeğinden alınan puanlar arasında anlamlı farklılık görülmektedir. Sıra ortalaması en yüksek yaş aralığı 25-31'dir. Buna göre tekvandocuların öz yeterlilik düzeyleri 25-31 yaş aralığında daha yüksek düzeyde olduğu söylenebilir. Antrenör öz yeterlik ölçeği alt boyutlarından performans yeterliği alt boyutu yaş değişkenine göre 32 ve üzeri yaş grubunda anlamlı çıkmıştır. Taekwondo antrenörlerinin öz disiplin ile öz yeterlik puanları arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Taekwondo antrenörü, Öz-disiplin, Öz yeterlilik

Examining the Relationship Between Self-Discipline and Self-Efficacy of Taekwondo Coaches

Abstract

The purpose of this study is to Examine the Relationship Between Self-Discipline and Self-Efficacy of Taekwondo Coaches. A total of 107 coaches, 45 women and 62 men, at different levels participated in this study, in which the quantitative research model was applied. The data were collected with the Coach Self-Efficacy Scale , whose validity and reliability was tested by Koçak (2020), and the Self-Discipline Scale developed by Şimşir (2020). Since the data did not show a normal distribution, non-parametric tests such as Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis and Sperman Brown rank difference correlation tests were used. According to the research results; there was no significant difference between gender, years of athletics and nationality variables. While there is no significant difference between the scores obtained from the self-discipline scale according to the age variable, there is a significant difference between the scores obtained from the self-efficacy scale. The highest average age range is 25-31. Accordingly, it can be said that the self-efficacy levels of taekwondo athletes are higher in the 25-31 age range. The performance efficacy sub-dimension, one of the sub-dimensions of the coach self-efficacy scale, was found to be significant in the 32 and over age group according to the age variable. There was no significant relationship between self-discipline and self-efficacy scores of Taekwondo coaches.

Keywords: Taekwondo coach, Self-discipline, Self-sufficiency

164-iscs-conference-10th-651FC-KY-SG-Face to Face Oral / -177

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİNDEKİ ÖĞRENCİLERİN MARKA KİŞİLİĞİ ALGILARI VE MARKA SADAKATI ARASINDAKİ İLİŞKİ: SPOR AYAKKABI SEKTÖRÜNDE BİR UYGULAMA

Erhan BUYRUKOĞLU, Mehmet ÖZDEMİR, Hasan ŞAHAN, İlker KARADAĞ

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Akdeniz Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Öz

Bu araştırmada, spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin marka kişiliği algıları ve marka sadakati arasındaki ilişkiyi spor ayakkabısı sektörü üzerinde incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmamıza 2023-2024 eğitim öğretim yılında Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde aktif olarak öğrenim gören 147 erkek, 146 kadın olmak üzere toplam 293 gönüllü öğrenci katılmıştır. Araştırmamız araştırmacılar tarafından oluşturulan kişisel bilgi forumu, Aaker (1997) tarafından geliştirilen, Aksoy ve Özsoy (2007) tarafından Türkiye’de uygulaması yapılan Marka Kişiliği Ölçeği ve Katılımcıların marka sadakati düzeylerini tespit etmek için Başer (2011) çalışmasından yararlanılmıştır. Gönüllü katılımcılardan elde edilen veriler SPSS 25.0 paket programında değerlendirilmiştir. Araştırmanın verileri çok değişkenli varyans analizi (MANOVA) ile incelenmiştir. Sonuç olarak; çalışmada elde edilen bulgular doğrultusunda katılımcıların marka kişiliği ölçeği ve alt boyutları ile marka sadakati ölçekleri cinsiyet değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı

bir farklılaşmanın olmadığı ($p>0.05$), yaş değişkeni, spor yapma durumu, beğendiniz spor ayakkabısı için maksimum ne kadarlık bir bütçe ayırırsınız, bölüm, eğitim durumu, son 1 yıl içerisinde kaç adet spor ayakkabısı aldınız, spor markası, spor ayakkabısını nereden satın alma, en çok tercih spor ayakkabısını hangi amaçla kullanıyorsunuz değişkenlerinde istatistiksel olarak anlamlılık olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$).

Anahtar Kelimeler: Spor Bilimleri Fakültesi, Öğrenci, Marka Kişiliği, Algı, Marka Sadakati, Spor Ayakkabı Sektörü

THE RELATIONSHIP BETWEEN BRAND PERSONALITY PERCEPTIONS AND BRAND LOYALTY OF STUDENTS IN THE FACULTY OF SPORT SCIENCES: AN APPLICATION IN SPORTS FOOTWEAR SECTOR

Abstract

In this study, it is aimed to examine the relationship between brand personality perceptions and brand loyalty of sports sciences faculty students on the sports shoe sector. A total of 293 volunteer students, 147 male and 146 female, actively studying at Aydın Adnan Menderes University Faculty of Sport Sciences in the 2023-2024 academic year, participated in our study. The personal information forum created by the researchers, the Brand Personality Scale developed by Aaker (1997) and applied in Turkey by Aksoy and Özsoy (2007) and Başer (2011) study were used to determine the brand loyalty levels of the participants. The data obtained from the volunteer participants were evaluated in SPSS 25.0 package programme.

The data of the study were analysed by multivariate analysis of variance (MANOVA). As a result; In line with the findings obtained in the study, it was found that there was no statistically significant difference between the participants’ brand personality scale and its sub-dimensions and brand loyalty scales and gender variable ($p>0.05$), there is statistically significant difference in the variables of age, sporting status, how much budget do you allocate for your favourite sports shoes, department, education level, how many sports shoes have you bought in the last 1 year, sports brand, where do you buy sports shoes, for which purpose do you use the most preferred sports shoes ($p<0.05$).

Keywords: Faculty of Sport Sciences, Student, Brand Personality, Perception, Brand Loyalty, Sports Shoes Industry

165-iscs-conference-10th-651FC-KY-SG-Face to Face Oral / -179

Stadyumlarda Alınan Güvenlik Önlemlerinin Seyirciler Acısından Değerlendirilmesi (Sporda Güvenlik Çalışması)

Erhan Buyrukoğlu, Kemal Kızılkaya, Abdulkadir Ekin, İsmail Varol

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Siirt Valiliği, Siirt Üniversitesi BESYO, Akdeniz Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

Giriş amaç: Stadyumlarda müsabakaları izlemeye gelen seyircilerin müsabaka alanındaki güvenlik önlemleri büyük önem arz etmektedir. Bu durum göz önünde bulundurularak stadyumlarda alınan güvenlik önlemlerinin seyirciler açısından değerlendirilmesi araştırmamızda amaçlanmıştır.

Yöntem Araştırmamızın evrenini 2022-2023 yılı profesyonel futbol ligi müsabakalarındaki taraftarlar oluşturmaktadır. Örneklem grubu ise evren içerisinde rastgele seçilen ve araştırmamıza gönüllü olarak katılmayı kabul eden kadın (n=406) ve erkek (n=1134) toplam 1540 taraftardan oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından oluşturulmuş kişisel bilgi formu ve stadyumlarda alınan güvenlik önlemlerinin seyirciler açısından değerlendirilmesini belirlemek için "Sporda Güvenlik Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek ve alt boyutlarına ilişkin normallik analizi sonucu anlamlılık değerlerinin p=0.05'ten büyük olduğu görülmüş ve analizde parametrik olmayan (Man Witney U Testi- Kruskal Wallis H Testi) analizler yapılmıştır.

Bulgular: Cinsiyet incelendiğinde boyut 1 ve boyut 2'de istatistiki olarak anlamlı bir farklılık görülür iken boyut 3, boyut 4 ve SGÖ istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı, medeni durum değişkeni incelendiğinde boyut 1 istatistiki olarak anlamlı bir farklılık görülür iken boyut 2, boyut 3, boyut 4 ve SGÖ istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı, yaş değişkeni incelendiğinde boyut 1 istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı görülür iken boyut 2, boyut 3, boyut 4 ve SGÖ istatistiki olarak anlamlı bir farklılık olduğu, eğitimi durumu değişkeni incelendiğinde boyut 1, boyut 2, boyut 3, boyut 4 ve SGÖ istatistiki olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Ayrıca hangi takım taraftarısınız incelendiğinde boyut 1, boyut 2, boyut 4 ve SGÖ istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı görülür iken boyut 3 istatistiki olarak anlamlı bir farklılık olduğu, kombine kartınız var mı? değişkenine göre boyut 1, boyut 3 ve SGÖ' de istatistiki olarak anlamlı bir farklılık görülmez iken boyut 2 ve boyut 4' de istatistiki olarak farklılık olduğu, deplasman müsabakalarına gidiyor musunuz? değişkeni incelendiğinde boyut 1, boyut 2, boyut 4 ve SGÖ' de istatistiki olarak anlamlı bir farklılık görülür iken boyut 3'te istatistiki olarak anlamlı bir farklılık olmadığı, futbol seyircisi olarak seyriliğinizi nasıl tanımlarsınız? değişkeni incelendiğinde boyut 1, boyut 2, boyut 3, boyut 4 ve SGÖ istatistiki olarak anlamlı bir farklılık olduğu, stadyumdaki müsabakalara kimle gidiyorsunuz değişkeni incelendiğinde boyut 1, boyut 3'de istatistiki farklılık tespit edilememiş iken boyut 2, boyut 4 ve SGÖ istatistiki olarak anlamlı bir farklılık olduğu, sizce stadyumlarda yaşanan şiddetin sorumlusu kimdir? değişkeni incelendiğinde boyut 1, boyut 2, boyut 4 ve SGÖ' de istatistiki olarak anlamlı bir farklılık görülür iken boyut 3 istatistiki olarak anlamlı bir farklılık olmadığı, ne kadar sıklıkla stadyuma müsabaka izlemeye gidersiniz? değişkeni incelendiğinde boyut 1, boyut 2, boyut 3, boyut 4 ve SGÖ istatistiki olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir.

Sonuç: Araştırmamızda ölçek alt boyutlarından boyut 1'de cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu, deplasman müsabakalarına gidiyor musunuz, futbol seyircisi olarak seyriliğinizi nasıl tanımlarsınız?, sizce stadyumlarda yaşanan şiddetin sorumlusu kimdir? ne kadar sıklıkla stadyuma müsabaka izlemeye gidersiniz?, ölçek alt boyutlarından boyut 2'de cinsiyet, eğitim durumu, combine kartınız varmı?, deplasman müsabakalarına gidiyor musunuz?, futbol seyircisi olarak seyriliğinizi nasıl tanımlarsınız?, müsabakalara kimle gidersiniz?, sizce stadyumlarda yaşanan şiddetin sorumlusu kimdir?, ne kadar sıklıkla stadyuma müsabaka izlemeye gidersiniz?, boyut 3'de yaş, eğitim durumu, hangi takımın taraftarısınız, futbol seyircisi olarak seyriliğinizi nasıl tanımlarsınız?, ne kadar sıklıkla stadyuma müsabaka izlemeye gidersiniz?, boyut 4'de yaş, eğitim durumu, combine kartınız var mı?, deplasman müsabakalarına gidiyor musunuz?, futbol seyircisi olarak seyriliğinizi nasıl tanımlarsınız?, stadyumdaki müsabakalara kimle gelirsiniz, sizce stadyumlarda yaşanan şiddetin sorumlusu kimdir?, ne kadar sıklıkla stadyuma müsabaka izlemeye gidersiniz?, SGÖ'de yaş, eğitimi durumu, deplasman müsabakalarına gidiyor musunuz?, futbol seyircisi olarak seyriliğinizi nasıl tanımlarsınız?, futbol seyircisi olarak seyriliğinizi nasıl tanımlarsınız?, stadyumdaki müsabakalara kimle gidiyorsunuz?, sizce stadyumlarda yaşanan şiddetin sorumlusu kimdir?, ne kadar sıklıkla stadyuma müsabaka izlemeye gidersiniz? değişkenlerinde istatistiki olarak farklılık tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Stadyum, Alınan Güvenlik Önlemleri, Seyirci.

Evaluation of Security Measures Taken in Stadiums from the Viewpoint of Spectators (Security Study in Sports)

Abstract

Entry Objective: Security measures in the competition area are of great importance for the spectators who come to watch the competitions in the stadiums. Considering this situation, it is aimed in our research to evaluate the security measures taken in the stadiums from the perspective of the spectators.

Method: The universe of our research consists of fans in professional football league competitions in 2022-2023. The sample group consists of a total of 1540 female (n=406) and male (n=1134) fans who were randomly selected from the universe and who voluntarily agreed to participate in our research. The personal information form created by the researchers and the "Safety in Sports Scale" were used as data collection tools to determine the evaluation of the security measures taken in the stadiums from the perspective of the spectators. As a result of the normality analysis of the scale and its sub-dimensions, it was seen that the significance values were greater than $p=0.05$ and nonparametric analyses (Man Whitney U Test - Kruskal Wallis H Test) were performed in the analysis.

Findings: When gender was analysed, there was a statistically significant difference in dimension 1 and dimension 2, while there was no statistically significant difference in dimension 3, dimension 4 and SSI; when marital status was analysed, there was a statistically significant difference in dimension 1, while there was no statistically significant difference in dimension 2, dimension 3, dimension 4 and SSI, When the age variable is analysed, it is seen that there is no statistically significant difference in dimension 1, while there is a statistically significant difference in dimension 2, dimension 3, dimension 4 and SSI, when the education status variable is analysed, a statistically significant difference is found in dimension 1, dimension 2, dimension 3, dimension 4 and SSI. In addition, when which team do you support is analysed, it is seen that there is no statistically significant difference in dimension 1, dimension 2, dimension 4 and SSI, whereas there is a statistically significant difference in dimension 3; according to the variable Do you have a season-pass, there is no statistically significant difference in dimension 1, dimension 3 and SSI, whereas there is a statistically significant difference in dimension 2 and dimension 4; Do you go to away competitions? When the variable is analysed, there is a statistically significant difference in dimension 1, dimension 2, dimension 4 and SSI, while there is no statistically significant difference in dimension 3, how would you define your spectatorship as a football spectator? dimension 1, dimension 2, dimension 3, dimension 4 and SSI showed a statistically significant difference, dimension 1, dimension 3 showed no statistically significant difference, dimension 2, dimension 4 and SSI showed a statistically significant difference, who do you go to the competitions in the stadium with? When dimension 1, dimension 2, dimension 4 and SSI were analysed, a statistically significant difference was found in dimension 1, dimension 2, dimension 3, dimension 4 and SSI, while no statistically significant difference was found in dimension 3, and when dimension 1, dimension 2, dimension 3, dimension 4 and SSI were analysed, a statistically significant difference was found.

Conclusion: In our research, in dimension 1 of the scale sub-dimensions, gender, marital status, educational status, do you go to away competitions, how would you define your spectatorship as a football spectator, who do you think is responsible for the violence in stadiums, how often do you go to the stadium to watch competitions, in dimension 2 of the scale sub-dimensions, gender, educational status, do you have a combine card? do you go to away matches, how do you define your spectatorship as a football spectator, with whom do you go to matches, who do you think is responsible for the violence in stadiums, how often do you go to the stadium to watch a match, in dimension 3, age, education level, which team do you support, how do you define your spectatorship as a football spectator? in dimension 4, age, educational level, do you have a combine card, do you go to away matches, how do you define your spectatorship as a football spectator, who do you come to the matches in the stadium with, who do you think is responsible for the violence in stadiums, how often do you go to the stadium to watch a match? Statistical differences were found in the variables of age, education status, do you go to away competitions, how do you define your spectatorship as a football spectator, how do you define your spectatorship as a football spectator, who do you go to the competitions in the stadium with, who do you think is responsible for the violence in the stadiums, how often do you go to the stadium to watch competitions?

Keywords: Stadium, Security Measures Taken, Audience.

166-iscs-conference-10th-738FC-KY-SG-Oral/Online / Çeviri-180

Farklı Mücadele Sporlarında Antropometrik Özelliklerin ve Roundhouse Kick Tekniğinin Sürat-Çabukluk Yönünden Karşılaştırılması

Mehmet Müfit KUVVET, Dr. Burak KURAL, Prof. Dr. Vedat AYAN

Ortopazar Ortaokulu/Rize/Türkiye, Trabzon Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Trabzon Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

ÖZET

Farklı Mücadele Sporlarında Antropometrik Özelliklerin ve Roundhouse Kick Tekniğinin Sürat-Çabukluk Yönünden Karşılaştırılması

Bugüne kadar dövüş sporu olarak nitelendirilen taekwondo ve kick boks ile ilgili spesifik birçok çalışma olmasına rağmen, her iki grubun antropometrik özelliklerinin ve orta seviye teknik olarak bilinen roundhouse kick tekniğinin ulusal literatürde karşılaştırmalı bir örneğine rastlanılmamıştır. Bu nedenle, bu çalışmanın amacı farklı elit düzeyde bulunan taekwondo ve kick boks sporcularının antropometrik özelliklerini ve roundhouse kick tekniğini uygularken oluşan sürat ve çabukluk değerlerini karşılaştırmaktır. Araştırmamız betimsel çalışmalar içerisine giren, survey (alan tarama) metoduna uygun olarak yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini Trabzon ili ve ilçelerinde bulunan çeşitli spor kulüplerinde lisanslı olarak yarışan, farklı elit düzeyde 15 taekwondo (7 kadın, 8 erkek) ve 15 kick boks (8 kadın, 7 erkek) olmak üzere toplam 30 sporcudan oluşmaktadır. Çalışmamız doğrultusunda: Sporcuların yaşları, spor yaşları, boy uzunlukları, vücut ağırlıkları, deri kıvrım kalınlıkları, çap ve çevre ölçümleri alındı. Ayrıca sporcuların roundhouse kick tekniği sürat ve çabukluk analizi için Taekwondo Performans Protokolü (TPP) testi uygulandı. Çalışmadan elde ettiğimiz dataların istatistik analizlerinde SPSS 22.0 programı kullanılmıştır. Her iki grup arasındaki farkların anlamlılık düzeyi p

Çalışmaya dahil olan kadın taekwondo sporcularının ortalama somatotipleri 3,70 – 3,18 - 3,44 ve erkek taekwondo sporcularının somatotipleri 3,14 – 4,78 – 2,54 olarak tespit edilmiştir. Kick boks sporcularının ortalama somatotipleri 4,32 – 4,25 - 2,60 ve erkek kick boks sporcularının ortalama somatotipleri de 2,70 – 4,90 – 2,15 tespit edilmiştir.

Kadın sporcuların teknik sürati skorlarında, taekwondo sporcularının daha yüksek skorlara sahip olduğu, teknik çabukluk değerlerinin ise kick boks sporcuları lehine yüksek olduğu belirlendi. Ancak bu farklılıklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmadı. Erkek sporcuların teknik sürati skorlarında; taekwondo sporcuları lehine daha yüksek skorlara sahip olduğu, teknik çabukluk değerlerinin ise kick boks sporcuları lehine yüksek olduğu belirlendi. Ancak bu farklılıklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmadı.

Sonuç olarak çalışmamızdan elde ettiğimiz veriler doğrultusunda, spor dallarına özgü uygun fiziki yapının ve motorik özelliklerin belirlenmesinin, performansı arttırmada antrenörlere, spor bilimcilere ve sporculara rehber olabileceğini düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Taekwondo, Kick Boks, Somatotip, Antropometri, Teknik Sürat

Comparison of Anthropometric Characteristics and Roundhouse Kick Technique in Different Combat Sports in terms of Speed-Quickness

ABSTRACT

Although there are many specific studies on taekwondo and kick boxing, which are described as combat sports, no comparative example of the anthropometric characteristics of both groups and the roundhouse kick technique, known as an intermediate level technique, has been found in the national literature. Therefore, the aim of this study is to compare the anthropometric characteristics of taekwondo and kickboxers at different elite levels and the speed and quickness values when applying the roundhouse kick technique. Our research was conducted in accordance with the survey (field scanning) method, which is included in descriptive studies. The sample of the research consists of a total of 30 athletes, 15 taekwondo (7 women, 8 men) and 15 kickboxing (8

women, 7 men) at different elite levels, competing in various sports clubs in Trabzon province and its districts. In the direction of our study: ' Ages, sports ages, heights, body weights, skinfold thicknesses, diameter and circumference measurements of athletes were taken. In addition, the Taekwondo Performance Protocol test (TPP) was applied to analyze the roundhouse kick technique speed and quickness of the athletes. SPSS 22.0 program was used in the statistical analysis of the data we obtained from the study. The significance level of the differences between both groups was evaluated within the reference range of p

The average somatotypes of female taekwondo athletes included in the study were 3.70 - 3.18 - 3.44 and the somatotypes of male taekwondo athletes were determined as 3.14 - 4.78 - 2.54. The average somatotypes of kickboxers were 4.32 – 4.25 – 2.60 and the average somatotypes of male kickboxers were determined as 2.70 – 4.90 – 2.15.

It was specified that taekwondo athletes had higher scores in technical speed scores of female athletes and technical speed values were higher in favor of kickboxers. However, these differences were not found statistically significant. In technical speed scores of male athletes, it was determined that the taekwondo athletes had higher scores in favor of the taekwondo athletes, and the technical quickness values were higher in favor of the kickboxers. However, these differences were not found statistically significant.

As a result; in line with the data we obtained from our study, we think that determining the appropriate physical structure and motoric features specific to sports branches can guide trainers, sports scientists and athletes in increasing performance.

Keywords: Taekwondo, Kick Boxing, Somatotype, Anthropometry, Technical Speed

Ağırlık ile Yapılan Geri Koşu Antrenmanlarının Hamstring Kas Kuvvetine ve Sürat Performansına Etkisinin İncelenmesi

Kerim KARA AHMETOĞLU, Orhan FİDAN, Prof. Dr. Vedat AYAN, Emin Mert YILMAZ

Milli Savunma Üniversitesi, Trabzon Üniversitesi, Trabzon Üniversitesi, Trabzon Üniversitesi

Öz

Genel olarak kardiyovasküler dayanıklılığı artırabilmek için tercih edilen bir spor aktivitesi olan koşu, aynı zamanda bacak kaslarını güçlendirmek için de sıklıkla kullanılmaktadır. Koşu esnasında bazı kas gruplarının daha fazla vurgulandığı göz önünde tutulduğunda ise hamstring kaslarının koşudan etkilenen en önemli kas grubu olduğu söylenebilir. Bu kaslar, koşu esnasında dengeli bir şekilde kullanılmadığında kişinin yaralanma riski artmakta ve performansı olumsuz yönde etkilenmektedir. İleri doğru koşu kadar önemli bir spor aktivitesi olan geri koşu ise hamstring kasları için oldukça önemlidir. Bu kas gruplarını güçlendirmek için oldukça etkili olan geriye doğru koşu antrenmanları, koşucunun hamstring kaslarına direnç ve dayanıklılık kazandırmaktadır. Bu araştırmanın amacı ağırlık ile yapılan geri koşu antrenmanlarının hamstring kas kuvvetine ve sürat performansına etkisini incelemektir. Bu çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden deneysel araştırma yöntemine uygun olarak ön test-son test kontrol gruplu desen uygulanmıştır. Bu yöntem, değişkenler arasındaki neden sonuç ilişkisini bulmayı amaçlayan bir yöntemdir. Araştırmanın örneklemini spor kulüplerinde lisanslı olarak futbol oynayan, 17 ile 19 yaş arası 9 kişilik deney grubu ve 9 kişilik kontrol grubu olmak üzere toplam 18 kişi oluşturmaktadır. Sporcular çalışmadan önce bilgilendirilmiş ve çalışmaya gönüllü olarak katılmışlardır. Çalışmamız da sporcuların boy ölçümleri için boy ölçer cihaz ve ağırlık ölçümleri dijital baskül, hamstring kas kuvveti ölçümü için norbord hamstring test sistemi ve sürat ölçümü için 30 metre sprint testi uygulanmıştır.

Çalışmamızda ön test ve son test puanları karşılaştırılırken Bağımlı ve Bağımsız Grup t testi kullanılmıştır. Tüm testlerde hata oranı ($\alpha=0,05$) berlienmiştir.

Çalışmamız bulguları incelendiğinde kontrol grubundaki genç erkek futbol oyuncularının ($n=9$) yaş ortalamaları $18,33\pm 0,5$ yıl, ağırlık ortalamaları $68,22\pm 5,62$ kg ve boy ortalamaları $174\pm 6,89$ cm, çalışmaya katılan deney grubundaki genç erkek futbol oyuncularının ($n=9$) yaş ortalamaları $18,44\pm 0,52$ yıl, ağırlık ortalamaları $68,22\pm 8,07$ kg ve boy ortalamaları ise $177,88\pm 7,54$ cm olarak bulunmuştur.

Çalışmamızın diğer bulguları incelendiğinde (hamstring kas kuvveti) yapılan son testlerde kontrol grubunda bulunan genç erkek futbol oyuncularının sol bacak hamstring kas kuvveti ortalamaları $305,0\pm 48,0$ Newton olarak bulunmuştur. Deney grubuna yapılan analizlerde genç erkek futbol oyuncularının sol bacak hamstring kas kuvveti ortalamaları $275,9\pm 42,1$ Newton olarak bulunmuştur. Çalışmamızda yapılan son testlerde kontrol grubunda bulunan genç erkek futbol oyuncularının sağ bacak hamstring kas kuvveti ortalamaları $361,8\pm 39,9$ Newton olarak bulunmuştur. Deney grubuna yapılan analizlerde genç erkek futbol oyuncularının sağ bacak hamstring kas kuvveti ortalamaları $316,2\pm 32$ Newton olarak bulunmuştur.

Değişkenlerin deney grubunda ön test ve son test düzeyleri arasındaki farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan analizler sonucunda sol bacak ve sağ bacak hamstring kas kuvveti değişkeninin ön test ve son test puan ortalamaları arasındaki farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olduğu bulunmuştur ($t=7,844$; $p<0,001$).

Çalışmamızda bulgular incelendiğinde (30 m sürat performansı) deney grubuna yapılan analizlerde genç erkek futbol oyuncularının 30 m sürat performansı ön test sonuçları $4,3\pm 0,2$ sn. olarak bulunmuştur. Çalışmamızda deney grubuna yapılan analizlerde genç erkek futbol oyuncularının 30 m sürat performansı son test sonuçları $4,1\pm 0,2$ sn. olarak bulunmuştur. Çalışmamızda deney grubuna yapılan analizlerde 30 m sürat performansı değişkeni ön test ve son test puan ortalamaları arasındaki farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olduğu bulunmuştur ($t=6,069$; $p<0,001$).

Sonuç olarak çalışmamızdan elde edilen veriler açısından; 4 hafta süreyle haftada 2 gün, günde 30 dk. uygulanan ağırlık ile geri koşu antrenmanlarının sürat performansını ve hamstring kas kuvvetini olumlu etkilediği gözlemlenmiştir. Sürat performansını geliştirmek ve hamstring kas kuvvetini arttırmak için ağırlıklı geri koşu

antrenmanlarının alternatif bir yöntem olarak spor bilimciler ve antrenörler tarafından antrenman programlarında uygulanmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hamstring Kasları, Koşu, Geri Koşu, Antrenman

Investigation of the Effect of Running Back Training with Weights on Hamstring Muscle Strength and Speed Performance

Abstract

Running, which is generally preferred as a sport activity to increase cardiovascular endurance, is also frequently used to strengthen the leg muscles. Considering that some muscle groups are emphasized more during running, it can be said that the hamstring muscles are the most important muscle group affected by running. When these muscles are not used in a balanced way during running, the risk of injury increases and performance is negatively affected. Backward running, which is as important as forward running, is very important for the hamstring muscles. Backward running training, which is very effective for strengthening these muscle groups, provides resistance and endurance to the hamstring muscles of the runner. The aim of this study is to examine the effect of weighted backward running training on hamstring muscle strength and sprint performance. In this study, pretest-posttest design was applied in accordance with the experimental research method, which is one of the quantitative research methods. This method is a method that aims to find the cause and effect relationship between variables. The sample of the study consisted of a total of 18 people, 9 in the experimental group and 9 in the control group, between the ages of 17 and 19, playing licensed football in sports clubs. The athletes were informed before the study and voluntarily participated in the study. In our study, a height measuring device and a digital scale were used for height measurements and weight measurements, norbord hamstring test system for hamstring muscle strength measurement and 30-meter sprint test for speed measurement.

In our study, Dependent Group t test was used to compare the pre-test and post-test scores. The error rate ($\alpha=0.05$) was determined in all tests and the difference between the comparisons was considered statistically significant when p

When the findings of our study were examined, the mean age of the young male football players in the control group (n=9) was 18.33 ± 0.5 years, the mean weight was 68.22 ± 5.62 kg and the mean height was 174 ± 6.89 cm, while the mean age of the young male football players in the experimental group (n=9) was 18.44 ± 0.52 years, the mean weight was 68.22 ± 8.07 kg and the mean height was 177.88 ± 7.54 cm.

When the other findings of our study (hamstring muscle strength) were analyzed, the mean left leg hamstring muscle strength of the young male soccer players in the control group was found to be 305.0 ± 48.0 Newton. The mean left leg hamstring muscle strength of young male soccer players in the experimental group was found to be 275.9 ± 42.1 Newton. In the post-tests performed in our study, the mean right leg hamstring muscle strength of young male soccer players in the control group was found to be 361.8 ± 39.9 Newton. The mean right leg hamstring muscle strength of young male soccer players in the experimental group was found to be 316.2 ± 32 Newton.

As a result of the analysis to determine whether the variables differed between the pre-test and post-test levels in the experimental group, it was found that the difference between the pre-test and post-test mean scores of the left leg and right leg hamstring muscle strength variable was statistically significant ($t=7,844$; $p<0,001$).

When the findings of our study were examined (30 m sprint performance), the pre-test results of the 30 m sprint performance of young male football players were found to be 4.3 ± 0.2 seconds. In our study, the post-test results of the 30 m sprint performance of young male soccer players were found to be 4.1 ± 0.2 seconds. In our study, it was found that the difference between the pre-test and post-test mean scores of the 30 m sprint performance variable was statistically significant ($t=6,069$; $p<0,001$).

As a result, in terms of the data obtained from our research; it was observed that weighted running back training for 30 minutes a day, 2 days a week for 4 weeks had a positive effect on sprint performance and hamstring muscle strength. It is thought that it would be beneficial for sports scientists and coaches to apply weighted running back training as an alternative method to improve sprint performance and increase hamstring muscle strength in training programs.

Keywords: Hamstring Muscles, Running, Backward Running, Training

168-iscs-conference-10th-744FC-KY-SG-Oral/Online / Çeviri-186

Spor ve Fiziki Etkinlerin İlkokul Çağındaki Çocukların Temel Motor Becerilerine Etkisinin İncelenmesi

Yücel ÇOLAK, Doç. Dr. Fatih GÜR, Prof. Dr. Vedat AYAN

Gazipaşa Özel Eğitim Uygulama Okulu/Antalya/Türkiye, Pamukkale Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi/Denizli/Türkiye, Trabzon Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi/Trabzon/Türkiye

Öz

Bu çalışmada spor ve fiziki etkinliklerin ilköğretim çağındaki çocukların temel motor becerilerine etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma ön test son test gruplu deneysel model kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini Antalya Gazipaşa'da bulunan Beyrebucağ İlkokulu'nda 27 deney ve 27 kontrol, toplam 54 gönüllü öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma için Antalya Valiliği'nden ve öğrencilerin velilerinden gerekli izinler alınmıştır. Öğrencilere Spor ve fiziki etkinlikler olarak ilköğretimde beden eğitimi ve oyun dersinde müfredat kapsamında işlenmekte olan FEK (fiziksel etkinlik kartları) sarı kartlar uygulanmıştır. FEK sarı kartlar, ilköğretim 1., 2., 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin oluşturduğu deney grubuna 8 hafta boyunca programın akışına göre haftada 3 gün boyunca uygulanmıştır. Temel motor beceriler testi olarak ise TGMD-2 (Büyük kas motor gelişim testi) ön test ve son test olarak öğrencilere uygulanmıştır. Öğrencilerin vücut ağırlıkları ve boy uzunlukları da ilk test ve son testle birlikte ölçülmüştür. Araştırmanın bulgularında ise deney ($t=7,457$; $p<0,001$) ve kontrol ($t=5,715$; $p<0,001$) grubunda ön testteki boy ile son testteki boy arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Böylece son testte yapılan boy ölçümünün ön testten daha yüksek olduğu görülmüştür. Deney ($t=0,349$; $p=0,730$) ve kontrol ($t=1,462$; $p=0,156$) grubunda ön testteki vücut ağırlıkları ile son testteki vücut ağırlıkları arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Deney grubunda ön testteki büyük kas motor gelişim testi ile son testteki büyük kas motor gelişim testi arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($t=18,235$; $p<0,001$). Böylece son testte yapılan büyük kas motor gelişim testinin ön testten daha yüksek olduğu, uygulanan çalışmanın etkili olduğu ve deney grubunda daha yüksek etkiye sahip olduğu görülmüştür.

Sonuç olarak spor ve fiziki etkinliklerin ilköğretim çağındaki çocukların temel motor becerilerine olumlu yönde etkisinin olduğunu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler:Büyük Kas Motor Gelişim, Motorik Özellik, TGMD-2, Motor Beceri

Investigation of the Effects of Sports and Physical Activities on the Basic Motor Skills of Primary School Children

Abstract

In this study, it was aimed to examine the effects of sports and physical activities on the basic motor skills of primary school children. The research was carried out with the participation of 27 experimental and 27 control, 54 volunteer students in total at Beyrebucağ Primary School in Antalya Gazipaşa as a model with pre-test and post-test group. Necessary permissions were obtained from the Antalya Governorship and the parents of the students for the research. As sports and physical activities, FEK (physical activity cards) yellow cards, which are taught within the scope of the curriculum in physical education and game classes in primary schools, were applied to the students. FEK yellow cards were applied to the experimental group consisting of primary school 1st, 2nd, 3rd and 4th grade students 2 or 3 days a week according to the flow of the program for 8 weeks. As a basic motor skills test, TGMD-2 (Large muscle motor development test) was applied to the students as a pre-test and post-test. The body weights and heights of the students were also measured with the first test and the last test. In the findings of the study, the difference between the height in the pre-test and the height in the post-test was found statistically significant in the experimental ($t=7.457$; $p<0,001$) and control ($t=5.715$; $p<0,001$) groups. Thus, it was observed that the height measurement made in the post-test was higher than the pre-test. The difference between body weights in the pre-test and post-test was not statistically significant in the experimental ($t=0.349$; $p=0.730$) and control ($t=1.462$; $p=0.156$) groups. In the experimental group, the difference between the major muscle motor development test in the pre-test and the major muscle motor development test in the post-test was found to be statistically significant. ($t=18.235$; $p<0,001$) Thus, it was seen that the major muscle motor development test performed in the post-test was higher than the pre-test, the applied study was effective and had a higher effect in the experimental group. As a result, it is thought that sports and physical activities have a positive effect on the basic motor skills of primary school children.

Keywords: Major Muscle Motor Development, Motor Feature, TGMD-2, Motor Ability

169-iscs-conference-10th-728FC-KY-SG-Oral/Online / Çeviri-187

Futbol Hakemlerinin Stresle Başa Çıkma Düzeylerinin ve Aerobik Dayanıklılıklarının İncelenmesi

Onur AKÇAY, Prof. Dr. Selami YÜKSEK, Prof. Dr. Vedat AYAN

İkizler Cumhuriyet Ybo Bitlis/TURKEY, Trabzon Üniversitesi Trabzon/TURKEY, Trabzon Üniversitesi Trabzon/TURKEY

Öz

Bu çalışmada futbol hakemlerinin stresle başa çıkma düzeylerinin ve aerobik dayanıklılıklarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada, nicel araştırma yaklaşımlarından betimsel model kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini; Türkiye’de görev yapan futbol hakemleri, örneklemini; Trabzon ilinde görev yapan; 6 (%10,3) aday, 33 (%56,9) il, 5 (%8,6) bölgesel, 6 (%10,3) C klasman, 2 (%3,4) B klasman, 4 (%6,9) A klasman ve 2 (%3,4) süper lig hakemlerinden 51 (87,9)’i erkek 7 (12,1) ’si kadın toplam 58 hakem oluşturmaktadır. Örneklem grubu 28 (%48,3)’i 18-24 yaş, 12 (%20,7)’si 25-29 yaş, 6 (10,3)’sı 30-34 yaş ve 12 (20,7)’si de 35 yaş ve üzeri hakemlerden oluşmaktadır. Hakemler çalışmamıza gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmada veri toplamak için Çakmak (2011) tarafından hazırlanan “futbol hakemlerinin bireysel, çevresel ve örgütsel stres kaynakları” ölçeği kullanılmış ve aerobik dayanıklılık verileri ise TFF’nin her sezon öncesi hakemlere uyguladığı Cooper testi sonuçları Trabzon İl Hakem Kurulu’ndan elde edilmiştir. İstatistiksel analiz ve hesaplamalar için Ms-Excel 2010 ve IBM SPSS Statistics 22.0 (IBM Corp. Released 2013. IBM SPSS Statistics for Windows, Version 22.0. Armonk, NY, IBM Corp.) kullanılmıştır.

Yapılan çalışmanın bulgularına göre, stresle başa çıkma düzeyleri açısından bireysel, çevresel ve örgütsel faktörlerin yaş, cinsiyet, medeni durum, klasman grupları, hakemlik süresi, hakemlik dışındaki meslek ve aerobik dayanıklılıkları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Stresle başa çıkma düzeylerinden bireysel faktörler dağılımlarının eğitim düzeyi grupları arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$). Hakemlerin stresle başa çıkma düzeyleri ve aerobik dayanıklılıkları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Stresle başa çıkma düzeyleri açısından bireysel, çevresel ve örgütsel faktörler arasında pozitif, orta düzeyde ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Sonuç olarak farklı yaş, cinsiyet, medeni durum, klasman grupları, hakemlik süresi, hakemlik dışındaki meslek ve aerobik dayanıklılığa sahip futbol hakemlerinin stresle başa çıkma düzeylerinin benzer seviyede olduğu; bireysel, çevresel ve örgütsel faktörler arasında bir etkileşim olduğunu ve bu faktörlerin birlikte değerlendirilmesi gerektiği düşünülmektedir. Bununla birlikte lisans mezunu hakemlerin stresle başa çıkma düzeyi alt boyutlarından bireysel faktörler verilerine göre lise ve ön lisans mezunlarından daha yüksek seviyede olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca aerobik dayanıklılığın düşük ya da yüksek olmasının hakemlerde stres faktörlerine karşı herhangi bir etkisinin olmadığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Futbol Hakemi, Stres, Aerobik Dayanıklılık

Investigation of the Levels of the Football Referees' Coping with Stress and Aerobic Toughness

Abstract

The aim of this study was to investigate the stress coping levels and aerobic toughness of soccer referees. In the study, descriptive model from quantitative research approaches was used. The population of the study consisted of football referees working in Turkey and the sample consisted of 58 referees working in Trabzon province; 6 (%10,3) candidate, 33 (%56,9) provincial, 5 (%8,6) regional, 6 (%10,3) C classification, 2 (%3,4) B classification, 4 (%6,9) A classification and 2 (%3,4) super league referees, 51(87,9) of whom were male and 7(%12,7) of whom were female. The sample group consists of 28 (48,3%) referees between 18-24 ages, 12 (20,7%) referees between 25-29 ages, 6 (10,3%) referees between 30-34 ages, 12 (20,7%) referees aged 35 and older. The referees participated in our study voluntarily. In the study, the scale of "individual, environmental and organizational stress sources of football referees" prepared by Çakmak (2011) was used to collect data and aerobic toughness

data were obtained from Trabzon Provincial Referee Board as a result of the Cooper test administered by TFF to referees before each season. Ms-Excel 2010 and IBM SPSS Statistics 22.0 (IBM Corp. Released 2013. IBM SPSS Statistics for Windows, Version 22.0. Armonk, NY, IBM Corp.) was used for statistical analysis and calculations.

According to the findings of the study, there was no statistically significant difference between the individual, environmental and organizational factors in terms of coping with stress in terms of age, gender, marital status, classification groups, refereeing period, profession other than refereeing and aerobic toughness ($p>0.05$). The difference between the educational level groups in the distribution of individual factors among the levels of coping with stress was found statistically significant ($p<0.05$). There was no statistically significant difference between the referees' stress coping levels and aerobic toughness ($p>0.05$). A positive, moderate and statistically significant relationship was found between individual, environmental and organizational factors in terms of coping with stress levels ($p<0.05$).

As a result, it is thought that football referees with different age, gender, marital status, classification groups, refereeing time, occupation other than refereeing and aerobic toughness have similar levels of coping with stress; there is an interaction between individual, environmental and organizational factors and these factors should be evaluated together. In addition, it was determined that referees with bachelor's degree had a higher level of coping with stress than high school and associate degree graduates according to the individual factors data from the sub-dimensions. In addition, it is thought that low or high aerobic toughness does not have any effect against stress factors in referees.

Keywords: Football Referee, Stress, Aerobic Toughness

170-iscs-conference-10th-733FC-KY-SG-Oral/Online / Çeviri-188

Sekiz Haftalık Futbola Özgü Egzersiz Programının İç Vuruş Ve Şut Tekniğine Etkisi

Kadir BAŞTAŞ¹ İbrahim Halil ŞAHİN² Halil TAŞKIN³

¹ Manavgat Belediyesi, Antalya-Türkiye
<https://orcid.org/0000-0001-7574-3210>

² Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya, Türkiye
<https://orcid.org/0000-0002-8455-4574>

³ Selçuk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Konya, Türkiye
<https://orcid.org/0000-0002-1618-2123>

Email: ¹kadir_bastas07@hotmail.com, ²ibrahim.h.sahin27@gmail.com, ³htaskin@selcuk.edu.tr

Öz

Bu çalışmanın amacı sekiz haftalık futbola özgü egzersiz programının iç vuruş ve şut tekniğine etkisinin incelenmesidir. Araştırmaya Manavgat Belediyesi Spor Kulübü ve Özel Manavgat Bahçeşehir Koleji okul takımında yer alan, yaşları ortalaması 12,11±0,758 yıl, boyları ortalaması 150,33±7,670 cm, vücut ağırlıkları ortalaması 42,54±10,075 kg, vücut kitle indeksi ortalaması 18,59±2,871 kg/cm² olan 18 futbolcu deney grubu olarak katılmıştır. Yaşları ortalaması 12,06±0,802 yıl, boyları ortalaması 152,50±7,861 cm, vücut ağırlıkları ortalaması 41,05±6,641 kg, vücut kitle indeksi ortalaması 17,59±2,107 kg/cm² olan 18 futbolcudan kontrol grubu olarak katılmıştır. Araştırmaya katılan sporculara haftanın 3 günü teknik antrenman yaptırılmıştır. Çalışma ön test ve son test modeline göre yapılmıştır.

Araştırmanın bulguları incelendiğinde, kısa pas ve şuta ilişkin ön test değerlerinde deney ve kontrol grubu bakımından farklılık bulunmazken, son test değerlerinde anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur (P<0,05). Sekiz haftalık egzersiz öncesi ile sonrası kısa pas ve şutun değerlendirilmesinde kontrol grubunda farklılık olmazken (P>0,05) deney grubunda anlamlı derecede iyileşme olduğu görülmüştür (P<0,05).

Sonuç olarak; 8 haftalık futbola özgü egzersiz programının iç vuruş ve şut tekniğine olumlu anlamda etkisi olduğu görülmüştür. Futbola özgü teknik antrenmanların bu yaş gruplarında düzenli şekilde yapılması iç vuruş ve şut tekniği performansını geliştirebileceği düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Futbol, pas, şut, teknik.

The Effect of The 8-Weekly Football-Specific Exercise Program on Push Pass and Shooting Techniques

Abstract

The aim of this study is to examine the effect of the eight-weekly football-specific exercise program on push pass and shot techniques. The from Manavgat Municipality Sports Club and Private Manavgat Bahçeşehir College school team, as the experimental group mean age 12.11 ± 0.758 years, mean height 150.33 ± 7.670 cm, body weight mean 42.54 ± 10.075 kg, mean body mass index of 18.59 ± 2,871 kg / cm² 18 football players participated in study. As the control group, mean age 12,06±0,802 years, mean height152,50±7,861 cm, body weight mean 41,05±6,641 kg, mean body mass index of 17,59±2,107 kg/cm² 18 football players participated in study. In this study, athletes did technical training 3 days a week. The study was conducted according to the pretest and posttest model.

When the results, were examined, it was found that there was no difference in the pre-test values for short pass and shoot in terms of the experimental and control groups, but a significant difference was found in the post-test values (P <0.05).In the evaluation of short pass and shot for eight weeks before and after exercise while there was no difference in the control group (P> 0.05), there was a significant improvement in the experimental group (P <0.05).

normal antrenmanlarının yanı sıra futbola özgü antrenman programını uygulamıştır. Kontrol gurubu ise, sadece normal antrenmanlarına devam etmişlerdir.

Kısa Pas Testi

Sporcular 4 metrelik bir mesafeden driplingle çizgiye kadar top sürer. Çizgi ile kale arası 11 metredir. Kale 0.9 metre genişliğinde 0.6 metre yüksekliğindedir. Sporcular 5 deneme yaparlar. Gol olursa 3 puan kale direklerine değerse 1 puan olarak ölçüm kaydedildi (Rosch vd., 2000, Erkmen vd., 2016).

Duran Top Şut Testi

2.44 m -7.32 m ölçülerdeki kale enine ve boyuna kalın ve uzaktan görülebilir renkli bant ve şerit ile bölümlere ayrıldı. Top kalenin ortasından 16 metre uzaklığa yerleştirilir. Sporcular 6 eşit parçaya bölünmüş kaleye şut atar. İlk topu sağ üst bölmeye atar. Daha sonra sol üst bölmeye top atar. Her köşe için toplam 3 şut ölçümü yapılır. Eğer şut doğru bölmeye atılırsa 3 puan, eğer top bölümleri sınırlayan elemente değerse 1 puan. Orta bölmeden geçerse 1 puan, alt bölmelerden geçerse 0 (sıfır) puan olarak ölçüm kaydedildi (Rosch vd., 2000).

Futbola Özgü Egzersiz Programı

Tablo 1. Sekiz Haftalık Uygulanan Futbola Özgü Egzersiz Programı

8 HAFTALIK UYGULANAN FUTBOLA ÖZGÜ EGZERSİZ PROGRAMI			
Haftalar	PAZARTESİ	SALI	PERŞEMBE
1	20 dk ısınma, ayak içi pas çalışması, oyun, soğuma	20 dk koordinasyon ısınma, bireysel topla çalışma, soğuma	20 dk topla ısınma, kontrol pas, dar alan oyun, soğuma
2	20 dk topla ısınma, top sürme, eşli pas çalışması, oyun, soğuma	20 dk koordinasyon ısınma, ayak içi, ayaküstü, ayak dışı pas, soğuma	20 dk topla ısınma, eşli pas ve şut çalışması, oyun, soğuma
3	20 dk topla ısınma, dripling, hareketli pas çalışması, oyun, soğuma	20 dk koordinasyon ısınma, ayak içi, üstü, dışı kontrol ve dönüşler, şut,	20 dk topla ısınma, pas ve şut çalışması, dar alan oyun, soğuma
4	20 dk ısınma, hareketli pas oyunu dar alan oyun soğuma	20 dk koordinasyon ısınma, kontrol pas oyunu, hareketli şut çalışması, soğuma	20 dk topla ısınma, kontroller, dar alan pas oyunları, soğuma
5	20 dk ısınma, eşli pas ve şut çalışması, oyun, soğuma	20 dk koordinasyon ısınma, pas alma hedefe pas çalışması, dar alan oyun,	20 dk topla ısınma, hareketli pas ve şut çalışması, soğuma
6	20 dk ısınma, bireysel topla kontroller, dönüşler, dar alan oyun, soğuma	20 dk koordinasyon ısınma, pas alma hedefe pas ve şut çalışması, soğuma	20 dk topla ısınma, hareketli pas ve şut çalışması, dar alan oyun, soğuma
7	20 dk ısınma, eşli pas ve grup çalışması, dar alan oyun, soğuma	20 dk koordinasyon ısınma, hareketli pas ve şut çalışması, soğuma	20 dk topla ısınma, kontrol pas, tek pas dar alan oyunları, soğuma
8	20 dk ısınma, ayak içi hedefe pas ve şut çalışması, soğuma	20 dk koordinasyon ısınma, dripling pas ve şut çalışması, dar alan oyun, soğuma	20 dk topla ısınma, pas ve şut çalışması, oyun, soğuma

Verilerin Analizi

Elde edilen verilerin düzenlenmesinde, hesaplanmasında ve değerlendirilmesinde SPSS IBM 22 istatistik programı kullanılmıştır. Sporcular ilişkin veriler ortalama ve standart sapmalar verilerek özetlenmiştir. Deney ve kontrol gurubunun karşılaştırılmasında bağımsız guruplarda T testi kullanılmıştır. Grup içi karşılaştırmalarda ise eşleştirilmiş T testi kullanılmıştır. Bu çalışmada, hata düzeyi 0,05 olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR ve YORUMLAR

Tablo 2. Araştırmaya katılan sporcuların fiziksel özellikleri (Ortalama±SS)

Değişkenler	Kontrol Gurubu (N=18)	Deney Gurubu (N=18)
	Ort±SS	Ort±SS
Yaş (yıl)	12,06±0,80	12,11±0,75
Boy (cm)	152,50±7,86	150,33±7,67
Vücut Ağırlığı (kg)	41,05±6,64	42,54±10,07
VKİ	17,59±2,10	18,59±2,87
Kısa pas öntest	5,67±1,68	5,17±1,97
Kısa pas sontest	5,67±1,57	7,61±1,46
Şut öntest	3,72±3,06	3,67±1,68
Şut sontest	4,33±1,84	8,28±1,99

Tablo 3. Araştırmaya katılan sporcuların futbol tekniğine ilişkin puanlarının deney ve kontrol gurubu bakımından karşılaştırılması

Değişkenler	Kontrol Gurubu (N=18)	Deney Gurubu (N=18)	T	P
	Ort±SS	Ort±SS		
Kısa pas öntest	5,67±1,680	5,17±1,978	0,817	0,419
Kısa pas sontest	5,67±1,572	7,61±1,461	3,844	0,001*
Şut öntest	3,72±3,064	3,67±1,680	0,067	0,947
Şut sontest	4,33±1,847	8,28±1,994	6,156	0,000*

*P<0,05

Tablo 3. İncelendiğinde, araştırmaya katılan sporcuların futbol tekniğine ilişkin puanlarının deney ve kontrol gurubu bakımından karşılaştırılmasında, kısa pas ön test puanlarının gruplar bakımından karşılaştırılmasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (P>0,05). Kısa pas son test puanlarının gruplar bakımından karşılaştırılmasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu, deney gurubuna ilişkin puanların daha yüksek olduğu tespit edilmiştir (P<0,05). Şut testine yönelik değerlendirmede ise, ön test sonuçlarının karşılaştırılmasında deney ve kontrol gurubu bakımından anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (P>0,05). Buna karşın, şut son test puanlarının karşılaştırılmasında, deney gurubu ve kontrol gurubu arasında istatistiksel olarak anlamlı

bir farklılık olduğu bulunmuş olup, bu karşılaştırmada, deney gurubunun şut son test puanları kontrol gurubundan daha yüksek olduğu tespit edilmiştir ($P<0,05$).

Tablo 4. Araştırmaya katılan sporcuların kısa pas tekniğine ilişkin puanlarının deney ve kontrol gurubu bakımından öntest – sontest karşılaştırılması

Değişkenler	Kısa pas öntest	Kısa pas sontest	T	P
	Ort±SS	Ort±SS		
Kontrol Gurubu	5,67±1,680	5,67±1,572	0,000	1,000
Deney Gurubu	5,17±1,978	7,61±1,461	8,018	0,000*

* $P<0,05$

Tablo 4. İncelendiğinde, araştırmaya kontrol gurubu olarak katılan sporcuların kısa pas ön test – son test karşılaştırılmasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($P>0,05$). Buna karşın, deney gurubuna ilişkin kısa pas ön test – son test karşılaştırılmasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu ve son test değerlerinin daha yüksek puana sahip olduğu bulunmuştur ($P<0,05$).

Tablo 5. Araştırmaya katılan sporcuların şut tekniğine ilişkin puanlarının deney ve kontrol gurubu bakımından öntest – sontest karşılaştırılması

Değişkenler	Şut öntest	Şut sontest	T	P
	Ort±SS	Ort±SS		
Kontrol Gurubu	3,72±3,064	4,33±1,847	1,193	0,249
Deney Gurubu	3,67±1,680	8,28±1,994	11,857	0,000*

* $P<0,05$

Tablo 5. İncelendiğinde, araştırmaya kontrol gurubu olarak katılan sporcuların şut ön test – son test karşılaştırılmasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($P>0,05$). Buna karşın, deney gurubuna ilişkin şut ön test – son test karşılaştırılmasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu ve son test değerlerinin daha yüksek puana sahip olduğu bulunmuştur ($P<0,05$).

TARTIŞMA ve SONUÇLAR

Çocuk futbolcularda sekiz haftalık futbola özgü egzersiz programının iç vuruş (kısa pas) ve şut tekniğine etkisinin incelenmesi amacıyla yapılan bu araştırmada, kısa pasa ve şuta ilişkin ön test değerlerinde deney ve kontrol grubu bakımından farklılık bulunmazken, son test değerlerinde anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur. Sekiz haftalık egzersiz öncesi ile sonrası kısa pas ve şutun değerlendirmesinde kontrol grubunda farklılık olmazken deney grubunda anlamlı derecede iyileşme olduğu görülmüştür.

Kurban (2017) yapmış olduğu bir çalışmada çocukların ayak içi pası ve hedefe yönelik şutu incelemiş, ayak içi pası için ön test ve son test değerleri sırasıyla ($X=4,70$ ve $X=6,77$) olarak bulunurken, şuta yönelik ön test ve son test değerleri sırasıyla ($X=35,87$ ve $X=50,30$) olarak bulunmuştur. Yapılan değerlendirmede ön test değerleri son test değerlerinden anlamlı derecede düşük bulunmuştur. Kulak (2011) yapmış olduğu araştırmasında, erkek

futbolcuların şut ortalamalarına ilişkin değeri 10 olarak bulmuşken, kontrol grubunun şut değerlerini 7,66 olarak bulmuştur. Deney grubu ile kontrol grubunun şut ortalamaları arasındaki farkın anlamlı derecede önemli olduğunu bildirmiştir. Aynı çalışmada, deney grubunu oluşturan erkek futbolcularının pas ortalamaları 4,14 iken, kontrol grubuna ilişkin pas ortalamaları 2,86 olarak bulunmuştur. Pas özelliği bakımından da deney grubu ile kontrol grubu arasında anlamlı olduğu bulunmuştur. Gür vd., (2008) genç futbolcuların tercih edilmeyen bacaklarındaki beceri gelişimine antrenmanın etkisinin incelediği çalışmasında, kısa pas vuruşu testinde 12–14 yaş denek grubunda 6,23±1,09 puan ve 9,41±1,46 puan olarak bulunurken, kontrol grubunun 5,50±1,21 puan ve 8,75±1,65 puan olarak tespit edilmiş ve aradaki farkın anlamlı olduğu görülmüştür. 16-18 yaş denek ve kontrol gruplarının kısa pas vuruş testinde ön ve son test sırasıyla denek grubunda 8,56±2,55 puan ve 10,18±2,07 puan olarak bulunurken, kontrol grubunda 9,00±2,52 puan ve 10,68±1,66 puan olarak tespit edilmiştir. Kardaş vd., (2018), farklı boyutlarda toplarla yapılan antrenmanların top sürme, pas verme ve şut atma becerileri üzerindeki etkisinin incelediği çalışmasında, çalışma grubu yaş ortalamaları 17.30±0.66 (yıl) ve kontrol grubu yaş ortalamaları 17.75±1.86 (yıl) olarak tespit edilmiş. Kısa pas beceri testinde çalışma grubunda ön test son test sırasıyla 5,91±2,37 puan ve 6,66±2,43 puan olarak bulunurken, kontrol grubunun 6,08±2,72 puan ve 6,18±2,44 puan olarak tespit edilmiştir. Aynı çalışmada şut beceri testine katılan çalışma grubunda ön test son test sırasıyla 43,33±11,67 puan ve 57,16±10,66 puan olarak bulunurken, kontrol grubunun 45,36±11,71 puan ve 48,83±10,32 puan olarak tespit edilmiştir. Sieghartsleitner vd., (2019) genç futbolcular üzerine yapmış olduğu araştırmada, teknik becerilerin (top sürme, pas verme) futbolcuların gelişimi üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir olumlu etki gösterdiğini tespit etmiştir. Ayrıca başka bir çalışmada erken ergenlik döneminde yapılan teknik becerileri çalışmalarının (top sürme, top kontrolü, şut çekme) gelecekteki performans üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu belirlenmiştir (Höner vd., 2017).

Sonuç olarak 8 haftalık futbola özgü egzersiz programının iç vuruş ve şut tekniğine olumlu anlamda etkisi olduğu görülmüştür. Futbola özgü teknik antrenmanların bu yaş gruplarında düzenli şekilde yapılması iç vuruş ve şut tekniği performansını geliştirebileceği düşünülmektedir. Yapılan egzersiz programının uygulanmasında pedagojik yaklaşımın, 12 yaş grubu çocuklarda gelişim açısından önemli olduğu, aynı zamanda çocukların ergenlik öncesi dönemde olduğu düşünüldüğünde bu durumun daha da anlam kazandığı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- Akar, F. (2013). Beceri ve oyun tabanlı antrenmanların adölesan erkek futbolcuların fiziksel performans ve teknik beceri gelişimi üzerine etkileri. Yüksek Lisans Tezi, Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aksaray.
- Bompa, T., O. (2007). Antrenman kuramı ve yöntemi, Geliştirilmiş ve Düzenlenmiş 3. Baskı, Ankara, Spor Yayınevi, s.68.
- Erkmen, N., Kaplan, T., Taskin, H., Sanioglu, A., İpekoglu, G., (2016). The effect of postural sway and technical parameters of 8 weeks technical training performed with restrict of visual input on the 10-12 ages soccer players. *Sport Scientific & Practical Aspects*, 13 (2):5-12.
- Ford, P. R., Bordonau, J., Bonanno, D., Tavares, J., Groenendijk, C., Fink, C., Gualtieri, D., Gregson, W., Varley, M. C., Weston, M., Lolli, L., Platt, D., Di Salvo, V. (2020). A survey of talent identification and development processes in the youth academies of professional soccer clubs from around the world. *Journal of sports sciences*, 38 (11-12), 1269-1278.
- Forsman, H., Blomqvist, M., Davids, K., Liukkonen, J., Konttinen, N. (2016). Identifying technical, physiological, tactical and psychological characteristics that contribute to career progression in soccer. *International Journal of Sports Science & Coaching*, 11 (4), 505-513.
- Gür, E., Filiz, K., Aydos, L., Müniroğlu, S, (2008). Genç futbolcuların tercih edilmeyen bacaklarındaki beceri gelişimine antrenmanın etkisi. *Sport Sciences*, 3, 116-129.
- Höner, O., Leyhr, D., Kelava, A. (2017). The influence of speed abilities and technical skills in early adolescence on adult success in soccer: A longterm prospective analysis using anova and sem approaches. *PloS one*, 12(8).
- Kardaş, N., T., Özdemir, E., Kurt, A., Altunyuva, M., C. (2018). Farklı boyutlarda toplarla yapılan antrenmanların top sürme, pas verme ve şut atma becerileri üzerindeki etkisi. *Spor Eğitim Dergisi*, 2, 21-30.
- Kulak, A. (2011). Zihinsel antrenman yönteminin 10-12 yaş futbolcularda teknik beceri performansına etkisinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Harran Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Şanlıurfa.
- Kurban, M., Kaya, Y. (2017). Futbol temel teknik antrenmanlarının 10-13 yaş grubu çocukların bazı motorik ve teknik yetenek gelişimlerine etkisinin araştırılması. *Performans Araştırmaları Dergisi*, 8, 210-221.
- Larkin, P., O'Connor, D. (2017). Talent identification and recruitment in youth soccer: Recruiter's perceptions of the key attributes for player recruitment. *PloS one*, 12(4), e0175716.
- Less, A., Nolan, L. (1998). The biomechanics of soccer: areview. *Journal of Sports Sciences*, 16, 211-234.

- Liu, H., Gómez, M. A., Gonçalves, B., Sampaio, J. (2016). Technical performance and match-to-match variation in elite football teams. *Journal of Sports Sciences*, 34(6), 509-518.
- Roberts, S., McRobert, A., Lewis, C., Reeves, M. (2019). Establishing consensus of position-specific predictors for elite youth soccer in England. *Science and Medicine in Football*, 3, 205-213.
- Rosch, D., Hodgson, R., Peterson, L., Graf-Baumann, T., Junge, A., Chomiak, J., Dvorak, J., (2000). Assessment and evaluation of football performance. *The American Journal of Sports Medicine*, Vol. 28, No. 5, 28.
- Sieghartsleitner, R., Zuber, C., Zibung, M., Conzelmann, A. (2019). Science or coaches' eye? – Both! Beneficial collaboration of multidimensional measurements and coach assessments for efficient talent selection in elite youth football. *Journal of Sports Science & Medicine*, 18 (1), 32-43.
- Slaidiņš, K., Fernāte, A. (2021). Technical skills development for youth football players: theory and practice. *Flase Journal Of Sport Science is a Scientific Journal published two times per year in Sport Science LASE Journal for sport scientists and sport experts/specialists*, 121-135.
- Yılmaz, O., Taşkın, M., Kaplan, T., Taşkın, H. (2022). Evaluating tactical skills of amateur soccer players with respect to their positions. *Turkish Journal of Sport and Exercise*, 24(3), 279-284.

Trabzon İlinde Görev Yapan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Futbolda Yetenek Seçim Kriterleriyle İlgili Görüşleri.

Miraç BULUT, Vedat AYAN

Kaşüstü Çok Programlı Anadolu Lisesi Trabzon/Türkiye, Trabzon Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

Öz

Günümüzde futbolda yetenek seçimi spor araştırmaları alanında ilgi görmeye başlayan bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de futbola olan yatırımlar gün geçtikçe artmakta bu sebeple futbolda yetenek seçimi ile ilgili araştırmaların giderek popülerlik kazandığı bilinmektedir. Futbolda yetenek seçimi yaparken bir takım kriteri bilmek, yorumlamak ve analiz etmek gereklidir. Buradan hareketle bu araştırmanın amacı, Trabzon ilinde Ortahisar ilçesinde görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin futbolda yetenek seçim kriterleriyle ilgili görüşlerinin belirlenmesidir.

Araştırmada nicel araştırma tekniklerinden betimsel yöntem kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Trabzon ilinde Ortahisar ilçesinde ilköğretim kademesindeki okullarda görev yapan 42'si erkek (%89.4), 5'i kadın (%10.6) toplam 47 beden eğitimi ve spor öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Müniroğlu ve Gürkan (2001) tarafından geliştirilen likert tipi "Futbolda Yetenek Seçim Kriterleri Belirleme" isimli anket kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerin parametrik testlerin istediği yeterliliklere sahip olup olmadığına (Çarpıklık ve Basıklık) değerlerine Kolmogorov-Smirnov testi ile karar verilmiştir. Elde edilen veriler frekans, yüzde ve aritmetik ortalamalarına bakılmıştır. Araştırma verileri değerlendirmek için SPSS 22 programı kullanılmıştır.

Araştırma bulgularına göre beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin futbolda yetenek seçimi belirleme kriterlerinde; fiziksel, biomotor ve çevresel değişkenler arasında istatistiksel açıdan farklılık bulunmuştur. Araştırma grubunu oluşturan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin biomotor değişkenleri araştırmanın diğer değişkenlerine göre (fiziksel, psikolojik ve çevresel) daha fazla dikkate aldığı görülmüştür. Fiziksel değişkenler kategorisinde kilo değişkenini boy değişkenine göre daha çok dikkate aldıkları görülmüştür. Çevresel etken değişkeni incelendiğinde, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bu kategorideki kriterleri diğer (fiziksel, biomotor ve psikolojik) değişkenlere göre daha az dikkate aldığı görülmüştür.

Sonuç olarak; futbolda yetenek seçimiyle ilgili çalışmalar olmasına karşın yetenek seçimi alanında beden eğitimi öğretmenlerinin futbolda yetenek seçim kriteriyle ilgili görüşlerinin incelendiği çalışmaların oldukça kısıtlı olduğu görülmüştür. Bu açıdan çalışmadan elde edilen sonuçların, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin futbolda yetenek seçim kriterleriyle ilgili görüşlerinin belirlenmesi noktasında literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yetenek, Yetenek Seçimi, Futbol, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni

Opinions of Trabzon Province Physical Education Teachers Regarding Football Talent Selection Criteria.

Abstract

Nowadays, talent selection in football is an emerging topic that is gaining attention in the sports-related literature. Investment in football is increasing day by day, not only in Türkiye but also globally, and therefore research on talent selection in the sport is also expanding. When selecting football talent, it is necessary to interpret and analyze a number of elements. Based on this, this research aims to determine the opinions of physical education teachers working in the Ortahisar district of Trabzon Province, Türkiye, regarding the criteria for talent selection in football.

This study applied the descriptive method, which is a type of quantitative research technique. In this study, the participants were 47 primary school physical education teachers working in the Ortahisar district of Trabzon Province. Forty-two of the participants were male (89.4%), and 5 were female (10.6%). First, a Likert-type survey designated "Determining Talent Selection Criteria in Football", developed by Müniroğlu and Gürkan (2001), was used as a data collection tool. Second, the Kolmogorov-Smirnov test was used to determine whether the data obtained from the research had the required qualifications for parametric testing (Skewness and Kurtosis). Third, the obtained data were examined in terms of frequency, percentage and arithmetical average. Lastly, SPSS 22 software was used to evaluate the research data.

Statistical differences were found between the physical, bio-motor and environmental variables based on the physical education teachers' criteria. In addition, while the teachers took the bio-motor variable into consideration more often than the other variables for the study (physical, psychological and environmental), they considered players' weight over height in the physical variable. Finally, when the environmental factor variable was examined, it was seen that the teachers took the environmental criteria into consideration less often than those for the other variables.

Although there has been previous research on talent selection in football, studies examining the opinions of physical education teachers about this area of interest are quite limited, and therefore the results obtained from the study will contribute to the literature regarding physical education teachers' perspectives on the selection of football talent.

Keywords: Talent, Talent Selection, Football, Physical Education Teacher

172-iscs-conference-10th-821FC-KY-SG-Face to Face Oral / -286

Sporda Giyilebilir Ürünlerin Güvenliği

Namık Bekar

Ankara Üniversitesi

Öz

Teknolojik gelişmelerin takibinin güçleştiği günümüzde, bu yeniliklerin hayatın her alanına entegre olduğunu görmek modern yaşadığımız dünyanın geleneklerindedir. Sporda teknolojiye hızlı uyum sağlayabilen alanların başında gelen büyük bir endüstridir aynı zamanda. Spor sahaları, spor ekipmanları kişiye özel antrenman taktikleri, sonuç ve istatistik uygulamaları, karar verici unsurlar, spor medyası ve kitle iletişim araçlarında yaşanan gelişmeler ve gelişmelerin yanında yapılan yenilikler bu büyük endüstride başta rekabet ortamında kaynaklı büyüme hedefinde olan ve yatırım fırsatları kovalayan büyük kuruluşlar tarafından dikkatle izlenmektedir. Giyilebilir spor teknolojisi de bu fırsatların başında gelmektedir. Bu ürünlerin geliştirilmesi ile birlikte, spor, eğitim, tekstil, sağlık, turizm, eğlence ve diğer sektörlerde giyilebilir teknoloji ürünlerle bütünleşmesini büyük oranda etkilemektedir. Bu çalışmada giyilebilir teknolojiler ve sporda giyilebilir teknoloji ürünleri üzerinde durulmuş olup bu ürünlerin kullanımı güvenliğinden kaynaklanan olasılıkları ve sınırlamaları, sporcuları, antrenörleri ve organizasyonları ne şekilde etkileyebileceğini araştırmak ve giyilebilir cihazlara yönelik saldırılardan bahsedilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Giyilebilir Cihazlar, Güvenlik

Safety of Sports Wearables

Abstract

In today's world where it is difficult to follow technological developments, it is a tradition of the modern world that we live in to see these innovations integrated into every area of life. Sports is also a major industry that is at the forefront of areas that can quickly adapt to technology. Developments in sports fields, sports equipment, personalized training tactics, results and statistics applications, decision-making elements, sports media and mass communication tools, and innovations made along with developments are carefully monitored by large organizations that aim to grow in a competitive environment and pursue investment opportunities in this major industry. Wearable sports technology is at the forefront of these opportunities. With the development of these products, it greatly affects the integration of wearable technology products in sports, education, textile, health, tourism, entertainment and other sectors. This study focuses on wearable technologies and wearable technology products in sports, and investigates the possibilities and limitations arising from the security of the use of these products, how they can affect athletes, coaches and organizations, and attacks on wearable devices.

Keywords: Sports, Wearable Devices, Security

Sosyal Sorun Çözme Envanterinin Psikometrik Özelliklerinin Klasik Test ve Madde Tepki Kuramları Kapsamında İncelenmesi: Beden Eğitimi Öğretmen Adayları Üzerine Bir İnceleme*

Investigation of Psychometric Features of the Social Problem-Solving Inventory within the Scope of Classical Test and Item Response Theories: A Study on Physical Education Teacher Candidates*

Kürşad Han DÖNMEZ, Olcay KİREMİTÇİ, Hayal BOYACIOĞLU, Murat KANGALGİL, Berkcan BOZ

Giresun Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Giresun, Ege Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, İzmir, Ege Üniversitesi, Fen Fakültesi, İzmir, Dokuz Eylül Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, İzmir, Ege Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, İzmir

Öz

Gerçekleştirilen bilimsel çalışmalarda kullanılan örneklem seçimi ve analiz yöntemlerinin çeşitlendirilmesinin yanı sıra araştırmacı tarafından tercih edilen istatistiksel kuram ve modelleme türleri metodolojik boyutunun güçlendirilmesi açısından son derece önemlidir. Bu araştırmanın amacı, beden eğitimi öğretmenliği alanında gerçekleştirilen araştırmalarda çok yönlü istatistiksel kuram ve modellemenin kullanılmasını desteklemek ve branş bazında sosyal faaliyetlerin daha yoğun olduğu değerlendirilen bu alanda sosyal sorun çözme becerilerinin ölçüm parametrelerini Klasik Test Kuramı (KTK) ve Madde Tepki Kuramı (MTK) ile incelemektir. Çalışmada kullanılan veri seti, 6 farklı üniversitenin spor bilimleri fakültelerinde lisans eğitimi gören 391 erkek (%55.1) ve 319 kadın (%44.9) olmak üzere toplamda 710 beden eğitimi öğretmen adayının katılımı ile elde edilmiştir. Araştırmada 25 madde ve 5 alt boyuttan oluşan, Eskin ve Aycan (2009) tarafından Türkçeye uyarlanan “Sosyal Sorun Çözme Envanteri-Kısa Form” kullanılmıştır. Veri seti KTK kapsamında Doğrulamalı Faktör Analizi (LISREL 8.72) ile, MTK dahilinde ise Rasch analizi (JAMOVI) kullanılarak çözümlenmiştir. KTK kapsamında DFA sonuçlarına göre, 25 madde ve 5 alt boyutlu yapıya sahip ölçüm aracı özelinde Robust Max. Likelihood tahmin yöntemine göre test edilen yapı geçerliğinin, beden eğitimi öğretmen adayları için kabul edilebilir düzeyde uyum gösterdiği tespit edilmiştir ($\chi^2/sd=4,68$; RMSEA=.072; CFI=.93; NFI=.91; GFI=.90). Güvenirlik açısından değerlendirildiğinde ise, iç tutarlık katsayısı olan Cronbach’s Alpha değerlerinin tüm alt boyutlar için .79 ile .89 arasında değişkenlik gösterdiği belirlenmiştir. MTK kapsamında uygulanan Rasch analizi sonuçları değerlendirildiğinde, uyum açısından katsayıların Olumlu Sorun Yönelimi alt boyutunda infit=.92 ile 1.18/outfit=.90 ile 1.21; Olumsuz Sorun Yönelimi alt boyutu için infit=.92 ile 1.08/outfit=.93 ile 1.02; Kaçınan Sorun Çözme Tarzı alt boyutunda infit=.79 ile 1.45/outfit=.74 ile 1.64; Rasyonel Sorun Çözme Tarzı alt boyutu için infit=.84 ile 1.28/outfit=.79 ile 1.30; Dikkatsiz/Dürtüsel Sorun Çözme Tarzı alt boyutu için ise infit=.77 ile 1.16/outfit=.75 ile 1.28 sınırları arasında hesaplandığı görülmektedir. Sonuç olarak beden eğitimi öğretmen adaylarından elde edilen verilere uygulanan istatistiksel kuram ve metodolojilerin Sosyal Sorun Çözme Envanteri- Kısa Form açısından destekleyici sonuçlar ortaya koyduğu görülmüştür. Ayrıca bu sonuçlar ışığında, MTK kapsamında faydalanılan Rasch analizinin beden eğitimi ve spora özgü davranış ve becerilerin ölçümünde ayırt edici değerlendirme sonuçları ortaya koyabileceği tespit edilmiştir.

*Bu çalışma EĞT-BAP-A-090323-18 proje numarası ile Giresun Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu tarafından desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal sorun çözme, Klasik test kuramı, Madde tepki kuramı, Rasch analizi, Beden eğitimi

Keywords: Social problem solving, Classical test theory, Item response theory, Rasch analysis, Physical education

174-iscs-conference-10th-755FC-KY-SG-Face to Face Oral / -197

E-Sporcularda Liderlik Algısı: Pilot Çalışması

Orçun Keçeci, Veli Onur Çelik

Eskişehir Teknik Üniversitesi, Eskişehir Teknik Üniversitesi

Öz

Araştırmanın amacı, e-sporde liderlik algısını ölçebilecek bir ölçüm aracını test etmektir. Araştırmanın evrenini, Profesyonel e-spor oyuncuları oluşturmaktadır. Evrenin içerisinde ölçüte dayalı örnekleme tekniği ile takım halinde oynanan oyunlarda faal olan ve en az bir ulusal turnuvaya katılan 225 sporcu örnekleme dâhil edilmiştir. Araştırma kapsamında geliştirilen E-sporde Liderlik Algısı Ölçeği kullanılmıştır. Ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik analizleri için açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizlerinden yararlanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda toplam 36 madde ve 5 alt boyuttan (İletişim Becerileri, Oyuncularla Etkileşim, Branş Yetkinlikleri, Müsabakalara Etki ve Takıma Katkı) oluşan bir ölçüm aracı ortaya çıkarılmıştır. Elde edilen bulgulara göre "E-sporde Liderlik Algısı Ölçeği" geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla Türk dili ve kültürü için gerekli psikometrik özellikleri gösteren ölçme aracının Türkiye'deki e-sporcuların antrenörleri ile ilgili liderlik algılarının belirlenmesinde kullanılabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Pilot çalışma, Ölçek geliştirme, E-spor, Liderlik

LEADERSHIP PERCEPTION IN E-SPORTS PLAYERS: A PILOT STUDY

Abstract

The aim of the research is to test a measurement tool that can measure the perception of leadership in e-sports. The population of the study consists of professional e-sports players. With the criterion-based sampling technique, 225 athletes who are active in games played as a team and participated in at least one national tournament were included in the sample. The E-sports Leadership Perception Scale developed within the scope of the research was used. Exploratory and confirmatory factor analyses were used for the validity and reliability analysis of the scale. As a result of the analyses, a measurement tool consisting of a total of 36 items and 5 sub-dimensions (Communication Skills, Interaction with Players, Branch Competencies, Impact on Competitions and Contribution to the Team) was revealed. According to the findings, it was determined that the "Perception of Leadership in E-sports Scale" is a valid and reliable measurement tool. Therefore, it was concluded that the measurement tool, which shows the necessary psychometric properties for Turkish language and culture, can be used to determine the leadership perceptions of e-sports players in Turkey about their coaches.

Keywords: Pilot study, scale development, E-sport, Leadership.

177-iscs-conference-10th-811FC-KY-SG-Oral/Online / Çeviri-273

ERKEK FUTBOLCULARDA BİLİNÇLİ FARKINDALIK VE YARIŞMA KAYGISI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Burak ARICIOĞLU, Ayşe TÜRKSOY İŞİM, Zarife ARSLAN TAŞTAN, Hasan Ceyhan CAN

Istanbul Topkapı Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

Öz

Futbolcular üzerinde yapılan psikolojik araştırmalar, yarışma sırasında yaşanan kaygı düzeyinin performansı etkilediğini ortaya koymaktadır. Yarışma kaygısı, sporcuların performansını olumsuz yönde etkileyebilecek bir psikolojik durumdur ve özellikle yüksek baskı altındaki maçlarda belirginleşir. Baskı altındayken kaygının yönetilmesi, optimum performansı sürdürebilmek için kritik öneme sahiptir. Bireylerin şimdiki ana odaklanarak, zihinsel baskılara daha iyi dayanıklılık göstermelerine ve stresle başa çıkmalarına bilinçli farkındalık yardımcı olabilir. Bu araştırma kapsamında, amatör futbolcularda yarışma kaygısını yordamada bilinçli farkındalığın rolünün incelenmesi amaçlanmıştır. Futbolcuların yarışma kaygısı ve bilinçli farkındalık düzeylerinin; eğitim durumu, ailede spor yapan birey bulunma durumu, haftalık antrenman süresi ve antrenör ile çalışma süresi değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Araştırma ilişkisel araştırma deseninde tasarlanmıştır. Araştırmanın örneklemini, amatör olarak futbol oynayan 12-18 yaş arasındaki futbolculardan amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme ile seçilen 420 erkek oluşturmaktadır. Araştırmada katılımcılara kişisel bilgi formunun yanı sıra "Spor Kaygı Ölçeği-2" ve "Sporcu Bilinçli Farkındalık Ölçeği" uygulanmıştır. Verilerin analizinde bağımsız örneklem t testi ve çoklu doğrusal regresyon analizi uygulanmıştır. Futbolcuların bilinçli farkındalık düzeyinin eğitim durumu, ailede spor yapan birey bulunma durumu, haftalık antrenman süresi ve antrenör ile çalışma süresi değişkenlerine göre anlamlı olarak farklılaşmadığı belirlenmiştir. Futbolcuların kaygı düzeylerinin; ailede spor yapan birey bulunma durumu ve haftalık antrenman süresine göre anlamlı olarak farklılık göstermediği; eğitim durumu ve antrenörle çalışma süresine göre anlamlı farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Lise mezunu olan futbolcuların ortaokul mezunu futbolculara göre daha fazla kaygı duyduğu ve antrenörü ile bir yıldan fazla çalışan futbolcuların kaygı düzeylerinin daha düşük olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Yargılamama ve yeniden odaklanma değişkenlerinin kaygı üzerinde anlamlı yordayıcı oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Sonuç olarak; bilinçli farkındalığın antrenman süresi, eğitim durumu gibi değişkenlerden bağımsız olarak geçmişte yaşanan ya da şimdiki anda deneyimlenen olayların etkisine kapılmadan, yaşanan anı kabul edip onaylayarak duyguları düzenlemede etkili olduğu görülmektedir. Sporcuların eğitim düzeyi arttıkça stresli durumların olumsuz bir şekilde yorumlanmasının arttığı ve artan stresin antrenör ile çalışılan zamanla ters orantılı olarak azaldığı görülmektedir. Spor kaygısının optimal spor performansını engelleyebileceği durumları öngörürken, sporcuları etkileyebilecek faktörlerin (örneğin, bilinçli farkındalık) dikkate alınması önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Spor, bilinçli farkındalık, yarışma kaygısı

The Relationship Between Mindfulness and Competitive Anxiety in Male Football Players

Abstract

Psychological research on football players reveals that the level of anxiety experienced during competition affects performance. Competitive anxiety is a psychological state that can negatively impact athletes' performance, becoming particularly evident in high-pressure matches. Managing anxiety under pressure is crucial for maintaining optimal performance. Mindfulness can help individuals focus on the present moment, increasing their resilience to mental pressures and enabling them to cope better with stress. This study aims to examine the role of mindfulness in predicting competitive anxiety among amateur football players. The study also investigates whether the levels of competitive anxiety and mindfulness among football players differ according to variables such as educational status, the presence of family members who engage in sports, weekly training duration, and the length of time working with a coach. The research is designed using a correlational

research model. The sample consists of 420 male amateur football players aged 12-18, selected through criterion sampling, one of the purposive sampling methods. Participants were administered a personal information form, the "Sport Anxiety Scale-2," and the "Athlete Mindfulness Questionnaire." Independent sample t-tests and multiple linear regression analysis were used for data analysis. It was determined that the level of mindfulness among football players did not significantly differ according to educational status, the presence of family members who engage in sports, weekly training duration, and the length of time working with a coach. The anxiety levels of the football players did not significantly differ according to the presence of family members who engage in sports and weekly training duration; however, they did significantly differ according to educational status and the length of time working with a coach. High school graduate football players experienced more anxiety compared to middle school graduates, and football players who had worked with their coach for more than a year had lower anxiety levels. The variables of non-judgment and re-focusing were found to be significant predictors of anxiety. In conclusion, mindfulness is effective in regulating emotions by accepting and acknowledging the present moment without being influenced by past or present events, independent of variables such as training duration and educational status. It is observed that as the educational level of athletes increases, the negative interpretation of stressful situations also increases, and the increasing stress decreases inversely proportional to the time spent working with a coach. While predicting situations where sports anxiety may hinder optimal sports performance, it is important to consider factors that may affect athletes (e.g., mindfulness).

Keywords: Sport, mindfulness, competitive anxiety.

Fitness Katılımcılarının Rekreatif Etkinliklere Yönelik Serbest Zaman İlgilenimi ve Algılanan Hizmet Kalitesi Düzeylerinin Belirlenmesi

Rahmi CENGİZ, Fatih YAŞARTÜRK

Bartın Üniversitesi

Öz

Bu araştırmanın amacı, fitness merkezlerine üye olan katılımcıların rekreatif etkinliklere yönelik ilgilenim ve algılanan hizmet kalitesi düzeylerini tespit etmek ve değişkenler arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırmanın örneklem grubu basit seçkisiz örneklem yöntemiyle belirlenmiş olup, 388 kadın ve 649 erkek katılımcıdan oluşmaktadır. Araştırmada verilerin toplanması için kullanılanlar; "Kişisel bilgi formu", Kyle ve diğerleri (2007) tarafından geliştirilen ve Türkçe uyarlaması Gürbüz, Çimen ve Aydın (2015) tarafından yapılan "Serbest Zaman İlgilenim Ölçeği-SZİÖ" kullanılmıştır. Ek olarak Uçan (2007) geliştirdiği "Spor-Fitness Merkezlerinin Algılanan Hizmet Kalitesi Ölçeği (SFM-HKÖ)" kullanılmıştır. Verilerin analizinde; katılımcıların demografik özelliklerine göre, serbest zaman ilgilenimleri ve algılanan hizmet kalitesini karşılaştırmak için, t-Testi ve ANOVA testleri uygulanmıştır. Anlamli farklılığın yönünü belirlemek için TUKEY testi yapılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkiyi belirlemek için de Pearson Korelasyon Testi uygulanmıştır. Araştırmanın t Testi sonuçlarına göre SFM-HKÖ ve SZİÖ puan ortalamalarında "Cinsiyet", "Medeni durum" ve "Aktif spor branşı (fitness dışında)" değişkenlerinde anlamlı farklılık gözlemlenmiştir ($p<0,05$). Araştırmanın Anova Testi sonuçlarına göre ise SFM-HKÖ ve SZİÖ puan ortalamalarında "Vücut yapısı", "Spor merkezi haftalık kullanım süresi", "Spor yapma süresi" ve "Katılım amacı" değişkenlerinde anlamlı farklılık gözlemlenirken ($p<0,05$), "Yaş", "Eğitim durumu" ve "Meslek" değişkenlerinde anlamlı farklılık gözlemlenmemiştir. Araştırmanın Pearson Korelasyon Testi sonuçlarına göre "ortalama hane geliri" değişkeninde SFM-HKÖ ve SZİÖ puan ortalamalarında anlamlı ilişki gözlemlenmemiştir. Katılımcıların serbest zaman ilgilenim düzeyleri ve spor-fitness merkezlerinin algılanan hizmet kalitesi arasındaki ilişki incelendiğinde ise istatistiksel olarak düşük düzeyde pozitif bir ilişki bulunmuştur. Sonuç olarak katılımcıların serbest zaman ilgilenim düzeylerinde bir artış olması durumunda algılanan hizmet kalitesi düzeylerinde de bir artış gözlemlenebileceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Algılanan hizmet kalitesi, fitness, serbest zaman ilgilenim

The Determination of Fitness Participants' Leisure Involvement in Recreational Activities and Perceived Service Quality Levels

Abstract

The aim of this study is to determine the level of interest and perceived service quality of the participants who are members of fitness centers towards recreational activities and to examine the relationship between the variables. The sample group of the study was determined by a simple random sampling method and consisted of 388 female and 649 male participants. The ones used to collect data in the research; "Personal Information Form", "Leisure Involvement Scale-LIS" developed by Kyle et al. (2007) and adapted into Turkish by Gürbüz et al. (2015) were used. As another scale, the "Perceived Service Quality of Sports-Fitness Centers Scale (SFC-PSQS)" developed by Uçan (2007) was used. In the analysis of data; t-Test and ANOVA tests were applied to compare the leisure time involvement and perceived service quality according to the demographic characteristics of the participants. TUKEY test was used to determine the direction of significant difference. Pearson Correlation Test was applied to determine the relationship between the variables. According to the t-Test results of the study, a significant difference was observed in the "Gender", "Marital status" and "Active sports branch (except fitness)" variables in the mean scores of SFC-PSQS and LIS ($p<0.05$). According to the results of the Anova Test of the study, there was a significant difference in the variables of "Body structure", "Weekly use of the sports center", "Time to do sports" and "Purpose of participation" in the mean scores of SFC-PSQS and LIS ($p<0.05$), while "Age No significant difference was observed in the variables of", "Educational status" and "Occupation". According to the Pearson Correlation Test results of the study, no significant relationship was observed in the "mean household income" variable in the mean scores of SFC-PSQS and LIS. When the relationship between the leisure time involvement of the participants and the perceived service quality of the sports-fitness centers was examined, a statistically low-level positive relationship was found. As a result, it can be mentioned that if there is an increase in the leisure time involvement of the participants, an increase in the perceived service quality levels can also be observed.

Keywords: Perceived service quality, fitness, leisure involvement

182-iscs-conference-10th-809FC-KY-SG-Oral/Online / Çeviri-279

Egzersiz ve Beyin Fonksiyonları

Emircan SİLER, Muhammet YÜCEL, Rasim GARALOV, Ali Rıza GÜRSOY, Mert SİPAHİ

Bartın Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Bartın Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Bartın Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi
Bartın Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi
Bartın Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi

Öz

Düzenli fiziksel aktivitenin bilişsel işlevi geliştirdiğini ve yaşa bağlı bilişsel gerilemeye karşı koruduğunu göstermiştir. Düzenli fiziksel aktivite yapmak, beyne kan akışını ve oksijen alımını artırır. Bu durum, yeni beyin hücrelerinin oluşumunu ve büyümesini teşvik eden beyin kaynaklı nörotrofik faktör (BDNF) gibi büyüme faktörlerinin salınımını da teşvik eder. Ek olarak, egzersiz odaklanmayı, konsantrasyonu ve genel zihinsel berraklığı artırır. Bu bağlamda; bu sistematik derlemenin amacı, egzersiz ve beyin fonksiyonlarını sistematik derleme aracılığı ile inceleyerek yorumlamaktır.

Araştırma, "Egzersiz, Beyin ve Beyin Fonksiyonları" anahtar kelimeleriyle ilgili literatürü kapsamlı bir şekilde tarayarak gerçekleştirilmiş ve sistematik bir derleme olarak yapılandırılmıştır. Elde edilen verileri analitik yöntemlerle birbirine bağlayarak konunun derinlemesine incelenmesi sağlanmıştır. Yorumsamacı yaklaşım ise, egzersizin beyin fonksiyonları üzerindeki etkilerini anlamlandırmak için kullanılmış; bu bağlamda bireylerin egzersize yüklediği anlamlar ve bireysel deneyimler ön plana çıkarılarak yorumlamalar yapılmıştır. Yorumsamacı yaklaşım, bir nevi "anlama" öğretisi olarak değerlendirilebilir; bu yaklaşım, literatürdeki verileri bireylerin deneyimlerinden yola çıkarak açıklamak için kullanılmıştır (Keat ve Urry, 2016; Şakar ve Sarıkan, 2023).

Araştırma sonuçları incelendiğinde, 2011-2024 yılları arasında yapılan egzersiz ve beyin fonksiyonları üzerine yapılan araştırmalar değerlendirilmiştir. Sonuç olarak; egzersiz uygulamalarının nöroplastisiteyi artırdığı, bilişsel işlevi ve günlük yaşam yeteneğini iyileştirdiği, nörojeniz oluşumuna yardımcı olduğunu göstermektedir. Egzersizin, klinik semptomları iyileştirmedeki faydalarına paralel olarak, nörojenizi, gelişmiş metabolizma ve anjiyogenez de dâhil olmak üzere beyin bakımı ve plastisite için bir dizi destek sistemini modüle ettiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Egzersiz, Beyin Fonksiyonu ve Sağlık

183-iscs-conference-10th-809FC-KY-SG-Oral/Online / Çeviri-280

Sporda Görsel Algılama Yöntemleri: Sistemik Derleme

Mert SİPAHİ, Muhammet YÜCEL, Tuna TURĞUT

Bartın Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Bartın Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Bartın Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi

Öz

Görsel algı, bireyin görsel sistem aracılığıyla çevresinden alınan görsel uyarıcıları önceki deneyimleriyle entegre ederek tanıma, ayırt etme, sınıflandırma ve anlamlandırma yeteneği olarak ortaya çıkar, bu süreç bireyin görsel bilgileri anlama çabasının bir yansıması olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda; bu sistemik derlemenin amacı, sporda görsel algılama yöntemlerini sistemik derleme aracılığı ile inceleyerek yorumlamaktır.

Araştırmancın örneklemini son 15 yıl içerisinde çeşitli veri tabanlarında (Pubmed, Scopus Web of Science (WOS) ve Sport Discuss veri tabanlarında "Görsel Algı", "Görsel Algı Ölçeği", "Görsel Algı Testi" "Görsel Algılama Yöntemi" anahtar kelimeleri kullanılarak tarama yapılmıştır. Makale özelliklerini ortaya koymak amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanmış olan Veri Çekme Formu, raporlama özelliklerinin değerlendirilmesinde PRISMA kılavuzu ve mevcut araştırma için belirlenen seçim kriterleri kullanılarak çalışmalar incelenmiştir.

Araştırma sonuçları incelendiğinde, 2011-2024 yılları arasında yapılan görsel algılama araştırmalarını incelemiştir. İncelenen 38 çalışmadan 7 tanesi dahil edilme kriterlerine uygun bulunmuştur. Derleme sonucunda 7 farklı görsel algılama yöntemi tespit edilmiştir. Bu yöntemler arasında görsel algı ölçekleri, görsel algı testleri ve görsel algılama görevleri yer almaktadır. En sık kullanılan görsel algı ölçeği Frostig Görsel Algı Testi olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Spor, Görsel Algı ve Performans

Visual Perception Methods in Sports: Systematic Review

Abstract

Visual perception emerges as the individual's ability to recognize, distinguish, classify and make sense of visual stimuli received from the environment through the visual system by integrating them with their previous experiences. This process is thought to be a reflection of the individual's effort to understand visual information. In this context; The purpose of this systematic review is to examine and interpret visual perception methods in sports through a systematic review.

The sample of the research was searched in various databases (Pubmed, Scopus Web of Science (WOS) and Sport Discuss databases in the last 15 years with the keywords "Visual Perception", "Visual Perception Scale", "Visual Perception Test" and "Visual Perception Method". The studies were examined using the Data Extraction Form prepared by the researchers to reveal the features of the article, the PRISMA guide in evaluating the reporting features and the selection criteria determined for the current research.

When the research results were examined, visual perception research conducted between 2011 and 2024 was examined. Of the 38 studies reviewed, 7 were found to meet the inclusion criteria. As a result of the compilation, 7 different visual perception methods were identified. These methods include visual perception scales, visual perception tests and visual perception tasks. The most frequently used visual perception scale was the Frostig Visual Perception Test.

Keywords: Sports, Visual Perception and Performance

184-iscs-conference-10th-809FC-KY-SG-Oral/Online / Çeviri-281

Yaşlılarda Aerobik Egzersiz Uygulamalarının Denge Performansına Etkileri Effects of Aerobic Exercise Practices on Balance Performance in the Elderly

Abdullah DEMİRLİ, Yusuf Burak YAMANER, Tuna TURĞUT

İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi,
Bursa Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü,
Bartın Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi

Abstract

Aerobic exercises are considered an effective method to improve balance performance in the elderly. Regular aerobic exercise helps strengthen the muscles that provide balance and coordination and improve the functions of the nervous system. In this context; The aim of this systematic review is to examine the relationship between nutrition and performance in lightweight athletes.

The sample of the descriptive type research was collected in various databases (Pubmed, Scopus Web of Science (WOS) and Sport Discuss databases in the last 15 years, using the keywords "elderly", "aerobic exercise", "balance performance" in the context of elderly, aerobic exercise and balance. PICO A literature review study was conducted to answer questions regarding the criteria (population, application, comparison and results). Some of the articles obtained as a result of the database review were eliminated and some were used in the systematic review.

As a result of the research, it was observed that aerobic exercise programs applied to elderly individuals had positive effects on their balance performance. So that; Correctly applied exercise programs enable balance performance improvement in elderly individuals. On the other hand, it has been shown that the combination of aerobic exercise and balance training can provide even greater improvements in balance and coordination in the elderly. In this regard, it is thought that exercises performed in combination (aerobic exercise + balance) will improve the balance performance of elderly individuals. In this context; It is recommended that future studies take this factor into consideration.

Keywords: Exercise, Balance and Health

185-iscs-conference-10th-676FC-KY-SG-Face to Face Oral / -282

FitPodz Cihazının Güvenirlik ve Geçerlik Çalışması

Emre BOZ, Burakhan AYDEMİR

Bayburt Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Beden Eğitimi Bölümü

Öz

Günümüz teknolojisinin gelişmesinin paralelinde ölçme araçlarının çeşitliliği artış göstermektedir. Bu araştırma özelinde söz konusu ölçme araçlarından FitPodz cihazının geçerlilik ve güvenilirlik çalışmasının farklı yaş gruplarından bireylerin tepki sürelerinin ölçülmesiyle gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmada yetişkin grubu (n=25) ve çocuk grubu (n=29) olmak üzere çalışma gruplarına yer verilmiştir ve bu grupları taekwondo sporcuları oluşturmuştur. Her iki araştırma grubunun da iki farklı zamanda hem FitPodz hem de BlazePod cihazlarıyla tepki süreleri ölçülmüştür. Verilerin normallik dağılımlarının tespit edilmesi adına Shapiro-Wilk normallik testi ve çarpıklık-basıklık katsayıları hesaplanmıştır. Bu hesaplamaların yanı sıra etki değeri büyüklüğünün hesaplanması için Cohen's d indeksi dikkate alınmıştır. İki farklı zamanda yapılan ölçümlerin arasındaki karşılaştırmaların yapılmasında Paired Sample t testi kullanılırken, geçerlik analizleri için Pearson korelasyon analizi, sınıf içi korelasyon katsayısı ve Bland Altman grafik analiz yöntemleri kullanılmıştır. Bland-Altman grafik analizinin neticesinde düşük yanlılık (-0,28) tespit edilmiştir. FitPodz ve BlazePod ölçümleri arasında hem yetişkin grubu (r=,79; ICC=,91) hem de çocuk grubu (r=,81; ICC=,92) adına pozitif yönlü yüksek düzey korelasyon olduğu ve yüksek uyum değeri elde edilmiştir. Sonuç olarak hem yetişkin hem de çocuk yaşta bireylerin tepki sürelerini belirlemek adına FitPodz cihazının geçerli ve güvenilir bir yöntem olarak kullanılabileceği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Tepki Süresi, FitPodz, BlazedPod, Güvenirlik ve Geçerlik

Genç Erkek Futbolcuların Anaerobik Güçlerinin Değerlendirilmesi

Halit Egesoy, Ayşegül Yapıcı

Paü Spor Bilimleri Fakültesi, Paü Spor Bilimleri Fakültesi

Öz

Bu çalışmanın amacı genç erkek futbolcuların anaerobik güçlerinin incelenmesi ve anaerobik güç açısından futbolcuların yaşları arasındaki farklılığın belirlenmesidir. Çalışmaya Denizlispor altyapısında U17 ve U19 yaş kategorisinde lisanslı olarak futbol oynayan, düzenli olarak antrenman yapan ve herhangi bir sakatlığı olmayan 35 erkek futbolcu gönüllü olarak katılmıştır. Futbolcuların boy uzunluğu, vücut ağırlığı, vücut kompozisyon ölçümleri ve Wingate anaerobik güç ölçümleri yapılmıştır. Çalışma sonuçlarına göre U17 ve U19 yaş kategorisindeki futbolcuların vücut ağırlıkları (kg), boy uzunlukları (cm), yağsız vücut kütleleri (kg) arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunurken ($p < 0.05$), vücut kütle indeksleri (kg/m^2), vücut yağ yüzdeleri (%) ve yağlı vücut kütleleri arasında anlamlı fark bulunamamıştır ($p > 0.05$). Ayrıca U17 ve U19 futbolcularının Wingate testi maksimum ve minimum değerleri arasında anlamlı bir fark bulunamamış ($p > 0.05$), fakat yorgunluk indeksi ve anaerobik kapasite arasında fark bulunmuştur ($p < 0.05$).

Anahtar Kelimeler: Anaerobik Güç, Futbol, Wingate

Evaluation of Anaerobic Power of Young Male Soccer Players

Abstract

The purpose of this study is to examine the anaerobic power of young soccer players in the age groups U17 and U19 and to determine the differences between their anaerobic powers. A total of 35 male soccer players who are playing in the age groups U17, U19 age categories in Denizlispor, trained regularly and have no injuries participated in the study voluntarily. Height, weight, body composition and Wingate anaerobic power measurements of soccer players were made in this study. According to research results there is a significant difference between U17 and U19 young soccer players' weight (kg), height (cm), fat free mass (kg) but there is no significant difference between their body mass index (kg/m^2), fat percentage (%), fat mass (kg). Furthermore it was determined that there is a significant difference between young soccer players' anaerobic power and fatigue index but there is no significant difference between their minimum and maximum Wingate values.

Keywords: Anaerobic Power, Soccer, Wingate

BRAZILIAN JIU JITSU Sporcularının Psikolojik Gerilim Düzeylerinin İncelenmesi

Aygül ÇAĞLAYAN TUNÇ, Enes KOÇ

Istanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul Aydın Üniversitesi

Öz

Çalışmanın amacı; Brazilian Jiu Jitsu sporcularının psikolojik gerilim düzeylerinin bağımsız değişkenlere göre incelenmesidir. Araştırma ilişkisel tarama modeline göre tasarlanmıştır. Araştırmanın örneklemini; İstanbul, Ankara, İzmir ve Konya illerindeki Brazilian Jiu Jitsu sporcuları arasından kolayda örnekleme yöntemiyle seçilen 135 sporcu oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, kişisel bilgi formu ve sporcu psikolojik gerilim anketi kullanılmıştır. Rice ve arkadaşları (2020) tarafından geliştirilmiş, ölçeğin Türkçe geçerlik güvenirliği ise Lime ve arkadaşları (2022) tarafından yapılmıştır. Veriler bilgisayar ortamında analizi SPSS programıyla yapılmış, öncelikle kullanılacak testlerin türü ile ilgili normal dağılım değerleri analiz edilmiştir. Skewness ve Kurtosis değerlerinin normal dağılımı gösterdiği tespit edilmiş karşılaştırmalarda Anova testi kullanılmıştır. Tüm testler için anlamlılık düzeyi $p=0,05$ kullanılmıştır. Verilerin analizinde, katılımcıların sporcu psikolojik gerilim düzeyi puan ortalamaları yaşa göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmamaktadır. Katılımcıların sporcu psikolojik gerilim düzeyi puan ortalamaları Brazilian Jiu Jitsu sporu deneyim yılına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmamaktadır. Katılımcıların sporcu psikolojik gerilim düzeyi puan ortalamaları algılanan ekonomik duruma göre öz düzenleme zorluğu ve performans endişeleri alt boyut puanlarında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmamakta iken dışsallaştırılmış başa çıkma alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark bulunmuştur. Ekonomik durumunu kötü olarak algılayanların dışsallaştırılmış başa çıkma puanı orta algılayanların puanlarından yüksektir.

Anahtar Kelimeler: Brazilian Jiu Jitsu, psikolojik gerilim, performans

EXAMINATION OF PSYCHOLOGICAL STRAIN LEVELS OF BRAZILIAN JIU JITSU ATHLETES

Abstract

The aim of the study is to examine the psychological strain levels of Brazilian Jiu Jitsu athletes according to independent variables. The research was designed according to the relational scanning model. The sample of the research consists of 135 athletes selected by convenience sampling method from Brazilian Jiu Jitsu athletes in İstanbul, Ankara, İzmir, and Konya provinces. Personal information form and athlete psychological strain questionnaire were used as data collection tools in the research. The validity and reliability of the scale developed by Rice and colleagues (2020) were conducted by Lime and colleagues (2022). The data were analyzed using the SPSS program in computer environment, and firstly, the normal distribution values related to the type of tests to be used were analyzed. Anova test was used in comparisons where Skewness and Kurtosis values showed normal distribution. A significance level of $p=0.05$ was used for all tests. In the analysis of the data, the mean scores of athlete psychological strain level of the participants do not differ statistically significantly according to age. The mean scores of athlete psychological strain level of the participants do not differ statistically significantly according to Brazilian Jiu Jitsu experience years. While the mean scores of athlete psychological strain level of the participants do not differ statistically significantly in the sub-dimensions of self-regulation difficulty and performance concerns according to perceived economic situation, a statistically significant difference was found in the sub-dimension of externalized coping. The externalized coping scores of those who perceive their economic situation as poor are higher than the scores of those who perceive it as moderate.

Keywords: Brazilian Jiu Jitsu, psychological strain, performance

Profesyonel Erkek Futbolcularda Sezon Başı Hazırlık Süreci Antrenmanlarının Testosteron Seviyesi Üzerine Etkisi

**Sibel YILDIRIM¹, Ömer AKYÜZ², Murat AKYÜZ³, Yunus Emre GÜLER⁴,
Burhan BAŞOĞLU⁵, Abdullah DEMİRLİ⁶**

¹ Hitit Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi Bölümü, Çorum • sibelyildirim@hitit.edu.tr • > 0000-0001-5123-4286

² Bartın Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü, Bartın • oakyuz@bartin.edu.tr • > 0000-0001-7105-1954

³ Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi Bölümü, Manisa • murat.akyuz@cbu.edu.tr • > 0000-0002-8424-2765

⁴ İstanbul Esenyurt Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Spor Yöneticiliği Bölümü, İstanbul • yunusemreguler@esenyurt.edu.tr • 0000-0002-0270-7494

⁵ Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Nevşehir • bburhan@nev.edu.tr • 0000-0001-9498-671X

⁶ İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi Bölümü, İstanbul • abduallah_demirli2552@hotmail.com • > 0000-0003-1727-4596

Öz

Futbolcuların sezon başı hazırlık dönemi, genellikle fiziksel kondisyon düzeylerini arttırmak, dayanıklılıklarını geliştirmek ve performanslarını zirveye çıkarmak için yoğun antrenman programlarına tabi tutuldukları bir dönemdir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, profesyonel erkek futbolcularda sezon başı hazırlık süreci antrenmanlarının testosteron seviyeleri üzerine etkisini belirlemektir. Araştırmaya, TFF 2. Liginde profesyonel futbol oynayan, yaş ortalamaları $25,30 \pm 7,22$ (yıl) olan toplam 16 futbolcu dahil edilmiştir. Araştırmada futbolculara müsabaka dönemi öncesinde 8 haftalık hazırlık antrenmanı uygulanmıştır. Antrenmanların öncesinde ve sonrasında hormonal parametrelerden testosteron değerleri analiz edilmiştir. Futbolcuların ön test ve son test testosteron düzeylerini karşılaştırmak için bağımlı örneklem t testi (Paired Samples t-Test) yapılmıştır. Sonuç olarak, sporcuların sezon öncesi hazırlık dönemi ön test testosteron seviyeleri ile son test testosteron seviyeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir artış olduğu tespit edilmiştir ($t=-2,497$; $p=0,025$). Çalışmamızdan elde ettiğimiz sonuçlara göre uygulanan antrenman programının sporcuların testosteron seviyelerini artırdığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Kor Antrenman, Testosteron, Hazırlık Süreci

THE EFFECT OF EARLY SEASON PREPARATION TRAINING ON TESTOSTERONE LEVELS IN PROFESSIONAL ATHLETES

Abstract

The pre-season preparation period for football players is usually a period when they are subjected to intensive training programs to increase their physical fitness levels, improve their endurance and peak their performance. In this context, the aim of the study is to determine the effect of pre-season training sessions on testosterone levels in professional male football players. A total of 16 football players with an average age of 25.30 ± 7.22 (years) who played professional football in the TFF 2. Ligue in the research. In the research, 8-week preparation training was applied to the football players before the competition period. Testosterone values were analyzed from hormonal parameters before and after the workouts. The dependent sample t-test (Paired Samples T-Test) was performed to compare the pretest and post-test testosterone levels of football players. As a result, it was found. that there was a statistically significant increase between the pre-test testosterone levels of the athletes during the pre-season preparation period and the post-test testosterone levels ($t=-2.497$; $p=0.025$). According to the results we obtained from our study, it has been seen that the training program applied increases the testosterone levels of athletes.

Keywords: Core Training, Football, Testosterone, The Preparation Process.

Elit Futbolcularda Fiziksel Hazırlık Sürecinin Kreatin Kinaz Seviyeleri Üzerine Etkisi*

Sibel YILDIRIM¹, Ömer AKYÜZ², Tülay CEYLAN³, Levent CEYLAN⁴, Murat AKYÜZ⁵

¹Arş. Gör. Dr., Sibel YILDIRIM, Spor Bilimleri, Hitit Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Antrenörlük Eğitimi Bölümü, sibelyildirim@hitit.edu.tr, ORCID: 0000-0001-5123-4286

² Öğr. Gör. Dr., Ömer AKYÜZ, Spor Bilimleri, Bartın Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Antrenörlük Eğitimi Bölümü, oakuz@bartin.edu.tr, ORCID: 0000-0001-7105-1954

³ Drt., Tülay CEYLAN, Spor Bilimleri, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, tulaykaymak17@hotmail.com, ORCID: 0000-0003-1884-4319

⁴ Doç. Dr., Levent CEYLAN, Spor Bilimleri, Hitit Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Spor Yöneticiliği Bölümü, e-posta, ORCID: 0000-0002-3045-1211

⁵ Prof. Dr., Murat AKYÜZ, Spor Bilimleri, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Antrenörlük Eğitimi Bölümü, murat.akyuz@cbu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8424-2765

Öz

Bu çalışmanın amacı, elit futbolcularda fiziksel hazırlık sürecinin CK seviyeleri üzerindeki etkilerini incelemektir. Bu çalışmada, futbolcu grubunun kısa dönemli takip edilmesiyle elde edilecek bulguların, antrenman programlarının planlanmasında daha geniş bir perspektif sunacağı düşünülmektedir. Araştırmanın evrenini, Türkiye Futbol Federasyonu 2. Liginde bulunan Çorum futbol kulübünde profesyonel futbol oynayan, 18-32 yaş aralığında olan 15 erkek futbolcu oluşturmaktadır. Hazırlık dönem öncesi ve dört haftalık egzersiz programı sonrası katılımcılardan vücut ağırlığı, boy ölçümü ve biyokimyasal verilerden kreatin kinaz alınmıştır. Verilerin analizi SPSS istatistik paket programında $p < 0.05$ anlamlılık derecesine göre değerlendirilmiştir. Tüm değişkenler için tanımlayıcı istatistik değerler hesaplanmıştır. Futbolcuların kreatinkinaz düzeylerini karşılaştırmak için Paired Samples T-Test yapılmıştır. Çalışma bulgularına göre sporcuların vücut ağırlıklarının $\bar{x} = 76,4 \pm 7,38$ (kg) olduğu boy uzunluklarının da $\bar{x} = 180 \pm 6,42$ (cm) olduğu tespit edilmiştir. Sporcuların sezon öncesi ve sonrası kreatin kinaz seviyelerinde ön ve son test ölçümleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($t = -2,473$; $p = 0,027$). Sonuç olarak, futbolcularda fiziksel hazırlık sürecinin kreatin kinaz seviyelerine etkisine baktığımız bu çalışmada düzenli ve doğru yapılan egzersizlerin kreatin kinaz toleransını artırdığını ve sporcuların antrenmana uyumuyla dinlenik kreatin kinaz enzimlerinin anlamlı bir şekilde düştüğünü göstermektedir. Bu noktadan hareketle Biyokimyasal bir enzim olan CK, egzersize bağlı kas hasarının tespitinde sporcunun performans kaybı değerlendirmesinde, sakatlanma riskinin hesaplanmasında, antrenman programlarının planlanması ve sağlık durumunun izlenmesi gibi çeşitli alanlarda önemli bir belirteç olup, antrenmanların sıklığını, yoğunluğunu, kapsamını ve süresini belirleyici bir kriter olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kreatin Kinaz, Elit Futbolcular, Fiziksel Hazırlık Süreci **Anahtar Kelimeler:** Futbol, Kor Antrenman, Testosteron, Hazırlık Süreci

The Effect of Physical Preparation on Creatinine Chymase Levels in Elite Soccer Players

Abstract

The aim of this study was to investigate the effects of physical preparation on CK levels in elite football players. This study assumes that the results obtained from a short-term follow-up of football players will provide a broader perspective for the planning of training programmes. The population of the study consisted of 15 male football players aged 18-32 years old who played professional football in Çorum Football Club in the 2nd division of the Turkish Football Association. The participants' body weight, height and creatine kinase were determined from biochemical data before the preparation phase and after the four-week training programme. The data analysis was evaluated with the statistical package SPSS. Paired samples T-test was used to compare the creatinine kinase levels of the football players. According to the results of the study, a significant difference was found between the athletes' pre-season and post-season creatine kinase measurements. In summary, this study,

in which we investigated the effects of physical preparation on creatine kinase levels in soccer players, shows that regular and correct training increases creatine kinase tolerance and creatine kinase enzymes decrease significantly at rest as athletes adapt to training. From this point of view, the biochemical enzyme CK is an important marker in several areas, such as determining exercise-induced muscle damage, evaluating the athlete's performance decline, calculating injury risk, planning training programs and monitoring health status, and it has been shown to be a criterion that determines the frequency, intensity, volume and duration of training.

Keywords: Creatin Kinase, Elite Footballers, Physical Preparation Process

GÜNCEL KONGRE PROGRAMI / CURRENT CONGRESS PROGRAM

<http://www.iscs-conference.org>

ULUŞLARARASI | INTERNATIONAL
BİLİM KÜLTÜR VE | SCIENCE CULTURE AND
SPOR DERNEĞİ | SPORT ASSOCIATION

AKADEMİJA ZNANJA
BUDVA

Hibrit 10. Uluslararası
BİLİM KÜLTÜR VE SPOR KONGRESİ
10TH INTERNATIONAL
CONFERENCE ON SCIENCE CULTURE
AND SPORT

26-30 MAYIS-MAY '24

BUDVA - KARADAĞ
BUDVA - MONTENEGRO

ÖNEMLİ TARİHLER	IMPORTANT DATES
08.01.2024 Özet gönderimi başlangıcı	08.01.2024 Start of abstract submission
20.03.2024 Erken kayıt son tarih	20.03.2024 End of abstract submission
15.05.2024 Bildiri kabulü son tarih	15.05.2024 Final date for conference registration
20.05.2024 Kongre programının açıklanması	20.05.2024 Declaration of conference programme

✉ info@iscs-conference.org | www.iscs-conference.org | [f ISCSA.UBIKS](https://www.facebook.com/ISCSA.UBIKS) | [t ISCSA_UBIKS](https://twitter.com/ISCSA_UBIKS) | [i ISCSA.UBIKS](https://www.instagram.com/ISCSA.UBIKS)

<http://www.iscs-conference.org>

BİLİMSEL PROGRAM: "10. Uluslararası Bilim, Kültür ve Spor Kongresi"
SCIENTIFIC PROGRAM: "10th International Science, Culture and Sports Congress"

27.05.2024 Pazartesi/Monday

YER: AKADEMİ BİNASI

Açılış Programı/Opening Program

Saat/Time: 10:00-12:00

PROGRAM DETAYI/PROGRAM DETAILS

Saat/Time:
10:00-12:00

Opening Shows

Açılış
Seremonisi ve
Ödül Töreni

UBİKS Başkanı Prof. Dr. Taner BOZKUŞ'un Açılış Konuşması

Mehmet YILMAZ "Yükseköğretimde Akreditasyon Süreçleri"

Prof. Dr. Fahrettin GÖKTAŞ

Prof. Dr. Musa YILDIZ

Assoc. Prof. Simona PAJAUJIENE "Promotion of Physical Activity and Healthy Lifestyle During Pregnancy and Postpartum Period"

Prof. Dr. Adela BADAU "Innovative Technology in Swimming"

Prof. Dr. Mutlu TÜRKMEN "Sürdürülebilir Spor Organizasyonlarının Sağlanması Açısından Çocukların Korunmasının Önemi, PCSOS Modeli"

Ödül Töreni

<http://www.iscs-conference.org>

SÖZEL SUNUMLAR / ORAL PRESENTATIONS

27.05.2024 – Pazartesi/Monday

Saat/Time: 13:30-15:00

Workshop
Salon/Hall 1

Oturum Başkanı/Session Chair: Prof. Dr. Fatma TEZEL ŞAHİN

Saat/Time:	Başlık/Title	Yazarlar/Authors
13:30-13:45	Okul Öncesi Öğretmenlerinin Güncellenen Okul Öncesi Eğitim Programı Değerlendirme Boyutu Hakkındaki Görüşleri	Ayşenur BEKTAŞ, Cansu TUTKUN
13:45-14:00	İlkokula Hazırlık Süreci: Okul Öncesi Dönem Çocuğu Olan Ebeveynlerin Deneyimleri	Betül Kübra Şahin YONCA, Fatma Tezel ŞAHİN
14:00-14:15	Okulöncesi öğretmenleri çocuk istismarı ve ihmali önlemenin neresinde?	Dilek EROL
14:15-14:30	OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN ÇOCUKLARIN MOTOR GELİŞİMLERİNİ DESTEKLEMeye YÖNELİK UYGULAMALARI	İkbal Tuba ŞAHİN SAK, Ayşe Fidan SOYLU, Ramazan SAK
14:30-14:45	Türkiye ve Romanya Ülkelerinde Kullanılan İlkokullarda Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programının Karşılaştırması	Miraç BAKKALOĞLU
14:45-15:00	İlkokulda Görev Yapan Beden Eğitimi ve Oyun Öğretmenlerinin Ahlak ve Karakter Eğitimine Etkilerine İlişkin Eğitim Paydaşları Görüşleri	Murat EDİŞ, Esmâ YILMAZ, Semiyha TUNCEL

<http://www.iscs-conference.org>

SÖZEL SUNUMLAR / ORAL PRESENTATIONS

27.05.2024 – Pazartesi/Monday

Saat/Time: 13:00-15:00

**Workshop
Salon/Hall 2**

Oturum Başkanı/Session Chair: Dr. Zühal DİNÇ ALTUN

Saat/Time:	Başlık/Title	Yazarlar/Authors
13:30-13:45	Sanat Eğitimi Almamış İzleyicilerin Osman Hamdi Bey'in "Mihrap" Adlı Eseri Hakkındaki Görüşleri	<u>Edanur GÜNEŞ</u> , Zühal DİNÇ ALTUN
13:45-14:00	18. Yüzyıl Osmanlı Dönemi Saray Giyim Kültürünün Avrupa'ya Yansıması Yönüyle Turquerie	<u>Esra VAROL</u> Nilay ERTÜRK
14:00-14:15	Tasarımcı Rei Kawakubo ve Comme des Garçons Markası Üzerine Bir İnceleme	<u>Nilay ERTÜRK</u> Esra VAROL
14:15-14:30	Güzel Sanatlar Lisesi Öğretmen ve Öğrencilerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümüne Girişte Uygulanan Ölçütlere İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi	<u>Nursena KASAP</u> Rabia BALSÜZEN
14:30-14:45	GSL Müzik Bölümü Öğrencilerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümüne Girişte Uygulanan Baraj Puanı Ölçütüne İlişkin Görüşleri	<u>Sevda KÜÇÜK Şehribanu ZAMAN</u> Zühal DİNÇ ALTUN
14:45-15:00	Güzel Sanatlar Fakültesi Akademisyenlerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümüne Girişte Uygulanan 800 Bin Barajı ve Formasyon Eğitimine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi	<u>TuğbaUZUN GEDİKLİ</u> , Yadigar UZUN KASAP, Zühal DİNÇ ALTUN

<http://www.iscs-conference.org>

SÖZEL SUNUMLAR / ORAL PRESENTATIONS

27.05.2024 – Pazartesi/Monday

Saat/Time: 15:00-16:45

**Workshop
Salon/Hall 1**

Oturum Başkanı/Session Chair: Prof. Dr. Selhattin AKPINAR

Saat/Time:	Başlık/Title	Yazarlar/Authors
15:00-15:15	The Impact of Information Technologies in Optimizing Sports Performance	<u>Prof. Dr. Dana BADAU</u>
15:15-11:30	Genç Erkek Futbolcularda Rektus Femoris Kasının Kalınlığı ile İzokinetik Diz Kuvveti Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	<u>Ayşegül YAPICI</u> , Engin Güneş ATABAŞ
15:30-15:45	Uyku Kalitesi ve Postür Arasındaki İlişki: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma	Şebnem ŞARVAN CENGİZ, <u>Ebrar Şevval COŞKUN</u>
15:45-16:00	E-Sporcularda Kifoz	Şebnem ŞARVAN CENGİZ, <u>Ebrar Şevval COŞKUN</u> , Furkan CENGİZ
16:00-16:15	FitPodz Cihazının Güvenirlik ve Geçerlik Çalışması	<u>Emre BOZ</u> , Burakhan AYDEMİR
16:15-16:30	Futbolda Kaybedilen Topların Geri Kazanılma Sürelerinin Maç Sonucuna Etkileri	Önder ŞEMŞEK, Anıl CIRIKOĞLU, <u>Göksel YIKMIŞ</u>
16:30-16:45		

<http://www.iscs-conference.org>

SÖZEL SUNUMLAR / ORAL PRESENTATIONS

27.05.2024 – Pazartesi/Monday

Saat/Time: 15:00-16:45

Workshop
Salon/Hall 2

Oturum Başkanı/Session Chair: Prof. Dr. Semiyha TUNCEL

Saat/Time:	Başlık/Title	Yazarlar/Authors
15:00-15:15	An Overview of the Sport Without Stereotypes (SWOST) Project Development and Outputs	Prof. Dr. Bojan MASANOVIĆ
15:15-15:30	Üniversite Öğrencilerinin Ödemonik İyi Olma, Mutluluk Korkusu ve Gelecek Kaygısı Üzerine Bir Çalışma	Recep CENGİZ, <u>Büşra IŞIK</u> , Cemal Faruk RİZE
15:30-15:45	Pandeminin yaşam kalitesi üzerine etkisi	Şebnem ŞARVAN CENGİZ, <u>Cemal Faruk RİZE</u> Büşra IŞIK
15:45-16:00	Öğretmenlerin Eko-Kaygı Durumları	Mustafa ÜREY, Zafer GAYRETLİ, <u>Dilek EROL</u> , Kardelen GÜNAY ÇELİK, Özgür ÖZDEMİR
16:00-16:15	Üniversite Öğrencilerinin Spora Katılım Davranışları İle Depresyon, Anksiyete Ve Stres Düzeyleri Arasındaki İlişki	Çağatay DERECELİ, Yasin YILDIZ, <u>Fetullah KAŞKA</u> , Ebru DERECELİ, Nisanur CANIKLI TEMEL
16:15-16:30	Spor Bilimleri Fakültesindeki Öğrencilerin Marka Kişiliği Algıları Ve Marka Sadakati Arasındaki İlişki: Spor Ayakkabı Sektöründe Bir Uygulama	<u>Erhan BUYRUKOĞLU</u> , Mehmet ÖZDEMİR, Hasan ŞAHAN, İlker KARADAĞ
16:30-16:45	Stadyumlarda Alınan Güvenlik Önlemlerinin Seyirciler Acısından Değerlendirilmesi (Sporda Güvenlik Çalışması)	<u>Erhan BUYRUKOĞLU</u> , Kemal KIZILKAYA, Abdulkadir EKİN, İsmail VAROL

<http://www.iscs-conference.org>

SÖZEL SUNUMLAR / ORAL PRESENTATIONS

27.05.2024 – Pazartesi/Monday

Saat/Time: 16:30-18:15

Workshop
Salon/Hall 1

Oturum Başkanı/Session Chair: Prof. Dr. Mustafa YAŞAR ŞAHİN

Saat/Time:	Başlık/Title	Yazarlar/Authors
16:45-17:00	İnsülin Direnci Metabolik Sendromu ve Egzersiz	<u>Hatice PAŞAOĞLU</u>
17:00-17:15	Deneysel tip 2 diyabet modelinde farklı egzersiz tiplerinin metabolik parametreler, irisin hormon seviyesi ve kasın histolojik yapısına etkisi.	<u>Manolya ACAR</u> , Emel ŞAHİN, Hülya ARIKAN, Pınar AYRAN FİDAN, Nilüfer BAYRAKTAR
17:15-17:30	Eskrim sporcularında solunum fonksiyonları ve solunum kas kuvvetinin spor performansına etkisi.	Aysel Gökçe KURT, <u>Manolya ACAR</u> ,
17:30-17:45	Dijital Bağımlılık ve Postür	Şebnem ŞARVAN CENGİZ, <u>Buse DELEN</u>
17:45-18:00	Spor Bilimleri Alanında Sanal Gerçeklik: Vosviewer ile Bibliyometrik Bir Analiz	<u>Nazlı YANAR TUNÇEL</u> , Veli TUNÇEL
18:00-18:15	E-SPORCULARDA LİDERLİK ALGISİ: PİLOT ÇALIŞMASI	Orçun KEÇECİ, <u>Veli Onur ÇELİK</u>

<http://www.iscs-conference.org>

SÖZEL SUNUMLAR / ORAL PRESENTATIONS

27.05.2024 – Pazartesi/Monday

Saat/Time: 16:45-18:15

Workshop
Salon/Hall 2

Oturum Başkanı/Session Chair: Doç. Dr. Recep CENGİZ

Saat/Time:	Başlık/Title	Yazarlar/Authors
16:45-11:00	Aziz Nesin'in Kalkınma Engelleri Anlayışı Çerçevesinde Türk Sporunun Kalkınmasına Psikososyolojik Bir Bakış	<u>Ersin AFACAN</u>
17:00-17:15	Türkiye Futbol Federasyonu Futbolda Psikolojik Performans Danışmanlığı Sertifikasyonu Üzerine Eleştirel Bir Yaklaşım	<u>Ersin AFACAN</u>
17:15-17:30	Sporda Şikeyle İlgili Yapılan Lisansüstü Çalışmaların İncelenmesi	<u>Faik Orhun TAPŞIN</u> , Emin ÖZDEMİR, Mustafa Yaşar ŞAHİN
17:30-17:45	Taraftarların Sporda Karşıt Görüşe Saygı ve Özdenetim Düzeylerinin İncelenmesi	<u>Fuat Orkun TAPŞIN</u> , <u>Faik Orhun TAPŞIN</u>
17:45-18:00	Futbol Antrenörlerinin Performansını Etkileyen Psikolojik Faktörler: Bir Meta-Analiz Çalışması	<u>Okan ÇALDIRAN</u> , <u>Gürkan ELCİ</u> , <u>ÇAĞDAŞ MAVİOĞLU</u>
18:00-18:15	Türkiye'nin Milli Ve Yerli Sporu Hemsball'un Dünü, Bugünü Ve Yarın	<u>Meltem IŞIK AFACAN</u>

<http://www.iscs-conference.org>

<http://www.iscs-conference.org>

SÖZEL SUNUMLAR / ORAL PRESENTATIONS

28.05.2024 – Salı/Tuesday

Saat/Time: 09:30-11:15

**Workshop
Salon/Hall 1**

Oturum Başkanı/Session Chair: Prof. Dr. Şebnem ŞARVAN CENGİZ

Saat/Time:	Başlık/Title	Yazarlar/Authors
09:30-09:45	Trabzonspor Taraftarlarının Davranışsal Sadakat Düzeyleri ile Sosyal Medyada Takımlarını Takip Etme Motivasyonları Üzerine Bir İnceleme	<u>Ünsal ALTINIŞIK</u> , Akın ÇELİK, Samet ZENGİN
09:45-10:00	Atletlerin Giyilebilir Teknolojik Spor Ürünlerine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi	Mustafa Yaşar ŞAHİN, Ersan TOLUKAN, Hasan GÜLER <u>Ünsal ALTINIŞIK</u> , Murat SARAÇOĞLU
10:00-10:15	Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerindeki Mutluluk Düzeylerinin Temel Psikolojik İhtiyaçlar Üzerindeki Yordayıcı Rolünün Öz Belirleme Kuramı Açısından İncelenmesi	<u>Ülfet YAVUZ</u> , Sevilcan YAVUZ, Didem Gülçin KAYA
10:15-10:30	Spor Bilimleri Öğrencilerinin Kadın Akademisyenlere Yönelik Metaforik Algıları	<u>Öznur AKPINAR</u>
10:30-10:45	Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Bağlamında Kano Sporunda Çevresel Sürdürülebilirlik	<u>Özge ERCAN</u> , Alper CAVİT KABAKÇI
10:45-11:00	Hizmet Kalitesi Araştırmalarının Web of Science Veri Tabanına Yansıması: Bibliyometrik Analiz Çalışması	<u>Sefa GÜLER</u> , Ali ERDOĞAN
11:00-11:15	Sporda Problem Çözme Sistemik Derleme	Selahattin AKPINAR, <u>Öznur AKPINAR</u>

SÖZEL SUNUMLAR / ORAL PRESENTATIONS

28.05.2024 – Salı/Tuesday

Saat/Time: 09:30-11:00

**Workshop
Salon/Hall 2**

Oturum Başkanı/Session Chair: Dr. Nazlı YANAR TUNÇEL

Saat/Time:	Başlık/Title	Yazarlar/Authors
09:30-09:45	Giysi Tasarım Sürecinde Teknoloji Kullanımı	<u>H. Fatma ŞENER</u>
09:45-10:00	Ortaokul Öğrencilerinin Sanal Dünyada Sayılarla Dansı	<u>Halil İbrahim YILMAZ</u>
10:00-10:15	Yapay Zekâ ile Oluşturulan Reklamların Görsel İletişim Bakımından Değerlendirilmesi	Leman ÜNSAL ACET, <u>Süleymen KARAÇOR</u>
10:15-10:30	Maraş Depremi Sonrası Uzun Dönemde Ruminasyon ve Fiziksel Aktiviteden Keyif Alma	<u>Melek GÜLER</u> , Nuri BAŞKARA
10:30-10:45	Taekwondo Antrenörlerinin Öz-Disiplinleri ile Öz Yeterlilikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	<u>Meryem ALTUN EKİZ</u>
10:45-11:00	Halk Oyunları Dersi Alan ve Almayan Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Bilinçli Farkındalık İle Deprem Sonrası Travma Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	<u>Meryem ALTUN EKİZ</u>

<http://www.iscs-conference.org>

<http://www.iscs-conference.org>

SÖZEL SUNUMLAR / ORAL PRESENTATIONS

28.05.2024 – Salı/Tuesday

Saat/Time: 11:15-12:45

**Workshop
Salon/Hall 1**

Oturum Başkanı/Session Chair: Doç. Dr. Özge ERCAN

Saat/Time:	Başlık/Title	Yazarlar/Authors
11:15-11:30	Spor Bilimleri Fakültelerinde Çalışan Akademisyenlerin Örgütsel Demokrasi Algılarının İncelenmesi	<u>Mustafa Yaşar ŞAHİN</u> , Ece YANIK
11:30-11:45	Cumhuriyet Döneminde Bisiklet Sporü	Mehmet SÜME, <u>Selami ÖZSOY</u>
11:45-12:00	Sezgisel bulanık esnek kümelerin bir karar verme yöntemi	<u>Serkan ATMACA</u> , Rabia BAŞARA
12:00-12:15	Boş Zamanı Dikkate Almak: Örgütsel Serbest Zaman Desteğinin Çalışanların Yaşam Kalitesi Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi	Ferhat KILIÇARSLAN, <u>Tebessüm AYYILDIZ DURHAN</u> , Beyza Merve AKGÜL, Erdal ZORBA, Suat KARAKÜÇÜK
12:15-12:30	Park Kullanımında Alan Seçimi- Kısıtlayıcıları ve Açık Alan Etkinliklerine Katılım Motivasyonu	Beyza Merve AKGÜL, Ecem TÜRKMEN, <u>Tebessüm AYYILDIZ DURHAN</u>
12:30-12:45	Curling Sporcularının Branşlarına Yönelik Metaforik Algıları	<u>Tuğba DEMİR ONUR</u> , Ekrem Levent İLHAN

SÖZEL SUNUMLAR / ORAL PRESENTATIONS

28.05.2024 – Salı/Tuesday

Saat/Time: 11:00-12:30

**Workshop
Salon/Hall 2**

Oturum Başkanı/Session Chair: Doç. Dr. Cansu TUTKUN

Saat/Time:	Başlık/Title	Yazarlar/Authors
11:00-11:15	Okul Öncesi Öğretmenlerinin Güncellenen Okul Öncesi Eğitim Programı (2024) Hakkındaki Görüşleri: Değerlendirmeleri, Önerileri	<u>Şevval ÖZGÜN</u> Fikrinaz Damla AKBABA, Cansu TUTKUN
11:15-11:30	3D Tasarım Programı İle Gerçek Ürün Prototipleri	<u>Şeyma CANKAYA</u> , Esma BÜKME, Ayşe Nuriye İŞGÖREN
11:30-11:45	Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Programında Görev Yapan Öğretim Elemanlarının Bölüm Giriş Sınavında Uygulanan Baraj Puanı ve Formasyon Eğitimine İlişkin Görüşleri	<u>Ünzile ÜNLER</u> , Zühal DİNÇ ALTUN
11:45-12:00	Sürdürülebilir Moda Yaklaşımından İlham Alan Çok Fonksiyonlu Ürün Tasarımlarının Geliştirilmesi	<u>Şükran ÇAKMAK</u> , Nese Yasar CEGINDIR, Hurriyet Gursel YILMAZ, Mehmet BUYUKCANGA
12:00-12:15	Development of an Orthosis Prototype to Prevent Hip Fracture	<u>Şükran ÇAKMAK</u> Hatice KURT SARIDAĞ
12:15-12:30	2020-2024 Yılları Arasında Müzik Alanında Özel Gereksinimli Öğrencilere Yönelik Yapılan Çalışmaların Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi	Mesut AK, <u>Nursel YEŞİL</u> , Mehdi DUYAN

SÖZEL SUNUMLAR / ORAL PRESENTATIONS

28.05.2024 – Salı/Tuesday

Saat/Time: 12:45-15:00

Workshop Salon/Hall 1

Oturum Başkanı/Session Chair: Dr. Melek GÜLER

Saat/Time:	Başlık/Title	Yazarlar/Authors
12:45-13:00	Tekrar Okumak Bilginin Hatırlanmasını Ne Kadar Etkiler?	<u>Naciye DUMAN</u> , Cansu TUTKUN
13:00-13:15	Sosyal Sorun Çözme Envanterinin Psikometrik Özelliklerinin Klasik Test ve Madde Tepki Kuramları Kapsamında İncelenmesi: Beden Eğitimi Öğretmen Adayları Üzerine Bir İnceleme*	Kürşad Han DÖNMEZ, <u>Olca KİREMİTÇİ</u> , Hayal BOYACIOĞLU, Murat KANGALGİL, Berkcan BOZ
13:15-13:30	Ortaokul 8. Sınıf Öğrencilerinin Kelime İlişkilendirme Testi Aracılığıyla "Sanat, Sanatçı, Sanat Eseri" Kavramlarına Yönelik Algılarının Belirlenmesi	<u>Sevil Damla TERZİOĞLU</u> , Zühal DİNÇ ALTUN
13:30-13:45	Beden Eğitimi Ve Spor Alanında Yapılan Otizmlilere Yönelik Araştırmaların Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi	<u>Nursel YEŞİL</u> , Sevil Damla TERZİOĞLU, Zühal DİNÇ ALTUN
13:45-14:00	Öğretmenlik Uygulaması Dersi Alan Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Sınıf Yönetimi Becerileri (Nitel Bir Araştırma)	<u>Özge BAYDAR ARICAN</u>
14:00-14:15	Ortaöğretimde Öğrenim Gören Öğrencilerin Sosyal Medya Bağımlılık Düzeyleri: Karma Model Araştırması	<u>Özge BAYDAR ARICAN</u>
14:15-15:00	Yönetimde Güç Mesafesi ve Örgütsel Güven	<u>Coşkun YILMAZ</u> , Övünç ERDEVECİLER

<http://www.iscs-conference.org>

<http://www.iscs-conference.org>

SÖZEL SUNUMLAR / ORAL PRESENTATIONS

28.05.2024 – Salı/Tuesday

Saat/Time: 12:30-14:15

Workshop

Salon/Hall 2

Oturum Başkanı/Session Chair: Prof. Dr. Ayşegül YAPICI

Saat/Time:	Başlık/Title	Yazarlar/Authors
12:30-12:45	Research on heart rate variability in athletes	<u>Oleh OLKHOVY</u> , Vyacheslav ROMANENKO, Svitlana PYATYSOTSKA
12:45-13:00	Lise Öğrencilerinin Dinledikleri Müziklerin Duygu Durumlarına Etkisi ve Çizdikleri Resimlere Yansımaları	<u>Zeynep DEMİR YILDIZ</u> , Zühal DİNÇ ALTUN
13:00-13:15	Üniversitelerde Kampüs Rekreasyonu Modeli	<u>Kerem Yıldırım ŞİMŞEK</u> , Veli Onur ÇELİK
13:15-13:30	Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenlerinin Rekreasyon Etkinliklerine Katılım Sıklıkları İle İş Performansı Arasındaki İlişki	Hasan GÜLER, Murat ÖZMADEN, <u>Gökhan DOKUZOĞLU</u> , Murat TUNÇBİLEK, Ali ÇEVİK
13:30-13:45	Kafein Beklenti Anketi Kısa Formunun Uyarlanması	<u>Anıl Onur MERCANOĞLU</u> , Celil KAÇOĞLU
13:45-14:00	Somut Olmayan Kültürel Miras: “Çocuk Oyunları” Sergisi	<u>Çimen BAYBURTLU</u> , Demet ÖZNAZ, Nuriye İŞGÖREN, Gülhan ACAR BÜYÜKPEHLİVAN, Erkan İŞGÖREN
14:00 14:15	Genç Erkek Futbolcuların Anaerobik Güçlerinin Değerlendirilmesi	Halit EGESOY, <u>Ayşegül YAPICI</u>
14:15- 14:30	Sporda Giyebilir Ürünlerin Güvenliği	Namık Bekar

<http://www.iscs-conference.org>

SÖZEL SUNUMLAR / ORAL PRESENTATIONS

28.05.2024 – Salı/Tuesday

Saat/Time: 15:00-17:00

**Workshop
Salon/Hall 1**

Oturum Başkanı/Session Chair: Doç. Dr. Şebnem SARVAN CENGİZ

Saat/Time:	Başlık/Title	Yazarlar/Authors
15:00-15:15	Spor Bilimlerinde Fiziksel Okuryazarlık Kavramı	<u>Caner CENGİZ</u>
15:15-15:30	Çocuklarda Hayal Etme Algısının Halk Oyunları Açısından İncelenmesi	Cansu SELECİLER, Mert Mazhar ERDURAN
15:30-15:45	Pilates Eğitimi Alan Kadınların Boş Zaman Yönetimi ve Sosyal Görünüşüne Yönelik Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	Büşra KARAOĞLU, <u>Fatih YAŞARTÜRK</u>
15:45-16:00	Fitness Katılımcılarının Rekreatif Etkinliklere Yönelik Serbest Zaman İlgilenimi ve Algılanan Hizmet Kalitesi Düzeylerinin Belirlenmesi	Rahmi CENGİZ, <u>Fatih YAŞARTÜRK</u>
16:00-16:15	Dart Sporuyla uğraşan çocukların sporda hayal etme ve problem çözme becerilerinin incelenmesi	<u>Mert Mazhar ERDURAN</u> , Mehmet YÖNAL
16:15-16:30	Nörodejeneratif Hastalıklarda Aerobik Egzersiz Uygulamalarının Terapötik Etkilerinin İncelenmesi	Tuna TURĞUT, <u>Ümran SARIKAN</u> , Emel GÖKMEN, Rasim GARALOV, Ali Rıza GÜRSOY
16:30-16:45	2022 Katar FIFA Dünya Kupasının Spor Yönetimi Penceresinden Analizi	Betül Ayhan, Cansu Seleciler, Mutlu Türkmen
16:45-17:00	Türkiye’de Spor Federasyonlarının Yapılanması, Dünü ve Bugünü	Selahattin AKPINAR

<http://www.iscs-conference.org>

SÖZEL SUNUMLAR / ORAL PRESENTATIONS

28.05.2024 – Salı/Tuesday

**KAPANIŞ SERAMONİSİ VE ÖDÜL TÖRENİ
CLOSING AND AWARD CEREMONY**

Saat/Time: 16:30

**Workshop
Salon/Hall
2**

<http://www.iscs-conference.org>

29.05.2024 – arşamba/Wednesday

İsteğe Bağlı Kültürel Gezi

Optional Cultural Excursion Program

<http://www.iscs-conference.org>

ÇEVİRİM İÇİ SUNUMLAR ONLINE PRESENTATIONS

27.05.2024 – Pazartesi/Monday

ONLINE

Saat/Time: 09.30-11:00

Oturum Başkanı/Session Chair: Doç. Dr. Ebru Olcay KARABULUT

Katılım Linki/Participation Link:

<https://us05web.zoom.us/j/5475300005?pwd=I6RL9cS96T8QRpQdZxRgmW6cN5CXCL.1&omn=81411998676>

Meeting ID: 547 530 0005

Passcode: 1071

Saat/Time:	Başlık/Title	Yazarlar/Authors
09:30-09:45	Voleybolcularda Foam Roller Uygulamasının Performansa Akut Etkilerinin İncelenmesi	<u>Bereket KÖSE</u>
09:45-10:00	Akut Ve Kronik Egzersizlerin Bağışıklık Sistemi Üzerine Etkileri	<u>Bereket KÖSE</u> , Ayşegül KÖSE, Ahmet ATLI
10:00-10:15	Bisiklet Sürücülerinin Bisiklet Kullanımına İlişkin Motivasyonları İle Çevresel Duyarlılıkları Üzerine İlişkisel Bir Araştırma	<u>Berrin BAŞLI</u> , Senem ÇEYİZ
10:15-10:30	Erkek Futbolcularda Bilinçli Farkındalık ve Yarışma Kaygısı Arasındaki İlişki	<u>Burak ARICIOĞLU</u> , Ayşe TÜRKSOY İŞİM, Zarife ARSLAN TAŞTAN, Hasan CEYHUN CAN
10:30-10:45	Temel Psikolojik İhtiyaç Tatmini ve Engellenmesinin Ölçülmesi: Öğrenciler Üzerinde Ölçek Uyarlama Çalışması	Buğra AKAY Rüstem ORHAN

ÇEVİRİM İÇİ SUNUMLAR ONLINE PRESENTATIONS

27.05.2024 – Pazartesi/Monday

ONLINE

Saat/Time: 11.00-13:15

Oturum Başkanı/Session Chair: Dr. Zeynep YILDIRIM

Katılım Linki/Participation Link:

<https://us05web.zoom.us/j/5475300005?pwd=I6RL9cS96T8QRpQdzxRgmW6cN5CXCL.1&omn=81411998676>

Meeting ID: 547 530 0005

Passcode: 1071

Saat/Time:	Başlık/Title	Yazarlar/Authors
11:00-11:15	Brazilian Jiu Jitsu Sporcularında Psikolojik Gerilim Düzeylerinin İncelenmesi	Aygül ÇAĞLAYAN TUNÇ, Enes KOÇ
11:15-11:30	Sekiz Haftalık Futbola Özgü Egzersiz Programının İç Vuruş ve Şut Tekniğine Etkisi	Kadir BAŞTAŞ, İbrahim Halil ŞAHİN, Halil TAŞKIN
11:30-11:45	Nüfus Yaşlanması ve Toplam Harcama İlişkisi	Zeynep KARAKOÇ, Kamuran YÜREKLİ, Burcu GÜVENEK
11:45-12:00	Elit Futbolcularda Anaerobik Güç, Çeviklik Ve Hamstring Kas Gücü Arasındaki İlişki	Mehmet Ali EKİN, Murat AKYÜZ
12:00-12:15	Farklı Mücadele Sporlarında Antropometrik Özelliklerin ve Roundhouse Kick Tekniğinin Sürat-Çabukluk Yönünden Karşılaştırılması	Mehmet Müfit KUVVET, Burak KURAL, Vedat AYAN
12:15-12:30	Güreşte Yeme Bozuklukları: Sistematik Bir İnceleme	Merve Rumeysa ALPAY, Safa SAADANI, Feifei WANG, Szilvia BOROS
12:30-12:45	Düzenli Fiziksel Aktivite Yapan Ergenlerde Algılanan Ebeveyn Etkisi, Motivasyon ve Tekrar Katılım Niyeti İlişkisi	İsmail AYDIN, Fatih YAŞARTÜRK, Serdar SOLMAZ, Buğra AKAY, Mehmet CEYLAN
12:45-13:00	12-14 Yaş Tenis Oynayan Çocuklarında Farklı Antrenman Metotlarının Seçilmiş Bazı Fiziksel Özelliklerine Etkisi	Muzaffer SELÇUK
13:00-13:15	Tenis Sporcularında Dört Haftalık Core Antrenmanların Bazı Fiziksel Uygunluk Parametrelerine Etkisi	Muzaffer SELÇUK

ÇEVİRİM İÇİ SUNUMLAR / ONLINE PRESENTATIONS

Online

27.05.2024 – Pazartesi/Monday

ONLINE

Saat/Time: 13.15-14:45ekl

Oturum Başkanı/Session Chair: Dr. Ülfet ERBAŞ

Katılım Linki/Participation Link:

<https://us05web.zoom.us/j/5475300005?pwd=I6RL9cS96T8QRpQdzxRgmW6cN5CXCL.1&omn=81411998676>

Meeting ID: 547 530 0005

Passcode: 1071

Saat/Time:	Başlık/Title	Yazarlar/Authors
13:15-13:30	Trabzon İlinde Görev Yapan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Futbolda Yetenek Seçim Kriterleriyle İlgili Görüşleri.	Miraç BULUT, Vedat AYAN
13:30-13:45	Voleybolcularda Antrenman Öncesi Yapılan Alt Ekstremitte Masajının Esneklik Üzerine Etkilerinin İncelenmesi	Onur AKTÜRK , Vedat AYAN
13:45-14:00	Futbol Hakemlerinin Stresle Başa Çıkma Düzeylerinin ve Aerobik Dayanıklılıklarının İncelenmesi	Onur AKÇAY, Selami YÜKSEK, Vedat AYAN
14:00-14:15	Sporcu Öğrencilerde Eğitim Stresi Düzeyi	Diyar KAYA SAYLAM, Zeynep ONAĞ, Sevgi PALA
14:15-14:30	Okul Öncesi Çocuklarda Yönlendirilmiş Buluş ve Problem Çözme Yöntemiyle Yürütülen Temel Hareket Eğitimi Uygulamalarının Yaratıcılık Düzeyine Etkisinin İncelenmesi	Sevgi PALA, Hüseyin ÇAMLIYER, Diyar KAYA SAYLAM
14:30-14:45	Egzersiz ve Beyin Fonksiyonları	Emircan SİLER, Muhammet YÜCEL, Tuna TURĞUT
14:45-15:00	Spor Bilimi Öğrencilerinin Öz Yeterlilikleri İle Duygusal Zekâ Düzeyleri Arasındaki İlişkide Stresle Başa Çıkma Düzeylerinin Rolü (Bayburt Üniv. Örneği)	Anıl KARAHASANOĞLU, Mehmet Ali CEYHAN

<http://www.iscs-conference.org>

<http://www.iscs-conference.org>

ÇEVİRİM İÇİ SUNUMLAR / ONLINE PRESENTATIONS

Online

27.05.2024 – Pazartesi/Monday

Saat/Time: 15:00-16:30

ONLINE

Oturum Başkanı/Session Chair: Dr. Mehmet Ali CEYHAN

Katılım Linki/Participation Link:

<https://us05web.zoom.us/j/5475300005?pwd=I6RL9cS96T8QRpQdZxRgmW6cN5CXCL.1&omn=81411998676>

Meeting ID: 547 530 0005

Passcode: 1071

Saat/Time:	Başlık/Title	Yazarlar/Authors
15:00-15:15	Profesyonel Erkek Futbolcularda Sezon Başı Hazırlık Süreci Antrenmanlarının Testosteron Seviyesi Üzerine Etkisi	Sibel Yıldırım, Ömer AKYÜZ, Murat AKYÜZ, Yunus Emre Güler, Burhan Başoğlu, Abdullah Demirli
15:15-15:30	Elit Futbolcularda Fiziksel Hazırlık Sürecinin Kreatin Kinaz Seviyeleri Üzerine Etkisi	Sibel YILDIRIM, Ömer AKYÜZ, Tülay CEYLAN, Murat AKYÜZ
15:30-15:45	Genç Bireylerde Spora Katılımın Pozitif Genç Gelişimi ve Davranış Problemleriyle İlişkileri	Sinan YILDIRIM
15:45-16:00	Spor ve Fiziki Etkinlerin İlkokul Çağındaki Çocukların Temel Motor Becerilerine Etkisinin İncelenmesi	Yücel ÇOLAK, Fatih GÜR, Vedat AYAN
16:00-16:15	Sporda Görsel Algılama Yöntemleri: Sistemik Derleme	Mert SİPAHİ, Muhammet YÜCEL, Tuna TURĞUT
16:15-16:30	6 Haftalık Düzeltici Egzersiz Uygulamasının Dinamik ve Statik Denge Üzerine Etkisi	Sengül TOĞANÇ, Yeliz PINAR

<http://www.iscs-conference.org>

DYM-FC-SG-MT-IMK-KY2024

ÇEVİRİM İÇİ SUNUMLAR / ONLINE PRESENTATIONS

27.05.2024 – Pazartesi/Monday

ONLINE

Saat/Time: 16:30-18:00

Oturum Başkanı/Session Chair: Dr. Zekai ÇAKIR

Katılım Linki/Participation Link:

<https://us05web.zoom.us/j/5475300005?pwd=I6RL9cS96T8QRpQdzxRgmW6cN5CXCL.1&omn=81411998676>

Meeting ID: 547 530 0005

Passcode: 1071

Saat/Time:	Başlık/Title	Yazarlar/Authors
16:30-16:45	Sporcularda Saldırgan Davranışın Genetik Yönü	Çağatay İNALLI
16:45-17:00	Türk Hakemlerinin Karar Verme Davranışlarını İnceleyen Bilimsel Araştırmaların Sistemik Derlemesi	Sevil ŞAMİLOĞLU, Tekin ÇOLAKOĞLU
17:00-17:15	Yaşlılarda Aerobik Egzersiz Uygulamalarının Denge Performansına Etkileri	Abdullah DEMİRLİ, Yusuf Burak YAMANER, Tuna TURĞUT
17:15-17:30	Futbolcularda 12 Haftalık Kor Antrenmanlarının Kas Aktiviteleri ve Çeviklik Performanslarına Etkisi	Atilla Orkun DİLBER, Murat AKYÜZ
17:30-17:45	Basketbolcularda Kronotip ile Dikey Sıçrama, Çeviklik ve Sürat Motor Beceriler Arasındaki İlişki	Ahmet Ömer YERSEL, Pınar TATLIBAL, Fırat ÖZDALYAN
17:45-18:00	World Grain Production And Trade In The Contex Of The World Food Security	Bekir GÖKMEN

ÇEVİRİM İÇİ SUNUMLAR / ONLINE PRESENTATIONS

28.05.2024 – Salı/Tuesday

Saat/Time: 09:30-11:15

ONLINE

Oturum Başkanı/Session Chair: Dr. Sara ALİZADEH

Katılım Linki/Participation Link:

<https://us05web.zoom.us/j/5475300005?pwd=l6RL9cS96T8QRpQdzxRgmW6cN5CXCL.1&omn=81411998676>

Meeting ID: 547 530 0005

Passcode: 1071

Saat/Time:	Başlık/Title	Yazarlar/Authors
09:30-09:45	The role of defensive styles, the difficulty in regulating the excitement, identity and controlling behaviors of the spouse, in predicting emotional divorce, in women	<u>Atousa MOLAVI</u>
09:45-10:00	Validating the dark tetrad personality model and its structural relation with five - factor personality model	<u>Aysan Imanzad TAPPEH</u>
10:00-10:15	Smart City Planning with Futures study Approach (Case Study: Urmia City)	<u>Elham SHOKRI</u>
10:15-10:30	Petrogenesis and geochemistry of migmatites from North of Urmia (Northwest Iran)	<u>Haleh SHOKRI</u>
10:30-10:45	Moshkov Test Model for Primary School Pupils	<u>Ihor ZANEVSKYY, Olena BODNARCHUK, Lyudmyla ZANEVSKA</u>
10:45-11:00	Psychological Adaptive Changes in Student Youth During a Sports and Recreational Hike	<u>Alexander SKALIY, Kateryna MULYK</u>
11:00-11:15	The impact of ACT on Perceived stress Irritable Bowel Syndrome	<u>Saeideh GHAZIPOUR</u>

ÇEVİRİM İÇİ SUNUMLAR / ONLINE PRESENTATIONS

Online

http://www.iscs-conference.org

28.05.2024 – Salı/Tuesday		ONLINE
Saat/Time: 11:30-14:00		
Oturum Başkanı/Session Chair: Dr. Sara ALİZADEH		
Katılım Linki/Participation Link:		https://us05web.zoom.us/j/5475300005?pwd=I6RL9cS96T8QRpQdzxRgmW6cN5CXCL.1&omn=81411998676
Meeting ID:	547 530 0005	
Passcode:	1071	
Saat/Time:	Başlık/Title	Yazarlar/Authors
11:30-11:45	Investigating the relationship between Career Anchors and Organizational Commitment of Physical Education faculties in Iran Islamic Azad Universities	<u>Kazem MEHRI</u>
11:45-12:30	Features of the Autonomic Balance in Trained and Untrained Persons in Rest and Stress Conditions	Mariia FEDKIV, Olesia MYKHALENYCH, Khrystyna SENIV, Bogdan KINDZER, Lyubomyr VOVKANYCH
12:30-12:45	Comparison of the effectiveness of cerebellar education training and executive functions training program on spatial ability, working memory, empathy and theory of mind of children with Oppositional Defiant Disorder	<u>Marzieh Heydari FATSAMI</u>
12:45-13:00	Turkey's Renewable Energy Policies and Economic Factors: Future Strategies	Mohammad SARHANGI
13:00-13:15	Evaluating the components of emotional expressing and their effect on academic eagerness among elementary school students in Naghadeh	<u>Nasibeh PARVIN</u>
13:15-13:30	The study effective stress management by behavioral cognitive therapy in diabetes control and quality of life and stress II type diabetes women patients in orumieh city	<u>Serveh DADRAS</u>
13:30-13:45	Ultrasonographic liver findings in a sheep flock involved in chronic fasciolosis	<u>Siamak ALIZADEH</u>
13:45-14:00	Evaluation of Osteogenesis Time in the Wing Bones of Quail by Radiological Method	<u>Siamak ALIZADEH</u>

DYM-FC-SG-MT-IMK-KY2024

ÇEVİRİM İÇİ SUNUMLAR / ONLINE PRESENTATIONS

Online

28.05.2024 – Salı/Tuesday

ONLINE

Saat/Time: 14:00-16:00

Oturum Başkanı/Session Chair: Doç. Dr. Mevlüt GÖNEN

Katılım Linki/Participation Link:

<https://us05web.zoom.us/j/5475300005?pwd=l6RL9cS96T8QRpQdzxRgmW6cN5CXCL.1&omn=81411998676>

Meeting ID: 547 530 0005

Passcode: 1071

Saat/Time:	Başlık/Title	Yazarlar/Authors
14:00-14:15	Higher Animation Institute of Youth and Culture	Dr. Khadhraoui MOHAMED HABİB
14:15-14:30	Integrating Sports, Science and Culture in Youth Animation Training: A field Training Approach at Higher Institute for Youth and Culture Animation (ISAJC)	Prof. Dr. Nadhim Al-Wattar
14:30-14:45	Paravolley as a means of promoting healt and inclusion	Prof. Dr. İfet Mahmutovic
14:45-15:00	Philosophical Beliefs and Health Behaviors	<u>Dr. Sara Alizadeh</u>
15:00-15:15	10-12 YAŞ GRUBU FUTBOLCULARDA DÖRT HAFTALIK PLIOMETRİK ANTRENMANLARIN BAZI FİZİKSEL PARAMETRELERE ETKİSİ	<u>Muzaffer SELÇUK</u> , Deniz COŞKUN
15:15-15:30	UZUN MESAFE SPORCULARDA PLIOMETRİK ANTRENMANIN BAZI FİZİKSEL PARAMETRELERİNE ETKİSİ	<u>Muzaffer SELÇUK</u> , Deniz COŞKUN
15:30-15:45	<u>Ağırlık ile Yapılan Geri Koşu Antrenmanlarının Hamstring Kas Kuvvetine ve Sürat Performansına Etkisinin İncelenmesi</u>	<u>Kerim KARAAHMETOĞLU</u> , Orhan FİDAN, Vedat AYAN, Emin Mert YILMAZ
15:45-16:00	Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Yapay Zeka Kaygılarının İncelenmesi (Examining the Artificial Intelligence Anxiety of Sports Science Faculty Students)	<u>Zekai ÇAKIR</u> , Murat KUL, Mevlüt GÖNEN, Ülfet ERBAŞ, Kader YEL, Sema GÜZEL, Mehmet Ali CEYHAN

<http://www.iscs-conference.org>

